

109

arrangement
for
1870

mettre

mettre - all

~~Forrest~~
~~Shelton~~
~~Shelton~~
~~Shelton~~

of him in in

of him

mettre

of him

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Propos de M. de Thou

- Parlez-vous Français?
- Oui, Monsieur, et Italiens.
- Bah! parlez-vous Italiens?
- Oui, Monsieur, et Anglaises.
- Ah! Monsieur, vous connaissez toutes
les belles langues, mais Grecques?
- Oui, Monsieur, et les les connais,
et les anciens et les neufs.

7781

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Γρεβενών

Κωνσταντίνος
Διευθυντής Γραμμ. Αρ. Αρ. Αρ. Αρ.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

دستور
دستور

THE

Ευ. Γρεβενών

ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΣΥΝΤΑΧΘΕΙΣΑ ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΡΙΣΤΕΥΣΑΣΑ

ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΠΕΡΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΝ

ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΘΕΙΣΑ

ΥΠΟ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΩΣ ΜΟΝΗ ΓΑΛΛΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ
ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ, ΔΗΜΟΖΥΝΤΗΡΗΤΩΝ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ
ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΥΠΟ

Ι. ΚΑΡΑΣΟΥΣΑ

ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΕΝΑΤΗ

ΑΝΑΘΕΩΡΗΘΕΙΣΑ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΘΕΙΣΑ

ΥΠΟ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΡΑΣΟΥΣΑ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ «Η ΠΡΟΟΔΟΣ»

1891

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Γρεβενών

ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ. 8175

ΔΙΕΚΠ. 6837

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

ΚΑΙ

ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς τὸν κύριον Γεώργιον Καρασούσα.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει ἁ.) τὰ ἄρθρα 7 καὶ 8 τοῦ ἀπὸ 22 Ἰουνίου 1882 ἈΜΒ νόμου καὶ τὸ ἄρθρον 16 τοῦ ἀπὸ 4 Σεπτεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους Β. Διατάγματος περὶ τῶν διδακτικῶν βιβλίων τῆς μέσης καὶ κατωτέρας ἐκπαίδευσως καὶ β.) τὴν κατὰ τὰ ἄρθρα 9 καὶ 14 τοῦ αὐτοῦ Β. Διατάγματος ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν ἔκθεσιν τῆς πρώτης ἐπιτροπείας τῶν κριτῶν τῶν διδακτικῶν βιβλίων τῆς μέσης ἐκπαίδευσως, γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι τὴν εἰς τὸν διαγωνισμὸν ὑπ' ὑμῶν ὑποβληθεῖσαν Γαλλικὴν Γραμματικὴν τοῦ μακαρίτου Ἰωάννου Καρασούσα ἐγκρίνομεν ἐπὶ τετραετίαν, ἀρχομένην ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς σχολικοῦ ἔτους, ὡς μόνην γαλλικὴν γραμματικὴν τῶν μαθητῶν τῶν δημοσίων, δημοσυντηρητῶν καὶ ἰδιωτικῶν γυμνασίων τοῦ Κράτους. Καλεῖσθε δὲ ὅπως συμμορφωθῆτε πρὸς τὸ ἄρθρ. 6 τοῦ ἈΜΒ νόμου καὶ τὰ ἄρθρα 17 καὶ 18 τοῦ ἀπὸ 4 Σεπτεμβρίου 1882 Β. Διατάγματος.

Ὁ Ὑπουργός
Δ. Σ. ΒΟΥΛΙΠΩΤΗΣ

Μ. ΠΑΡΙΣΗΣ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ Ι. ΚΑΡΑΣΟΥΣΑ

ΕΚ ΤΗΣ

ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΚΘΕΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑΣ ΤΩΝ ΚΡΙΤΩΝ

Οὐ μόνον πρὸς τὰς προηγουμένας συγκρινομένη ἀποτελεῖ εὐάρεστον ἀντίθεσιν ἢ προκειμένη γραμματική, ἀλλὰ καὶ καθ' ἑαυτὴν ἐξεταζομένη εἶνε ἀληθῶς ἔργον ἄξιον λόγου. Ὁ συγγραφεὺς αὐτὴν, ὄν πρὸς μεγάλην ζημίαν τῆς τε γυμνασιακῆς διδασκαλίας καὶ τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων, νέον ἔτι ἀφήρπασεν ὁ θάνατος, οὐ μόνον ἦτο τῆς τε γαλλικῆς γλώσσης καὶ τῆς ἑλληνικῆς ἐντελῶς κάτοχος, ἀλλὰ καὶ ἐκ μακρᾶς καὶ καρποφόρου πείρας εἶχε μορφώσει ἐδραϊὰν καὶ ἀσφαλῆ γνώμην περὶ τῆς προσηκούσης διδασκαλίας τῆς γαλλικῆς γλώσσης, καὶ τὸ σπουδαιότατον πάντων, συγγράφων γραμματικῆν, διετήρει πλήρη τὴν συνείδησιν ὅτι ἔγραφε δι' ἑλληνας μαθητάς.

Μέθοδος περὶ τὴν διάταξιν τῆς ὕλης, σαφήνεια καὶ ἀκριβολογία, ὀρθότης ἐν γένει τῶν ὀρισμῶν καὶ κανόνων, σκοπίμος καὶ λελογισμένη ἐν δέοντι διάκρισις μεταξὺ τῶν ἰδιωτισμῶν ἑκατέρας τῶν γλωσσῶν, ἀποφυγὴ τῶν περιττῶν, καθαρὰ δὲ καὶ ἐγκρατῆς διατύπωσις τῶν χρησίμων, τοιαῦτα ἐν ὀλίγοις τὰ σπουδαῖα πλεονεκτήματα τῆς προκειμένης γραμματικῆς, ἣν οὐ μόνον ὡς κρείττονα πασῶν τῶν μετ' αὐτῆς συνυποβλήθεισῶν εἰς τὸν ἀγῶνα—, τοῦτο δὲν θὰ ἦτο βεβαίως μέγα προτέρημα—ἀλλὰ καὶ ὡς ἔργον ἀληθῶς διακεκριμένον, ἐπιδοκιμάζει ἡ ἐπιτροπὴ καὶ ἀποφαίνεται προσφορωτάτην διὰ τὴν ἐν τοῖς Γυμνασίοις διδασκαλίαν τῆς Γαλλικῆς γλώσσης.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Φαίνεται ὅτι κατὰ πάντα καιρὸν οἱ ἄνθρωποι ἠσθάνθησαν τὴν ἀνάγκην κοινῆς τιнос, εἰς πάντας καταληπτῆς γλώσσης, συνδεούσης νοεῶς εἰς ἓν ὅλα τὰ ἐπὶ γῆς πολύτροπα καὶ πολύβροα ἔθνη. Τὸ προνόμιον τοῦτο εἶχεν ἐπὶ τοῦ ἀρχαίου κόσμου ἡ γλῶσσα ἡ ἑλληνικὴ, κατὰ δὲ τοὺς μέσους αἰῶνας ἡ λατινικὴ, σήμερον δὲ ἡ γαλλικὴ. Καὶ τὰ μὲν σκῆπτρα τῆς φιλοσοφίας ἤρπασαν ἥδη ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν Γάλλων ἀκμαϊότεροι κατὰ τοῦτο ἄλλοι ἄθληταί· ὁ κόσμος ὁ φιλολογικὸς δὲν ἀναμένει ὡς κατὰ τὸν ΙΖ' καὶ ΙΗ' αἰῶνα τὸν ἄρτον αὐτοῦ τὸν ἐπιούσιον ἐκ μόνης σχεδὸν τῆς Γαλλίας· καὶ ὅμως τοῦτο κατ' οὐδὲν ἠλάττωσε τὴν πρὸς τὴν γλῶσσαν τοῦ Ῥακίνα, τοῦ Βοσσουέτου, τοῦ Βολταίρου, τοῦ Βεραγγέρου, τοῦ Σατωβριάνδου ἀγάπην τῆς Εὐρώπης. Τί λέγω; ἄνευ τῆς γλώσσης ταύτης δὲν ἤθελον ἴσως γείνει πάγκοινοι οὕτω καὶ γνωσταὶ αἱ τῶν ἄλλων ἔθνῶν βιωφελεῖς ἀνακαλύψεις, ἐπιστημονικαί, πολιτικαὶ ἢ φιλοσοφικαί. Ὁ Προμηθεὺς οὗτος τοῦ πολιτισμοῦ παραλαμβάνων ὅ,τι καλὸν ἢ λόγου ἄξιον γεννᾶται εἰς τὸ σπουδαστήριον τοῦ καρτερικοῦ Γερμανοῦ, τοῦ ἐμβριθοῦς Ἀγγλου, καὶ μεταπλάττων αὐτὸ καὶ μετουσιῶν δι' ἰδίας τέχνης, προσάγει τροφήν εὐπεπτον καὶ ἐπαγωγὸν εἰς τὰ χεῖλη τῶν ἐγνωμονούντων λαῶν. Σημειῶ δὲ χάριν τῆς ἑλληνικῆς νεολαίας ὅτι ἐκείνοι ἐκ τῶν νεωτέρων διέπρεψαν μάλιστα καὶ ἐδοξάσθησαν ἐν μεγαλοφυίᾳ, ὅσοι βαθύτερον ἐπέκυψαν εἰς τὴν μελέτην τῶν ἀθανάτων προγόνων ἡμῶν, πηγὴν αἰωνίαν πάσης ἐντελείας. Ὁ Ῥακίνας ἀπεστήθιζε καὶ ἐμιμείτο τὸν Εὐριπίδην. Οἱ Φενελῶνες, οἱ Πασχάλαι κτλ. ἦσαν σύγχρονοι περὶ τοῦ τῶν Κασσαβῶνων, τῶν Σκαλιγῆρων, τῶν Στεφάνων, καθὼς ἐν Γερμανίᾳ οἱ Γέται καὶ Σίλλεροι εἶνε σύγχρονοι τῶν Οὐολφίων καὶ Βοικίων. Ἄμα ἡ Γαλλία ἐθεώρησεν ὡς ἐπουσιώδη τὴν μελέτην τῶν ἀρχαίων, ἤρχισε νὰ τρέχῃ μὲ μεγάλα βήματα πρὸς τὴν παρακμὴν. Ἄν λοιπὸν εἰς τοὺς ξένους ἀποβαίη οὕτω λυσιτελῆς ἢ πρὸς τοὺς Ῥωμαίους συμβουλή τοῦ Ὁρατίου

vos exemplaria graeca

Nocturna versate manu, versate diurna,

τί ἄρα πρέπει νὰ εἴπῃ τις περὶ ἡμῶν, εἰς τοὺς ὁποίους πρόκειται ἄθλος ἢ ἀνάστασις τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ τέχνης! Τὸν μὲν τύπον

τοῦ ὠραίου ἀλλαχοῦ δὲν πρέπει νὰ τὸν ζητήσωμεν· ἀλλ' ἐπειδὴ ὀφείλομεν νὰ παρακολουθῶμεν καὶ τὴν πρόοδον τῶν αἰῶνων, ἂν θέλωμεν νὰ εἰμεθα τέλειοι, αἱ νεώτεροι γλῶσσαι, καὶ ἐν αὐταῖς μάλιστα ἡ γαλλικὴ, εἶνε αἱ κλειδὸς δι' ὧν ὁ νέος Ἕλλην θέλει ἀνοίξει τὰ ταμῆα, ἐνθα κεῖνται ἀποτεθησαυρισμένα αἱ παντοδαπὰ τῆς ἀνθρωπότητος γνώσεις.

Καλὴ εἶνε καὶ ἡ εἰδήσις τῆς ἀγγλικῆς, ὠφελιμωτάτη καὶ ἡ τῆς γερμανικῆς. Ἄλλα δὲν ἔχουσι πάντες τὰ μέσα καὶ τὸν καιρὸν νὰ γεινωσιν ὅλων τούτων κάτοχοι. Ἐκτὸς τούτου δὲν εἶνε σύγγραμμα ὀνομαστόν ὁπῶσοῦν εἰς οἰανδήποτε γλῶσσαν τοῦ κόσμου, οὗτινος δὲν ὑπάρχουσιν ὄχι μίση, ἀλλὰ πολλαὶ εἰς τὸ γαλλικὸν μεταφράσεις. Ἄν πρὸς τούτοις θεωρήσῃ τις ὅτι ἡ γαλλικὴ διὰ τὴν σαφήνειαν καὶ τὸ ἀρτισιπὲς εἶνε ἡ γλῶσσα τῆς πολιτικῆς, ὅτι δὲν ὑπάρχει εἰς τὸ ἄνω καὶ κάτω ἡμισφαίριον ἰδιώτης ἢ βασιλεύς, μέτοχος ἐλευθερίου ἀνατροφῆς, μὴ λαλῶν καὶ γράφων μετρίως τὴν γαλλικὴν, θέλει δικαίῳσει τὸν περὶ ταύτην ζῆλον τῶν Ἑλλήνων.

Ἄλλ' ἐνῶ ἡ γαλλικὴ γλῶσσα πρὸ πολλοῦ ἤδη χρόνου κατέστη κοινὸν καὶ περισπούδαστον μᾶθημα εἰς τοὺς παῖδας τῶν Ἑλλήνων, ἐνῶ διδάσκεται εἰς τὰ γυμνάσια, εἰς τὰ σχολεῖα, εἰς τὰ παρθεναγωγεῖα, εἰς τοὺς οἴκους, γραμματικὴ τῆς γλώσσης ταύτης εὐμέθοδος καὶ συντεταγμένη ἰδίως δι' Ἕλληνας γνωρίζοντας ἤδη τὴν γενικὴν γραμματικὴν, δὲν ὑπάρχει. Οἱ πλείστοι μετέφρασαν κατὰ λέξιν (καὶ ὅποια μεταφράσεις!) γαλλικὰς γραμματικὰς, δι' ὧν ἐπεχείρησαν νὰ διδάξωσιν ἐν ἐκτάσει τὸν μαθητὴν τῶν ἑλληνικῶν γυμνασίων τί ἐστὶν οὐσιαστικὸν καὶ τί ἐπίθετον καὶ τί μετοχή, πράγματα γνωστὰ ἤδη ἐκ τοῦ ἀλληλοδιδασκτικοῦ σχολείου, παραλείποντες τὸ οὐσιωδέστατον, ἥτοι τὸ συγκριτικὸν τῶν δύο γλωσσῶν μέρος. Τινὲς ἀνέμιζαν σποράδην καὶ παρατηρήσεις ὡς πρὸς τὴν συμφωνίαν ἢ διαφορὰν τῆς ἑλληνικῆς καὶ γαλλικῆς, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι ἡ δὲν ἦσαν ἀρκούντως παρεσκευασμένοι πρὸς τοιοῦτον ἔργον, ἢ ἀμελῶς καὶ παρέργως ἐπελάθοντο αὐτοῦ. Ἐν γένει δὲ τὸ λεκτικὸν τῶν γραμματικῶν αὐτῶν εἶνε ἀδόκιμον, εἰς δὲ τὰς χεῖρας τῆς νεολαίας τῶν γυμνασίων δὲν πρέπει νὰ παραδίδονται ἄλλα εἰμὴ βιβλία ὅσον ἐνεστὶν ἀκριβῆ περὶ τὴν γλῶσσαν, διότι ἄλλως ὁ κίνδυνος προφανῆς· πᾶσα λέξις καὶ φράσις ἐναπομάσσεται εἰς τὴν μνήμην τοῦ μαθητοῦ, καὶ μάλιστα τοῦ φιλοπόνου, καὶ οὕτω μολύνεται καὶ διαφθείρεται εἰς αὐτὰς τὰς πηγὰς τῆς ἡ ἑλληνικῆ παιδείας.

Ὁ Ἕλλην ὁ ἀναγινώσκων ἢ μεταφράζων τοὺς Γάλλους τρέχει ἀγνωστον κίνδυνον εἰς τὰ λοιπὰ ἔθνη, τὸν Ἀγγλον λ. χ. ἢ τὸν Ἰταλόν· διότι ἢ μὲν ἀγγλικὴ καὶ ἰταλικὴ γλῶσσα ἐμορφώθησαν ἤδη πρὸ πολλοῦ, λαβοῦσαι τὸν τελειωτικὸν αὐτῶν τύπον, καὶ ὁ ξένος ἰδιωτισμὸς δὲν εὐρίσκει πάροδον εἰς αὐτάς, ἀλλ' ἀποκρούεται ἀμέσως διακρινόμενος ἐκ τοῦ ξενικοῦ σχήματός του. Ἡ δὲ νεωτέρα ἑλληνικὴ, διὰ τὸ ἔτι ἀκατασκεύαστον καὶ ἀσχημάτιστον ἐν πολλοῖς, ὁμοιάζει τὰ εἰς τὴν χάριν τοῦ τεχνίτου χωνευόμενα μέταλλα, ὅπου καὶ ἀλλότρια οὐσία δύναντ' εὐκόλως νὰ συμφρῦθῶσι. Διὰ τοῦτο βλέπομεν πολλοὺς καὶ αὐτῶν δὴ τῶν οἰομένων εἶναι νομοθετῶν τῆς γλώσσης, προσπταίοντας συνεχῶς καὶ βαρβαρίζοντας, οὐ μόνον κατὰ τὴν φρασεολογίαν, ἀλλὰ καὶ κατ' αὐτὴν τὴν σύνταξιν, ὅπερ ἐλέγχει δεινὴν ἀμάθειαν τῆς προγονικῆς γλώσσης. Ὅθεν ὁ καθηγητὴς ὅστις ἐνφ' διδάσκει τὴν γαλλικὴν, ὑποδεικνύει ἐκάστοτε εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ τὰς τοιαύτας κακοζήλους μιμήσεις, πράττει ἔργον διττῶς ὠφέλιμον, καὶ τὴν ξένην γλῶσσαν τοὺς διδάσκει, καὶ τὴν τῆς ἰδίας αὐτῶν διαφορᾶν ἐγκαίρως προλαμβάνει.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω εἰρημένων γίνεται, νομίζω, φανερόν ὅποιον πνεῦμα ὑπηγόρευσε τὴν σύνταξιν τῆς παρουσῆς Γραμματικῆς· ἂν δὲ ὁμοιάζει τὰς μέχρι τοῦδε ἐκδοθείσας ἢ διαφέρει αὐτῶν, καὶ κατὰ τί διαφέρει, τοῦτο θέλει διηγηθῆ αὐτὸ τὸ βιβλίον εἰς τὸν ἀναγνωσόμενον· ὥστε περιττὴ ἢ περὶ τούτων ἐν τῷ προλόγῳ ἀκριβολογία. Σημειῶ δὲ μόνον ὅτι ὡς βᾶσιν ἔλαβον τὰς νεωτέρας γαλλικὰς γραμματικὰς, μὴ παραβλέψας μηδὲ τὰς ἀρχαιοτέρας αὐτάς, οἷον τὴν τοῦ Wailly, τὴν τοῦ Restaud, τὴν τοῦ Condillac καὶ ἄλλων. Παρετήρησα δὲ ὅτι οἱ Γάλλοι τεχνογράφοι καταχρώμενοι τὴν ἰδίαν τῆς γλώσσης αὐτῶν ἀρετὴν, καὶ ἐκ παντὸς τρόπου θέλοντες νὰ γείνωσι καταληπτοί, ἐκπίπτουσι συχνὰ εἰς πολυλογίαν, ἣτις φέρει τὸ ἐναντίον ἀποτέλεσμα, ἥτοι σύγχυσιν ἀντὶ σαφηνείας. Συμβαίνει δὲ τοῦτο εἰς αὐτοὺς καὶ διὰ τὴν ἔλλειψιν ἢ ἀποφυγὴν τῶν τεχνικῶν ὄρων· ὅθεν πολλοῦ λαβῶν τὴν ἔννοιαν τοῦ Γάλλου ἐνέδουσα αὐτὴν τύπον, οὕτως εἰπεῖν, ἑλληνικόν, ἀλλαχοῦ μὲν συντεμῶν, σπανιώτατα δὲ καὶ ἐκτείνας. Καὶ ὡς πρὸς τὴν ὅλην δὲ διάταξιν τῶν κεφαλαίων ἠκολούθησα τρόπον ἴδιον, ὅστις μοι ἐφάνη καταλληλότερος ὡς πρὸς τὴν ἀλληλουχίαν τῶν κανόνων καὶ τὸ εὐμέθοδον. Τὸ τεχνολογικόν μου δὲν εἶνε ἀπλοῦς σκελετὸς τύπων, ἀλλὰ τοὺς τύπους τῶν ἄρθρων, τῶν ἀντωνυμιῶν, τῶν ῥημάτων συνώδευσα ἐκάστοτε μὲ σαφεῖς καὶ συντόμους ἐπέξηγήσεις, οἷον τί διαφέρει ἢ δεικτι-

κὴ ce τῆς συνθέτου celui, ἡ κτητικὴ mon τῆς le mien καὶ πρὸς τί-
 νας τῶν ἑλληνικῶν ἀντιστοιχοῦσι. Τοῦτο ζητεῖ νὰ μάθῃ ὁ Ἕλληνας ὁ
 σπουδάζων τὴν Γαλλικὴν, ὅχι τί ἐστὶ δεικτικὴ ἢ κτητικὴ ἀντωνυμία.
 Τὸν κατάλογον τῶν ἀνωμάλων ῥημάτων κατέστησα ὡς οἶόν τε τέλειον,
 συμπληρώσας τὸν τοῦ Νοέλου καὶ Σαψάλου ἐκ τῆς Γραμματικῆς Γραμ-
 ματικῶν (grammaire des grammaires) τοῦ Δουβιτιέρου, καὶ τοῦ
 λεξικοῦ τῆς Ἀκαδημίας. Πρὶν δὲ μεταβῶ εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν
 ῥημάτων, προέταξα ἀμέσως σύντομον ἀλλ' ἀκριβῆ ἐρμηνείαν τῶν δια-
 φέρων χρόνων καὶ ἐγκλίσεων κατ' ἀντιπαράθεσιν πρὸς τὴν ἑλληνικὴν
 γλῶσσαν. Ἐν γένει δὲ ὡς ὄρον συγκρίσεως ἔχω τὴν ἑλληνικὴν, τὴν
 μητρικὴν γλῶσσαν τοῦ μαθητοῦ μου, σημειῶν πάντοτε τὰ ὅμοια καὶ
 τὰ διαφέροντα, καὶ μάλιστα τοὺς γαλλισμοὺς ἐκείνους οἵτινες ἀντί-
 κεινται εἰς τὴν φύσιν τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, καὶ τοὺς ὁποίους πρέπει
 ν' ἀποφεύγωμεν ὡς λύμην αὐτῆς.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ
ΤΗΣ
ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ
—
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΝ
—
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Περὶ τῶν γραμμάτων καὶ τῆς προφορᾶς αὐτῶν.

1. Τὰ γράμματα τῆς Γαλλικῆς γλώσσης εἶνε εἰκοσιπέντε a, b, c, d, e, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, q, r, s, t, u, v, x, y, z.

Τούτων φωνήεντα μὲν ἔξ, a, e, i, o, u, y, σύμφωνα δὲ τὰ λοιπὰ δεκαεννέα.

Ἐπειδὴ δὲ τὰ μὲν ἔξ αὐτῶν ἔχουσι ἀντίστοιχον φωνὴν καὶ γράμμα εἰς τὴν ἡμετέραν γλῶσσαν, τὰ δὲ ἄλλα καὶ ἄλλα μὲν προφέρονται κατὰ τὸν αὐτὸν πάντοτε τρόπον, ἄλλα δὲ μεταβάλλουσι φθόγγον ὡς ἐκ τῆς θέσεως καὶ τοῦ εἶδους τῆς συλλαβῆς, καὶ τινὰ ἐνίοτε οὐδὲ προφέρονται ὅλως, διὰ ταῦτα ἐρμηνεύομεν ἐφεξῆς τοὺς κανόνας τῆς προφορᾶς ἐνὸς ἐκάστου αὐτῶν ἀρχόμενοι ἀπὸ τῶν φωνηέντων.

Περὶ προφορᾶς τῶν φωνηέντων.

2. Τὸ a (α) προφέρεται ὡς τὸ ἐλληνικὸν ἄλφα· τὸ i (ι) ὡς τὸ ἰῶτα, τὸ o (ο) ὡς τὸ ὀμικρόν· οἶον, *Laconisme*.

Τὸ a δὲν προφέρεται εἰς τὰς ἐξῆς λέξεις, *Saône* ("Αραρ, ποταμός), *taon* (οἶστρος, ἔντομον) καὶ *août* (Αὐγούστος μῆν). Οὐδὲ τὸ o εἰς ταύτας, *paon* (τάως), *faon* (νεβρός) καὶ *Laon* (ὄνομα Γαλλικῆς πόλεως).

3. Τὸ e (ε) μηδὲνα μὲν ἔχον τόνον προφέρεται μὲ φωνὴν πολλὰ ἀσθενῆ καὶ σχεδὸν ἀνεπαίσθητον, διὸ καὶ καλεῖται τότε ἄφωνον (*e muet*)· καὶ ἐν τέλει μὲν λέξεως οὐδὲ ὅλως ἀκούεται· οἶον, *forme*, *φόρμ'*, *larme*, *λάρμ'*· ἐν μέσῳ δὲ λέξεως ἡ φωνὴ ἐπιτρέχει ταχέως ἐπὶ τῆς ἐχούσης τὸ e συλλαβῆς, καὶ γίνεται οἰονεὶ συγκοπὴ τις ὡς εἰς τὰς λέξεις *amener*, *rareté*, κ.τ.λ.

Εἰς τὰς μονοσυλλάβους δὲ λέξεις, οἶον *je*, *le*, *me*, *te*, *se*, τὸ e

προφέρεται ἐξ ἀνάγκης, ἀλλὰ καὶ τότε ὑποκώφως πῶς καὶ ἀποκλίνον μᾶλλον εἰς τὴν γαλλικὴν προφορὰν τῆς διφθόγγου eu.

4. Τὸ δὲ ὄξυτονούμενον ἢ καλεῖται ὑπὸ τῶν Γάλλων κλειστόν ἢ μεμυκτὸς (é fermé), διότι προφέρεται μικρὰν διαστελλομένων τῶν χειλέων, καὶ τοῦ πνεύματος ἐξερχομένου λεπτοῦ, ὡς εἰς τὰς λέξεις *vérité*, *bonté*. Εἶνε δὲ δυσχερὲς νὰ ἐρμηνεύσῃ τις διὰ τοῦ καλάμου φθόγγους ξένους, οἵτινες δι' αὐτηκοίας καὶ διὰ ζώσης μόνον φωνῆς διδάσκονται.

5. Τὸ δὲ βαρύτερον ἢ καλεῖται ἀνοικτόν (è ouvert) ἀντιθέτως πρὸς τὸ κλειστόν, διότι κατὰ τὴν ἐκφώνησιν αὐτοῦ τὸ ἀνοῖγμα τοῦ στόματος εἶνε μείζον, καὶ ἡ ἔντασις τῆς φωνῆς. Οὕτως εἰς τὴν λέξιν *sévère* τῆς πρώτης συλλαβῆς *se* τὸ *e* εἶνε κλειστόν, τῆς μεσαίας *ve* ἀνοικτόν, τῆς δὲ τελευταίας *re* ἄφωνον.

Καὶ πάλιν τοῦ *e* ἀνοικτοῦ διακρίνουσιν οἱ Γάλλοι τεχνογράφοι διαφοροὺς βαθμοὺς, ὡς πῆ μὲν ἦττον βαρυτόνου ὄντος, πῆ δὲ μᾶλλον, πῆ δὲ μάλιστα· ἦττον μὲν ὡς εἰς τὴν λέξιν *père*, μᾶλλον δὲ ὡς εἰς τὴν *nèfle*, μάλιστα δὲ ὡς εἰς τὰς *procès*, *accès*. Ἄλλ' ὡς ἔφημεν ἀνωτέρω ἢ τῶν τοιούτων ἐξακριβώσις εἶνε ἔργον προφορικῆς μᾶλλον διδασκαλίας ἢ γραπτῆς ἐρμηνείας.

6. Σημειωτέον δ' ἐνταῦθα ὅτι ἡ γαλλικὴ γλῶσσα ἔχει ὡς ἡ ἑλληνικὴ τρεῖς τόνους, ὄξειαν (*accent aigu*), βαρεῖαν (*accent grave*), περισπωμένην (*accent circonflexe*): ἀλλ' ἡ χρῆσις καὶ δύναμις αὐτῶν δὲν εἶνε ἡ αὐτὴ, διότι παρὰ Γάλλοις ἡ μὲν ὄξεια χρησιμεύει εἰς δεῖξιν τοῦ *e* κλειστοῦ, καὶ ἐπ' αὐτοῦ μόνου τοῦ φωνήεντος τίθεται· ἡ βαρεῖα εἰς δεῖξιν τοῦ *e* ἀνοικτοῦ καὶ ἀντιδιαστολὴν τινῶν λέξεων ἀπὸ ἄλλων ὁμωνύμων, ἢτοι διὰ τῆς βαρεῖας ἢ πρόθεσις ἀ διαστέλλεται ἐκ τοῦ ῥήματος *il a*, τὸ ἐπιρῥήμα οὐ (ὄπου) ἐκ τοῦ συνδέσμου οὐ (ἦ), κ.τ.λ. Ἡ δὲ περισπωμένη ἐπ' ἄλλων μὲν λέξεων σημαίνει τὴν μακρότητα τῶν φωνήεντων, ἐπ' ἄλλων δὲ συγκοπήν τινος γράμματος, ὡς εἰς τὸ *même* τὸ γραφόμενον πρότερον *mesme*, *ile*=*isle* (λατ. *insula*) κτλ.

7. Ἰστέον δὲ ὅτι μὴ ὑπάρχοντος ἐν τῇ γαλλικῇ τοῦ παρ' ἡμῖν κυρίως καλουμένου τονισμοῦ τῶν λέξεων, ἡ τάσις τῆς φωνῆς πίπτει πάντοτε ἐπὶ τῆς ληγούσης· οἶον, *opinion* (ὀπινιόν), *Platon* (Πλατὸν) κτλ. Πλὴν ἂν ἡ ληγούσα περιέχῃ *e* ἄφωνον, τότε τὸν τόπον αὐτῆς λαμβάνει ἡ παραλήγουσα· οἶον, *Démocrite* (Ντεμοκριτ).

8. Τοῦ φωνήεντος *u* ἢ προφορὰ δὲν δύναται νὰ ἐρμηνευθῇ δι' ἑλληνικῶν γράμματος, Κατὰ τὴν ἐκφώνησιν αὐτοῦ τὸ στόμα σχηματίζει-

16. Οι· προφέρεται α· moi, loi, boire. Εἰς δὲ τὰς λέξεις oignon, moignon, poignant, poignard, poignée προφέρεται μόνον τὸ φωνῆεν ο.

Οἱ παλαιοὶ ἔγραφον διὰ τῆς οἱ πολλὰς λέξεις γραφομένης σήμερον διὰ τῆς αἰ. Πρῶτοι οἱ περὶ τὸν Βολταίρον ἐκαινοτόμησαν καὶ τοῦτο καὶ ἄλλα τινὰ τῆς γαλλικῆς ὀρθογραφίας. Ἦδη δὲ ἀπὸ τοῦ 1835 καὶ ἡ Ἀκαδημία παρεδέχθη τὴν τριαύτην γραφὴν. Ἐπειδὴ δὲ πολλαὶ ἐκδόσεις φέρουσι τὴν παλαιὰν ὀρθογραφίαν, σημειοῦμεν ἐνταῦθα τὰς λέξεις ἐν αἷς ἢ διφθογγος οἱ ἐπροφέρετο ὡς αἰ· ἦσαν δὲ αὐταί.

α. Οἱ παρατατικοὶ καὶ ὑποθετικοὶ χρόνοι τῶν ῥημάτων j'aimois, j'aimerois κτλ. γραφόμενοι σήμερον j'aimais, j'aimerais.

β. Ἐθνικὰ τινὰ ὀνόματα· οἶον, Anglois, François, Hollandois, κτλ. γραφόμενα σήμερον Anglais, Français, κτλ.

Εἰς ὅσα δὲ τῶν ἐθνικῶν ἢ οἱ ἐπροφέρετο α· ἐφυλάχθη· οἶον, Danois, Bavaois, Chinois κτλ. διὰ τῆς οἱ γράφεται καὶ τὸ κύριον ὄνομα François, Φραγκίσκος.

γ. Τὰ ῥήματα connoître, paroître, καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν παράγωγα connoissance, κτλ. γραφόμενα νῦν connaître κτλ. καὶ τὸ ἐπίθετον foible, μετὰ τῶν παραγῶγων foiblesse, affoiblir, νῦν faible, faiblesse, κτλ.

17. Ου· προφέρεται ὡς ἡ ἑλληνικὴ ου, courir, mourir, tour.

Εἴθισται δὲ παρὰ Γάλλοις τὸ προφέρειν ἐν ταῖς πλείσταις τῶν λέξεων διὰ μιᾶς, ἥτοι κατὰ συνίτησιν, πάντα τὰ μὴ ὑπὸ συμφώνου τινὸς χωριζόμενα ἄλλεπᾶλληλα φωνήεντα, ἥτοι, fiacre, φιάκρ', pied, πῖε κτλ. καὶ εἰνὲ τινες τῶν γραμματικῶν οἱ ταύτας κυρίως ἀποκαλοῦντες διφθόγγος, ὡς δῆθεν ἀκουομένων ἐν μιᾷ συλλαβῇ δύο διφθόγγων· τὰς δ' ἄλλας ὀνομάζουσι καταχρηστικὰς διφθόγγους, ἢ σύνθετα φωνήεντα καὶ παντάπασιν ἐξοστρακίζουσιν ἐκ τῆς τάξεως τῶν διφθόγγων, ὡς οὐσας ἀπλᾶς μόνον φωνὰς καὶ στοιχεῖα.

*Περὶ τῆς προφορᾶς τῶν συμφώνων, καὶ πρῶτον
περὶ τοῦ Β.*

18. Τὸ h ἐπέχει τόπον τοῦ ἑλληνικοῦ θ, προφέρεται δὲ παχυστομώτερον ἢ ἐκεῖνο ὡς εἰς τὴν πεποιημένην λέξιν μπέ, δι' ἧς μιμούμεθα τὰ βληγῆματα τῶν ἀρνίων.

Ἐν τέλει τῶν λέξεων plomb καὶ aplomb τὸ h δὲν ἐκφωνεῖται· ἐκφωνεῖται δὲ εἰς τὰ κύρια ὀνόματα Moab, Job, Jacob.

Περὶ τοῦ C.

19. Τὸ c (σὲ ἢ κὲ) μετὰ μὲν τῶν φωνηέντων e, i, y, προφέρεται ὡς σ, cerbère, citoyen, cypres· μετὰ δὲ τοῦ a, o, u, ὡς κ, cabane, colère, curé. Ἐκτὸς ἂν φέρῃ ὑπογεγραμμένον τὸ σημεῖον la cédille, διότι τότε προφέρεται ὡς σ· οἶον, façade, arçon, aperçu. Ὡς κ προφέρεται καὶ μετὰ παντὸς συμφώνου· οἶον, acteur, cratère, Clio· καὶ ἐν τέλει δὲ λέξεως· οἶον, avec.

Τὸ τελικὸν c ἀκούεται εἰς τὰς λέξεις bec, échec (ἀποτυχία), estoc, aqueduc, syndic, trictrac, avec, καὶ εἰς τὸ κύριον ὄνομα Marc.

20. Μένει δὲ ἄφωνον εἰς τὰς ἐξῆς estomac, échecs, (ζατρίκιον), tabac, jone, lacs (ἄρκυς), arsenic, tronc, clerc, porc, blanc, franc. Εἰς τινὰς ὁμοῦς ἐξ αὐτῶν καὶ εἰς ὠρισμένας φράσεις προφέρεται, ἂν ἢ ἐπομένη λέξις ἀρχίζῃ ἀπὸ φωνῆεν· οἶον, franc-étourdi, du blanc au noir, clerc-à-maitre, porc-épic.

Τὸ c τοῦ donc (λοιπὸν) προφέρεται ἐν ἀρχῇ τῆς φράσεως· οἶον, je pense, donc je suis· ἐν μέσῳ δὲ αὐτῆς δὲν προφέρεται· allons donc nous promener· ἐκτὸς ἂν ἔπεται προσεχῶς φωνῆεν· votre frère est donc arrivé.

Ὅταν μετὰ τὸ διπλοῦν cc ἀκολουθῇ c ἢ i, τὸ πρῶτον c προφέρεται ὡς κ, τὸ δεύτερον ὡς σ, ὥστε ἀμφότερα συνάμα ἀποτελοῦσι τὸν ἦχον τοῦ ζ· accepter, accident κτλ. Εἰς τὴν λέξιν second καὶ τὰς ἐξ αὐτῆς παραγομένας seconder, secondaire τὸ c ἠχεῖ ὡς γγ, σεγγόν, κτλ.

21. Τὸ c προσλαβὸν τὸ h, ch, ἀποτελεῖ ἰδιαιτερον φθόγγον κατέχοντα τὸ μεταξὺ τοῦ σ καὶ χ καὶ διὰ μόνον ζώσης φωνῆς διδασκόμενον, ὡς εἰς τὴν λέξιν chameau, κτλ.

Διὰ τοῦ ch γράφουσι καὶ τὸ χ εἰς τὰς ἐκ τῆς ἐλληνικῆς εἰλημμένας λέξεις. Τότε δὲ ἐπομένου μὲν συμφώνου προφέρουσιν αὐτὸ ὡς κ· οἶον, Christ, chrétien, chronologie, ἐπομένου δὲ φωνήεντος πῆ μὲν ὡς κ, πῆ δὲ ὡς εἰς τὸ chameau. Ὡς κ προφέρεται εἰς τὰς ἐξῆς λέξεις, Achéloüs, archétype, archonte, archange, Chalcédoine, Chaldéen, catéchumène, chaos, Chéronée, Chersonèse, chœur, choriste, chorus, chorographie, choléramorbus, écho, orchestre. Τὴν γαλλικὴν δὲ προφορὰν τοῦ ch ἔχουσιν αἱ ἐξῆς· archidiacre, architecte, archiduc, chimie,

chirurgien, chérubin, tachygraphie, Achille, Achéron, Machiavel, Ezéchias. Ὡσαύτως καὶ αἱ λέξεις archevêque, patriarche, ἐνῶ αἱ Michel-Ange, archiépiscopal, patriarchal ἔχουσι τὴν φωνὴν τοῦ κ.

Εἰς τὴν λέξιν almanach (ἡμερολόγιον) τὸ ch δὲν προφέρεται.

Περὶ τοῦ D.

22. Τὸ d προφέρεται δασύτερον τοῦ ἑλληνικοῦ δέλτα· donner, ντονέ.

Ἐν τέλει λέξεως δὲν ἀκούεται, ἐπομένου προσεχῶς συμφώνου· οἶον, grand médecin, πλὴν εἰς τὰ κύρια ὀνόματα David, Joad καὶ εἰς τὴν λέξιν Sud (νότος) ἔνθα τὸ d πάντοτε προφέρεται.

Ἐπομένου δὲ προσεχῶς φωνήεντος τὸ τελικόν d ἐξακούεται, ὅχι ὁμοῦς ὡς d ἀλλ' ὡς t· οἶον, grand homme = grant homme, profond abime = profont abime.

Περὶ τοῦ F.

23. Τὸ f (ἔφ ἢ κατὰ τοὺς νεωτέρους φῆ) προφέρεται ἐν τέλει λέξεως, εἴτε φωνὴν ἀκολουθῆ προσεχῶς, εἴτε συμφωνον, vif désir, soif brûlante. Ἐξαιροῦνται αἱ οἶονοι σύνθετοι καὶ μίαν μόνην λέξιν ἀποτελοῦσαι φράσεις œuf frais, œuf dur, nerf de bœuf, cerf-volant, cerf-dix-cors, chef-d'œuvre, bœuf salé, ἔνθα τὸ f παραιοπαῖται. Εἰς τὴν λέξιν clef (κλειδίον) τὸ f οὐδόλως ἀκούεται· εἰς δὲ τὸ ἀριθμητικὸν ὄνομα neuf προφέρεται ὡς v (βῆ) ἐπομένου φωνήεντος· οἶον, neuf ans = neuv ans.

Περὶ τοῦ G.

24. Τὸ g (ζιῆ ἢ γγῆ) λαμβανόμενον ἐν συλλαβῇ μετὰ τῶν φωνήεντων, e, i, προφέρεται διὰ τῆς γλώσσης καὶ ἔχει φωνὴν ὁμοιάζουσαν τὴν τοῦ ζ, δασυτέραν ὁμοῦς τούτου· gémir, gîte· μετὰ δὲ τοῦ a, o, u, καὶ τῶν συμφώνων l, r, m, προφέρεται διὰ τοῦ οὐρανίσκου ὡς γγ ἢ γκ· οἶον, galon, gosier, guttural, gloire, agréable, augmenter.

Τὸ διὰ τοῦ οὐρανίσκου g μεταβάλλεται εἰς τὸ διὰ γλώσσης παρεννευρομένου μεταξὺ τοῦ e ἀφώνου· οἶον, George = Jorge, il mangea = il manja.

Πάλιν τὸ διὰ τῆς γλώσσης g προφέρεται διὰ τοῦ οὐρανίσκου, πα-

ρενειρομένου μεταξύ τοῦ u, οἶον, guérir=γγερίρ· guide=γγίδ. Τὸ u τότε δὲν ἀκούεται.

Ἄλλ' εἰς τὰς ἐπομένους λέξεις τὸ u ἀκούεται διακριδόν, ἦτοι, aiguille, aiguillon, aiguiser, arguer, inextinguible, ὡς καὶ εἰς τὰ κύρια ταῦτα le Guide, de Guise.

Ἄν τὸ e τῆς εἰς gue ληγούσης λέξεως φέρη τὸ διαιρετικὸν σημεῖον, τὸ u ἀκούεται· οἶον, ciguë, configuë, ambiguë· ἄλλως μένει ἄφωνον· οἶον, figue, φίγγ, ligue, λίγγ.

25. Τὸ g μετὰ τοῦ n ἀποτελεῖ ἴδιον φωνήν, ὑγράν τινα καὶ λείαν, νιά, νιέ ὡς εἰς τὰς λέξεις magnanime, gagner, agneau, magnétisme, incognito. Ἄλλ' ἐν ἀρχῇ λέξεως φυλάττει τὴν λαρυγγώδη προφοράν· gnome, Gnide, gnostique, gnomon, ὡς καὶ εἰς τὰς ἐξῆς agnat, diagnostic, stagnation, cognat, régnicole, inexpugnable, igné, Progné.

Εἰς δὲ τὸ κύριον ὄνομα Regnard καὶ εἰς τὴν λέξιν signet (σελιδοδείκτης) τὸ g εἶνε ἄφωνον.

Τὸ τελικόν g συμφώνου μὲν ἐπομένου προσεχῶς δὲν προφέρεται, οἶον, long chemin· ἐπομένου δὲ φωνήεντος προφέρεται ὡς κ'· οἶον, suer sang et eau, un long accès, rang honorable, ὡς εἰ ἦν γεγραμμένον sank et eau, un lonk accès κτλ.

Ἄλλ' εἰς τὰς ἐξῆς παρασιωπᾶται ὅπως· bourg, faubourg, é-tang, poing, coing, hareng, seing· δὲν ἀκούεται δὲ οὐδὲ εἰς τὸ vingt, legs καὶ doigt.

Τὸ ἀρκτικόν g τῆς λέξεως gangrène ἔχει ἐπίσης τὴν τοῦ κ φωνήν· kangrène.

Περὶ τοῦ Η.

26. Τὸ h συγκαταλέγεται μὲν μετὰ τῶν συμφώνων, ἀλλ' ὀρθότερον ἠδύνατο νὰ ὀνομασθῇ πνεῦμα ἢ γράμμα. Διαιρεῖται δὲ εἰς δασύ (h aspirée) καὶ ψιλόν (h muette). Αἱ τὸ δασύ h φέρουσαι λέξεις ἐν τισὶν ἐπαρχίαις τῆς Γαλλίας προφέρονται μετὰ δασέος πνεύματος παρεμφεροῦς τῇ τοῦ χ προφορᾷ, λεπτοτέρου ὅμως καὶ οἷα ὑποτίθεται ἢ τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς δασείας. Ἄλλ' ἐν Παρισίοις τὸ δασύ h οὐδὲ ὡς ἀκούεται, διακρίνεται δὲ ὡς ἀποτελοῦν χασμφιδίαν μετὰ τοῦ προηγουμένου φωνήεντος· la hauteur προφ. la auteur; la hache προφ. la ache.

27. Τὸ δὲ ψιλόν h ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ ἐλληνικὸν πνεῦμα τὴν ψι-

λὴν, οὐδ' ὀλως ἀκούμενον οὐδὲ φέρον τροποποίησιν τινα εἰς τὴν τῶν φωνηέντων προφορὰν. Καὶ εἰς μὲν τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν πᾶσα λέξις ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένη δασύνεται ἢ ψιλοῦται· παρὰ Γάλλοις δὲ ὀλίγα μὲν τινες φέρουσι τὸ δασύ, ὀλίγα δὲ τὸ ψιλὸν ἢ, αἱ δὲ πλείεσται οὐδέτερον.

28. Δασύ εἶνε τὸ ἢ εἰς τὰς ἐξῆς λέξεις.

Ha! hâbler, hache (καὶ εἰς τὰς παραγώγους αὐτῆς), hagar, haha, haie, haillon, haine, haire, haireux, halage, halbran, hâle, halener, haler, halèter, hallage, halle, hallebarde, hallier, haloir, halot, halotechnie, halte, halter, hamac, hameau, hampe, han, hanap, hanche, hangar, hanneton, hanscrit, hanse, hanséatique, hansièrè, hanter, happe, happelourde, harangue, haras, harasser, harceler, harde, hardes, hardi (καὶ τὰ παράγωγα), hardilliers, harem, hareng, hargneux, haricot, haridelle, harnois, harpagon, harpe, harpeau, harper, harpie, harpin, harpon, hart, hasard (καὶ τὰ παράγωγα), hase, hâte (καὶ τὰ παράγωγα), hâtereau, hâtier, hâtille, hâtiveau, haubaner, haubans, haubert, hausse, haut (καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ παράγωγα), hâve, havre, hé! hem! hennir (καὶ τὰ παράγωγα), Henri, Henriade, héraut, hère, hérissèr, hérisson, hernie, héron, héros, herpes-marines, herse, hêtre, heurter, hibou, hic, hideux, hiérarchie, hic, hisser, hobereau, hoc, hoca, hoche, hochement, hochepot, hochequeue, hocher, hochet, Hollande, Hollandais, hoho! hola! hómard, hongre, honnir, honte (καὶ τὰ παράγωγα), hoquet, hoqueton, horde, hors, hotte, hottée, Hottentot, houblon, houe, houhou, houille, houle, houlette, houppe, huppelande, hourrailler, hource, hourdage, hourder, Houri, hourvari, houspiller, housse, houssine, houssoir, houx, huchet, huée, huer, Huguenot, humer, hune, huppe, hure, hurler, hussard, hutte.

Δασύ ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον εἶνε προσέτι ἐν μέσῳ λέξεως μεταξὺ φωνηέντων, cohue, ahan κτλ.

29. Ἡ δασεῖα εἰς τὰς ἐκ τῆς ἑλληνικῆς εἰλημμένας λέξεις ἀντικαθίσταται διὰ τοῦ ψιλοῦ ἢ· οἶον, Hélène, Hercule, histoire, πλὴν τοῦ σημειωθέντος héros, ἐνθα τὸ ἢ εἶνε δασύ, ἀλλ' οὔτινος τὰ παράγωγα

héroïne, héroïque; héroïsme (χαρακτήρ ἢ πρᾶξις ἥρωος) ἔχουσιν αὐτὸ ψιλόν, καὶ πλὴν τοῦ hiérarchie.

Ἐσαύτως τίθεται τὸ h μετὰ τοῦ r εἰς τὰς ἀπὸ τοῦ ρ ἀρχομένας ἑλληνικὰς λέξεις· οἶον, rhétorique, rhinocéros κτλ., ἢ μετὰ δύο ῥῶ, οἶον, diarrhée.

Τὸ h μετὰ τοῦ c ἀναπληροῖ τὸ δασύ χ, οἶον, Chéronée, μετὰ τοῦ p τὸ φ, οἶον, philosophie, καὶ μετὰ τοῦ t τὸ θ, οἶον, théologie.

Περὶ τοῦ J.

30. Τὸ j (ζι ἢ ζε) προφέρεται ὡς τὸ διὰ γλώσσης g, jalousie, jeter. Δι' αὐτοῦ γράφεται πολλάκις τὸ ἑλληνικὸν ἰῶτα· οἶον, Jean Ἰωάννης, Jésus Ἰησοῦς, Jérémie Ἰερεμίας.

Περὶ τοῦ K.

31. Διὰ τοῦ k (κα) γράφονται ξενικαὶ τινες καὶ ὄχι γνησίως γαλλικαὶ λέξεις· οἶον, kyrielle, kan, kilomètre, kiosque, κτλ.

Περὶ τοῦ L.

32. Τὸ l (ἐλ ἢ κατὰ τοὺς νεωτέρους λῆ) ἀναλαγῆι πρὸς τὸ ἑλληνικὸν λ, laurier, livre.

33. Τὸ τελικὸν l προφέρεται εἰς ὅλας πλὴν τῶν ἐπομένων λέξεων, baril, chenil, coutil, fusil, gril, nombril, outil, persil, sourcil καὶ τοῦ fils (υἱός).

Τὸ l κείμενον μετὰ τὸ φωνῆεν i λαμβάνει λειόν τινα καὶ ὑγρὸν ἢ χον λιά, λιέ, ἢ κοινότερον γιά, γιέ, διὸ καὶ ὑγρὸν (l mouillé) τότε καλεῖται· οἶον, babil, mil (κεγχρίον), péril, bail, écueil, travail, fille, κτλ.

Δὲν προφέρεται δὲ ὑγρῶς καίπερ ἔχον προηγούμενον τὸ i εἰς τὰ ἐξῆς ὀνόματα, cil, fil, Nil, ville, mille, mil (χίλιοι) καὶ εἰς τὰς ἀπὸ τοῦ ill ἀρχομένας λέξεις illustre, illusion.

Περὶ τοῦ M.

34. Τὸ m (ἔμ ἢ μέ) εἶνε τὸ ἑλληνικὸν μ. Ἐν τέλει δὲ συλλαβῆς δὲν ἀκούεται εὐκρινῶς ὡς μ, ἀλλ' ἀποτελεῖ ἤχόν τινα καὶ μυγμὲν διὰ τῶν ῥωθῶνων, τοῦτ' αὐτὸ ὅπερ συμβαίνει καὶ εἰς τὸ n. Διὸ καὶ τὰ γράμ-

ματα ταῦτα καλοῦνται τότε ὑπόρρινα (lettres nasales). Καί τὸ μὲν προηγούμενον e, μεθ' οὗ ἀποτελεῖ τὸ m συλλαβὴν, ἡχεῖ μᾶλλον ὡς a, τὸ δὲ i ὡς e, τὸ δὲ u ὡς ἡ δίφθογγος eu· οἷον empire (πρόφ. ampire), impie (ἐμπί), humble (heumble).

Ἐξαιροῦνται αἱ ἀπὸ τοῦ imm ἀρχόμεναι λέξεις· οἷον, immobile, immense (ἰμομπίλ, ἰμάνς)· εἰς ταύτας τὸ m δὲν προφέρεται διὰ τῆς ῥιγῆς, οὐδὲ τὸ i ὡς e. Ὅμοίως καὶ ἔταν μετὰ τὸ m ἀκολουθῆ ἡ, οἷον, amnistie, Agamemnon (ἀμνιστί, Ἀγγαμεμόν)· πλὴν τοῦ damner, condamner, ἔνθα τὸ m ἡχεῖ ὡς ἔν ὑπόρρινον m ἢ n (dâner, condâner). Εἰς δὲ τὴν λεξίν automne (φθινόπωρον) τὸ m παρασιωπᾶται ὅλως, ἀκούεται δὲ μόνον τὸ n ὡς ἔχει φύσεως (autone).

Εἰς τὰς ἐκ τοῦ λατινικοῦ εἰλημμένας ταύτας λέξεις, album, opium, muséum, décorum, ἡ κατάληξις um προφέρεται om ἄνευ ὑπόρρινου φθόγγου (album, opiom, muséom, décorom),

Περὶ τοῦ N.

35. Τὸ n (ἐν ἡ νέ) ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ ἑλληνικὸν ν· ἐν τέλει δὲ λέξεως ἢ συλλαβῆς ἡχεῖ διὰ τῶν μυκτῆρων· καὶ τὸ μὲν ἠγούμενον e, μεθ' οὗ τὸ n ἀποτελεῖ συλλαβὴν, ἐκφωνεῖται ὡς a, τὸ δὲ i, ὡς e, τὸ δὲ u ὡς ἡ δίφθογγος eu· οἷον, enfant (ἀνφάν), mince (μένς), brun (breun). Ἄλλ' ἐν τῷ θηλυκῷ brune (μελαγχροινῆ) τὸ τε n καὶ τὸ u φυλάττουσι τὴν κατὰ φύσιν προφοράν, ἐπειδὴ τὸ n συλλαβίζεται ἐνταῦθα μετὰ τοῦ ἐπομένου e, bru-ne.

Κατὰ ταῦτα τὸ μὲν ἀρσενικοῦ γένους cousin (ἐξάδελφος) προφέρεται κουζίν, ὑπόρρινος, τὸ δὲ θηλυκὸν cousine (ἐξαδέλφη) προφέρεται κουζίν, τοῦ συλλαβισμοῦ ὄντος ἐνταῦθα cousi-ne. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει πάντοτε ὁσάκις μετὰ τὸ n ἀκολουθῆ ρωνῆεν.

36. Τὸ διπλοῦν nn ἐκφωνεῖται ὡς ἔχει φύσεως, οὐχὶ δὲ ὑπόρρινος· innocence (ἰνοσάνς), année, anneau, ennemi (ἐν' μί). Πλὴν τοῦ ennui, ennobli, ἔνθα ἀκούονται δύο n τὸ μὲν ὑπόρρινον, τὸ δ' οὐ· (annui, annobli), καὶ πλὴν τῶν δύο τούτων: enivrer, enorgueillir προφερομένων ὡς εἰ ἐγράφοντο ὡσαύτως μὲ δύο n τὸ μὲν ὑπόρρινον, τὸ δὲ οὐ· (annivrer, annorgueillir). Αἱ δὲ λέξεις solennel, hennir, hennisement προφέρονται δι' ἐνὸς μόνου ὑπόρρινου φθόγγου (solan-el, han-ir, han-issement).

Τελικὸν λέξεως ὃν δὲν προφέρεται ὑποβρίτως εἰς τὰ ἐξῆς ὀνόματα :
abdomen, amen, Eden, gramen, hymen, examen (πρόφερε
ἐγγυαμέν, ὑμέν, κτλ.)

Περὶ τοῦ P.

37. Τὸ p (πέ) ἔχει ἀντίστοιχον ἐν τῷ ἑλληνικῷ ἀλφαβῆτῳ τὸ π.

Εἰς τὰς λέξεις baptême, baptiser, Baptiste, cheptel, indomptable, dompter, prompt, exempt, compte, sept, corps, temps, τὸ p δὲν προφέρεται.

Ἐπίσης δὲν προφέρεται ἐν τέλει λέξεως, camp, champ, drap, sirop, cep· εἰς δὲ τὰ ἐπιρρήματα beaucoup καὶ trop ἐξακούεται ἐπομένου προσεχῶς φωνήεντος· οἷον, il a beaucoup étudié, il est trop entêté. Εἰς μόνα δὲ τὰ ὀνόματα Alep, jalap, cap, ἐξακούεται πάντοτε εἴτε ἀκολουθῆ φωνῆεν, εἴτε μή.

Εἶπομεν δὲ ἤδη ὅτι τὸ ph ἀντικαθίστησι τὸ ἑλληνικὸν δασύ φ, καὶ προφέρεται ὡς φ, οἷον, philosophe.

Περὶ τοῦ Q.

38. Τὸ q (κιού) ἐν ἀρχῇ καὶ μέσῳ λέξεως συνοδεύεται πάντοτε ὑπὸ τοῦ φωνήεντος u, ὅπερ δὲν ἔχει τότε ἴδιον φθόγγον· οἷον, qualité καλιτέ· quitter κιτέ, κτλ.

Εἰς τὴν λέξιν coq (ἀλεκτρυόν) τὸ q προφέρεται, ἀλλ' εἰς τὸ coq d'Inde εἶνε ἄφρων· εἰς τὸ ἀριθμητικὸν ὄνομα cinq ἐπίσης προφέρεται, ἐκτὸς ἂν ἀκολουθῆ προσεχῶς σύμφωνον, ὡς cinq garçons.

39. Τὸ u τὸ προσγραφόμενον τῷ q καὶ συνήθως μὴ προφερόμενον, εἰς τὰς ἐξῆς λέξεις προφέρεται κατ' ἐξαιρέσιν, οὐχὶ δὲ ὡς ἔχει φύσεως, ἀλλ' ὡς ἡ δίφθογγος ou, ἦτοι, aquatile, aquatique, équateur, équation, quadragénaire, quadragésime, quadrupède, quadruple, in-quarto, αἵτινες ἀναγινώσκονται οὕτω : ἀκουατίλ, κτλ. Ὡσαύτως καὶ εἰς τὴν λέξιν quaker, ἣτις προφέρεται οὕτωσί : κουάκρ.

Ἐν δὲ ταῖς ἐπομέναις προφέρεται μὲν ἐπίσης κατ' ἐξαιρέσιν τὸ u, ἀλλὰ μὲ τὸν φθόγγον, ὃν ἔχει συνήθως παρὰ Γάλλοις· ἦτοι équestre, équilatéral, quintuple, questure, ubiquiste, équitation, à quia, Quinte-Curce, Quintilien, αἵτινες ἀναγινώσκονται : ἐκυέστρ', ἐκυίλατεράλ, κτλ.

Περὶ τοῦ R.

40. Τὸ r (ἔρ ἢ κερὰ τὸὺς νεωτέρους βέ) προφέρεται αἰ, ὡσαύτως καὶ ἐν τέλει λέξεως, or, d'ésir, finir, κτλ.

Δὲν ἀκούετ' αἰ εἰς or μόνον ἐν τέλει τῶν εἰς or ληγουσῶν λέξεων· οἶον, danger, berger, aimer, κτλ., πλὴν ἂν ἀκολουθῇ προσεχῶς φωνῆ-εν, ὅτε προφέρεται εἰς ἀποφυγὴν τῆς χασμωδίας.

Ἐξαιροῦνται αἰ εἰς or μονοσύλλαβοι λέξεις· οἶον, fer, mer, cher, καὶ αἰ ἐξῆς πολυσύλλαβοι : belvédér, mâchefer, cancer, cuiller, enfer, éther, fier, hier, ἔτι δὲ τὰ κύρια ὀνόματα, ὡς Jupiter, Lucifer, Necker, Esther κλ. Εἰς ὅλα ταῦτα τὸ τελικόν r προφέρεται.

Τὸ διπλοῦν rr διακρίνεται εἰς τὴν ἐμφώνησιν α'. τῶν ἀπὸ irr ἀρχομένων λέξεων· οἶον, irritation, irrévocable, κτλ. β'. εἰς τὰς λέξεις errer, abhorrer, concurrent, interrègne, narration, terreur, torrent· γ'. εἰς τοὺς μέλλοντας καὶ ὑποθετικοὺς χρόνους τῶν τριῶν τούτων ῥημάτων : mourir, courir, acquérir· je mourrai. je courrai, j'acquerrai.

Περὶ τοῦ S.

41. Τὸ s (ἔς ἢ σί) ἐπέχει τόπον τοῦ ἑλληνικοῦ σ, Socrate· κείμενον δὲ μεταξὺ φωνηέντων προφέρεται ὡς ζ· misère, rose, μιζέρ, ρόζ· πλὴν τῶν ἐξῆς, ἐνθά φυλάττει τὴν τοῦ σ προφορὰν, désuétude, monosyllabe, parasol, préséance, presupposer, pusillanime, vraisemblance, καὶ τῶν εὐχρηστων χρόνων τοῦ ῥήματος gésir, nous gisons, il gisait, gisant.

Ὡς ζ προφέρεται καὶ εἰς τὰς λέξεις transiger, transaction, transit, transitif, transitoire, ἔτι δὲ εἰς τὸ Alsace. Alsacien, balsamine, balsamique, balsamite.

Τὸ τελικόν s ἐπομένου μὲν προσεχῶς φωνήεντος προφέρεται ἐπίσης· ὡς ζ· οἶον, pas à pas· ἐπομένου δὲ συμφώνου εἶνε ἄφωνον.

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας τὸ τελικόν s προφέρεται πάντοτε : aliès, as, atlas, blocus, foetus, iris, maïs, mars, choléra—morbus, dervis, jadis, ours, prospectus, laps de temps, en sus, vis, fils, vasistas, chorus, gratis, rebus, sinus, Bacchus, Crésus, Délos, Pallas καὶ τὰ λοιπὰ ξενικὰ κύρια. Εἰς τὸ Jésus (Ἰησοῦς) προφέρεται, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὸ Jésus Christ.

Ἀκούεται δὲ καὶ εἰς τὸ ἐπίρρημα plus ἐν ταῖς τοιαύταις φράσεσι : je dis plus, il y a plus ὅχι δὲ καὶ ὅταν προτάσῃται τῶν ἐπιθέτων ἐπὶ συγκρίσεως ἔτι δὲ καὶ εἰς τὸ tous (πάντες) λαμβανόμενον καθ' ἑαυτό· ὅταν δὲ κείται ἐπιθετικῶς μετὰ τινος οὐσιαστικοῦ τὸ s παρασιωπᾶται tous les hommes.

Εἰς τὴν κοινὴν ὁμιλίαν τὸ s τῶν δευτεροπροσώπων ῥημάτων παρασιωπᾶται συνήθως, καὶ φωνῆεν ἂν ἀκολουθῆ· οἷον, tu aimes à rire, tu joues avec prudence, προφέρονται tu aime à rire, tu joue avec prudence.

Περὶ τοῦ T.

42. Τὸ t (τέ) εἶνε ἀντίστοιχον τοῦ ἑλληνικοῦ ταυ, tyran. Ἄλλ' ἢ συλλαβὴ ti ἐν πολλαῖς λέξεσι προφέρεται αἰ τοιαῦται δὲ εἶνε αἰ ἐξῆς.

α'. Αἰ λέγουσαι εἰς tial, tiel, tion, καὶ αἰ ἐξ αὐτῶν παραγόμεναι οἷον, partial, essentiel, perfection, ration, rationnel, diction, dictionnaire· ἐκτὸς ἂν προηγῆται s ἢ x· οἷον, mixtion, bastion, question, bestial. Καὶ εἰς τοὺς παρατατικούς δὲ τῶν ῥημάτων τὸ ti φυλάττει τὴν κατὰ φύσιν φωνήν· nous partions, nous portions.

β'. Τὰ εἰς tien κύρια καὶ ἔθνικα· οἷον, Gratien, Dicoletien, Vénitien, τὰ δὲ λοιπὰ εἰς tien φυλάττουσι τὴν τοῦ ταυ προφορὰν, soutien, maintien, κτλ.

γ'. Τινὰ τῶν ληγόντων εἰς tie, οἷον, ineptie, inertie, minutie, prophétie, καὶ τὰ εἰς atie, primatie, démocratie.

δ'. Τὸ ἐπίθετον patient καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ παράγωγα, τὸ satieté, insatiable, καὶ τὰ ῥήματα initier καὶ balbutier.

Εἰς τὰς ἐξῆς λέξεις τὸ τελικὸν t προφέρεται· accesit, brut, dot, déficit, fat, granit, indult, lest, luth, net, subit, toast, transit, vivat, Zénith, abject, contact, correct, direct, exact, infect, suspect, strict, tact. Εἰς δὲ τὸ respect, aspect καὶ circonspect ἐκφωνεῖται μόνον τὸ α.

Εἰς τὴν λέξιν Christ (Χριστὸς) τὸ τελικὸν st ἀκούεται, ὅχι δὲ καὶ εἰς τὸ Jésus Christ, ὅπερ προφέρεται Jésu Chri. Προφέρεται τὸ st καὶ εἰς τὰς λέξεις est ἀνατολή, ouest δύσις, ὅχι δὲ καὶ εἰς τὸ ῥῆμα il est.

Ἐπὶ πάσης δὲ ἄλλης λέξεως τὸ τελικὸν t προφέρεται μὲν ἐπομένου φωνήεντος ἢ τοῦ φιλοῦ h, un savant homme, je suis tout à vous,

παρξσιωπάται δὲ πρὸ συμφώνου καὶ τοῦ δασέως h. Εἰς δὲ τὸν σύνδεσμον et (καὶ) τὸ t δὲν ἀκούεται οὔτε πρὸ φωνήεντος οὔτε πρὸ συμφώνου.

Τὸ διπλοῦν tt διακρίνεται ἐν τῇ προφορᾷ τῶν λέξεων atticisme, attique, guttural καὶ pittoresque.

43 Σημειῶσαι δὲ ὅτι τὸ t μετὰ τοῦ n προφέρεται ὑπὸ τῶν Γάλλων εὐκρινῆς τ, ἐνῶ παρ' ἡμῶν ὁ ἦχος τοῦ n τροποποιεῖ τὸν τοῦ ταῦ, οὔτινος ἢ προφορὰ ὁμοιάζει τότε τὴν τοῦ γαλλικοῦ d' οἶον, Ἀντώνιος=Ἀνδώνιος. Ὅθεν μὴ προφέρῃς τὸ γαλλικὸν Antoine κατὰ τὸν ἑλληνικὸν τρόπον, ὡς εἰ ἦν Andoine, μηδὲ τὸ antichambre, andichambre, ἀλλ' ἀπάγγελλε ἐκάτερον τῶν στοιχείων n καὶ t καθαρῶς καὶ διακρίδόν. Τὸ αὐτὸ λέγομεν καὶ περὶ τοῦ μ. καὶ π. Ἡμεῖς μὲν προφέρομεν τὴν λέξιν τύμπανον ὡς εἰ ἦν γεγραμμένη διὰ τοῦ h τύμβανον, ἔ δὲ Γάλλος δὲν πράττει οὐδὲν τοιοῦτον, ἀλλὰ προσφέρει τὸ μὲν m διὰ τοῦ μυκτῆρος, ὡς εἴρηται, τὸ δὲ p ὡς πῖ καθαρὸν· tympan, campagne, tym—pan, cam—paigne.

Τὸ th τὸ ἀναπληροῦν τὸ ἑλληνικὸν θ προφέρεται ὡς τ' οἶον, théologie.

Αἱ δύο αὗται λέξεις asthme (ἄσθμα) καὶ isthme (ἰσθμός) προφέρονται ὡς εἰ ἦσαν γεγραμμέναι asme, isme.

Περὶ τοῦ X (ἴξ ἢ ξέ).

44. Τὸ γράμμα τοῦτο προφέρεται ὡς τὸ ἑλληνικὸν ξ, οἶον, exprès· ἔχει δὲ καὶ ἄλλην τινὰ ὑγροτέραν φωνήν, ὡς εἰς τὴν λέξιν examen (ἐγγίζαμέν).

Τὴν ὑγρὰν ταύτην φωνήν ἔχει τὸ x εἰς τὰς λέξεις αἵτινες ἄρχονται ἀπὸ τοῦ ex, ἐπομένου μετὰ τὸ x φωνήεντος, οἶον, exemple, examen, exhiber, exécré κτλ., ἐτι δὲ εἰς κύρια τινὰ ὀνόματα, ὡς Xavier, Xénophon, le Xanthe, Xanthippe καὶ εἰς τὸ Xerxès, ὅπερ προφέρεται Czercesse.

Εἰς τὰς ἐφεξῆς δὲ λέξεις λαμβάνει τὴν φθόγγον τοῦ s : soixante, Bruxelles, Auxonne, Auxerre· αὗται ἀναγινώσκονται ὡς εἰ ἦσαν γεγραμμέναι soissante, Brusselles, κτλ.

Ἐπὶ πάσης δ' ἄλλης λέξεως προφέρεται ὡς ξ, οἶον, maxime, luxe, sexe, Alexandre, extrême, κτλ.

Τὸ τελικὸν χ ἀκούεται εἰς τὰς λέξεις Styx, borax, lynx, index, sphinx καὶ préfix.

Εἰς δὲ τὰς λοιπὰς λέξεις ἐπομένου μὲν προσεχῶς συμφώνου εἶνε ἄφωνον, ἐπομένου δὲ φωνήεντος προφέρεται ὡς ζ· cheveux alertes, cheveux épars, travaux inutiles. Ὡστε τὸ σύμφωνον τοῦτο ἔχει τέσσαρας φωνάς, τὴν τοῦ ζ, τὴν τοῦ σ, τὴν τοῦ ξ, καὶ τὴν ἄλλην τὴν ὑγράν τοῦ examen.

Εἰς τὰ ἀριθμητικὰ ὀνόματα dix καὶ six καθ' ἑαυτὰ λαμβανόμενα τὸ χ προφέρεται μὲ τὸν ἦχον τοῦ σ· disse, sisse· ἐπομένου δὲ προσεχῶς φωνήεντος ἢ h ψιλῶ ὡς ζ, six hommes, ἐπομένου δὲ συμφώνου σιγᾶται ὅλως· six pistoles, dix volumes.

Περὶ τοῦ Ζ (ζέ).

45. Προφέρεται ὡς τὸ ἑλληνικὸν ζ· Zacharie, Zéphire.

Ἐν τέλει λέξειως προφέρεται μὲν ἐπομένου προσεχῶς φωνήεντος, σιγᾶται δὲ ἐπομένου συμφώνου.

† ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ τῶν Μερῶν τοῦ Λόγου.

46. Τὰ Μέρη τοῦ Λόγου (les parties du discours) εἶνε κατὰ τοὺς Γάλλους Γραμματικούς δέκα, τὸ Ἄρθρον (l'Article), τὸ Οὐσιαστικὸν ἢ Ὄνομα (le Substantif ou Nom), τὸ Ἐπίθετον (l'Adjectif), ἢ Ἄντωνυμία (le Pronom), τὸ Ῥῆμα (le Verbe), ἢ Μετοχὴ (le Participe), τὸ Ἐπιρῆμα (l'Adverbe), ἢ Πρόθεσις (la Préposition), ὁ Σύνδεσμος (la Conjonction), τὸ Ἐπιφώνημα (l'Interjection).

Χωρίζουσι λοιπὸν ἐκ τοῦ Ὄνόματος τὸ Ἐπίθετον, ὀνόματα καλοῦντες μόνα τὰ οὐσιαστικά, καὶ ἐκ τοῦ Ἐπιρῆματος τὸ Ἐπιφώνημα, περιλαμβάνοντες εἰς τοῦτο ὅλα τὰ παρ' ἡμῖν καλούμενα θυμαστικά, σχετλιαστικά κτλ. μόρια. Οὕτω δὲ τὰ μέρη τοῦ λόγου γίνονται δέκα, ἀντὶ τῶν ὁκτὼ τῆς Ἑλληνικῆς Γραμματικῆς.

Παρέπονται δὲ εἰς τὸ Ἄρθρον, τὸ Ὄνομα, τὴν Ἄντωνυμίαν καὶ τὴν Μετοχὴν γένος (genre), ἀριθμὸς (nombre), πτώσις (cas).

Γένη εἶνε δύο, ἀρσενικὸν (masculin), καὶ θηλυκὸν (féminin).

Ἄριθμοὶ δύο, ἐνικός (singulier), καὶ πληθυντικός (pluriel).

Πτώσεις ἕξ, ὀνομαστικὴ (nominatif), γενικὴ (génitif), δοτικὴ (datif), αἰτιατικὴ (accusatif), κλητικὴ (vocatif) καὶ ἀφαιρετικὴ (ablatif).

Σημειωτέον δὲ ὅτι οἱ Γάλλοι πτώσεις κυρίως δὲν ἔχουσιν, ἐκφράζοντες διὰ τῶν προθέσεων τὰς διὰ τῶν πτώσεων ἐμφαινόμενας σχέσεις τοῦ λόγου. Ἄλλ' οὐχ' ἦπτον οἱ ἀρχαιότεροι γραμματικοὶ τῶν ἑσώζον τὰς ὀνομασίας τῶν πτώσεων, παραλαβόντες ἐκ τῆς Λατινικῆς. Τούτους ἠκολουθήσαμεν καὶ ἡμεῖς, νομιζόντες τὸν τρόπον αὐτὸν ἐπιτηδειότερον εἰς Ἑλληνας μαθητάς. †

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ Ἄρθρου καὶ Ὁνόματος.

Τὰ ἄρθρα τῆς γαλλικῆς γλώσσης εἶναι le (ὁ) εἰς τὸ ἀρσενικόν, la (ἡ) εἰς τὸ θηλυκόν, les (οἱ, αἱ) εἰς τὸν πληθυντικὸν ἀμφοτέρων τῶν γενῶν· οἶον, le père (ὁ πατήρ), les pères (οἱ πατέρες), la mère (ἡ μήτηρ), les mères (αἱ μητέρες).

Ὅταν τὸ ὄνομα ἀρχῆται ἀπὸ φωνήεντος ἢ h ψιλοῦ, ἐκθλίβεται τὸ e τοῦ le καὶ τὸ a τοῦ la· οἶον, l'homme (ὁ ἄνθρωπος), l'âme (ἡ ψυχὴ).

Ἐπειδὴ δέ, ὡς ἀνωτέρω εἴπομεν, οἱ Γάλλοι πτώσεις κυρίως δὲν ἔχουσι, τῆς κατάληξως τῶν τε ἄρθρων καὶ τῶν ὀνομάτων μενούσης ἀτρέπτου καὶ αἰεὶ τῆς αὐτῆς, ἀναπληροῦσιν αὐτάς διὰ τῶν προθέσεων de καὶ à, διὰ μὲν τῆς de προτοσσομένης τοῦ ὀνόματος παριστῶντες τὴν ἰδέαν τῆς γενικῆς, διὰ δὲ τῆς à τὴν τῆς δοτικῆς· οἶον, la main ἡ χεὶρ, de la main τῆς χειρός, à la main τῇ χειρὶ. Ἡ αἰτιατικὴ εἶνε πάντοτε ὁμοία τῇ ὀνομαστικῇ, ἢ δὲ ἀφαιρετικὴ τῇ γενικῇ.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Εἰς τὰ ἀπὸ συμφώνου ἢ τοῦ δασέος ἢ ἀρχόμενα ὀνόματα ἢ πρόθεσις de ἐνωμένη κατὰ κράσιν μετὰ τοῦ le ἀποτελεῖ τὸ μονοσύλλαβον du, ἢ πρόθεσις à μετὰ τοῦ le τὸ μονοσύλλαβον au (1). Τὸ αὐτὸ συμ-

(1) Ἰστέον ὅτι τὸ συμφωνον l διὰ τὴν πολλὴν του ὑγρότητα μεταβάλλεται πολλάκις εἰς τὸ φωνῆεν u, ὡς φαίνεται ἐπὶ τοῦ ἄρθρου, ἐπὶ τοῦ πληθυντικοῦ τῶν εἰς al ληγόντων ὀνομάτων· εἶον, le mal, les maux, ἐπὶ τινῶν

βαίνει εἰς πάντα τὰ πληθυντικά, ἤτοι ἡ γενική πληθυντικὴ des=de les,
ἡ δοτικὴ πληθυντικὴ aux=à les.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ.

"Όνομα ἀρσενικὸν ἀρχόμενον ἀπὸ συμφώνου.

	Ἐνικ.		Πληθ.
Ὅν. καὶ αἰτ.	le roi	(ὁ βασιλεὺς)	les rois
Γεν. καὶ ἀφ.	du roi		des rois
Δοτ.	au roi		aux rois
Κλητ.	ô roi		ô rois

"Όνομα ἀρσενικὸν ἀρχόμενον ἀπὸ φωνήεντος.

	Ἐνικός.		Πληθυντικός.
Ὅνομ.	l'arbre	(τὸ δένδρον)	les arbres (τὰ δένδρα)
Γεν.	de l'arbre		des arbres
Δοτ.	à l'arbre		aux arbres
Αἰτ.	l'arbre		les arbres
Κλητ.	ô arbre		ô arbres
Ἄφαιρ.	de l'arbre		des arbres

"Όνομα θηλυκὸν ἀρχόμενον ἀπὸ συμφώνου.

	Ἐνικ.		Πληθ.
Ὅν. καὶ αἰτ.	la maison	(ἡ οἰκία)	les maisons
Γεν. καὶ ἀφ.	de la maison		des maisons
Δοτ.	à la maison		aux maisons
Κλητ.	ô maison		ô maisons

"Όνομα θηλυκὸν ἀρχόμενον ἀπὸ φωνήεντος.

	Ἐνικ.		Πληθ.
Ὅν. καὶ αἰτ.	l'âme	(ἡ ψυχὴ)	les âmes
Γεν. καὶ ἀφ.	de l'âme		des âmes
Δοτ.	à l'âme		aux âmes
Κλητ.	ô âme		ô âmes

ῥημάτων, οἶον, valoir, je vauz, falloir, il faut, καὶ τέλος ἐπὶ πολλῶν λέξεων παραγομένων ἐκ τῆς Λατινικῆς καὶ Ἑλληνικῆς, ὡς τὸ autre ἐκ τοῦ altre, τὸ psaume ἐκ τοῦ ψαλμὸς κτλ.

Σημ. Ἡ ἀφαιρετικὴ εἶνε πῶσις ἀντίθετος τῇ Δοτικῇ· φανερόντι δὲ λῆψιν ἢ τὸ ἀπὸ μέρους, καὶ μεταφράζεται εἰς ἡμᾶς διὰ τῆς παρὰ μετὰ γενικῆς ἢ τῆς ἀπὸ μετὰ αἰτιατικῆς.

54. Τὰ δὲ λεγόμενα Ἄρθρα μεριστικὰ (Articles partitifs) δὲν εἶνε διάφορα τῶν ἀνωτέρω, ἀλλ' ὅπου ἡμεῖς ἐπὶ ἀορίστου ποσοῦ ἢ ἀτόμου ἐκφέρομεν τὰ ὀνόματα ἀνάρθρως, οἶον, οἶνος, βιβλίον, οἱ Ἕλληες ἐπὶ μὲν ἀορίστου ποσοῦ μεταχειρίζονται τὰς γενικὰς τῶν ἄρθρων, οἶον, donnez-moi du vin, δός μοι οἶνον, ἤτοι une partie du vin (μέρος τοῦ οἶνου)· ἐπὶ δὲ ἀορίστου ἀτόμου μεταχειρίζονται τὴν ἀορίστον ἀνωφυμίαν un (τίς) οἶον, donnez-moi un livre, δός μοι βιβλίον.

Τὴν δὲ ἀναρθρον γενικὴν τῶν Ἑλλήνων ἀνάρθρως καὶ αὐτοὶ ἐκφέρουσιν, ὡς φαίνεται εἰς τὸν ἐξῆς πίνακα.

Ὅρομα ἀρσεικὸν ἐπιμεριζόμενον.

du vin οἶνος ἢ οἶνον	des vins οἶνοι ἢ οἶνους
de vin οἶνου	de vins οἶνων
à du vin οἶνω	à des vins οἶνοις

Ὅρομα θηλυκὸν ἐπιμεριζόμενον.

Ἐνικός.	Πληθυντικός.
de l'eau ὕδωρ	des eaux ὕδατα
d'eau ὕδατος	d'eaux ὕδάτων
à de l'eau ὕδατι	à des eaux ὕδασι

Ὅρομα ἀρσεικὸν ἀορίστως λαμβανόμενον.

un livre βιβλίον	des livres βιβλία
d'un livre βιβλίου	de livres βιβλίων
à un livre βιβλίω	à des livres βιβλίοις

Ὅρομα θηλυκὸν ἀορίστως λαμβανόμενον.

une table τράπεζα, τράπεζαν	des tables τράπεζαι, τραπέζας
d'une table τραπέζης	de tables τραπέζων
à une table τραπέζη	à des tables τραπέζαις

Τὰ κύρια ὀνόματα κλίνονται ἀνάρθρως· Platon, de Platon, à Platon, Corinne, de Corinne, à Corinne.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Peri σχηματισμοῦ τοῦ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὀνομάτων.

55. Ὁ πληθυντικὸς ἀριθμὸς γίνεται τῇ προσθέσει τοῦ συμφώνου s ἐν τέλει τοῦ ὀνόματος· οἶον, un homme (ἄνθρωπος), des hommes (ἄνθρωποι), une ville (πόλις), des villes (πόλεις).

Ἐξαίρεσεις. α'. Τὰ ὀνόματα τὰ λήγοντα εἰς s, x, z, δὲν προσλαμβάνουσιν s εἰς τὸν πληθυντικόν, ἀλλὰ μένουσι τὰ αὐτὰ· οἶον, un héros (ἥρωας), des héros· une voix (φωνή), des voix· un nez (ῥίς), des nez.

β'. Τὰ λήγοντα εἰς τὰς διφθόγγους eau, au, eu, προσλαμβάνουσιν x ἀντὶ τοῦ s· οἶον, un tableau (εἰκὼν), des tableaux· un noyau (πυρῆν), des noyaux· un cheveu (θρίξ), des cheveux· καὶ τὰ ἐξῆς λήγοντα εἰς ou· bijou (κόσμημα), caillou (χάλιξ), chou (κράμβη), genou (γόνυ), hibou (γλαυξ) καὶ pou (φθειρ)· des bijoux, des cailloux κτλ. Τὰ δὲ λοιπὰ τῶν εἰς ou οὐσιαστικῶν ἢ ἐπιθέτων προσλαμβάνουσιν s· un clou (καρφίον) des clous, mou (μαλακὸς) mous κτλ.

Τὸ ἐπίθετον bleu (κυανοῦς) προσλαμβάνει ἐν τῷ πληθυντικῷ s.

γ'. Τὰ λήγοντα εἰς al τρέπουσι τὴν κατάληξιν ταύτην εἰς aux· οἶον, un cheval (ἵππος), des chevaux· un hôpital (νοσοκομεῖον), des hôpitaux, πλὴν τοῦ bal (χορός), carnaval (ἀπόκριως), régal (εὐωχία), pal (σκόλοψ), chacal (θῶς, τσακάλι), καὶ τινῶν ἐπιθέτων, οἶον, fatal (μόρσιμος), final (τελικός), naval (ναυτικὸς) κτλ., ἅτινα προσλαμβάνουσιν ἀπλῶς τὸ s κατὰ τὸν γενικώτερον κανόνα.

56. Ἐκ τῶν ληγόντων εἰς ail τὰ ἐξῆς bail (ἐκμίσθωσις), émail (μίλτος), corail (κοράλιον), soupirail (ἀναπνευστήριον), travail (ἐργασία), τρέπουσιν ὁμοίως τὴν κατάληξιν ail εἰς aux, baux, coraux, travaux, κτλ. Τὸ δὲ ail (σκόροδον) ἔχει πληθυντικὸν aulx. Τὰ λοιπὰ τῶν εἰς ail, οἶον, gouvernail (πηδάλιον), épouvantail (φόβητρον), ἀκολουθοῦσι τὸν γενικὸν κανόνα· gouvernails κτλ.

δ'. Τὰ ὀνόματα ciel (οὐρανός) καὶ œil (ὀφθαλμός) ἔχουσι διττὸν πληθυντικόν, ἥτοι les cieux, les yeux, ἐπὶ τῆς κυρίας σημασίας ταν, οἱ οὐρανοί, οἱ ὀφθαλμοί, καὶ les ciels, les œils, ὅταν λαμβάνωνται μεταφορικῶς, ὡς des œils-de-bœuf (ὄπαϊα, φεγγίται), des ciels

de lit (ὄροφοι κλινῶν). Ὡστόσο τὸ aïeul (πάππος) ἔχει διττὸν πληθυντικόν, aïeuls, ὅταν σημαίνῃ τοὺς πάππους, καὶ aïeux, ὅταν τοὺς προγόνους.

ε. Τὰ κύρια ὀνόματα μένουσι ἀμετάβλητα εἰς τὸν πληθυντικόν, οἷον, les deux Corneille, οἱ δύο Κορνήλιοι.

Πρὸς ὀρθὸν δὲ σχηματισμὸν τῶν ἐκ δύο ἢ τριῶν λέξεων συνθέτων ὀνομάτων κατὰ τὸν γαλλικὸν τρόπον, ὅστις εἶνε ὄχι κυρίως σύνθεσις ἀλλὰ παράθεσις παρ' ἀλλήλας τῶν λέξεων, παρατηροῦμεν ὅτι τὸ σύνθετον ὄνομα ἢ σύγκεται ἐξ ἐπιθέτου καὶ οὐσιαστικοῦ, καὶ τότε ἀμφοτέρα σχηματίζονται πληθυντικῶς, οἷον, une sage-femme (μαῖα), des sages-femmes· une belle-mère (πενθερὰ ἢ μητριά), des belles-mères· ἢ ἐκ δύο οὐσιαστικῶν μὴ συνδεομένων διὰ προθέσεως, ὅποτε ὁμοίως ἀμφοτέρα σχηματίζονται πληθυντικῶς· οἷον, un loup-garou (μορμώ, καλικάντζαρος), des loups-garous· ἢ ἐκ δύο οὐσιαστικῶν συνδεομένων διὰ προθέσεως, τότε δὲ τὸ πρῶτον σχηματίζεται πληθυντικῶς· οἷον, un arc-en-ciel (ὠράνιον τόξον), des arcs-en-ciel, un chef-d'œuvre (ἁριστούργημα), des chefs-d'œuvre· ἢ ἐξ ὀνόματος καὶ ῥήματος, ὅποτε οὐδέτερον μεταβάλλεται· οἷον, un porte-drapeau (σημαιοφόρος), des porte-drapeau, un essuie-mains (χειρομάκτρον), des essuie-mains. Αἱ δὲ ἄκλιτοι λέξεις, οἷον ἐπιρρήματα, προθέσεις, ἀπαρέμματα, δῆλον ὅτι δὲν μεταβάλλονται οὐδὲ ἐν τῇ συνθέσει, οἷον, un avant-coureur (πρόδρομος), des avant-coueurs· le vice président (ὁ ἀντιπρόεδρος), les vice-présidents.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

Περὶ Γένους τῶν ὀνομάτων.

Μία τῶν μεγίστων δυσχερειῶν εἰς ἐκμάθησιν τῆς γαλλικῆς γλώσσης εἶνε ἡ διαφορὰ τοῦ γένους τῶν ὀνομάτων, καὶ μάλιστα εἰς τὰ ἔχοντα γραμματικόν, οὐχὶ δὲ κατὰ φύσιν τὸ γένος. Ἡ ὁμοιότης, ἂν ἀπαντᾷται, εἶνε κατὰ σύμπτωσιν μόνον, ἢ δὲ διαφορὰ πολὺ συχνοτέρη, ὅπου καὶ πολλὰ ἐκ τῆς ἑλληνικῆς ἀμέσως ληφθέντα ὀνόματα

μετέβαλον γένος, οἶον, le Peloponnèse (ἡ Πελοπόννησος) καὶ la Morée (ὁ Μωρέας), καὶ τὰ ἐξῆς ἀρσενικὰ ἢ οὐδέτερα παρ' Ἑλλησι καὶ Ῥωμαίοις θηλυκὰ δὲ παρὰ Γάλλοις, une comète (κομήτης), une planète (πλανήτης), une énigme (αἰνίγμα), une épithète (ἐπίθετον), une idole (εἰδωλον), une cataracte (καταρράκτης), une obole (ὀβολός), une épitaphe (ἐπιτύμβιον), une hymne (ὁ ἐκκλησιαστικὸς ὕμνος), une anecdote (ἀνέκδοτον), une épigramme (ἐπιγράμμα), une horloge (ὥρολόγιον), une jacinthe (ὀζάνθος), une panthère (πάνθηρ), une scolie (σχόλιον), une idylle (εἰδύλλιον), la mandragore (ὁ μανδραγόρας), la manne (τὸ μάγνα), la zizanie (τὸ ζιζάνιον), une sandale (σάνδαλον) la cymbale (τὸ κύμβαλον), les orgies (τὰ ὄργια), la panique (φόβος πανικός), les chroniques, les mathématiques (τὰ χρονικά, τὰ μαθηματικά), une philippique (λόγος φιλιππικός). Καὶ ἄλλο ἓν dialecte (διάλεκτος), un épitome (ἐπιτομή), un dièse (δίεσις), le diapason (ἡ διὰ πασῶν), un diocèse (ἐπισκοπή), le Synode (ἡ Σύνοδος), le pentateuque (ἡ Πεντάτευχος), le diathèse (ἡ διάθεσις), un écho (ἡ ἠχώ), un ibis (τὸ πτηνὸν ἢ ἴβις), un phoque (ἡ φώκη), le diamètre (ἡ διάμετρος), le périmètre (ἡ περίμετρος), le myrte (ἡ μύρτος), le ténia (ἡ ταινία, σκώληξ), un orchestre (ἡ ὀρχήστρα), le Léthé (ἡ Λήθη), le Sphinx (ἡ Σφίγξ), le Pnyx (ἡ Πνύξ), le Charybde et le Scylla (ἡ Σκύλλα καὶ Χάρυβδις), καὶ εἴτι ἕτερον. Οἱ ἐπίμενοι κανόνες καὶ τοὶ μὴ περιλαμβάνοντες ἅπαντα τὰ ὀνόματα, εἶνε ὁμως ἱκανὸν βοήθημα εἰς τὸν μαθητὴν· τὸ δὲ λοιπὸν θέλει ἀναπληρώσῃ ἡ προσοχὴ καὶ ἡ περὶ τὴν γλῶσσαν τριβή.

†58. Ὀνόματα γένους ἀρσενικοῦ εἶνε·

α. Τὰ λήγοντα εἰς ment, καὶ μάλιστα εἰς ὅσα ἡ κατάληξις αὐτῆ προέρχεται κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ λατινικοῦ mentum, ἢ κατ' ἀναλογίαν ἐκείνου· οἶον, monument (monumentum), instrument, judgement, testament, document, froment, firmament, élément, κτλ.

Ἐξαιρεῖται τὸ jument (θήλειον ἵππος).

β. Τὰ εἰς at· οἶον, état, combat, plat, rat, débat, attentat, consulat, κτλ.

γ. Τὰ εἰς age· οἶον, âge, fromage, pâturage, orage, courage, partage, κτλ. πλὴν τοῦ image, page, rage, cage καὶ plage.

δ. Τὰ εἰς ir· οἶον, désir, plaisir.

έ. Τὰ εἰς au καὶ eau οἶον, bateau, noyau, château, manteau, chapeau, couteau, κτλ. πλὴν τοῦ eau (ἐκ τοῦ Λατ. aqua), peau, chaux καὶ faux (δρέπανον).

ς'. Πάντα τὰ εἰς φωνῆεν a, o, i, u, ἢ δίφθογγον λήγοντα, πλὴν τῶν ἐξῆς: virago, fourmi, merci, bru, glu, tribu, vertu, foi, loi.

ζ'. Τὰ εἰς ier, épervier, courrier, dossier, pommier, grenadier, κτλ.

ή. Τὰ σύνθετα ἐκ τοῦ fice, artifice, sacrifice, bénéfice, κτλ.

θ'. Τὰ ὀνόματα τῶν ἡμερῶν τῆς ἐβδομάδος, τῶν μηνῶν καὶ ὥρῶν τοῦ ἐνιαυτοῦ· οἶον, lundi, mardi, Mars, Avril, le printemps.

ι. Τὰ ὀνόματα τῶν μετάλλων, or, cuivre, étain κτλ.

ιά. Τὰ πλείστα ὀνόματα τῶν δένδρων καὶ φυτῶν, tilleul, chène, noyer, κτλ. πλὴν τοῦ vigne, épine, fonce, yeuse, bourdaine, hiéble.†

59. Ὀνόματα θηλυκοῦ γένους εἶνε:

ά. Τὰ λήγοντα εἰς ion· οἶον, nation, action, ambition, opinion, soumission, élection, impression κτλ. φυλάττοντα τὸ γένος τῆς Λατινικῆς καταλήξεως io, ambitio, opinio κτλ. Ἐξαιροῦνται τὰ ἐκ τῆς ἑλληνικῆς ἢ λατινικῆς παραγόμενα κύρια ὀνόματα· οἶον, Phocion, Scipion, Endymion κτλ.

β'. Τὰ εἰς ée· οἶον, idée, armée, fumée, épée, renommée, κτλ. Ἐξαιροῦνται τὰ ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ εἰς αἰος κύρια, οἶον, Alcée Ἀλκαῖος, Tyrtée Τυρταῖος, ἢ εἰον προσσηγορικῶν, οἶον, musée μουσεῖον, prytanée πρυτανεῖον, mausolée μαυσωλεῖον, κτλ.

γ'. Τὰ εἰς ie· οἶον, envie, jalousie, folie κτλ. πλὴν τοῦ incendie, parapluie, amphibie καὶ génie.

δ'. Ἐν γένει τὰ εἰς φωνῆεν ἢ δίφθογγον καὶ ἐνταυτῶν εἰς e ἄφωνον λήγοντα ὀνόματα εἶνε θηλυκοῦ γένους· ὡς vue, statue, joie, scie, queue, roue, κτλ.

έ. Τὰ εἰς eur· οἶον, terreur, fureur, horreur, peur, πλὴν τῶν ἐξῆς πέντε: bonheur, malheur, honneur, déshonneur καὶ labour.

ς'. Τὰ εἰς ité, itude ἢ étude καὶ ure, οἶον, charité, égalité, fraternité, multitude, solitude, mansuétude, ceinture, parure, usure, πλὴν τοῦ murmure, auguré.—

ζ'. Τὰ εἰς esse· jeunesse, noblesse, délicatesse, κτλ.

ή. Τὰ πλείστα ὀνόματα τῶν καρπῶν· une pomme, une poire κλ.

θ'. Τα ὀνόματα τῶν χωρῶν καὶ ἐπαρχιῶν τὰ λήγοντα εἰς ο· οἶον, la Grèce, la France, l'Italie, πλὴν τοῦ Péloponèse. Τὰ δὲ εἰς σύμφωνον λήγοντα εἶνε γένους ἀρσενικοῦ, le Portugal, le Danemark, le Piémont, le Japon, le Brésil, κτλ.

ι. Τα ὀνόματα τῶν ἀρετῶν καὶ κακιῶν, πλὴν τοῦ courage καὶ mérite. *

Παρατηρήσεις τινὲς ἐπὶ τῶν ὀνομάτων.

60. Πολλὰ ὀνόματα παραγόμενα ἐκ τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς ἢ τῆς λατινικῆς ἐφύλαξαν τὸν τύπον τῶν πλαγίων πτώσεων ἀντὶ τοῦ τῆς ὀνομαστικῆς, τὸ αὐτὸ δηλαδή ὅπερ συμβαίνει καὶ εἰς τὴν νεωτέραν ἑλληνικὴν· οἶον, la Troade, ἐκ τῆς γενικῆς Τρωάδος, l'Élide Ἥλις, Tyrinthe Τίρυνς, Trébizonde Τραπεζοῦς, κτλ. (ἐκ τῆς γενικῆς Ἥλιδος, Τίρυνθος, Τραπεζοῦντος), l'Éliade ἢ Ἰλιάς. Σημειῶ δὲ τοῦτο διότι εἰς πολλοὺς τῶν ἐκ τῆς γαλλικῆς μεταφραζόντων γίνεται ἀφορμὴ παραδόξων σφαλμάτων.

61. Συνήθεις καταλήξεις τῶν ἐθνικῶν ὀνομάτων εἶνε ἡ ien· οἶον, Athénien Ἀθηναῖος, ἥτις ἔγινε κατὰ συγκοπὴν ἐκ τῆς τοῦ λατινικοῦ ensis, Atheniensis, ἐπεκταθεῖσα κατὰ χροστικῶς καὶ εἰς τὰ λοιπὰ ὀνόματα μὴ ἔχοντα παρὰ Λατίνοις κατάληξιν· οἶον Arcadien, Lacédémonien, Corinthien, Italien. Ἔτι ἡ ois· οἶον, Crétois, Garthaginois, Danois, ἔτι ἡ ais· οἶον, Anglais, Français, Hollandais, κτλ.

62. Δὲν σχηματίζουσι δὲ ἐκ τῶν ἐθνικῶν ἰδιαιτέρα κτητικά, ἀλλὰ τὸ Grec σημαίνει Ἑλλήν καὶ ἑλληνικός, τὸ Français, Γάλλος καὶ γαλλικός· οἶον, la langue française ἢ γαλλικὴ γλῶσσα· διαφέρουσι δὲ κατὰ τοῦτο μόνον, ὅτι τὰ μὲν ἐθνικὰ γράφονται διὰ κεφαλαίου γράμματος, un Anglais, Ἀγγλος, τὰ δὲ κτητικά αὐτῶν διὰ μικροῦ, les mœurs anglaises τὰ ἀγγλικά ἦθη.

63. Ὀνόματά τινα στεροῦνται πληθυντικοῦ, ὅποια εἶνε τὰ τῶν μετὰλλων, τὰ ἀφρημένα· οἶον, la sagesse, l'avarice, la blancheur, κτλ. Ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ λέξις sang, (αἷμα).

Τὸ δὲ συχνὸν παρὰ Γάλλοις les libertés, ὅπερ κικῶς μεταφράζουσι τινες τῶν ἡμετέρων· αἱ ἐλευθερίαι, σημαίνει ἐθνικὰ ἢ ἰδιωτικὰ προνόμια.

64. Ἄλλα πάλιν ὀνόματα εἶν' εὐχρηστα μόνον πληθυντικῶς· οἶον, ancêtres, annales, appas, bestiaux, siseaux, dépens, entrailles, fiançailles, frais (ἐξοδα), funérailles, hardes, mânes, mœurs, pleurs, ténèbres, vèpres, κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.

Περὶ Ἐπιθέτου.

65. Οἱ μὲν περὶ σχηματισμοῦ τοῦ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπιθέτων κανόνες εἶνε οἱ αὐτοὶ ὡς καὶ οἱ τῶν οὐσιαστικῶν, πλὴν μικρῶν τινῶν διαφορῶν. αἵτινες ἐν τῷ Δ'. Κεφ. ἐσημειώθησαν. Λείπεται ἄρα νὰ ἐρμηνεύσωμεν τοὺς κανόνας καθ' οὓς σχηματίζεται τὸ θηλυκὸν γένος τῶν ἐπιθέτων.

Κανόνες περὶ σχηματισμοῦ τοῦ θηλυκοῦ γένους.

66. Τὸ θηλυκὸν γένος τῶν ἐπιθέτων γίνεται ἐκ τοῦ ἀρσενικοῦ τῆ προσθέσει τοῦ e ἀφώνου, οἶον, grand (μέγας), grande (μεγάλῃ), vrai (ὁ ἀληθής), vraie (ἡ ἀληθής), ingrat (ὁ ἀγνώμων), ingrâte (ἡ ἀγνώμων).

Σημείωσις. Τὸ πρὸς τοῦ τελικοῦ συμφώνου e ἀφώνον μεταβάλλεται εἰς ἑ βαρύτερον ἐπὶ τοῦ θηλ. οἶον, fier (ὑπερήφανος), fière, amer (πικρός), amère.

67. Τὰ λήγοντα εἰς e ἀφώνον εἶνε γένους κοινοῦ, οἶον, aimable, ἐράσμιος καὶ ἐρασμία, fidèle πιστὸς καὶ πιστή.

Σημείωσις. Τὰ δὲ εἰς e λήγοντα διγενῆ οὐσιαστικὰ σχηματίζουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὸ θηλυκὸν προσλήψει τοῦ sse οἶον, maître (δεσπότης), maîtresse, prince (ἡγεμών), princesse, prêtre (ιερεὺς), prêtresse, prophète (προφήτης), prophétesse, nègre (αἰθίοψ), négresse, tigre (τίγρις), tigrresse, κτλ.

68. Τὸ ληκτικὸν f τρέπεται εἰς v, vif (ζωηρός), vive, naïf (ἀφελής), naïve.

69. Τὸ ληκτικὸν x τρέπεται εἰς s, heureux (εὐτυχής), heureuse, jaloux (ζηλότυπος), jalouse, πλὴν τοῦ doux (γλυκός), douce, faux (ψευδής), fausse, roux (πυρρός), rousse, préfix (ὠρισμένος), préfixe.

70. Τὰ λήγοντα εἰς el, eil, et, en, on, διπλασιάζουσι τὸ τελικὸν συμφώνον, οἶον, tel (ταιοῦτος), telle, pareil (ὁμοίος), pareille, ancien (παλαιός), ancienne, muet (ἄλλος), muette, bon (ἀγαθός), bonne, σὺν τούτοις δὲ καὶ τὸ nul (οὐδεὶς), nulle, gentil (χαριεῖς), gentille, sot (ἀνόητος), sotté, paysan (χωρικός), paysanne, mol (μαλακός), molle, fol (μωρός), folle, καὶ τὰ ἐξῆς εἰς s, bas (χαμηλός), basse, las (κεκμηκός), lasse, épais (πυκνός), épaisse, gros (ὀγκώδης), grosse, exprès (ῥητός), expresse.

Ἔημ. Δὲν διπλασιαζοῦσι δὲ τὸ t, καίτοι λήγουσιν εἰς et, τὰ ἐξῆς, complet (ἐντελής), concret (συγκεκριμένος ἀριθμός), discret (διακριτικός), secret (μυστικός), inquiet (ἀνήσυχος), καὶ replet (εὐτραφής), τὸ θηλυκὸν complète, concrète, κτλ.

71. Ἐκ τῶν ληγόντων εἰς eur ἄλλα μὲν τρέπουσι τὴν κατάληξιν ταύτην εἰς euse· οἶον, trompeur (ἀπατεῶν), trompeuse· danseur (χορευτής), danseuse· ἄλλα δὲ εἰς rice οἶον, lecteur (ἀναγνώστης), lectrice· protecteur (προστάτης), protectrice· conducteur (ὁδηγός), conductrice· σὺν οἷς καὶ τὸ ambassadeur (πρεσβευτής), ambassadrice· καὶ τινα δὲ εὐάριθμα εἰς eresse, ἦτοι, vengeur (ἐκδικητής), vengeresse· pécheur (ἀμαρτωλός), pécheresse· bailleur (ἐκμισθωτής), bailleuse· demandeur (ἐνάγων), demanderesse· devineur (μάντις), devineresse· enchanteur (γόνης), enchanteuse· καὶ chasseur (κυνηγός), chasseresse. Τὰ δὲ εἰς eur συγκριτικά, τὰ ἐκ τοῦ λατινικοῦ παραγόμενα, προσλαμβάνουσι ἀπλῶς τὸ e ἄφωρον· οἶον, meilleur (melior) βελτίων, meilleure· supérieur (superior) ἀνώτερος, supérieure· inférieur (inferior), κατώτερος, inférieure, majeur (major) ἐνῆλιξ, majeure· κτλ.

Ἐημ. Σηματίζουσι τὸ θηλυκὸν εἰς rice ὅσα παράγονται ἐκ τοῦ λατινικοῦ· οἶον, protecteur (protector) protectrice· libérateur (liberator) libératrice. Τὰ δὲ ἀπὸ γαλλικοῦ ῥήματος ἀμέσως παραγόμενα τρέπουσι τὸ eur εἰς euse· οἶον, trompeur (ἐκ τοῦ tromper, ἀπατῶ), trompeuse· flatteur, (flatter, κολακεύω), flatteuse.

72. Ἐκ τῶν ληγόντων εἰς e τὰ μὲν ἐξῆς τρία blanc (λευκός), franc (ἐλεύθερος), sec (ξηρός) ἔχουσι θηλυκὰ blanche, franche, sèche· σὺν τούτοις καὶ τὸ frais (δροσερός), fraîche· τὰ δὲ ἐξῆς τέσσαρα, Grec ("Ἕλλην), public (δημόσιος), caduc (βαθύγηρος), Turc (Τούρκος), ἔχουσι θηλυκὰ Grecque, publique, caduque, turque.

73. Τὰ ἐπιθετα ταῦτα ἔχουσι διττὸν ἀρσενικόν, beau (ώραϊος), πρὸ συμφώνου, καὶ bel πρὸ φωνήεντος· nouveau (νέος), καὶ nouvel, mou (μαλακός), καὶ mol, fou (μωρός), καὶ fol, vieux (γηραλέος) καὶ vieil· οἶον, un beau cheval, un bel arbre· un nouveau chagrin, un nouvel habit. Τὸ θηλυκὸν γένος τῶν ἐπιθέτων τούτων γίνεται ἐκ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀρσενικῶν, τοῦ λήγοντος εἰς l, belle, nou-

velle, folle, molle, vieille. Ἐνταῦθα σημειωτέον καὶ τὸ jumeau, jumelle, καὶ εἴτι ἄλλο τοιοῦτότροπον.

74. Τὰ ἐπίθετα bénin (χρηστός), καὶ malin (κακεντρεχῆς) ἔχουσι θηλυκὰ bénigne, maligne, τὸ long (μακρὸς) καὶ oblong (προμήκης), longue, oblongue, τὸ favori (εὐνοούμενος), coi (ἤρεμος), favorite, coite· τὸ δὲ tiers (τρίτος) tierce.

Περὶ Συγκριτικῶν καὶ Ἰπερθετικῶν.

75. Οἱ Γάλλοι μὴ ἔχοντες τύπον ἰδιαιτέρον συγκριτικῶν καὶ ὑπερθετικῶν, μεταχειρίζονται τὰ συγκριτικὰ καὶ ἐπιτατικὰ μόρια plus μᾶλλον, moins ἥττον, très λίαν, fort σφόδρα, κτλ. μετὰ τῶν θετικῶν.

Ἀκριβολογοῦσι δὲ περὶ τὴν θεωρίαν τοῦ συγκριτικοῦ διαιροῦντες αὐτὸ εἰς συγκριτικὴν κατὰ τὸ μᾶλλον (comparatif de supériorité), συγκριτικὴν κατὰ τὸ ἥττον (comparatif d'infériorité), καὶ συγκριτικὴν ἰσότητος (comparatif d'égalité). Καὶ τὸ μὲν πρῶτον κατασκευάζουσι διὰ τοῦ μορίου plus· οἷον, plus sage μᾶλλον σοφός=σοφώτερος, τὸ δὲ δεύτερον διὰ τοῦ moins, moins sage, ἥττον σοφός, τὸ δὲ τρίτον, τὸ τῆς ἰσότητος, διὰ τοῦ aussi, aussi sage, ἐπίσης ἢ τοσοῦτον σοφός.

Παραδείγματα. Συγκριτικὸν κατὰ τὸ μᾶλλον, la rose est plus belle que la violette, τὸ ρόδον ἐστὶν ὠραιότερον τοῦ ἴου. Συγκριτικὸν κατὰ τὸ ἥττον, le naufrage et la mort sont moins funestes que les plaisirs qui attaquent la vertu. (Fénélon). Τὸ ναυάγιον καὶ ὁ θάνατος εἰσὶν ὀλιγώτερον ὀλέθρια δεινὰ παρά τὰς ἡδονὰς αἰτίνας μάχονται πρὸς τὴν ἀρετὴν. Συγκριτικὸν τοῦ ἴσου, Milton est aussi grand poète que Virgile, ὁ Μίλτων εἶνε ἐπίσης μέγας ποιητὴς ὡς ὁ Βιργίλιος.

Ἐνθα παρατηροῦμεν ὅτι οἱ δύο τῆς συγκρίσεως ἔροι συνδέονται διὰ τοῦ συνδέσμου que, ὅστις ἀναλογεῖ μὲν πρὸς τὸν συγκριτικὸν ἢ τῶν ἀσχαίων, εἰς δὲ τὴν καθομιλουμένην ἐξηγεῖται διὰ τῆς ἀπὸ ἢ παρά μετ' αἰτιατικῆς ἐπὶ τοῦ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ κατὰ τὸ ἥττον συγκριτικοῦ, καὶ διὰ τοῦ ὡς ἢ ὅσον ἐπὶ τοῦ τῆς ἰσότητος.

76. Μόνα τὰ ἐξῆς ἐπίθετα, bon (ἀγαθός), mauvais (κακός), petit (μικρός), ἔχουσι ἀπλοῦν συγκριτικὸν παραγόμενον ἐκ τῆς Λατινικῆς, ἥτοι meilleur (κρείσσων), pire (χειρῶν), moindre (ἐλάσσων).

Σημ. Τὸ petit σχηματίζει καὶ συγκριτικὸν plus petit προτιμᾶται δὲ τοῦτο μὲν ἐπὶ τῶν καταμετρήσεως δεκτικῶν πραγμάτων, ὡς une chambre plus petite qu'une autre· τὸ δὲ moindre ἐπὶ τῶν μὴ τοιούτων, une moindre faute.

77. Ὑπερθετικά. Διαστέλλουσι δὲ καὶ δύο εἶδη ὑπερθετικοῦ, ὑπερθετικὸν σχετικὸν ἢ πρὸς τι, superlatif relatif, καὶ ἀπόλυτον ἢ καθόλου ὑπερθετικόν, superlatif absolu. Τὸ πρῶτον γίνεται ἐκ τοῦ συγκριτικοῦ ἐνάρθρως λαμβανομένου, καὶ συντάσσεται μετὰ γενικῆς ὡς παρ' Ἑλλήσιν· οἶον, Socrate est le plus sage des hommes, Σωκράτης ἐστὶν ἀνθρώπων σοφώτατος· la rose est la plus belle des fleurs, τὸ ρόδον ἐστὶ κέλαιστον τῶν ἀνθῶν· ἐνθα ἡ ὑπεροχὴ τῶν ποιότητων θεωρεῖται σχετικῶς πρὸς ἕτερα, ἤτοι ἡ σοφία τοῦ Σωκράτους πρὸς τοὺς λοιποὺς ἀνθρώπους, τὸ κέλαιος τοῦ ρόδου πρὸς τὰ λοιπὰ ἀνθη.

78. Εἰς δὲ τὸ καθόλου ὑπερθετικὸν δὲν γίνεται τοιαύτη παράθεσις, ἀλλὰ τὸ ἀντικείμενον θεωρεῖται ἀσχέτως καὶ καθ' ἑαυτὸ· σχηματίζεται δὲ ἐκ τοῦ θετικοῦ προσθέσει ἐπιτατικοῦ τινος μορίου, très, fort, extrêmement, κτλ· οἶον, Cicéron était très-éloquent, ὁ Κικέρων ἦν εὐφραδέστατος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Περὶ τῶν ἀριθμητικῶν ὀνομάτων.

79. Τούτων ὑπάρχουσι διάφορα εἶδη ὡς καὶ παρ' ἡμῖν, τὰ Ἀπολελυμένα (noms de nombre cardinaux), τὰ Τακτικὰ (noms de nombre ordinaux), Ἀθροιστικὰ (collectifs) κτλ.

Ἀπολελυμένα ἀριθμητικά.

un	ἓν	vingt	εἴκοσι
deux	δύο	vingt-un	εἰκοσιῆν
trois	τρία	vingt-deux	εἰκοσιδύο
quatre	τέσσαρα	trente	τριάκοντα
cinq	πέντε	quarante	τεσσαράκοντα
six	ἕξ	cinquante	πεντήκοντα
sept	ἐπτά	soixante	ἑξήκοντα
huit	ὀκτώ	soixante-dix	ἑβδομήκοντα
neuf	ἐννέα	soixante-onze	ἑβδομήκοντα ἓν
dix	δέκα	quatre-vingts	ὀγδοήκοντα
onze	ἑνδεκα	quatre-vingt-dix	ἐννεήκοντα
douze	δώδεκα	cent	ἑκατόν

treize	δεκατρία	deux cents	διακόσια
quatorze	δεκατέσσαρα	trois cents	τριακόσια
quinze	δεκαπέντε	mille	χίλια
seize	δεκαεξ	onze cents	χίλια ἑκατὸν
dix-sept	δεκαεπτὰ	douze cents	χίλια διακόσια
dix-huit	δεκαοκτώ	treize cents	χίλια τριακόσια
dix-neuf	δεκαεννέα	deux mille	δισχίλια

80. Ἐξ ὄλων τῶν ἀπολελυμένων ἀριθμητικῶν τὸ un σχηματίζει θηλυκὸν γένος, une· τὰ λοιπὰ εἶνε ἀκλιτα. Τὸ vingt ὅμως καὶ cent ὅταν πολλαπλασιάζονται ἐπ' ἄλλον ἀριθμὸν προσλαμβάνουσι τὸ s τοῦ πληθυντικοῦ, ὡς εἰς τὸ quatre-vingts, ὀγδοήκοντα, deux cents, διακόσια· ἐκτὸς ἂν ἔπεται καὶ ἄλλος ἀριθμὸς, quatre-vingt-cinq, ὀγδοήκοντα πέντε, deux cent cinquante, διακόσια πενήκοντα.

81. Ἀμετάβλητα μένουσιν ἐπίσης καὶ ὁσάκις λαμβάνονται ἀντὶ τακτικῶν, οἷον ἐπὶ χρονολογίας en l'an mil huit cent, ἐν ἔτει χιλιοστῷ ὀκτακοσιοστῷ, ἔνθα παρατηροῦμεν ὅτι καὶ τὸ mil γράφεται εἰς τιαυτὴν περίστασιν, ἦτοι ἐπὶ χρονολογίας, κατὰ συγκοπὴν ἀντὶ τοῦ mille.

82. Τὰ δὲ τακτικὰ παράγονται ἐκ τῶν ἀπολελυμένων καὶ εἶνε τὰ ἐξῆς· premier, πρῶτος· deuxième ἢ second, δεύτερος· troisième, τρίτος· quatrième, τέταρτος· cinquième, πέμπτος· sixième, ἕκτος· septième, ἕβδομος· huitième, ὀγδοος· neuvième, ἔννατος· dixième, δέκατος· vingtième, εἰκοστός· vingt-unième, εἰκοστός πρῶτος· vingt-deuxième, εἰκοστός δεύτερος· trentième, τριακοστός, quarantième, τεσσαρακοστός, κτλ.

83. Τὸ πρῶτος μόνον μὲν λέγεται premier, ἐν συνθέσει δὲ μετ' ἄλλου ἀριθμοῦ unième· οἷον 41ος quarante-unième.

84. Ἐπὶ τῆς χρονολογικῆς σειρᾶς τῶν βασιλέων καὶ δυναστῶν μεταχειρίζονται τὰ ἀπολελυμένα ἀντὶ τῶν τακτικῶν· οἷον, τὸ Louis XIV ἀπαγγέλλεται Louis quatorze, καὶ οὐχὶ quatorzième, τὸ Henri IV, Henri quatre· πλὴν τοῦ πρῶτος, διότι ῥητέον Henri premier καὶ οὐχὶ un, καὶ τοῦ δεύτερος, ὅπερ ἐπαμφοτερίζει, Henri deux ἢ second.

85. Ἀθροιστικὰ (noms de nombre collectifs)· une dizaine, δεκάς· une douzaine, δωδεκάς· une vingtaine, εἰκάς· une centaine, ἑκατοντάς· un millier, χιλιάς· un million, ἑκατομμύριον· un milliard, χίλιεκατομμύριον.

86. Κλασματικά (partitifs)· un demi, τὸ ἕμισυ· un tiers, τὸ τριτημόριον· un quart, τὸ τεταρτημόριον κτλ.

87. Αὐξητικὰ (augmentatifs)· le double, τὸ διπλοῦν· le triple, τὸ τριπλοῦν· le centuple, τὸ ἑκατονταπλοῦν.

88. Τὰ δὲ ποσότητος ἐπιρρήματα, ἀπαξ, δις κτλ. γίνονται τῇ προσθέσει τοῦ fois εἰς τὰ ἀπολελυμένα ἀριθμητικὰ, une fois, deux fois, dix fois, mille fois. Ἐνθα σημειωτέον ὅτι τὸ vingt fois σημαίνει ἐνίοτε ὄχι τὸ εἰκοσάκις ἀκριβῶς, ἀλλὰ τὸ πολλάκις, ὡς καὶ τὸ cent fois, mille fois, μυριάκις. Καθ' ὅμοιον τρόπον λέγουσι καὶ les mille et une nuits, αἱ μυρία νύκτες (οἱ Ἀραβικοὶ μῦθοι)· les mille et un contes, τὰ μυρία διηγήματα.

Ἡ δὲ νεωτέρα ἐλληνικὴ μεταχειρίζεται εἰς ἀναλόγους περιστάσεις τὸ γόγλια δύο, θέλουσα νὰ σημάνη μίγαν ἀριθμῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Περὶ Ἀντωνυμιῶν.

89. Πέντε εἶνε τὰ εἶδη τῶν ἀντωνυμιῶν κατὰ τοὺς Γάλλους γραμματικούς. Προσωπικαὶ (pronoms personnels), Δεικτικαὶ (démonstratifs), Κτητικαὶ (possessifs), Ἀναφορικαὶ (relatifs), καὶ Ἀόριστοι (indéfinis).

Προσωπικαί.

Τοῦ πρώτου προσώπου.

Ἐνικός.

Ὅν.	je ἢ moi	ἐγώ
Γεν.	de moi	ἐμοῦ
Δοτ.	à moi, moi καὶ me	ἐμοί
Αἰτ.	moi καὶ me	ἐμὲ
Ἀφαιρ.	de moi	παρ' ἐμοῦ

Πληθυντικός.

Ὅν.	nous	ἡμεῖς
Γεν.	de nous	ἡμῶν
Δοτ.	à nous καὶ nous	ἡμῖν
Αἰτ.	nous	ἡμᾶς
Ἀφαιρ.	de nous	παρ' ἡμῶν

Τοῦ δευτέρου προσώπου.

Ἐνικός.

Ὅν.	tu ἢ toi	σὺ
Γεν.	de toi	σοῦ
Δοτ.	à toi, toi καὶ te	σοί
Αἰτ.	toi καὶ te	σέ
Κλητ.	ô toi	ὦ σὺ
Ἀφαιρ.	de toi	παρὰ σοῦ

Πληθυντικός.

Ὅν.	vous	ὑμεῖς
Γεν.	de vous	ὑμῶν
Δοτ.	à vous καὶ vous	ὑμῖν
Αἰτ.	vous	ὑμᾶς
Κλητ.	ô vous	ὦ ὑμεῖς
Ἀφαιρ.	de vous	παρ' ὑμῶν

Τοῦ τρίτου προσώπου ἀρσενικάι.

Ἐνικός.

Ὅν.	il ἢ lui	αὐτός
Γεν.	de lui	αὐτοῦ
Δοτ.	à lui καὶ lui	αὐτῷ
Αἰτ.	lui καὶ le	αὐτὸν
Ἀφαιρ.	de lui	παρ' αὐτοῦ

Πληθυντικός.

Ὅν.	ils ἢ eux	αὐτοὶ
Γεν.	d'eux	αὐτῶν
Δοτ.	à eux καὶ leur	αὐτοῖς
Αἰτ.	eux καὶ les	αὐτούς
Ἀφαιρ.	d'eux	παρ' αὐτῶν

Τοῦ τρίτου προσώπου θηλυκαί.

Ἐνικός.

Ὅν.	elle	αὐτή
Γεν.	d' elle	αὐτῆς
Δοτ.	à elle καὶ lui	αὐτῇ
Αἰτ.	elle καὶ la	αὐτήν
Ἀφαιρ.	d' elle	παρ' αὐτῆς

Πληθυντικός.

Όν.	elles	αὐταί
Γεν.	d' elles	αὐτῶν
Δοτ.	à elles και leur	αὐταῖς
Αἰτ.	elles και les	αὐτάς
Ἄφαιρ.	d' elles	παρ' αὐτῶν

90. **Παρατηρήσεις.** α'. Ἐκ τῶν διττῶν ὀνομαστικῶν je και moi, tu και toi, il και lui, αἱ μὲν je, tu, il χρησιμεύουσιν εἰς δεῖξιν τοῦ προσώπου τῶν ῥημάτων, διὸ και συνοδεύουσι πάντοτε τοὺς χρόνους αὐτῶν, οἷον, je chante, tu chantes, il chante· ἄδω, ἄδεις, ἄδει. Αἱ δὲ moi, toi, lui λαμβάνονται καθ' ἑαυτάς· οἷον, qui chante ? τίς ἄδει ; moi, ἐγώ.

91. β'. Τὴν δοτικὴν moi ἀντὶ τῆς ἐμπροθέτου à moi μεταχειρίζονται ἐν τῇ προστακτικῇ ἐγκλίσει· οἷον, donnez-moi, δός μοι, τὴν δὲ me εἰς τὰς λοιπὰς ἐγκλίσεις, ὅτε και προτάσσεται τοῦ ῥήματος, οἷον, il me parle μοι ὁμιλεῖ, ἴσον τῷ il parle à moi. Τὸ αὐτὸ λέγομεν και περὶ τῶν λοιπῶν δοτικῶν, à toi, toi και te, à lui και lui, à nous και nous, (ὄρα και Συνακτικόν).

92. γ'. Ὅμοίως αἱ αιτιατικαὶ me, te, le, la, les, προτάσσονται τῶν ῥημάτων, και ἀναλογοῦσι πρὸς τὰς τῆς νῦν ἐλληνικῆς μέ=ἐμέ, τὸν=αὐτόν, τὴν=αὐτήν· οἷον il me connaît, (μὲ γνωρίζει) ἀντὶ τοῦ il connaît moi (γνωρίζει ἐμέ), je le connais (τὸν γνωρίζω), ἀντὶ τοῦ je connais lui (γνωρίζω αὐτόν).

93. Ἐχουσι δὲ και μίαν τριτοπρῶτον αὐτοπαθῆ ἀντωνυμίαν καινοῦ γένους και ἀριθμοῦ, τὴν soi.

Όν.	soi
Γεν.	de soi
Δοτ.	à soi και se
Αἰτ.	soi και se
Ἄφ.	de soi

94. Τὰς δὲ τοῦ πρώτου και δευτέρου προσώπου αὐτοπαθεῖς ἀναπληροῦσι διὰ τῶν προσωπικῶν λαμβανομένων ἢ καθ' ἑαυτάς ἢ μετὰ τῆς ἀορίστου même· οἷον, moi-même, ἐγὼ αὐτός, de moi-même, ἑμαυτοῦ· nous-mêmes, ἡμεῖς αὐταί· de nous-mêmes, ἡμῶν αὐτῶν· toi-même, σὺ αὐτός· de toi-même, σουαυτοῦ· vous-mêmes,

ὄμεις αὐτοί. Καὶ ἐπὶ τοῦ τρίτου lui-même, αὐτὸς ὁ ἴδιος· πληθ. eux-mêmes· elle-même, αὐτὴ ἡ ἴδια κτλ.

Δεικτικά.

ce ἢ cet οὗτος.

cette αὕτη.

ces οὗτοι καὶ αὗται.

95. Ἡ μὲν ce πρὸ συμφώνου καὶ τοῦ δασέος h, οἷον ce roi, οὗτος ὁ βασιλεὺς· ce héros, οὗτος ὁ ἥρωας· ἢ δὲ cet πρὸ φωνήεντος καὶ τοῦ h ψιλοῦ, cet ami, οὗτος ὁ φίλος· cet homme, οὗτος ὁ ἄνθρωπος. Τὸ θηλυκὸν γένος σχηματίζεται ἐκ τοῦ άρσ. cet, cette femme, αὕτη ἡ γυνή. Ὁ πληθυντικὸς ἀριθμὸς κοινὸς ἐν ἅπασιν· ces rois, ces amis, ces femmes. Λαμβάνονται δὲ αἱ ἀντωνυμίαι αὐταὶ μετὰ τῶν ὀνομάτων ἐπιθετικῶς. Ἄλλ' ἢ τοῦ ἐνικοῦ ἀριθμοῦ ce ἔχει ἐνίοτε ἐπομένην τὴν ἀναφορικὴν· οἷον, ce qui plaît, ἐκεῖνο ὅπερ = ὄ,τι ἀρέσκει.

Αἱ ἀντωνυμίαι αὗται δὲν δέχονται ἄρθρον· cet homme, de cet homme, à cet homme.

96. Αἱ ἀπλαῖ δεικτικαὶ ἀντωνυμίαι συντιθέμεναι μετὰ τῆς τριτοπροσώπου παράγουσι τὰς συνθέτους δεικτικὰς.

celui ἐκεῖνος

celle ἐκεῖνη

ceux ἐκεῖνοι

celles ἐκεῖναι

αἵτινες δὲν λαμβάνονται οὐδέποτε μετὰ τῶν ὀνομάτων ἐπιθετικῶς, ἀλλ' ἔχουσι ἐπομένην τὴν ἀναφορικὴν· οἷον, celui qui aime la vertu, ἐκεῖνος ὅστις ἀγαπᾷ=ὁ ἀγαπῶν τὴν ἀρετὴν. Ἄλλοτε δὲ τὰς μεταχειρίζονται ὅπου ἡμεῖς βάλλομεν τὸ ἄρθρον κατ' ἔλλειψιν τοῦ ὀνόματος, la république d'Athènes et celle de Rome, ἡ δημοκρατία τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἡ τῆς Ῥώμης.

97. Εἰς τὰς δεικτικὰς ἀντωνυμίας προστίθενται πολλάκις τὰ μόρια ci καὶ là, celui-ci, οὗτος· celui-là, ἐκεῖνος· celle-ci, αὕτη· celle-là, ἐκεῖνη· ceci, τουτί· cela, ἐκεῖνοί.

98. Κτητικά.

Ἄριθ. Ἐνικός.

Ἄριθ. Πληθυντικός.

Ἄρσεν.

Θηλυκ.

Γένους κοινού

mon ἐμὸς

ma ἐμὴ

mes ἐμοὶ καὶ ἐμαί

ton σὺς	ta σή	tes σοὶ καὶ σοὶ
son ἐός (ἰδικός του)	sa ἐή	ses ἐοὶ καὶ ἐαί

Γένους κοινού

notre ἡμέτερος καὶ - τέρα	nos ἡμέτεροι καὶ - τεραὶ
votre ὑμέτερος καὶ - τέρα	vos ὑμέτεροι καὶ - τεραὶ
leur σφέτερος (ἰδικός των) καὶ-τέρα	leurs σφέτεροι καὶ-τεραὶ

Οἶον, mon père, ὁ ἐμός πατήρ ἢ πατήρ μου· ma mère, ἡ ἐμή μήτηρ=μήτηρ μου· notre père, ὁ ἡμέτερος πατήρ=πατήρ μας· nos parents, οἱ ἡμέτεροι γονεῖς=γονεῖς μας· son livre, τὸ ἐόν βιβλίον=βιβλίον του ἢ της· sa maison, ἡ ἐή οἰκία=οἰκία του ἢ της κτλ. ἦτοι συμφωνοῦσιν αἱ ἀντωνυμίαι αὗται κατὰ γένος καὶ ἀριθμόν μετὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ σημαίνοντος τὸ κτήμα.

99. Μετὰ τῶν ἀπὸ φωνήεντος ἢ h φιλοῦ ἀρχομένων θηλυκῶν ὀνομάτων μεταχειρίζονται χάριν εὐφωνίας τὰς ἀντωνυμίας mon, ton, son ἀντὶ τῶν ma, ta, sa, οἶον mon âme, ἡ ἐμή ψυχή, ton âme, son âme κτλ.

100. Καὶ αἱ μὲν ἀνωτέρω κτητικαὶ λαμβάνονται πάντοτε μετὰ τινος ὀνόματος ἐπιθετικῶς· διὸ καὶ οἱ νεώτεροι τῶν γραμματικῶν κτητικὰ ἐπίθετα καλοῦσιν αὐτάς.

Αἱ δὲ ἐφεξῆς κατὰ μὲν τὴν σημασίαν καὶ δύναμιν δὲν διαφέρουσι τῶν ἀνωτέρω, διαφέρουσι δὲ κατὰ τοῦτο, ὅτι τίθενται πάντοτε καθ' ἑαυτὰς ἐννοουμένου ἀπὸ κοινοῦ τοῦ ὀνόματος τοῦ κτήματος. Κλίνονται δὲ αὗται μὲν ἐνάρθρως, ἐκείναι δὲ ἀνάρθρως.

Ἄριθ. Ἐνικός.

Ἄριθ. Πληθυντικός.

Ἄρσεν.	Θηλ.	Ἄρσεν.	Θηλ.
le mien	la mienne	les miens	les miennes
le tien	la tienne	les tiens	les tiennes
le sien	la sienne	les siens	les siennes
le nôtre	la nôtre	les nôtres	} γένους κοινού
le vôtre	la vôtre	les vôtres	
le leur	la leur	les leurs	

Οἶον, votre livre et le mien, τὸ βιβλίον σας καὶ τὸ ἐμὸν (βιβλίον)· sa maison et la mienne, ἡ οἰκία του καὶ ἡ ἐμή· leur patrie et la nôtre, ἡ πατρίς των καὶ ἡ ἡμετέρα κτλ.

'Αναφορικάι.

101. Αὗται εἶνε τρεῖς, ἡ κοινοῦ γένους καὶ ἀριθμοῦ qui (ὄς, ἡ, οἱ, αἱ), ἡ ἑναρθρος lequel (ὄστις), καὶ ἡ κατ' ἔννοιαν οὐδετέρου γένους quoi (ὄ).

ἀ. qui (ὄς).

'Ον.	qui	} κοινοῦ γένους καὶ ἀριθμοῦ
Γεν.	de qui ἢ dont	
Δοτ.	à qui	
Αἰτ.	que	
'Αφ.	de qui ἢ dont	

β'. lequel (ὄστις).

'Αρσενικός.

'Ενικός.		Πληθυντικός.
'Ον. καὶ Αἰτ.	lequel	lesquels
Γεν. καὶ 'Αφ.	duquel	desquels
Δοτ.	auquel	auxquels

Θηλυκός.

'Ενικός.		Πληθυντικός.
'Ον. καὶ Αἰτ.	laquelle	lesquelles
Γεν. καὶ 'Αφ.	de laquelle	desquelles
Δοτ.	à laquelle	auxquelles

Σημ. Τὸ ἄρθρον ἀποτελεῖ μίαν λέξιν μετὰ τῆς ἀντωνυμίας, ἀλλὰ προφέρεται ὡς ἕαν ἦτο γεγραμμένον ἐν διαστάσει.

γ'. quoi (ὄ).

'Ον. καὶ Αἰτ.	quoi
Γεν. καὶ 'Αφ.	de quoi
Δοτ.	à quoi

Πληθυντικός ὁ αὐτός.

102. Μετὰ τῶν ἀναφορικῶν τάττουσι πολλοὶ καὶ τὰς δύο μονοσουλ-
λάβους ἀντωνυμίας en καὶ y. Καὶ ἡ μὲν en ἰσοδυναμεῖ μὲ γενικὴν
καὶ ἀφαιρετικὴν τριτοπροσώπου παντὸς γένους καὶ ἀριθμοῦ, ἡ δὲ y μὲ

δοτικὴν. Ἐπι δὲ καὶ γῆν οὐ ἐπὶ χρονικῆς σημασίας· le temps où nous vivons, ὁ χρόνος καθ' ὃν ζῶμεν. (*Ὅρα καὶ Συντακτικόν).

Αἱ ἀναφορικαὶ χρησιμεύουσι καὶ ὡς ἐρωτηματικά, πλὴν τῆς αἰτιατικῆς τῆς πρώτης μενούσης ἐρωτηματικῶς qui.

ἀ. qui ? τίς ; τίνα ; que ? τί ;

Ἡ qui ἐπὶ προσώπων, ἡ δὲ que ἐπὶ πραγμάτων· οἶον, qui êtes-vous ? τίς εἶσαι ; qui cherchez-vous ? τίνα ζητεῖς ; que cherchez-vous ? τί ζητεῖς ;

β'. quel ? quelle ? ποῖος ; ἢ ὁποῖός τις ; quel homme est-ce ? ὁποῖός τις ὁ ἀνὴρ ;

γ'. lequel ? laquelle ? τίς ἐξ ὄλων ; οἶον, προκειμένου περὶ οἰκῶν λέγουσι, laquelle avez-vous achetée ? τίνα ἐξ αὐτῶν ἡγοράσατε ; καὶ μετὰ τοῦ ἀριθμητικοῦ deux, lequel des deux ? πότερος ;

δ'. quoi ? τί ; de quoi s'agit-il ? περὶ τίνος πρόκειται ;

Ἄοριστοι.

103. Τούτων εἰσὶν εἶδη τρία. ἀ. Αἱ ἀεὶ μετὰ τινος οὐσιαστικοῦ ἐπιθετικῶς συναπτόμεναι, αἵτινες καὶ ἐπίθετα ἀοριστολογικὰ καλοῦνται ὑπὸ τινων νεωτέρων. β'. Αἱ ἀεὶ καθ' ἑαυτὰς λαμβανόμεναι, ἥτοι ἐπομένου ἀμέσως ῥήματος ἢ γενικῆς διαιρετικῆς. γ'. Αἱ ποτὲ μὲν καθ' ἑαυτὰς, ποτὲ δὲ μετὰ τῶν ὀνομάτων ἐκφερόμεναι.

Εἶδος ἀ. quelque, τίς· un, τίς· chaque, ἕκαστος· quelconque, οἷοςδῆποτε· certain, τίς· οἶον, chaque homme, certain auteur, συγγραφεύς τις κτλ.

Εἶδος β'. quelqu'un, εἷς τις· chacun, ἕκαστος· personne, οὐδείς· rien, οὐδέν· autrui, ἄλλος· on, τίς· quiconque, ὅστιςδῆποτε· οἶον, chacun parlait, chacun de nous.

Σημ. Πολλὴ εἶνε παρὰ Γάλλοις ἡ χρῆσις τῆς ἀορίστου ἀντωνυμίας ὅτι μετὰ τοῦ τρίτου ἐνικοῦ προσώπου τῶν ῥημάτων, on dit, on frappe à la porte, ὅπερ ἡμεῖς ἐκφράζομεν διὰ τοῦ τρίτου πληθ. προσώπου τῶν ἐνεργητικῶν, λέγουσι, κρούουσι τὴν θύραν· ἢ διὰ τοῦ τρίτου ἐνικοῦ τῶν παθητικῶν, λέγεται κτλ.

Εἶδος γ'. nul, οὐδείς, θηλ. nulle· aucun, κανείς, aucune· tel, τοιοῦτος, telle· plusieurs, πολλοὶ καὶ πολλαί· tout, toute, πᾶς, πᾶσα· tous, πάντες· toutes, πᾶσαι· l'un l'autre ἀλλήλους κτλ.

104. Εἶνε δὲ καὶ τέταρτόν τι εἶδος, τῶν συνθέτων ἐξ ἀντωνυμίας

καὶ τοῦ συνδέσμου que, αἵτινες καὶ συντάσσονται μεθ' ὑποτακτικῆς οἶον, qui que ce soit, ὅστις καὶ ἂν ᾔνε (ὅστιςδῆποτε): quoi que ce soit, (ὅ,τι δῆποτε) quoi que, quel que, quelle que: οἶον, quoi que vous fassiez, ὅ,τι καὶ ἂν πράξῃς: quel que soit votre mérite: οἰαδῆποτε καὶ ἂν ᾔνε ἡ ἀξία σου. ("Ὁρα περὶ τούτων καὶ Συντακτικόν).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Περὶ Ῥήματος.

105. Παρεπόμενα τοῦ ῥήματος εἶνε ἀριθμὸς (nombre), πρόσωπον (personne), χρόνος (temps), ἔγκλισις (mode), διάθεσις (voix), συζυγία (conjugaison).

Διαθέσεις εἶνε τέσσαρες, ἐνεργητικὴ (active), παθητικὴ (passive), οὐδετέρα (neutre), μέση ἢ αὐτοπαθῆς (réfléchie).

Συζυγίαι εἶνε τέσσαρες, διακρινόμεναι ἐκ τῆς καταλήξεως τοῦ ἀπαρεμφάτου. Πρώτη ἢ εἰς er, οἶον aimer (ἀγαπᾶν): δευτέρα ἢ εἰς ir, οἶον finir (τελειοῦν): τρίτη ἢ εἰς oir, οἶον recevoir (δέχεσθαι): τέταρτη ἢ εἰς re, οἶον rendre (ἀποδίδειν).

Ἐγκλίσεις πέντε.

α. Indicatif, ὀριστικὴ.

β. Conditionnel, μεταφράζεται κοινῶς ὑποθετικὴ: ἐκφράζει δὲ εἰς τὰς ὑποθετικὰς προτάσεις τὸ συμπέρασμα, οὐχὶ τὴν ὑπόθεσιν: οἶον, si les Grecs étaient unis ils seraient invincibles: ἂν οἱ Ἕλληνες ὠμονόουν ἤθελον εἶσθαι ἀήττητοι. Ἄλλοτε πάλιν ἐμφαίνει ἀπλῶς τὸ δυνατὸν ἢ πιθανὸν τῆς πράξεως, ὡς τῶν ἀρχαίων ἢ εὐκτικὴ μετὰ τοῦ ἂν ἢ μετριάζει καὶ κολάζει τὸ λίαν ἀπότομον καὶ ἀποφθεγματικόν τῆς ὀριστικῆς: οἶον, je voudrais vous parler, ἤθελον νὰ σοὶ ὁμιλήσω.

γ. Impératif, προστακτικὴ.

δ. Subjonctif, ὑποτακτικὴ καὶ εὐκτικὴ ἢ αὐτῆ.

ε. Infinitif, ἀπαρέμφατος.

Περὶ σημασίας χρόνων.

106. Χρόνοι εἶνε ὀκτώ.

α. Présent, ἐνεστώς: οἶον, je parle, ὁμιλῶ.

β. Imparfait, παρρατακτός: οἶον, je parlais, ὁμιλοῦν.

γ'. Prétérit défini, άόριστος. Έκφράζει πράξιν ήτις έγεινεν ήδη, ιδίως δε έν χρόνω ώρισμένω και ολοκλήρως παρωχημένω, ως χθές, πέρυσι, κτλ. όπερ σημαίνει και τό όνομα Prétérit défini (παρωχημένος ώρισμένος)· οίον, hier je parlai, χθές όμιλησα.

δ'. Prétérit indéfini, παρακείμενος. Έκφράζει επίσης πράξιν ήτις έγεινεν ήδη, ιδίως δε έν μη ώρισμένω χρόνω· όπερ σημαίνει και τό όνομα (παρωχημένος μη ώρισμένος)· ή ώρισμένω μόν, μη ολοκλήρως δε παρελθόντι· οίον, j'ai parlé aujourd'hui, σήμερα όμιλησα. Τόν ώνόμασα δε παρακείμενον και διά τήν άλλην όμοιότητα, και διότι τό ελληνικόν γέγραφα, λελάληκα, δέν μεταφράζεται καταλληλότερον γαλλιστί ειμή διά του j'ai écrit, j'ai parlé, έπερ ή νεωτέρα ελληνική λέγει έχω γεγραμμένον κτλ.

ε'. Prétérit antérieur, άόριστος δεύτερος. Ό χρόνος ούτος συν-οδεύεται συνήθως υπό χρονικού τινος μορίου· οίον, après que, άφού, dès que, άμα· après que j'eus parlé je sortis, άφού όμιλησα έξήλθον, έξ ου και τό όνομα antérieur (πρότερος), διότι εκφράζει τωόντι προτεραιότητα πράξεως· πρώτον όμιλησα, έπειτα έξήλθον.

ς'. Plus-que-parfait, ύπερσυντελικός· οίον, j'avais parlé, ει-χον όμιλήσει.

ζ'. Futur, μέλλων· je parlerai, θέλω όμιλήσει.

η'. Futur passé, μέλλων τετελεσμένος· j'aurai parlé· θέλω έχει όμιλημένα· demain j'aurai écrit la lettre· αύριον θέλω έχει γεγραμμένην τήν έπιστολήν. Και ούτος συνοδεύεται πολλάκις υπό μορίου τινός χρονικού, όποτε και μεταφράζεται διά του άορίστου τής ύποτακτικής· quand j'aurai parlé, άφού όμιλήσω. "Άλλοτε δ' έχει σημασίαν και δύναμιν ύποθετικού άορίστου· οίον, vous l'aurez vu, θά τόν ειδεις, vous l'aurez connu, θά τόν έγνώρισεις.

Σημ. Τά ρήματα aller (ύπάγω) και venir (έρχομαι) συναπτόμενα μετ' άπαρεμφάτου, άποτελοει περίφρασιν τινα συχνοτάτην εις τήν γαλλικήν γλώσσαν· οίον, je vais lire, αύτίκα άναγνώσω, ήτοι ειδός τι μετ' όλίγον Μέλλοντος (1) je viens de lire· άρτι ή πρό μικρού άνέγνων· ήτοι ειδός τι Παρακειμένου. Όμοιόν τι εινε τό τής άρχαίας Έλληνικής έφθην μετ' αμετοχής· ως έφθην ειπών, γαλλιστί, comme nous venons de dire.

107. Έκ τών άνωτέρω βλέπομεν ότι οι χρόνοι τών ρημάτων διαι-

(1) Έν τή Η. Γραφή ό Ησαυ λέγει· αιδού έγώ πορεύομαι· τελευτήν πλησιάζω· άποθάνω, όπερ ή κοινή γλώσσα καθ' όμοιον τρόπον εκφράζει, πάγω νά άποθάνω.

ροῦνται εἰς ἀπλοῦς (temps simples) καὶ συνθέτους (temps composés). Ἀπλοὶ εἶνε ὁ présent, imparfait, préterit défini καὶ futur· σύνθετοι δὲ οἱ λοιποὶ τέσσαρες. Εἶνε δὲ σύνθετοι ἐκ τῆς παθητικῆς μετοχῆς καὶ τῶν δύο ῥημάτων avoir (ἔχειν) καὶ être (εἶναι), τὰ ὁποῖα διὰ τοῦτο καὶ καλοῦνται βοηθητικὰ (verbes auxiliaires).

Τοιοῦτους συνθέτους χρόνους ἔχει καὶ ἡ ἀρχαία Ἑλληνική, ὡς τὸν παθητικὸν παρακείμενον τῆς εὐκτικῆς καὶ ὑποτακτικῆς, τετυμμένος εἶην, τετυμμένος ἐάν ᾧ· καὶ ἡ νεωτέρα.

108. Συνειθίζουσι δὲ οἱ Γάλλοι νὰ ἐκφέρωσι τὰ διάφορα πρόσωπα τῶν ῥημάτων συνωδευμένα μετὰς προσωπικῆς ἀντωνυμίας, je, tu, il ἢ elle, nous, vous, ils ἢ elles· οἷον, je trouve, tu trouves, il trouve· nous trouvons, vous trouvez, ils trouvent. Γίνεται δὲ τοῦτο διὰ τὴν πτωχείαν τῶν καταλήξεων, αἵτινες ὁμοειδεῖς οὖσαι δὲν ἀρκοῦσιν εἰς διάκρισιν τῶν προσώπων.

109. Ἐπειδὴ, ὡς εἶπομεν, τὰ δύο βοηθητικὰ ῥήματα εἶνε ἀναγκαῖα εἰς σχηματισμὸν τῶν λοιπῶν ῥημάτων, προτάσσονται τοῦ τύπου τῶν τεσσάρων συζυγιῶν.

110. ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΥ ΡΗΜΑΤΟΣ

AVOIR (EXEIN)

INDICATIF.

Préterit défini.

Présent.

j'ai
tu as
il a
nous avons
vous avez
ils ont

j'eus
tu eus
il eut
nous eûmes
vous eûtes
ils eurent

Imparfait.

j'avais
tu avais
il avait
nous avions
vous aviez
ils avaient

Préterit indéfini.

j'ai eu
tu as eu
il a eu
nous avons eu
vous avez eu
ils ont eu

Prétérit antérieur.

j'eus eu
tu eus eu
il eut eu
nous eûmes eu
vous eûtes eu
ils eurent eu

Plus que parfait.

j'avais eu
tu avais eu
il avait eu
nous avions eu
vous aviez eu
ils avaient eu

Futur.

j'aurai
tu auras
il aura
nous aurons
vous aurez
ils auront

Futur passé.

j'aurais eu
tu aurais eu
il aurait eu
nous aurions eu
vous auriez eu
ils auraient eu

CONDITIONNEL.

Présent.

j'aurais
tu aurais
il aurait

nous aurions
vous auriez
ils auraient

Prétérit.

j'aurais eu
tu aurais eu
il aurait eu
nous aurions eu
vous auriez eu
ils auraient eu
ὁ αὐτός καὶ ἄλλως.

j'eusse eu
tu eusses eu
il eût eu
nous eussions eu
vous eussiez eu
ils eussent eu

IMPÉRATIF. (1)

aie (6' πρόσ. ἐνικ.)
ayons (ἀ πρόσ. πληθ.)
ayez (6' πρόσ. πληθ.)

SUBJONCTIF.

Présent ἢ Futur.

que j'aie
que tu aies
qu'il ait
que nous ayons
que vous ayez
qu'ils aient

Imparfait.

que j'eusse
que tu eusses
qu'il eût

(1) Ὡς τρίτα πρόσωπα προστακτικῆς χρησιμεύουσι τὰ τῆς ὑποτακτικῆς qu'il ait, qu'ils aient. Οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν φημάτων.

que nous eussions
que vous eussiez
qu'ils eussent

Prétérit.

— que j'aie eu
que tu aies eu
qu'il ait eu
que nous ayons eu
que vous ayez eu
qu'ils aient eu

Plus-que-parfait.

— que j'eusse eu
que tu eusses eu
qu'il eût eu
que nous eussions eu

que vous eussiez eu
qu'ils eussent eu

INFINITIF.

Présent.

avoir

Prétérit.

avoir eu

PARTICIPE.

Présent.

ayant

Participe passif.

eu, eue

Prétérit.

ayant eu

111 ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΥ ΡΗΜΑΤΟΣ

ÊTRE (EINAI)

INDICATIF.

Présent.

je suis
tu es
il est
nous sommes
vous êtes
ils sont

Imparfait.

j'étais
tu étais
il était
nous étions
vous étiez
ils étaient

Prétérit défini.

je fus

tu fus
il fut
nous fûmes
vous fûtes
ils furent

Prétérit indéfini.

j'ai été
tu as été
il a été
nous avons été
vous avez été
ils ont été

Prétérit antérieur.

j'eus été
tu eus été
il eut été
nous eûmes été

vous eûtes été
ils eurent été

Plus-que-parfait.

j'avais été
tu avais été
il avait été
nous avions été
vous aviez été
ils avaient été

Futur.

je serai
tu seras
il sera
nous serons
vous serez
ils seront

Futur passé

j'aurai été
tu auras été
il aura été
nous aurons été
vous aurez été
ils auront été

CONDITIONNEL.

Présent.

je serais
tu serais
il serait
nous serions
vous seriez
ils seraient

Prétérit.

j'aurais été
tu aurais été
il aurait été

nous aurions été
vous auriez été
ils auraient été

ὁ αὐτός και ἄλλως.

j'eusse été
tu eusses été
il eût été
nous eussions été
vous eussiez été
ils eussent été

IMPÉRATIF.

sois
soyons
soyez

SUBJONCTIF.

Présent ἢ Futur.

que je sois
que tu sois
qu'il soit
que nous soyons
que vous soyez
qu'ils soient

Imparfait.

que je fusse
que tu fusses
qu'il fût
que nous fussions
que vous fussiez
qu'ils fussent

Prétérit.

que j'aie été
que tu aies été
qu'il ait été
que nous ayons été

que vous ayez été
qu'ils aient été

Plus-que-parfait

que j'eusse été
que tu eusses été
qu'il eût été

que nous eussions été
que vous eussiez été
qu'ils eussent été

INFINITIF.

Présent.

être

Prétérit.

avoir été

PARTICIPE.

Présent.

étant

Participe passif.

été

Prétérit.

ayant été.

112 ΣΥΖΥΓΙΑ ΠΡΟΤΗ

τῶν εἰς ΕΚ ληγόντων

TROUVER (ΕΥΡΙΣΚΕΙΝ)

INDICATIF.

Présent.

je trouve *εὕρισκω*

tu trouves

il trouve

nous trouvons

vous trouvez

ils trouvent

Imparfait.

je trouvais

tu trouvais

il trouvait

nous trouvions

vous trouviez

ils trouvaient

Prétérit défini.

je trouvai

tu trouvas

il trouva

nous trouvâmes

vous trouvâtes

ils trouvèrent

Prétérit indéfini.

j'ai trouvé

tu as trouvé

il a trouvé

nous avons trouvé

vous avez trouvé

ils ont trouvé

Prétérit antérieur.

j'eus trouvé

tu eus trouvé

il eut trouvé

nous eûmes trouvé

vous eûtes trouvé
ils eurent trouvé
Plus-que-parfait.
j'avais trouvé
tu avais trouvé
il avait trouvé
nous avions trouvé
vous aviez trouvé
ils avaient trouvé

Futur.

je trouverai
tu trouveras
il trouvera
nous trouverons
vous trouverez
ils trouveront

Futur passé.

j'aurai trouvé
tu auras trouvé
il aura trouvé
nous aurons trouvé
vous aurez trouvé
ils auront trouvé

CONDITIONNEL.

Présent.

je trouverais
tu trouverais
il trouverait
nous trouverions
vous trouveriez
ils trouveraient

Prétérit.

j'aurais trouvé
tu aurais trouvé
il aurait trouvé

nous aurions trouvé
vous auriez trouvé
ils auraient trouvé
ὁ αὐτός και ἄλλως.
j'eusse trouvé
tu eusses trouvé
il eût trouvé
nous eussions trouvé
vous eussiez trouvé
ils eussent trouvé

IMPÉRATIF.

trouve (6' πρόσ. ἐνικ.)
trouvons (4' πρόσ. πληθ.)
trouvez (6' πρόσ. πληθ.)

SUBJONCTIF.

Présent ἢ Futur.

que je trouve
que tu trouves
qu'il trouve
que nous trouvions
que vous trouviez
qu'ils trouvent

Imparfait.

que je trouvasse
que tu trouvasse
qu'il trouvât
que nous trouvassions
que vous trouvassiez
qu'ils trouvassent

Prétérit

que j'aie trouvé
que tu aies trouvé
qu'il ait trouvé
que nous ayons trouvé

que vous ayez trouvé	<i>Prétérit</i>
qu'ils aient trouvé	avoir trouvé
<i>Plus-que-parfait.</i>	
que j'eusse trouvé	PARTICIPE.
que tu eusses trouvé	<i>Présent.</i>
qu'il eût trouvé	trouvant
que nous eussions trouvé	<i>Participe passif.</i>
que vous eussiez trouvé	trouvé, ée
qu'ils eussent trouvé	<i>Prétérit.</i>
INFINITIF.	
<i>Présent.</i>	ayant trouvé
trouver	

Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ῥημάτων τῆς πρώτης Συζυγίας.

113. α'. Ὄταν χαρακτήρ τοῦ ῥήματος ἦνε τὸ σύμφωνον g' οἶον, manger, ménager, παρεντίθεται ε μεταξὺ τοῦ g καὶ τῶν φωνηέντων a, o' οἶον, nous mangeons, il mangea. Τὸ ε τοῦτο δὲν προφέρεται, χρησιμεύει δὲ εἰς τὸ νὰ καταστήσῃ τὸ g γλωσσόφωνον ἀντὶ λαρυγγόφωνου. ("Ὅρα ἀνωτέρω ἐν τῷ περὶ προφορᾶς τῶν γραμμάτων κεφαλαίῳ).

114. β'. Ὅμοίως ὅταν χαρακτήρ ἦνε τὸ c ὑπογράφεται τὸ σημεῖον la cedille εἰς τὰς αὐτὰς περιστάσεις καὶ πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν οἶον, nous menaçons, vous menaçâtes.

115. γ'. Τὸ παραλήγον ε ὀξύτονον τοῦ ἀπαρεμφάτου τρέπεται εἰς ἑ βαρύτονον παντοῦ ὅπου ἐν τῇ ἐπομένῃ συλλαβῇ ἀκολουθεῖ ε ἄφωνον οἶον, espérer, j'espère· répéter, je répèterai.

116. δ'. Τὸ παραλήγον ε ἄφωνον τρέπεται ὁμοίως εἰς βαρύτονον οἶον, mener, je mène, je mènerai, ἐκτός ἂν τὸ ῥήμα ἔχῃ χαρακτηριστικὸν l ἢ t, διότι τότε ἀντὶ νὰ τεθῇ τόνος διπλασιάζεται τὸ χαρακτηριστικὸν σύμφωνον· appeler, j'appelle, j'appellerai· jeter, je jette, je jetterai κτλ.

Οἱ Γάλλοι γραμματικοὶ σημειοῦσι πολλὰ ῥήματα μὴ διπλασιάζοντα τοὺς χαρακτήρας l καὶ t. Ἐκ τῶν τελευταίων σημειοῦμεν ἰδίως τὸ acheter, ἀγοράζειν, ὡς ἐκ τῶν συνηθεστάτων, οἶον· j'achète κτλ.

117. ε'. Τὸ χαρακτηριστικὸν y τρέπεται εἰς i πρὸ τοῦ e ἄφω· nous ployer· je ploie, tu ploies, il ploie· nous ployons, vous

ployez, ils ploient. Μέλλων je ploierai (πρόφ. ploirai) κτλ.

Μένει δὲ ἀτρεπτον τὸ γ ὅταν πρὸ αὐτοῦ ὑπάρχη α ἢ ε· payer
je paye, je payerai, grasseyer, je grasseye.

118. ΣΥΖΥΓΙΑ ΔΕΥΤΕΡΑ

τῶν εἰς IR ληγόντων

FINIR (ΤΕΛΕΙΟΥΝ)

INDICATIF.

	nous avons fini
	vous avez fini
	ils ont fini
<i>Présent. †</i>	<i>Prétérit antérieur.</i>
je finis	j'eus fini
tu finis	tu eus fini
il finit	il eut fini
nous finissons	nous eûmes fini
vous finissez	vous eûtes fini
ils finissent	ils eurent fini
<i>Imparfait. †</i>	<i>Plus-que-parfait.</i>
je finissais	j'avais fini
tu finissais	tu avais fini
il finissait	il avait fini
nous finissions	nous avions fini
vous finissiez	vous aviez fini
ils finissaient	ils avaient fini
<i>Prétérit défini. †</i>	<i>Futur. †</i>
je finis	je finirai
tu finis	tu finiras
il finit	il finira
nous finîmes	nous finirons
vous finîtes	vous finirez
ils finirent	ils finiront
<i>Prétérit indéfini.</i>	<i>Futur passé.</i>
j'ai fini	j'aurai fini
tu as fini	tu auras fini
il a fini	

il aura fini
 nous aurons fini
 vous aurez fini
 ils auront fini

qu'il finisse
 que nous finissions
 que vous finissiez
 qu'ils finissent

CONDITIONNEL.

Présent.

je finirais
 tu finirais
 il finirait
 nous finirions
 vous finiriez
 ils finiraient

Imparfait. ✕
 que je finisse
 que tu finisses
 qu'il finit
 que nous finissions
 que vous finissiez
 qu'ils finissent

Prétérit. ✕

Prétérit.
 j'aurais fini
 tu aurais fini
 il aurait fini
 nous aurions fini
 vous auriez fini
 ils auraient fini

que j'aie fini
 que tu aies fini
 qu'il ait fini
 que nous ayons fini
 que vous ayez fini
 qu'ils aient fini

Plus-que-parfait.

ὁ αὐτὸς καὶ ἄλλως.
 j'eusse fini
 tu eusses fini
 il eût fini
 nous eussions fini
 vous eussiez fini
 ils eussent fini

que j'eusse fini
 que tu eusses fini
 qu'il eût fini
 que nous eussions fini
 que vous eussiez fini
 qu'ils eussent fini

INFINITIF.

Présent.

finir

Prétérit.

avoir fini

IMPÉRATIF.

finis
 finissons
 finissez

PARTICIPE.

Présent.

finissant

Participe passif.

fini, finie

Prétérit.

ayant fini

SUBJONCTIF.

Présent ἢ Futur. ✕

que je finisse
 que tu finisses

Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ῥημάτων τῆς δευτέρας Συζυγίας.

119. α'. Τὸ *hair* (μισῶ) ἀποβάλλει τὸ διαίρετικὸν σημεῖον καὶ ἀποτελεῖ δίφθογγον εἰς τὸν ἐνικὸν ἀριθμὸν τοῦ ἐνεστώτος τῆς Ὀριστικῆς καὶ Προστακτικῆς· *je hais, tu hais, il hait*· Προστ. *hais*. Ἐπὶ παντὸς δ' ἄλλου χρόνου ἡ δίφθογγος εἶνε διαλελυμένη.

120. β'. Τὸ *bénir* ἔχει διττὴν παθητικὴν μετοχὴν, *béni* ὅταν σημαίη ἀπλῶς τὸ εὐλογῶ· *un peuple béni de Dieu*, λαὸς ἡυλογημένος παρὰ Θεοῦ· καὶ *bénit*, ὅταν σημαίη πρᾶγμα ἡγιασμένον δι' εὐχῆς ἱερέως· ὡς, *du pain bénit*, ἄρτος ἡγιασμένος· *de l'eau bénite*, ὕδωρ ἡγιασμένον (ἁγιασμός).

121. γ'. Ὁμοίως τὸ *fleurir* (ἀνθῶ) κάμνει εἰς τὴν μετοχὴν *florissant* καὶ εἰς τὸν Παρατατικὸν τῆς Ὀριστικῆς *je florissais* ὅταν ἐκλαμβάνηται μεταφορικῶς, ἥτοι σημαίη τὸ ἀκμάζω· *l'empire des Assyriens florissait à cette époque* ἢ τῶν Ἀσσυρίων ἀρχὴ ἤκμαζε κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον.

122. ΣΥΖΥΓΙΑ ΤΡΙΤΗ

τῶν εἰς *DIR* ληγόντων

RECEVOIR (ΔΕΧΕΣΘΑΙ)

INDICATIF.

Prétérit défini. X

Présent. X

je reçois
tu reçois
il reçoit
nous recevons
vous recevez
ils reçoivent

je reçus
tu reçus
il reçut
nous reçûmes
vous reçûtes
ils reçurent

Imparfait. X

je recevais
tu recevais
il recevait
nous recevions
vous receviez
ils recevaient

Prétérit indéfini.

j'ai reçu
tu as reçu
il a reçu
nous avons reçu
vous avez reçu
ils ont reçu

Prétérit antérieur.

j'eus reçu
 tu eus reçu
 il eut reçu
 nous eûmes reçu
 vous eûtes reçu
 ils eurent reçu

Plus-que parfait.

j'avais reçu
 tu avais reçu
 il avait reçu
 nous avions reçu
 vous aviez reçu
 ils avaient reçu

Futur. †

je recevrai
 tu recevras
 il recevra
 nous recevrons
 vous recevrez
 ils recevront

Futur passé.

j'aurai reçu
 tu auras reçu
 il aura reçu
 nous aurons reçu
 vous aurez reçu
 ils auront reçu

CONDITIONNEL.

Présent. †

je recevrais
 tu recevrais
 il recevrait
 nous recevriions
 vous recevriez
 ils recevraient

Prétérit.

j'aurais reçu
 tu aurais reçu
 il aurait reçu
 nous aurions reçu
 vous auriez reçu
 ils auraient reçu

ὁ αὐτός καὶ ἄλλως.

j'eusse reçu
 tu eusses reçu
 il eût reçu
 nous eussions reçu
 vous eussiez reçu
 ils eussent reçu

IMPÉRATIF.

reçois
 recevons
 recevez

SUBJONCTIF.

Présent ἢ Futur. †

que je reçoive
 que tu reçoives
 qu'il reçoive
 que nous recevions
 que vous receviez
 qu'ils reçoivent

Imparfait. †

que je reçusse
 que tu reçusses
 qu'il reçût
 que nous reçussions
 que vous reçussiez
 qu'ils reçussent

Prétérit. X
 que j'aie reçu
 que tu aies reçu
 qu'il ait reçu
 que nous ayons reçu
 que vous ayez reçu
 qu'ils aient reçu

Plus-que-parfait.
 que j'eusse reçu
 que tu eusses reçu
 qu'il eût reçu
 que nous eussions reçu
 que vous eussiez reçu
 qu'ils eussent reçu

INFINITIF.

Présent.
 recevoir
Prétérit.
 avoir reçu

PARTICIPE

Présent.
 recevant
Participe passif.
 reçu, ue
Prétérit.
 ayant reçu

Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ῥημάτων τῆς τρίτης Συζυγίας.

123. α'. Μόνα ὁμαλὰ τῆς τρίτης συζυγίας καὶ ἐπομένως κατὰ τὸν ἀνωτέρω τύπον σχηματιστέα εἶνε τὰ εἰς enoir λήγοντα· ταῦτα δὲ εἶνε περίπου τὰ ἐξῆς· recevoir, percevoir, apercevoir, decevoir, concevoir, devoir. Τὰ λοιπὰ ὅλα εἰς oir εἶνε ἀνώμαλα.

124. β'. Τὸ ῥῆμα devoir (ὀφείλω) περισπᾶται εἰς τὴν παθητικὴν μετοχὴν dû, ἀποβάλλει δὲ τὴν περισπωμένην εἰς τὸ θηλυκὸν καὶ εἰς τὸν πληθυντικὸν due, dus, dues.

126. ΣΥΖΥΓΙΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

τῶν εἰς RE ληγόντων

RENDRE (ΑΠΟΔΙΔΟΝΑΙ)

INDICATIF.

Imparfait.

Présent.
 je rends
 tu rends
 il rend
 nous rendons
 vous rendez
 ils rendent

je rendais
 tu rendais
 il rendait
 nous rendions
 vous rendiez
 ils rendaient

Prétérit défini.

je rendis
tu rendis
il rendit
nous rendimes
vous rendites
ils rendirent

Prétérit indéfini.

j'ai rendu
tu as rendu
il a rendu
nous avons rendu
vous avez rendu
ils ont rendu

Prétérit antérieur.

j'eus rendu
tu eus rendu
il eut rendu
nous eûmes rendu
vous eûtes rendu
ils eurent rendu

Plus que-parfait.

j'avais rendu
tu avais rendu
il avait rendu
nous avions rendu
vous aviez rendu
ils avaient rendu

Futur.

je rendrai
tu rendras
il rendra
nous rendrons
vous rendrez
ils rendront

Futur passé.

j'aurai rendu
tu auras rendu
il aura rendu
nous aurons rendu
vous aurez rendu
ils auront rendu

CONDITIONNEL.

Présent.

je rendrais
tu rendrais
il rendrait
nous rendrions
vous rendriez
ils rendraient

Prétérit.

j'aurais rendu
tu aurais rendu
il aurait rendu
nous aurions rendu
vous auriez rendu
ils auraient rendu

ὁ αὐτὸς καὶ ἄλλως.

j'eusse rendu
tu eusses rendu
il eût rendu
nous eussions rendu
vous eussiez rendu
ils eussent rendu

IMPÉRATIF.

rends
rendons
rendez

SUBJONCTIF.

Présent ή Futur

que je rende
que tu rendes
qu'il rende
que nous rendions
que vous rendiez
qu'ils rendent

Imparfait.

que je rendisse
que tu rendisses
qu'il rendit
que nous rendissions
que vous rendissiez
qu'ils rendissent

Prétérit.

que j'aie rendu
que tu aies rendu
qu'il ait rendu
que nous ayons rendu
que vous ayez rendu

qu'ils aient rendu
Plus-que-parfait

que j'eusse rendu
que tu eusses rendu
qu'il eût rendu
que nous eussions rendu
que vous eussiez rendu
qu'ils eussent rendu

INFINITIF.

Présent.

rendre

Prétérit.

avoir rendu

PARTICIPE.

Présent.

rendant

Participe passif.

rendu, ue

Prétérit.

ayant rendu

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

Περὶ Μετοχῆς.

127. Ἡ Μετοχὴ διαίρεται εἰς ἐνεργητικὴν καὶ παθητικὴν, ἐξ ὧν ἡ ἐνεργητικὴ ἔχει δύο χρόνους, ἐνεστῶτα *trouvant, εύρισκων, finissant, τελειῶν* καὶ ἀόριστον, *ayant trouvé, εύρων, ayant fini, τελειώσας* κτλ. Εἶνε δὲ ἡ ἐνεργητικὴ Μετοχὴ ἄκλιτος, μὴ σχηματίζουσα μῆτε θηλυκὸν γένος μῆτε πληθυντικὸν ἀριθμὸν· οἷον, *un homme lisant, ἀνὴρ ἀναγινώσκων· une femme lisant, γυνὴ ἀναγινώσκουσα· des hommes lisant, ἄνδρες ἀναγινώσκοντες· des femmes lisant, γυναῖκες ἀναγινώσκουσαι.*

128. Ἡ δὲ παθητικὴ εἶνε κλιτὴ *aimé*, ἀγαπώμενος ἢ ἡγαπημέ-
νος, *aimée*, ἡγαπημένη· *fini finie* κτλ.

Σημ. Ἄγνωσθ' διὰ τί οἱ πολλοὶ τῶν νεωτέρων γραμματικῶν δὲν κίμνουσι
διάκρισιν τοῦ οὐσιωδῶς παθητικοῦ τύπου *aimé*, *écrit*, κτλ. ἀλλ' ὑπὸ τὴν αὐ-
τὴν ὀνομασίαν τοῦ *prétérit* περιλαμβάνουσι τὸ *aimé* καὶ τὸ *ayant aimé*, τὸ
écrit καὶ τὸ *ayant écrit*. Ὁ *Napoléon Landais*, μετὰ τινῶν ἄλλων, ἀπο-
καλεῖ ἐν παρόδῳ που τὸ *aimé participe passé ou passif*, ἀλλ' εἰς τοὺς
τύπους τῶν συζυγιῶν ἀκολουθεῖ καὶ οὗτος τοὺς πολλοὺς. Ἡμεῖς ἐπόμενοι κατὰ
τοῦτο εἰς τοὺς ἀρχαιότερους γραμματικούς καὶ ἔχοντες ὑπ' ὄψιν ὅτι Ἑλληνας
διδάσκομεν, καλοῦμεν παντοῦ τὸ *aimé*, *écrit*, κτλ. παθητικὴν μετοχὴν, καὶ
εἰκότως· διότι ὡς τὸ *aimant* παράγεται ἐκ τοῦ λατινικοῦ *amans*, ἀγαπῶν, τὸ
écrivant ἐκ τοῦ *scribens*, γράφων, οὕτω τὸ *aimé* γίνεται ἐκ τοῦ λατινικοῦ
amatus, ἡγαπημένος, τὸ *écrit* ἐκ τοῦ *scriptus*, γεγραμμένος, κτλ. Ἐπειτα
ἂν τὸ *aimé* δὲν ἦτο παθητικῆς διαθέσεως, πῶς ἐξ αὐτοῦ καὶ τοῦ *être* ἤθελε
παραχθῆ ὁ παθητικὸς τύπος τῶν γαλλικῶν ῥημάτων, *je suis aimé*, ἀγαπῶ-
μαι, εἰμι ἀγαπώμενος ἢ ἡγαπημένος, *je suis écrit*, γράφομαι, κτλ.; ἴσως
τοὺς γραμματικούς ταραττει ἡ σύνθεσις τοῦ ἐνεργητικοῦ παρακειμένου *j'ai écrit*,
ἔγραφα, ἀλλὰ τοῦτο εἶνε ὅμοιον τοῦ τῆς νεωτέρας ἑλληνικῆς, ἔχω γεγραμ-
μένον, κτλ. Μόνον εἰς τὰ αὐδέτερα ῥήματα ὁ χρόνος οὗτος ἀποβάλλει ἐξ
ἀνάγκης τὴν παθητικὴν διάθεσιν, καὶ ἀποβαίνει ἀπλῶς παρωχημένος· οἶον,
tombant, πίπτων, *tombé*, πεπτωκώς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ΄.

Περὶ Παθητικοῦ Ῥήματος.

129. Οἱ Γάλλοι δὲν ἔχουσι τύπον παθητικῶν ῥημάτων, ἀναπλη-
ροῦσι δ' αὐτὸν διὰ τῶν χρόνων τοῦ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος *être* καὶ τῆς
παθητικῆς μετοχῆς, ἧτις εἶνε ὁ μόνος παρ' αὐτοῖς ἀπλοῦς παθητικὸς
χρόνος· οἶον, *je suis loué*, εἰμι ἐπαινούμενος=ἐπαινούμαι, *j'étais*
loué, ἤμην ἐπαινούμενος=ἐπηνούμην· ὡς φαίνεται εἰς τὸ ἔξῃς παρα-
δειγμα.

INDICATIF.

Présent.

je suis loué
tu es loué
il est loué
nous sommes loués

vous êtes loués
ils sont loués

Imparfait.

j'étais loué
tu étais loué
il était loué

nous étions loués
vous étiez loués
ils étaient loués

Prétérit défini.

je fus loué
tu fus loué
il fut loué
nous fûmes loués
vous fûtes loués
ils furent loués

Prétérit indéfini.

j'ai été loué
tu as été loué
il a été loué
nous avons été loués
vous avez été loués
ils ont été loués

Prétérit antérieur.

j'eus été loué
tu eus été loué
il eut été loué
nous eûmes été loués
vous eûtes été loués
ils eurent été loués

Plus que-parfait

j'avais été loué
tu avais été loué
il avait été loué
nous avions été loués
vous aviez été loués
ils avaient été loués

Futur.

je serai loué
tu seras loué
il sera loué
nous serons loués

vous serez loués
ils seront loués

Futur passé.

j'aurai été loué
tu auras été loué
il aura été loué
nous aurons été loués
vous aurez été loués
ils auront été loués

CONDITIONNEL.

Présent.

je serais loué
tu serais loué
il serait loué
nous serions loués
vous seriez loués
ils seraient loués

Prétérit

j'aurais été loué
tu aurais été loué
il aurait été loué
nous aurions été loués
vous auriez été loués
ils auraient été loués

ὁ αὐτός καὶ ἄλλως.

j'eusse été loué
tu eusses été loué
il eût été loué
nous eussions été loués
vous eussiez été loués
ils eussent été loués

IMPÉRATIF.

sois loué
soyons loués
soyez loués

SUBJONCTIF.

Présent ή Futur.

que je sois loué
 que tu sois loué
 qu'il soit loué
 que nous soyons loués
 que vous soyez loués
 qu'ils soient loués

Imparfait.

que je fusse loué
 que tu fusses loué
 qu'il fût loué
 que nous fussions loués
 que vous fussiez loués
 qu'ils fussent loués

Prétérit.

que j'aie été loué
 que tu aies été loué
 qu'il ait été loué
 que nous ayons été loués

que vous ayez été loués
 qu'ils aient été loués

Plus-que-parfait.

que j'eusse été loué
 que tu eusses été loué
 qu'il eût été loué
 que nous eussions été loués
 que vous eussiez été loués
 qu'ils eussent été loués

INFINITIF.

Présent.

être loué

Prétérit

avoir été loué

PARTICIPE.

Présent.

étant loué

Prétérit.

ayant été loué

130. Ὁ σύνθετος παθητικός ἐνεστώς τῶν Γάλλων ἀντιστοιχεῖ πολ-
 λάκις οὐχί εἰς τὸν παθ. ἐνεστώτα τῆς ἐλληνικῆς, ἀλλ' εἰς τὸν παθ.
 παρακείμενον. Συμβαίνει δὲ τοῦτο ἰδίως ὁσάκις τὸ παθητικὸν ῥῆμα
 ἐκφέρεται ἄνευ τοῦ λεγομένου ποιητικοῦ αἰτίου· οἷον, le livre est
 écrit σημαίνει ἐλληνιστὶ τὸ βιβλίον γέγραπται, εἶνε γεγραμμένον. Ὁ-
 σάκις δὲ προστίθεται τὸ ποιητικὸν αἶτιον, τότε ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸν παθ.
 ἐνεστώτα τῆς ἐλληνικῆς, καὶ ὡς ἐνεστώς μεταφράζεται· οἷον, le livre
 est écrit par mon frère, τὸ βιβλίον συγγράφεται ὑπὸ τοῦ ἐμοῦ
 ἀδελφοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

Περὶ τῶν Οὐδετέρων Ῥημάτων.

131. Ἐκ τῶν οὐδετέρων ῥημάτων ἄλλα μὲν βοηθοῦνται εἰς τοὺς
 συνθέτους αὐτῶν χρόνους ὑπὸ τοῦ avoir, ὡς τὸ paraître, marcher·

ὅθεν ὁ σχηματισμὸς αὐτῶν δὲν διαφέρει κατ' οὐδὲν τοῦ τῶν ἐνεργητικῶν ῥημάτων, ὃν εἶδομεν ἤδη· ἄλλα δὲ βοηθοῦνται ὑπὸ τοῦ être ὡς τὸ aller, arriver, décéder, mourir, naître, tomber, venir, καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ σύνθετα, devenir, intervenir, parvenir, revenir, κτλ. Λογίζονται δὲ οὐδέτερα παρὰ Γάλλοις ὅλα τὰ μὴ μετ' αἰτιατικῆς συντασσόμενα ῥήματα· ὥστε οὐδέτερον εἶνε καὶ τὸ nuire, βλάπτω, ὅτι ἀπαιτεῖ δοτικὴν, καὶ τὸ jouir, ἀπολαύω, ὅτι συντάσσεται μὲ γενικήν, κτλ.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΟΥΔΕΤΕΡΟΥ ΡΗΜΑΤΟΣ

TOMBER (ΠΙΠΤΕΙΝ)

INDICATIF.

Présent. †

je tombe

tu tombes

il tombe

nous tombons

vous tombez

ils tombent

Imparfait. †

je tombais

tu tombais

il tombait

nous tombions

vous tombiez

ils tombaient

Prétérit défini. †

je tombai

tu tombas

il tomba

nous tombâmes

vous tombâtes

ils tombèrent

Prétérit indéfini.

je suis tombé

tu es tombé

il est tombé

nous sommes tombés

vous êtes tombés

ils sont tombés

Prétérit antérieur.

je fus tombé

tu fus tombé

il fut tombé

nous fûmes tombés

vous fûtes tombés

ils furent tombés

Plus-que-parfait.

j' étais tombé

tu étais tombé

il était tombé

nous étions tombés

vous étiez tombés

ils étaient tombés

Futur. †

je tomberai

tu tomberas

il tombera

nous tomberons

vous tomberez

ils tomberont

Futur passé.

je serai tombé
tu seras tombé
il sera tombé
nous serons tombés
vous serez tombés
ils seront tombés

CONDITIONNEL.

Présent. ✕

je tomberais
tu tomberais
il tomberait
nous tomberions
vous tomberiez
ils tomberaient

Prétérit.

je serais tombé
tu serais tombé
il serait tombé
nous serions tombés
vous seriez tombés
ils seraient tombés
ὁ αὐτός και ἄλλως.
je fusse tombé
tu fusses tombé
il fût tombé
nous fussions tombés
vous fussiez tombés
ils fussent tombés

IMPÉRATIF.

tombe
tombons
tombez

SUBJONCTIF.

Présent η Futur ✕

que je tombe
que tu tombes
qu'il tombe
que nous tombions
que vous tombiez
qu'ils tombent

Imparfait. ✕

que je tombasse
que tu tombasses
qu'il tombât
que nous tombassions
que vous tombassiez
qu'ils tombassent

Prétérit. ✕

que je sois tombé
que tu sois tombé
qu'il soit tombé
que nous soyons tombés
que vous soyez tombés
qu'ils soient tombés

Plus-que-parfait

que je fusse tombé
que tu fusses tombé
qu'il fût tombé
que nous fussions tombés
que vous fussiez tombés
qu'ils fussent tombés

INFINITIF.

Présent.

tomber

Prétérit.

être tombé

PARTICIPE.

Prétérit.

Présent.

tombé, ée

tombant

étant tombé.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

Peri tōn Aútōpatōn 'Ρημάτων.

132. Τὰ μέσα ἢ αὐτοπαθῆ ῥήματα καλοῦνται ὑπὸ τῶν Γάλλων *verbes réfléchis, αντανακλώμενα*, ἢ *verbes pronominaux, ἀντωνυμικά*. τὸ μὲν πρῶτον διὰ τὴν φύσιν αὐτῶν, ἥτις παριστᾷ τὴν ἐνέργειαν ἐπιστρέφουσιν ὡς δι' ἀντανακλάσεως ἐπὶ τὸ ἐνεργοῦν πρόσωπον· ἀντωνυμικά δὲ λέγονται διὰ τὸν τρόπον τοῦ σχηματισμοῦ των, ὅστις γίνεται τῇ βοήθειᾳ τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν. Οἷον, τὸ νίπτομαι πῶς ἀναλύεται; νίπτω ἑμαυτόν· τοῦτ' αὐτὸ λοιπὸν ποιῶσιν οἱ Γάλλοι λέγοντες *je me lave, tu te laves, il se lave* κτλ. ὡς φαίνεται εἰς τὸν ἐξῆς τύπον.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΥΤΟΠΑΘΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ

SE LAVER (ΝΙΠΤΕΣΘΑΙ)

INDICATIF.

tu te laves

Présent.

il se lava

je me lave

nous nous lavâmes

tu te laves

vous vous lavâtes

il se lave

ils se lavèrent

nous nous lavons

Prétérit indéfini.

vous vous lavez

je me suis lavé

ils se lavent

tu t'es lavé

Imparfait.

il s'est lavé

je me lavais

nous nous sommes lavés

tu te lavais

vous vous êtes lavés

il se lavait

ils se sont lavés

nous nous lavions

Prétérit antérieur.

vous vous laviez

je me fus lavé

ils se lavaient

tu te fus lavé

Prétérit défini.

il se fut lavé

je me lavai

nous nous fumes lavés

vous vous fûtes lavés
ils se furent lavés

Plus-que-parfait.

je m'étais lavé
tu t'étais lavé
il s'était lavé
nous nous étions lavés
vous vous étiez lavés
ils s'étaient lavés

Futur.

je me laverai
tu te laveras
il se lavera
nous nous laverons
vous vous laverez
ils se laveront

Futur passé.

je me serai lavé
tu te seras lavé
il se sera lavé
nous nous serons lavés
vous vous serez lavés
ils se seront lavés

CONDITIONNEL.

Présent.

je me laverais
tu te laverais
il se laverait
nous nous laverions
vous vous laveriez
ils se laveraient

Prétérit.

je me serais lavé
tu te serais lavé
il se serait lavé
nous nous serions lavés

vous vous seriez lavés
ils se seraient lavés

ὁ αὐτὸς καὶ ἄλλως.

je me fusse lavé
tu te fusses lavé
il se fût lavé
nous nous fussions lavés.
vous vous fussiez lavés
ils se fussent lavés

IMPÉRATIF.

lave-toi
lavons-nous
lavez-vous

SUBJONCTIF.

Présent ἢ Futur.

que je me lave
que tu te lavés
qu'il se lave
que nous nous lavions
que vous vous laviez
qu'ils se lavent

Imparfait.

que je me lavasse
que tu te lavasses
qu'il se lavât
que nous nous lavassions
que vous vous lavassiez
qu'ils se lavassent

Prétérit.

que je me sois lavé
que tu te sois lavé
qu'il se soit lavé
que nous nous soyons lavés
que vous vous soyez lavés
qu'ils se soient lavés

Plus-que-parfait.

que je me fusse lavé
que tu te fusses lavé
qu'il se fût lavé

Présent.
se laver
Prétérit.
s'être lavé

PARTICIPE

que nous nous fussions lavés
que vous vous fussiez lavés
qu'ils se fussent lavés

Présent.
se lavant
Prétérit.
s'étant lavé

Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν Αὐτοπαθῶν Ῥημάτων.

133. Ἐκ τοῦ ἀνωτέρω τύπου βλέπομεν ὅτι τὰ αὐτοπαθῆ ῥήματα βοηθοῦνται εἰς τοὺς συνθέτους αὐτῶν χρόνους ὑπὸ τοῦ être.

Αἱ ἀντωνυμίαι me, te, se, nous, vous, se, ἄλλοτε μὲν εἶνε ἄμεσα ἀντικείμενα τοῦ ῥήματος, ἤτοι αἰτιατικά, ἄλλοτε δὲ ἔμμεσα, ἤτοι δοτικά· οἷον, εἰς τὸ ῥῆμα je me lave, νίπτομαι, ἡ ἀντωνυμία me εἶνε ἄμεσον ἀντικείμενον ἢ ἐκ τρίτου τοῦ ῥήματος· ἀλλ' εἰς τὸ je me lave le visage, νίπτομαι τὸ πρόσωπον, ἡ ἐκ τρίτου εἶνε τὸ visage, τὸ δὲ me εἶνε ἔμμεσον ἀντικείμενον ἀντι τῆς ἐμπροθέτου δοτικῆς à moi. Ἡ παρατήρησις αὕτη θέλει μᾶς χρησιμεύσει εἰς τὸ Συντακτικόν.

134. Τὰ ἀντωνυμικὰ ῥήματα σημαίνουσι ἐνίοτε καὶ ἀλληλοπαθειαν· οἷον, se battre· μάχομαι· ἄλλοτε δὲ ἀπαντῶνται ἀντι ἀπλῶς οὐδετέρων ἢ παθητικῶν, le vin se fait avec du raisin, ὁ οἶνος γίνεται ἐν σταφυλῆς.

135. Πῶς δὲ ἐκφράζουσι οἱ Γάλλοι τὰ τῶν Ἑλλήνων μέσα διάμεσα, οἷον, τὸ οἰκοδομοῦμαι οἶκον; διὰ τοῦ ῥήματος faire καὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου· je fais bâtir une maison· ἢ καὶ ἀντωνυμικῶς, je me fais faire un habit, κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

Περὶ τῶν Ἀπροσώπων Ῥημάτων.

136. Τὰ ἀπρόσωπα (impersonnels) ἢ κατὰ Γάλλους καὶ μονοπρόσωπα ῥήματα (unipersonnels) ἔχουσι ὡς παρ' ἡμῖν μόνον τρί-

τον ἐνικὸν πρόσωπον· οἶον, Présent, il tonne, βροντᾷ. Imparfait, il tonnait. Prétérit défini, il tonna. Prétérit indéfini, il a tonné, κτλ.

137. Πολλάκις δὲ καὶ τὰ προσωπικὰ ῥήματα λαμβάνονται ὡς ἄ-πρόσωπα· οἶον, il arrive συμβαίνει. Περί δὲ τῆς συντάξεως τῶν τοι-ούτων ῥημάτων λέγομεν τὰ δέοντα ἐν τῷ Συντακτικῷ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'.

Περὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν Ῥημάτων εἰς τὰς ἐρωτήσεις.

138. Τῆς γαλλικῆς γλώσσης ἡ φύσις ἀπαιτεῖ νὰ τίθεται εἰς τὸν λόγον πρῶτον τὸ ὑποκείμενον, ἀντωνυμία ἢ ὄνομα, ἔπειτα τὸ ῥήμα, ἔπειτα τὸ κατηγορούμενον ἢ ἀντικείμενον. Ἄλλ' ὅταν ἡ πρότασις εἴνε ἐρωτηματικὴ, καὶ εἰς ὀλίγας ἄλλας περιπτώσεις ὀριζομένης ἐν τῷ Συντακτικῷ, τὸ ὑποκείμενον ἔπεται τῷ ῥήματι· ἂν δὲ τὸ ὑποκείμενον εἴνε ἀντωνυμία, τοῦτο ἐπιφέρει καὶ ἄλλας τινὰς μεταβολὰς εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν ῥημάτων, ὡς φαίνεται εἰς τὸν ἐξῆς τύπον.

INDICATIF.

Présent.

trouvé-je ?
trouves-tu ?
trouve-t-il ?
trouvons-nous ?
trouvez-vous ?
trouvent-ils ?

Imparfait.

trouvais-je ?
trouvais-tu ?
trouvait-il ?
trouvions-nous ?
trouviez-vous ?
trouvaient-ils ?

Prétérit défini.

trouvai-je ?

trouvast-tu ?
trouvast-il ?
trouvâmes-nous ?
trouvâtes-vous ?
trouvèrent-ils ?

Prétérit indéfini.

ai-je trouvé ?
as-tu trouvé ?
a-t-il trouvé ?

avons-nous trouvé ?
avez-vous trouvé ?
ont-ils trouvé ?

Prétérit antérieur.

eus-je trouvé ?
eus-tu trouvé ?
eut-il trouvé ?
eûmes-nous trouvé ?

eûtes-vous trouvé ?

CONDITIONNEL.

eurent-ils trouvé ?

Plus-que-parfait.

avais-je trouvé ?

avais-tu trouvé ?

avait-il trouvé ?

avions-nous trouvé ?

aviez-vous trouvé ?

avaient-ils trouvé ?

Futur.

trouverai-je ?

trouveras-tu ?

trouvera-t-il ?

trouverons-nous ?

trouverez-vous ?

trouveront-ils ?

Futur passé.

aurai-je trouvé ?

auras-tu trouvé ?

aura-t-il trouvé ?

aurons-nous trouvé ?

aurez-vous trouvé ?

auront-ils trouvé ?

Présent.

trouverais-je ?

trouverais-tu ?

trouverait-il ?

trouverions-nous ?

trouveriez-vous ?

trouveraient-ils ?

Prétérit.

aurais-je trouvé ?

aurais-tu trouvé ?

aurait-il trouvé ?

aurions-nous trouvé ?

auriez-vous trouvé ?

auraient-ils trouvé ?

ὁ αὐτὸς καὶ ἄλλως.

eussé-je trouvé ?

eusses-tu trouvé ?

eût-il trouvé ?

eussions-nous trouvé ?

eussiez-vous trouvé ?

eussent-ils trouvé ?

139. Ἐνθα παρατηροῦμεν ἅ. ὅτι τὸ ληκτικὸν ε ἄφωνον τρέπεται εἰς ἑ κλειστὸν ἐπομένης τῆς ἀντωνυμίας je· trouvé-je ? ἅ'. ὅτι μεταξὺ τῶν εἰς φωνῆν ληγόντων προσώπων καὶ τῆς ἀντωνυμίας il, elle ἢ on, παρεντίθεται τὸ στοιχεῖον t ἀναμέσον δύο γραμμῶν, χάριν εὐφωνίας: trouva-t-il ? trouvera-t-elle ? trouvera-t-on ? γ'. ὅτι εἰς τοὺς συνθέτους χρόνους ἡ ἀντωνυμία τίθεται μεταξὺ τοῦ βοηθητικοῦ καὶ τῆς μετοχῆς: ai-je trouvé ? as-tu trouvé ? κτλ.

140. Ὄταν τὸ πρῶτον ἐνικὸν πρόσωπον εἶνε μονοσύλλαβον, μεταχειρίζονται τὴν ἐξῆς περίφρασι: est-ce que je prends ? est-ce que je mens ? ἀντὶ τοῦ prends-je ? mens-je ? ὅπερ ἤθελ' εἶσθαι ἄχαρι καὶ κακόφωνον. Ἐξαιροῦνται τὰ ἐξῆς ῥήματα, ἅτινα καὶ τοι μονοσύλλαβα δύνανται νὰ ἔχωσι κατόπιν τὴν ἀντωνυμίαν: fais-je ? dis-

je ? dois-je ? ai-je ? vois-je ? vais-je ? suis-je ? οἶον, que dis-je ? τί λέγω ;

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΣΤ'.

Περὶ παραγωγῆς τῶν Χρόνων τῶν Ῥημάτων.

141. Πρωτότυποι χρόνοι (temps primitifs) εἶνε ὁ Ἐνεστώσ τῆς Ἀπαρεμφάτου, ἡ ἐνεργητικὴ Μετοχή, ἡ παθητικὴ Μετοχή, ὁ Ἐνεστώσ καὶ ὁ Ἀόριστος (prétérit défini) τῆς Ὀριστικῆς. Ὅλοι δὲ οἱ λοιποὶ (temps dérivés) παράγονται ἐκ τῶν πέντε τούτων ὡς ἐφεξῆς.

Ὁ Παρατατικὸς τῆς Ὀριστικῆς γίνεται ἐκ τῆς ἐνεργητικῆς Μετοχῆς τροπῆ τῆς καταλήξεως *ant* εἰς *ais*· *trouvant, je trouvais*· *finissant, je finissais*· *recevant, je recevais*· *rendant, je rendais*.

Ὁ μέλλον τῆς Ὀριστικῆς ἐκ τῆς Ἀπαρεμφάτου, εἰς μὲν τὴν πρώτην καὶ δευτέραν συζυγίαν προσθέσει τῆς καταλήξεως *ai*· *trouver, je trouverai*· *finir, je finirai*· εἰς δὲ τὴν τρίτην τροπῆ τῆς καταλήξεως *oir* εἰς *rai*· *recevoir, je recevrai*· εἰς δὲ τὴν τετάρτην μεταβολῆ τοῦ ληκτικοῦ *e* εἰς τὴν δίφθογγον *ai*· *rendre, je rendrai*.

Ἐκ τοῦ Μέλλοντος παράγεται ἀμέσως ὁ Ἐνεστώσ τῆς Ὑποθετικῆς προσθέσει τοῦ *s*· *je trouverai, je trouverais*. Ἐχει δὲ ὁ χρόνος οὗτος τὰς αὐτὰς μὲ τὸν παρατατικὸν καταλήξεις, *ais, ais, ait, ions, iez, aient*.

Ἡ Προστακτικὴ ἣτις ἔχει μόνον δεύτερον ἐνικὸν καὶ πρῶτον καὶ δεύτερον πληθυντικὸν πρόσωπον, γίνεται ἐκ τοῦ Ἐνεστώτος τῆς Ὀριστικῆς· *je trouve, trouve, je finis, finis* κτλ.

Ὁ Ἐνεστώσ τῆς Ὑποτακτικῆς ἐκ τῆς ἐνεργητικῆς Μετοχῆς τροπῆ τοῦ *ant* εἰς *e*· *trouvant, que je trouve, finissant, que je finisse*· *rendant, que je rende*· εἰς δὲ τὴν τρίτην συζυγίαν τροπῆ τοῦ *evant* τῆς Μετοχῆς εἰς *oive*· *recevant, que je reçoive*· *de-avant, que je doive*.

Τέλος ὁ Παρατατικὸς τῆς Ὑποτακτικῆς παράγεται ἐκ τοῦ Ἀορίστου (Prétérit défini) τῆς Ὀριστικῆς, ἐπὶ μὲν τῆς πρώτης συζυγίας μεταβάλλων τὴν κατάληξιν *ai* εἰς *asse*· *je trouvai, que je trouvasse*· ἐπὶ δὲ τῶν λοιπῶν τριῶν προσλαμβάνων *se*· *je finis,*

que je finisse· je recus, que je recusse· je rendis, que je rendisse.

Οἱ δὲ σύνθετοι χρόνοι γίνονται, ὡς ἔφημεν ἤδη, ἐκ τῆς παθητικῆς Μετοχῆς καὶ τῶν δύο βοηθητικῶν ῥημάτων avoir καὶ être.

Σημ. Ἀχρήστοι πρωτοτύπου χρόνου ἄχρηστοι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἶνε καὶ οἱ παράγωγοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ'.

Περὶ ἀνωμάτων Ῥημάτων.

142. Τῶν μὲν ῥημάτων τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης ἡ ἀνωμαλία συνίσταται τὸ πλεόν εἰς τὴν διαφορὰν τοῦ ῥηματικοῦ θέματος κατὰ τοὺς διαφορούς χρόνους, τοῦ συζυγικοῦ τύπου μένοντος τοῦ αὐτοῦ εἰς τε τὰ ὀμαλὰ καὶ τὰ ἀνώμαλα. Τῶν δὲ γαλλικῶν ῥημάτων ἡ ἀνωμαλία εἶνε μᾶλλον τυπικὴ ἢ ῥίζα, ἐκτὸς ὀλίγων ἐξαιρέσεων, μένει ἡ αὐτὴ καθ' ὅλους τοὺς χρόνους, ἀλλὰ τσαύτη εἶνε ἡ τῶν καταλήξεων ἰδιοτροπία, ὥστε ἕκαστον σχεδὸν ῥῆμα ἀποτελεῖ τρόπον τινὰ ἰδίαν συζυγίαν.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΑΝΩΜΑΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ

143. ΣΥΖΥΓΙΑ ΠΡΩΤΗ

Aller. (Ἰπάγω). Ὅριστ. ἐνεστ. Je vais, tu vas, il va. Nous allons, vous allez, ils vont. παρκτ. j'allais. ἀόρ. j'allai. παρκα. je suis allé. μέλ. j'irais. Ὑποθετ. j'irais. Προστακτ. Va. Allons, Allez. Ὑποτακτ. ἐνεστ. Que j'aïlle, que tu ailles, qu'il aille. Que nous allions, que vous alliez, qu'ils aillent. Παρκατ. Que j'allasse. Ἀπαρέμφ. Aller. Μετοχ. Allant. Allé.

Τὸ δὲ s'en aller (ἀπέρχομαι) σχηματίζεται οὕτως. Ὅριστικὴ ἐνεστ. je m'en vais, tu t'en vas, il s'en va. Nous nous en allons, vous vous en allez, ils s'en vont. παρακείμεν. je m'en auis allé. Προστ. Va-t-en. Allons-nous-en, allez-vous-en. (Τὸ δεύτερον τῆς Προστακτικῆς ἐπὶ περιφρονητικῆς ἀποπομπῆς, ἔρρε !)

Envoyer. (Στέλλω). Ὅμαλὸν καθ' ὅλα τ' ἄλλα πλὴν τοῦ μέλλοντος j'enverrai, καὶ τῆς Ὑποθετικῆς, j'enverrais. Τρέπει δὲ τὸ γ εἰς ἰ πρό ε ἀφώνου.

Acquérir. (Ἀποκτῶ). Ὅριστ. ἐν. J'acquier, tu acquier, il acquiert. Nous acquérons, vous acquérez, ils acquièrent. παρατ. j'acquerais. ἀόρ. j'acquis. παρακ. j'ai acquis. μέλ. j'acquerrai. Ὑποθ. j'acquerrais. Προστακτ. Acquiers. Acquérons, acquérez. Ὑποτακτ. ἐνεστ. Que j'acquière, que tu acquières, qu'il acquière. Que nous acquérions, que vous acquériez, qu'ils acquièrent. παρατ. Que j'acquisse. Ἀπαρέμφ. Acquérir. Μετοχ. Acquérant. Acquis.

Οὕτω σχηματίζεται καὶ τὸ conquérir (κατακτῶ) εἰς τοὺς εὐχερήστους αὐτοῦ χρόνου, οἵτινες εἶνε τὸ ἀπαρέμφατον, αἱ δύο μετοχαί, ὁ ἀόριστος τῆς ὀριστικῆς καὶ οἱ σύνθετοι χρόνοι. Οἱ λοιποὶ ἀναπληροῦνται διὰ τοῦ faire la conquête.

Boullir. (Ζέω, βράζω. Οὐδέτερον). Ὅριστ. ἐνεστ. Je bous, tu bous, il bout. Nous bouillons, vous bouillez, ils bouillent. παρατ. je bouillais. ἀόρ. je bouillis. παρακ. j'ai bouilli. μέλ. je bouillirai. Ὑποθ. je bouillirais. Προστακτ. Bous, Bouillons, bouillez. Ὑποτ. ἐνεστ. Que je bouille. παρατατ. Que je bouillisse. Ἀπαρέμφ. Bouillir. Μετοχ. Bouillant. Bouilli.

Courir. (Τρέχω). Ὅριστ. ἐν. Je cours, tu cours, il court. Nous courons, vous courez, ils courent. παρατατ. je courais. ἀόρ. je courus. παρακ. j'ai couru. μέλ. je courrai. Ὑποθ. je courrais. Προστ. Cours, Courons, courez. Ὑποτακτ. ἐνεστώς. Que je coure. παρατ. Que je courusse Ἀπαρέμφ. Courir. Μετοχ. Courant. Couru.

Οὕτω καὶ τὰ σύνθετα parcourir (διατρέχω) secourir (συντρέχω, βοηθῶ) κτλ.

Couvrir. (Καλύπτω). Ὅριστ. ἐνεστ. Je couvre, tu couvres, il couvre. Nous couvrons, vous couvrez, ils couvrent. παρατ. je couvrais. ἀόρ. je couvris. παρακ. j'ai couvert. μέλ. je couvrirai. Ὑποθ. je couvrirais. Προστακτ. Couvre. Couvrons. Couvrez. Ὑποτακτ. ἐνεστ. Que je couvre. παρατ. Que je couvrissse. Ἀπαρέμφ. Couvrir. Μετοχ. Couvrant. Couvert.

Οὕτω καὶ τὰ σύνθετα découvrir (ἀνακαλύπτω) recouvrir (περικαλύπτω). Τὸ δὲ recouvrir εἶναι ὁμαλὸν τῆς πρώτης Συζυγίας καὶ σημαίνει ἀνακαλύδανω, ἀνακτῶ· il a recouvert la santé, ἀνέλαβε τὴν υγείαν.

Κατὰ τὸν τύπον τοῦ couvrir σχηματίζονται καὶ τὰ ῥήματα ouvrir, souffrir, offrir.

Cueillir. (Δρέπω ἢ συλλέγω). Ὅριστ. ἐν. Je cueille. παρατ. je cueillais. ἀόρ. je cueillis. παρακ. j'ai cueilli. μέλ. je cueilleraï. Ὑποθ. je cueillerais. Προστακτ. Cueille. Ὑποτακτ. ένεστ. Que je cueille. παρατ. que je cueillisse. Ἀπαρέμφ. Cueillir. Μετοχ. Cueillant. Cueilli.

Dormir. (Κοιμῶμαι). Ὅριστ. ἐν. Je dors, tu dors, il dort. Nous dormons, vous dormez, ils dorment. παρατ. je dormais, ἀόρ. je dormis. παρακ. j'ai dormi. μέλ. je dormirai. Ὑποθ. je dormirais. Προστακτ. Dors, Dormons, dormez. Ὑποτακτ. ένεστ. Que je dorme. παρατατ. Que je dormisse. Ἀπαρέμφ. Dormir. Μετοχ. Dormant. Dormi.

Οὕτω καὶ τὸ s'endormir, (ἀποκοιμῶμαι, καταφέρομαι εἰς ὕπνον).

Τὰ ῥήματα dormir, mentir, partir, sentir, sortir, servir, se repentir ἔχουσι τὸν αὐτὸν τύπον.

Faillir. (Σφάλλω). Ὅριστ. ένεστ. Je faux, tu faux, il faut. Nous faillons, vous faillez, ils faillent. παρατ. je faillais. ἀόρ. je faillis. παρακ. j'ai failli. μέλ. je faillirai. Ὑποθ. je failirais. Ὑποτακτ. ένεστ. Que je faille, παρατ. Que je faillisse. Ἀπαρέμφ. Faillir. Μετοχ. Faillant. Failli.

Εὐχρηστον κυρίως κατ' ἀπαρέμφατον, τὸν ἀρίστον τῆς Ὅριστικῆς καὶ τοὺς συνθέτους χρόνους. Ὁ κοινότερος ὅμως τὴν σήμερον ἐν χρήσει σχηματισμὸς τοῦ faillir εἶνε ὁμαλός.

Fuir. (Φεύγω) Ὅριστ. ένεστ. Je fuis, tu fuis, il fuit. Nous fuyons, vous fuyez, ils fuient. παρατ. je fuyais, tu fuyais, il fuyait. Nous fuyions, vous fuyiez, ils fuyaient. ἀόρ. je fuis, tu fuis, il fuit. Nous fuimes, vous futes, ils furent. παρακ. j'ai fui. μέλ. je fuirai. Ὑποθ. je fuirais. Προστ. fuis, fuyons, fuyez. Ὑποτακτ. ένεστ. Que je fuie, que tu fuies, qu'il fuie. Que nous fuyions, que vous fuyiez, qu'ils fuient. παρατ. Que je fusse, que tu fusses, qu'il fuit κτλ. Ἀπαρέμφ. Fuir. Μετοχ. Fuyant. Fui.

Οὕτω σχηματίζεται καὶ τὸ s'enfuir (τρέπομαι εἰς φυγήν).

Gesir. (Κεῖμαι). Ῥῆμα ἐλλειπτικὸν εὐχρηστον εἰς μόνους τοὺς ἐξῆς χρόνους καὶ πρόσωπα· τὸ τρίτον ἐνικὸν καὶ τὸ πρῶτον καὶ τρίτον πληθυντικὸν τοῦ ένεστῶτος τῆς Ὅριστικῆς, Il git. Nous gisons, ils gisent, τὸ τρίτον ἐνικὸν τοῦ παρατατικοῦ, il gisait, καὶ τὴν μετοχὴν gisant.

Mentir. (Ψεύδομαι). Ὅριστ. ἐν. Je mens, tu mens, il ment. Nous mentons, vous mentez, ils mentent. παρατ. je mentais. ἀόρ. je mentis. παρακ. j'ai menti. μέλ. je mentirai. Ὑποθ. je mentirais. Προστ. Mens, mentons, mentez. Ὑποστ. ἐνεστ. Que je mente, que tu mentes, qu'il mente. Que nous mentionns, que vous mentiez, qu'ils mentent. παρατ. Que je mentisse. Ἀπαρέμφ. Mentir. Μετοχ. Mentant. Menti.

Οὕτω σχηματίζεται καὶ τὸ démentir (διαψεύδω τινά, ἐλέγχω ψευδόμενον).

Mourir. (Θνήσκω). Ὅριστ. ἐνεστ. Je meurs, tu meurs, il meurt. Nous mourons, vous mourez, ils meurent. παρατ. je mourais. ἀόρ. je mourus. παρακ. je suis mort. μέλ. je mourrai. Ὑποθ. je mourrais. Προστ. Meurs, mourons, mourez. Ὑποτακτ. ἐνεστ. Que je meure, que tu meures, qu'il meure. Que nous mourions, que vous mouriez, qu'ils meurent. παρατ. Que je mourusse. Ἀπαρέμφ. Mourir. Μετοχ. Mourant. Mort.

Offrir. (Προσφέρειν). Ὅριστ. ἐνεστ. j'offre. παρατ. j'offrais. ἀόρ. j'offris. παρακ. j'ai offert. μέλ. j'offrirai. Ὑποθ. ἐν. Que j'offre. παρατ. Que j'offrisse. Ἀπαρέμφ. Offrir. Μετοχ. Offrant. Offert.

Ouvrir. (Ἀνοίγω). Ὅριστ. ἐνεστ. J'ouvre. παρατ. j'ouvrais. ἀόρ. j'ouvris. παρακ. j'ai ouvert. μέλ. j'ouvrirai. Ὑποθ. j'ouvrirais. Προστ. Ouvre. Ὑποστ. ἐν. Que j'ouvre. παρατ. Que j'ouvrisse. Ἀπαρέμφ. Ouvrir. Μετοχ. Ouvrant. Ouvert.

Partir. (Ἀναχωρῶ). Ὅριστ. ἐνεστ. Je pars, tu pars, il part. Nous partons, vous partez, ils partent. παρατ. je partais. ἀόρ. je partis. παρακ. je suis parti. μέλ. je partirai. Ὑποθ. je partirais. Προστ. Pars. Partons, partez. Ὑποτακτ. ἐνεστ. Que je parte. παρατ. Que je partisse. Ἀπαρέμφ. Partir. Μετοχ. Partant. Parti.

Οὕτω σχηματίζεται καὶ τὸ repartir (ἀναχωρῶ πάλιν, ἤ ἀποκρίνομαι). Τὸ δὲ répartir (διανέμω) ἔχει ἄλλην ἀρχὴν καὶ σχηματίζεται ὁμοίως κατὰ τὸ finir.

Sentir. (Αἰσθάνομαι). Ὅριστ. ἐνεστ. Je sens, tu sens, il sent. Nous sentons, vous sentez, ils sentent. παρατ. je sentais. ἀόρ. je sentis. παρακ. j'ai senti. μέλ. je sentirai. Ὑποθετ. je

sentirais. Προστακτ. Sens. Sentons, sentez. Ὑποτακτ. ένεστ. Que je sente. παρατ. Que je sentisse. Ἀπαρέμφ. Sentir. Μετοχ. Sentant. Senti.

Οὕτω καὶ τὸ consentir (συγκατα(θεμαί) κτλ.

Servir. (Ἐνερ. ὑπηρετεῖν, οὐδέτ. χρησιμεύειν, μέσ. χρῆσθαι, μεταχειρίζεσθαι). Ὅριστ. έν. Je sers, tu sers, il sert. Nous servons, vous servez, ils servent. παρατ. je servais. άόρ. je servis. παρακ. j'ai servi. μέλ. je servirai. Ὑποθ. je servirais. Προσ. sers, servons, servez. Ὑποτακτ. Que je serve. παρατ. que je servisse. Ἀπαρέμφ. Servir. Μετοχ. Servant. Servi.

Sortir. (Ἐξέρχομαι). Ὅριστ. ένεστ. Je sors, tu sors, il sort. Nous sortons, vous sortez, ils sortent. παρατ. je sortais. άόρ. je sortis. παρακ. je suis sorti. μέλ. je sortirai. Ὑποθ. je sortirais. Προστακτ. Sors. Sortons, sortez. Ὑποτ. ένεστ. Que je sorte. παρατ. Que je sortisse. Ἀπαρέμφ. Sortir. Μετ. Sortant, sorti.

Οὕτω καὶ τὸ ressortir (ἐξέρχομαι πάλιν, ἢ προφαίνομαι), τὸ δὲ δικανικὸν ressortir (υπάγεσθαι εἰς τὸ δεῖνα δικαστήριον) σχηματίζεται ὁμοίως κατὰ τὸ finir. Ἐπίσης ὁμοίων καὶ τὸ assortir συγκροτῶ.

Souffrir. (Ὑποφέρω). Ὅριστ. ένεστ. Je souffre. παρατ. je souffrais. άόρ. je souffris. παρακ. j'ai souffert. μέλ. je souffrirai. Ὑποθ. je souffrirais. Προστ. Souffre. Ὑποτακτ. ένεστ. Que je souffre. παρατ. Que je souffrisse. Ἀπαρέμφ. Souffrir. Μετοχ. Souffrant. Souffert.

Tenir. (Κρατῶ) Ὅριστ. ένεστ. Je tiens, tu tiens, il tient. Nous tenons, vous tenez, ils tiennent. παρατ. je tenais. άόρ. je tins, tu tins, il tint. Nous tinmes, vous tintes, ils tinrent. παρακ. j'ai tenu. μέλ. je tiendrai. Ὑποθ. je tiendrais. Προστακτ. Tiens. Tenons, tenez. Ὑποτ. ένεστ. Que je tienne, que tu tiennes, qu'il tienne. Que nous tenions, que vous teniez, qu'ils tiennent. παρατ. Que je finisse, que tu finisses, qu'il tint. Que nous tinssions, que vous tinssiez, qu'ils tinssent. Ἀπαρέμφ. Tenir. Μετοχ. Tenant. Tenu.

Οὕτω καὶ τὸ contenir (περιλαμβάνω) s'abstenir (ἀπέρχομαι) κτλ. Κατὰ τὸν αὐτὸν τοῦ tenir τύπον σχηματίζεται καὶ τὸ ῥῆμα venir, μετὴν διαφορὰν ὅτι βοηθεῖται ὑπὸ τοῦ être.

Tressaillir. (Σκιρτώ). Ὅριστ. ἐνεστ. Je tressaille. παρατ. je tressaillais. ἄορ. je tressaillis. παρακ. j'ai tressailli. μέλ. je tressaillirai. Ὑποθ. je tressaillirais. Προστακτ. Tressaille. Ὑποτακτ. ἐνεστ. Que je tressaille. παρατ. Que je tressaillisse. Ἀπαρέμφ. Tressaillir. Μετοχ. Tressaillant. Tressailli.

Τὸ ῥῆμα τοῦτο ἔχει καὶ ὁμαλὸν ἐνεστώτα je tressaillis, κ.τ.λ. καὶ ἀνώμαλον μέλλοντα καὶ Ὑποθετικὴν je tressaillerais, je tressaillerais.

Venir. (Ἐρχομαι). Ὅριστ. ἐν. Je viens, tu viens, il vient. Nous venons, vous venez, ils viennent. παρατ. je venais. ἄορ. je vins, tu vins, il vint. Nous vinmes, vous vintes, ils vinrent. παρακ. je suis venu. μέλ. je viendrai. Ὑποθ. je viendrais. Προστ. Viens. Venons, venez. Ὑποτακτ. ἐνεστ. Que je vienne, que tu viennes, qu'il vienne, que nous venions, que vous veniez, qu'ils viennent. παρατ. que je vinsse, que tu vinses, qu'il vint, que nous vinssions, que vous vinsiez, qu'il vinsent. Ἀπαρέμφ. Venir. Μετοχ. Venant. Venu.

Οὕτω καὶ τὸ devenir (γίνομαι) κτλ.

Vêtir. (Ἐνδύω). Ὅριστ. ἐνεστ. Je vêts, tu vêts, il vêt. Nous vêtons, vous vêtez, ils vêtent. παρατ. je vêtais. ἄορ. je vêtis. παρακ. j'ai vêtu. μέλ. je vêtirai. Ὑποθ. je vêtirais. Προστ. Vêts. Vêtons, vêtez. Ὑποτακτ. ἐνεστ. Que je vête. παρατ. Que je vêtisse. Ἀπαρέμ. Vêtir. Μετοχ. Vêtant. Vêtu.

145. ΣΥΖΥΓΙΑ ΤΡΙΤΗ.

Choir. (Πίπτω). Εἰν' εὐχρηστον μόνον τὸ ἀπαρέμφατον ἐνίοτε καὶ ἡ παθ. Μετοχὴ Chu.

Déchoir. (Ἐκπίπτω). Ὅριστ. ἐν. Je déchois, tu déchois, il déchoit. Nous déchoyons, vous déchoyez, ils déchoient. παρατ. (δὲν ἔχει). ἄορ. je déchus. παρακ. j'ai déchu. μέλλ. je décherrai. Ὑποθ. je décherrais. Προστακτ. Déchois. Déchoyons, déchoyez. Ὑποτακτ. ἐν. Que je déchoie, que tu déchoies, qu'il déchoie. Que nous déchoyions, que vous déchoyiez, qu'ils déchoient. παρατ. Que je déchusse. Ἀπαρέμφ. Déchoir. Μετ. ἐν. (δὲν ἔχει). Π. Déchu.

Échoir. (Λαγχάνω). Ὅριστ. ἐν. J'échois, tu échois, il échoit (εὐχρηστον κυρίως τὸ τρίτον πρόσωπον, ὅπερ προφέρεται καὶ γράφεται

ὑπό τινων, il échet). παρατατ. (δὲν ἔχει). ἄορ. j'échus. παρακ. j'ai ἢ je suis échu. μέλλ. j'écherrai. Ὑποθ. j'écherrais. Ὑποτακτ. ἐν. Que j'échéc. παρατατ. Que j'échusse. Ἀπαρέμφ. Échoir. Μετ. Échéant. Échu.

La part qui lui échut. Τὸ λαχὸν αὐτοῦ μερίδιον.

Falloir. (Δεῖ, πρέπει. Ἀπρόσωπον). Ὅριστ. ἐνεστ. Il faut. παρατ. Il fallait. ἄορ. Il fallut. παρακ. Il a fallu. μέλλ. Il faudra. Ὑποθ. Il faudrait. Ὑποτακτ. ἐνεστ. Qu'il faille. παρατ. Qu'il fallût. Ἀπαρέμφ. Falloir. Μετοχ. ἐνεστ. (δὲν ἔχει). Π. Fallu.

Mouvoir. (Κινῶ). Ὅριστ. ἐν. Je meus, tu meus, il meut. Nous mouvons, vous mouvez, ils mouvent. παρατ. je mouvais. ἄορ. je mus. παρακ. j'ai mü. μέλλ. je mouvrai. Ὑποθ. je mouvrais. Προστακτ. Meus. Mouvons, mouvez. Ὑποτακτ. ἐνεστ. Que je meuve, que tu meuves, qu'il meuve. Que nous mouvions, que vous moviez, qu'ils meuvent. παρατ. Que je musse. Ἀπαρ. Mouvoir. Μετ. Mouvant. Mü. θηλ. Mue.

Pleuvoir. (Ἔει, βρέχει. Ἀπρόσωπον). Ὅριστ. ἐνεστ. Il pleut. παρατ. Il pleuvait. ἄορ. Il plut. παρακ. Il a plu. μέλλ. Il pleuvra. Ὑποθ. Il pleuvrait. Ὑποτακτ. ἐνεστ. Qu'il pleuve. παρατ. qu'il plût. Ἀπαρέμφ. Pleuvoir. Μετοχ. Pleuvant. Plu.

Pourvoir. (Προμηθεύω). Ὅριστ. ἐνεστ. Je pourvois, tu pourvois, il pourvoit. Nous pourvoyons, vous pourvoyez, ils pourvoient. παρατ. je pourvoyais. ἄορ. je pourvus. παρακ. j'ai pourvu. μέλλ. je pourvoirai. Ὑποθ. je pourvoirais. Προστ. Pourvois. Pourvoyons, pourvoyez. Ὑποτ. ἐν. Que je pourvoie, que tu pourvoies, qu'il pourvoie. Que nous pourvoyions, que vous pourvoyiez, qu'il pourvoient. παρατατ. Que je pourvusse. Ἀπαρέμφ. Pourvoir. Μετοχ. Pourvoyant. Pourvu.

Pouvoir. (Δύναμαι). Ὅριστ. ἐν. Je peux ἢ je puis, tu peux, il peut. Nous pouvons, vous pouvez, ils peuvent. παρατατ. je pouvais. ἄοριστ. je pus. παρακ. j'ai pu. μέλλ. je pourrai. Ὑποθ. je pourrais. Προστακ. (δὲν ἔχει). Ὑποτακτ. ἐν. Quo je puisse, que tu puisses, κτλ. παρατ. Que je pusse. Ἀπαρέμφ. Pouvoir. Μετ. Pouvant. Pu.

Prévaloir. (Υπερισχύω). Ὅριστ. ἐν. Je prévaux, tu prévaux, il prévaut. Nous prévalons, vous prévalez, ils prévalent, παρατ. je prévalais. ἀόρ. je prévalus. παρακ. j'ai prévalu. μέλλ. je prévaudrai. Ὑποθ. je prévaudrais. Ὑποτ. ἐν. Que je prévale, que tu prévaies, qu'il prévale. Que nous prévalions, que vous prévaliez, qu'ils prévalent. παρατατ. Que je prévalusse. Ἀπαρέμφ. Prévaloir. Μετ. Prévalant. Prévalu.

Ἦτοι σχηματίζεται ὡς τὸ valoir, ἐξ οὗ ὑπάρχει σύνθετον, κατὰ πάντα πλὴν τοῦ ἐνεστώτος τῆς ὑποτακτικῆς.

S'asseoir. (Κάθημαι). Ὅριστ. ἐν. Je m'assieds, tu t'assieds, il s'assied. Nous nous asseyons, vous vous asseyez, ils s'asseient. παρατ. je m'asseyais, ἀόρ. je m'assis. παρακ. je me suis assis. μέλλ. je m'assiérai ἢ je m'asseierai. Ὑποθ. je m'assiérais ἢ je m'asseierais. Προστακτ. Assieds-toi. Asseyons-nous, asseyez-vous. Ὑποτ. ἐνεστ. Que je m'asseie, que tu t'asseies, qu'il s'asseie. Que nous nous asseyions, que vous vous asseyiez, qu'ils s'asseient. παρατ. Que je m'assisse. Ἀπαρέμφ. S'asseoir. Μετοχ. S'asseyant. Assis.

Ἐκ τοῦ ἀπλοῦ seoir, συνεδριάζω, ἐπὶ δικαστῶν, εὐχρηστοῦ ἐπὶ τῶν μετοχῶν séant, sis. Ὅταν δὲ τὸ seoir σημαίνει ἀρμόζω, εἶν' εὐχρηστον εἰς τὴν μετοχὴν seyant καὶ τὰ τρίτα πρόσωπα τοῦ ἐνεστώτ. τῆς Ὅρ. il sied, ils siéent, τοῦ παρατ. il seyait, ils seyaient, τοῦ μέλλ. il siéra, ils siéront. καὶ τῆς Ὑποθ. il siérait, ils siéraient. Cet habit sied bien, αὐτὸ τὸ ἔνδυμα, ἀρμόζει, πηγαίνει καλά.

Savoir. (Οἶδα, ἤξεύρω). Ὅριστ. ἐν. Je sais, tu sais, il sait. Nous savons, vous savez, il savent. παρατ. je savais. ἀόρ. je sus. παρακ. j'ai su. μέλλ. je saurai. Ὑποθ. je saurais. Προσ. Sache. Sachons, sachez. Ὑποτακτ. ἐνεστ. Que je sache, que tu saches, qu'il sache. Que nous sachions, κτλ. παρατατ. Que je susse. Ἀπαρέμφ. Savoir. Μετοχ. Sachant. Su.

Valoir. (Ἀξίζω). Ὅριστ. ἐνεστ. Je vauz, tu vauz, il vaut. Nous valons, vous valez, ils valent. παρατ. je valais. ἀόρ. je valus. παρακ. j'ai valu. μέλλ. je vaudrai. Ὑποθ. je vaudrais. Προστακτ. (δὲν ἔχει). Ὑποτακτ. ἐνεστ. Que je vaille, que tu vailles, qu'il vaille. Que nous valions, que vous valiez, qu'ils vaillent. παρατατ. Que je valusse. Ἀπαρέμφ. Valoir. Μετοχ. Valant. Valu.

Voir. (Βλέπω). 'Οριστ. έν. Je vois, tu vois, il voit. Nous voyons, vous voyez, ils voient. παρατ. je voyais, tu voyais, il voyait. Nous voyions, vous voyiez, ils voyaient. άόρ. je vis. παρακ. j'ai vu. μέλλ. je verrai. 'Υποθετ. je verrais. Προστακτ. Vois. Voyons, voyez. 'Υποτακτ. έν. Que je voie, que tu voies, qu'il voie. Que nous voyions, que vous voyiez, qu'ils voient. παρατ. Que je visse, que tu visses, qu'il vit. Que nous vissions, κτλ. 'Απαρ. Voir. Μετ. Voyant. Vu.

Ούτω και τὸ revoir, ἐπαναβλέπω τὸ δὲ prévoir, προβλέπω, σχηματίζει μέλλοντα je prévoirai, και ὑποθετικὴν je prévoirais, οὐχί je préverrai, je préverrais.

Vouloir. (Βούλομαι, θέλω). 'Οριστ. ένεστ. Je veux, tu veux, il veut. Nous voulons, vous voulez, ils veulent. παρατατ. je voulais. άόρ. je voulus. παρακ. j'ai voulu. μέλ. je voudrai. 'Υποθ. je voudrais. (Προστακτικὴν δὲν ἔχει, μολονότι εἰς τὴν κοινὴν ὁμιλίαν μεταχειρίζονται συχνά τὸ veuillez ἐπὶ φιλόφρονος προτροπῆς ἢ αἰτήσεως). 'Υποτ. ένεστ. que je veuille, que tu veilles, qu'il veuille, que nous voulions, que vous vouliez, qu'ils veuillent. παρατατ. Que je voulusse. 'Απαρέμφ. Vouloir. Μετοχ. Voulant. Voulu.

146. ΣΥΖΥΓΙΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

Absoudre. ('Απολύω τῆς κατηγορίας). 'Οριστ. ένεστ. J'absous, tu absous, il absout. Nous absolvons, vous absolvez, ils absolvent. παρατατ. j'absolvais. (άόρ. δὲν ἔχει). παρακ. j'ai absous. μέλ. j'absoudrai. 'Υποθετ. j'absoudrais. Προστακτικὴ Absous. Absolvons, absolvez. 'Υποτακτ. ένεστ. que j'absolve. παρατατ. (δὲν ἔχει). 'Απαρέμφ. Absoudre. Μετ. Absolvant. Absous, τὸ θηλ. absoute.

Battre. (Τύπτω). 'Οριστ. έν. Je bats, tu bats, il bat. Nous battons, vous battez, ils battent. παρατατ. je battais. άόρ. je battis. παρακ. j'ai battu. μέλ. je battrai. 'Υποθετ. je battrais. Προστακτ. Bats. Battons, battez. 'Υποτ. ένεστ. que je batte. παρατατ. Que je battisse. 'Απαρέμφ. Battre. Μετ. Battant. Battu.

Boire. (Πίνω). 'Οριστ. ένεστ. Je bois, tu bois, il boit. Nous

buvons, vous buvez, ils boivent. παρατ. je buvais. άόρ. je bus. παρακ. j'ai bu. μέλ. je boirai. Υποθ. je boirais. Προστ. Bois. Buvons, buvez. Υποτακτ. ένεστ. que je boive, que tu boives, qu'il boive, que nous buvions, que vous buviez, qu'ils boivent. παρατ. que je busse. Άπαρέμφ. ένεστ. Boire. Μετοχ. Buvant. Bu.

Braire. (Όγκασθαι, επί όνου). Εύχρηστον εις τους έξής χρόνους και πρόσωπα, τον ένεστώτα του άπαρεμφάτου braire, τα τρίτα πρόσωπα του ένεστ. τής Όριστ. il brait, ils braient, του μέλλοντος il braira, ils brairont, και τής ύποθετικής il brairait, ils brairaient.

Bruire. (Θορυβώ, ήχώ). Εύχρηστον εις τα τρίτα πρόσωπα του παρατατικού τής όριστικής, il bruycit, ils bruycient, και την μετοχήν bruyant.

Clore. (Κλείω). Το ρήμα clore ειν' εύχρηστον επί του ένικού άριθμού του ένεστώτος τής Όριστικής, je clos, tu clos, il clôt· επί του μέλλοντος, je clorai· καθ' όλα τα πρόσωπα τής Υποθ. je clorais· καθ' όλα τα πρόσωπα τής παθ. Μετοχής clos, close, και των συνθέτων χρόνων j'ai clos, κτλ.

Conclure. (Συμπεραίνω). Όριστ. ένεστ. Je conclus, tu conclus, il conclut. Nous concluons, vous concluez, ils concluent. παρατ. je concluais. άόρ. je conclus. Nous concluimes. παρακ. j'ai conclu. μέλ. je conclurai. Υποθ. je conclurais. Προστ. Conclus, concluons, concluez. Υποτακτ. ένεστ. que je conclue. παρατ. que je conclusse. Άπαρέμφ. Conclure. Μετοχ. Concluant. Conclu.

Confire. (Σκευάζω σακχαρωτάς όπώρας). Όριστ. ένεστ. Je confis, tu confis, il confit. Nous confisons κτλ. παρατ. je confisais. άόρ. je confis. Nous confimes κτλ. παρακ. j'ai confis. μέλ. je confirai. Υποθ. je confirais. Προστ. Confis. Confisons, confisez. Υποτ. ένεστ. que je confise. παρατ. que je confisse. Άπαρέμφ. Confire. Μετοχ. Confisant. Confis.

Connaitre. (Γινώσκω). Όριστ. ένεστ. Je connais, tu connais, il connait. Nous connaissons, vous connaissez, ils connaissent. παρατ. je connaissais. άόρ. je connus. παρακ. j'ai connu, μέλ. je connaîtrai. Υποθετ. je connaîtrais. Προστακτ.

Connais. Connaissons, connaissez. Ὑποτακτ. ἐνεστ. Que je connaisse. παρατ. Que je connusse. Ἀπαρέμφ. Connaitre. Μετοχ. Connaisant. Connu.

Κατὰ τὸ connaitre σχηματίζονται καὶ τὸ paraître καὶ τὸ paître.

Coudre. (Ῥάπτω). Ὅριστ. ἐνεστ. Je couds, tu couds, il coud. Nous cousons, vous cousez, ils cousent. παρατ. je cousais. ἀόρ. je cousis. παρακ. j'ai cousu. μέλ. je coudrai. Ὑποθ. je coudrais. Προστ. Couds. Cousons, cousez. Ὑποτ. ἐνεστ. Que je couse. παρατ. Que je cousisse. Ἀπαρ. Coudre. Μετοχ. Cousant. Cousu.

Craindre. (Φοβοῦμαι). Ὅριστ. ἐνεστ. Je crains, tu crains, il craint. Nous craignons, vous craignez, ils craignent. παρατ. je craignais. ἀόρ. je craignis. παρακ. j'ai craint. μέλ. je craindrai. Ὑποθετ. je craindrais. Προστακτ. Crains, craignons, craignez. Ὑποτ. ἐνεστ. Que je craigne. παρατ. Que je craignisse. Ἀπαρέμφ. Craindre. Μετοχ. Craignant. Craint.

Κατὰ τὸν τύπον τοῦ craindre κλίνονται ἄλλα τὰ εἰς aindre, eindre καὶ oindre λήγοντα ῥήματα· οἶον, peindre, feindre, atteindre, joindre, oindre, κλ.

Croire. (Πιστεύω καὶ νομίζω). Ὅριστ. ἐνεστ. Je crois, tu crois, il croit. Nous croyons, vous croyez, ils croient. παρατ. je croyais κτλ. Nous croyions κτλ. ἀόρ. je crus. παρακ. j'ai cru. μέλ. je croirai. Ὑποθ. je croirais. Προστ. Crois, croyons, croyez. Ὑποτακτ. ἐνεστ. Que je croie, que tu croies, qu'il croie. Que nous croyions, que vous croyiez, qu'ils croient. παρατ. Que je crusse. Ἀπαρέμφ. Croire. Μετοχὴ Croyant. Cru.

Croître. (Ἀυξάνω· οὐδέτερον). Ὅριστ. ἐν. Je crois, tu crois, il croit. Nous croissons, vous croissez, ils croissent. παρατ. je croissais. ἀόρ. je crûs. παρακ. j'ai crû. μέλ. je croîtrai. Ὑποθ. je croitrais. Προστ. Crois, croissons, croissez. Ὑποτ. ἐνεστ. Que je croisse. παρατ. Que je crusse. Ἀπαρέμφ. Croître. Μετοχ. Croissant. Crû τὸ θηλ. crue.

Οὕτω σχηματίζεται καὶ τὸ ἐνεργητ. accroître (ἐπαυξάνω).

Dire. (Λέγω). Ὅριστ. ἐνεστ. Je dis, tu dis, il dit. Nous disons, vous dites, ils disent. παρατ. je disais. ἀόρ. je dis, tu dis, il dit. Nous dites, vous dites, ils dirent. παρακ. j'ai

dit. μέλλ. je dirai. Ὑποθετ. je dirais. Προστακτ. Dis. Disons, dites. Ὑποτακτ. ἐνεστ. Que je dise, que tu dises, qu'il dise. Que nous disions, que vous disiez, qu'ils disent. παρατ. Que je disse, que tu dissés, qu'il dit. Que nous dissions, que vous dissiez, qu'ils dissent. Ἀπαρέμφ. Dire. Μετοχ. Disant. Dit.

Σημειωτέον ὅτι τὸ contredire, prédire καὶ λοιπὰ ἐκ τοῦ dire σύνθετα ἔχουσι τὸ δευτέρον πληθυντικὸν τοῦ ἐνεστώτος τῆς Ὄριστικῆς vous contredisez, vous prédisiez, ἔχι vous contredites, vous prédites, πλὴν τοῦ redire, vous redites.

Éclorre. (Ἐκκολάπτουμαι, ἐπὶ νεοσσῶν, ἢ ἀνοίγω, ἐπὶ ἀνθῶν). τὸ ῥῆμα τοῦτο εἶν' εὐχρηστον εἰς τὸ ἀπαρέμφατον, τὴν μετοχὴν éclos, éclosse, εἰς τὰ τρίτα πρόσωπα τοῦ ἐνεστ. τῆς ὀριστ. il éclôt, ils éclosent, εἰς τὰ τοῦ μέλλοντος, il éclosa, ils éclosent, τῆς Ὑποθετικῆς il éclorait, ils éclosaient, καὶ τῆς Ὑποτακτικῆς, qu'il éclosse, qu'ils éclosent. Ἐπι δὲ εἰς τοὺς συνθέτους χρόνους μετὰ τοῦ être.

Écrire. (Γράφω). Ὄριστ. ἐνεστ. J'écris, tu écris, il écrit. Nous écrivons, vous écrivez, ils écrivent. παρατ. j'écrivais. ἄορ. j'écrivis. παρακ. j'ai écrit. μέλλ. j'écrirai. Ὑποθ. j'écrirais. Προστ. Écris. Écrivons, écrivez. Ὑποτακτ. ἐνεστ. Que j'écrive. παρατ. Que j'écrivisse. Ἀπαρέμφ. Écrire. Μετ. Ecrivant. Écrit.

Οὕτω καὶ τὸ décrire (περιγράφω), prescrire (διατάσσω).

Faire. (Ποιῶ). Ὄριστ. ἐνεστ. Je fais, tu fais, il fait. Nous faisons, vous faites, ils font. παρατ. je faisais. ἄορ. je fis, tu fis, il fit. Nous fimes, vous fîtes, ils firent. παρακ. j'ai fait. μέλλ. je ferai. Ὑποθ. je ferais. Προστακτ. Fais. Faisons, faites. Ὑποτ. ἐνεστ. Que je fasse. παρατ. Que je fisse. Ἀπαρέμφ. Faire. Μετοχ. Faisant. Fait.

Instruire. (Διδάσκω). Ὄριστ. ἐνεστ. J'instruis, tu instruis, il instruit. Nous instruisons, vous instruisez, ils instruisent. παρατ. j'instruisais. ἄορ. j'instruisis. παρακ. j'ai instruit. μέλλ. j'instruirai. Ὑποθ. j'instruirais. Προστ. Instruis. Instruisons, instruisez. Ὑποτ. ἐνεστ. Que j'instruise. παρατ.

Que j'instruisisse. Ἀπαρέμφ. Instruire. Μετοχ. Instruisant. Instruit.

Κατὰ τὸν τύπον τοῦ instruire κλίνονται ὅλα τὰ εἰς uire λήγοντα ῥήματα: oïon, conduire, construire, détruire, produire, réduire.

Lire. (Ἀναγινώσκω). Ὅριστ. ἐνεστ. Je lis, tu lis, il lit. Nous lisons, vous lisez, ils lisent. παρατατ. je lisais. ἄορ. je lus, tu lus, il lut. Nous lûmes, vous lûtes, ils lurent. παρακ. j'ai lu. μέλ. je lirai. Ὑποθ. je lirais. Προστακτ. Lis. Lisons, lisez. Ὑποτακτ. ἐνεστ. Que je lise, que tu lises, qu'il lise. Que nous lisions, que vous lisiez, qu'ils lisent. παρατατ. Que je lusse, que tu lusses, qu'il lût, que nous lussions, que vous lussiez, qu'ils lussent. Ἀπαρέμφ. Lire. Μετοχ. Lisant. Lu.

Luire. (Φέγγω). Ὅριστ. ἐνεστ. Je luis, tu luis, il luit. Nous luisons, vous lisez, ils luisent. παρατ. je luisais. ἄορ. (δὲν ἔχει). παρακ. j'ai lui. μέλ. je luirai. Ὑποθ. je luirais. Προστ. Luis. Luisons, lueuz. Ὑποτακτ. ἐνεστ. Que je luisse. παρατ. (δὲν ἔχει). Ἀπαρέμφ. Luire. Μετοχ. Luisant. Lui.

Τοῦ ῥήματος τούτου ὁ σχηματισμὸς διαφέρει τοῦ τῶν λοιπῶν εἰς uire ληγόντων ῥημάτων, καθότι ἢ παθητ. μετοχ. ή lui δὲν λήγει εἰς ι, καὶ διὰ τὴν ἔλλειψιν τοῦ ἀόριστου τῆς ὀριστ. καὶ τοῦ ἐξ αὐτοῦ παραγομένου παρατακτικοῦ τῆς ὑποτακτικῆς.

Maudire. (Καταρῶμαι). Ὅριστ. ἐνεστ. Je maudis, tu maudis, il maudit. Nous maudissons, vous maudissez, ils maudissent. παρατατ. je maudissais. ἄορ. je maudis, tu maudis, il maudit. Nous maudimes, vous maudites, ils maudirent. παρακ. j'ai maudit. μέλ. je maudirai. Ὑποθετ. je maudirais. Προστ. Maudis. Maudissons, maudissez. Ὑποτακτ. ἐνεστ. Que je maudisse, que tu maudisses, qu'il maudisse. Que nous maudissions, κτλ. παρατατ. Que je maudisse, que tu maudisses, qu'il maudit. Que nous maudissions, κτλ. Ἀπαρέμφ. Maudire. Μετοχ. Maudissant. Maudit.

Mettre. (Τίθημι, βάλλω). Ὅριστ. ἐνεστ. Je mets, tu mets, il met. Nous mettons, vous mettez, ils mettent. παρατατ. je mettais. ἄορ. je mis, tu mis, il mit. Nous mimes, vous mites, ils mirent. παρακ. j'ai mis. μέλ. je mettrai. Ὑποθετ. je mettrais. Προστακτ. Mets. Mettons, mettez. Ὑποτ. ἐν. Que

je mette, que tu mettes, qu'il mette. Que nous mettions, κτλ. παρατατ. Que je missè, que tu misses, qu'il mit. Que nous missions, κτλ. Ἀπαρέμφ. Mettre. Μετοχ. Mettant. Mis.

Οὕτω καὶ τὸ remettre (παρὰδίδω), commettre (πράττω), commettre une faute, un crime.

Moudre. (Ἀλέθω). Ὅριστ. ἐνεστ. Je mouds, tu mouds, il moud. Nous moulons, vous moulez, ils moulent. παρατατ. je moulais. ἄορ. je moulus. παρακ. j'ai moulu. μέλ. je moudrai. Ὑποθ. je moudrais. Προστακτ. Mous. Moulons, moulez. Ὑποτ. ἐνεστ. Que je moule. παρατατ. Que je moulusse. Ἀπαρέμφ. Moudre. Μετ. Moulant. Moulu.

Naitre. (Γεννῶμαι). Ὅριστ. ἐνεστ. Je nais, tu nais, il naît. Nous naissons, vous naissez, ils naissent. παρατατ. je nais-sais. ἄορ. je naquis, tu naquis, il naquit. Nous naquimes, vous naquites, ils naquirent. παρακ. je suis né. μέλ. je naitrai. Ὑποθ. je naitrais. Προστακτ. Nais. Naissons, naissez. Ὑποτ. ἐνεστ. Que je naisse. παρατ. Que je naquisse. Ἀπαρέμφ. Naitre. Μετοχ. Naissant. Né.

Nuire. (Βλάπτω). Ὅριστ. ἐνεστ. Je nuis, tu nuis, il nuit. Nous nuisons, vous nuisez, il nuisent. παρατ. je nuisais. ἄορ. je nuisis. παρακ. j'ai nuì. μέλ. je nuirai. Ὑποθ. je nuirais. Προστ. Nuis. Nuisons, nuisez. Ὑποτακτ. ἐνεστ. Que je nuise. παρατ. Que je nuisisse. Ἀπαρέμφ. Nuire. Μετοχ. Nuisant. Nuì.

Ἡ παθητικὴ μετοχὴ nuì δὲν λήγει εἰς τὸ ὡς τῶν λοιπῶν εἰς uire.

Plaire. (Ἀρέσκω). Ὅριστ. ἐνεστ. Je plais, tu plais, il plait. Nous plaisons, vous plaisez, ils plaisent. παρατατ. je plai-sais. ἄορ. je plus. παρακ. j'ai plu. μέλ. je plairai. Ὑποθ. je plairais. Προστ. Plais. Plaisons, plaisez. Ὑποτ. ἐν. Que je plaise. παρατ. Que je plusse. Ἀπαρέμφ. Plaire. Μετοχ. Plai-sant. Plu.

Prendre. (Λαμβάνω). Ὅριστ. ἐν. Je prends, tu prends, il prend. Nous prenons, vous prenez, ils prennent. παρατ. je prenais. ἄορ. je pris. παρακ. j'ai pris. μέλλ. je prendrai. Ὑποθ. je prendrais. Προστακ. Prends. Prenons, prenez. Ὑποτακτ. ἐν. Que je prenne, que tu prennes, qu'il prenne.

Que nous prenions, que vous preniez, qu'ils prennent.

παρατ. Que je prisse. Ἀπαρέμφ. Prendre. Μετ. Prenant. Pris.

Οὕτω καὶ τὸ comprendre (ἐννοᾶ) κτλ.

Résoudre. (Ἀποφασίζω, λύω καὶ διαλύω). Ὅριστ. ἐνεστ. Je résous, tu résous, il résout. Nous résolvons, vous résolvez, ils résolvent. παρατ. je résolvais. ἀόρ. je résolus. παρακ. j'ai résous ἢ résolu. μέλ. je résoudrai. Ὑποθ. je résoudrais. Προστ. Résous. Résolvons, résolvez. Ὑποτακτ. ἐνεστ. Que je résolve. παρατ. Que je résolusse. Ἀπαρέμφ. Résoudre. Μετοχ. Résolvant. Résous καὶ Résolu.

Ἐκ τῆς διττῆς παθ. μετοχῆς résous καὶ résolu τὸ résous εἶνε εὐχρηστον μόνον ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ διαλύω· οἶον, le soleil a résous le brouillard ὁ ἥλιος διέλυσε τὴν ομίχλην, τὸ δὲ résolu ἐπὶ τῶν ἄλλων τοῦ βήματος· σημασιῶν, il a résolu de partir ἀπεφάσισε ν' ἀναχωρήσῃ, il a résolu le problème ἔλυσε τὸ πρόβλημα.

*Ἡ μετοχὴ résous δὲν ἔχει θηλυκὸν γένος.

Rire. (Γελῶ). Ὅριστ. ἐνεστ. Je ris, tu ris, il rit. Nous rions, vous riez, ils rient. παρατ. je riais, tu riais, il riait. Nous riions, vous riiez, ils riaient. ἀόρ. je ris, tu ris, il rit. Nous rimes, vous rites, ils rient. παρακ. j'ai ri. μέλ. je rirai. Ὑποθ. je rirais. Προστ. Ris. Rions, riez. Ὑποτ. ἐνεστ. Que je rie. παρατ. Que je risse. Ἀπαρέμφ. Rire. Μετοχ. Riant. Ri.

Suffire. (Ἀρκῶ). Ὅριστ. ἐνεστ. Je suffis, tu suffis, il suffit. Nous suffisons, vous suffisez, ils suffisent. παρατ. je suffisais. ἀόρ. je suffis, tu suffis, il suffit. Nous suffimes, vous suffites, ils suffirent. παρακ. j'ai suffi. μέλ. je suffirai. Ὑποθετ. je suffirais. Προστακτ. Suffis. Suffisons, suffisez. Ὑποτακτ. ἐνεστ. Que je suffise. παρατ. Que je suffisse. Ἀπαρέμφ. Suffire. Μετοχ. Suffisant. Suffi.

Suivre. (Ἀκολουθῶ). Ὅριστ. ἐν. Je suis, tu suis, il suit. Nous suivons, vous suivez, ils suivent. παρατατ. je suivais. ἀόρ. je suivis. παρακ. j'ai suivi. μέλλ. je suivrai. Ὑποθ. je suivrais. Προστακτ. Suis. Suivons, suivez. Ὑποτακτ. ἐνεστ. Que je suive. παρατατ. Que je suivisse. Ἀπαρέμφ. Suivre. Μετοχ. Suivant. Suivi.

Taire. (Σιωπῶ). Ὅριστ. ἐνεστ. Je tais, tu tais, il tait. Nous taisons, vous taisez, ils taisent. παρατ. je taisais. ἄορ. je tus. Nous tûmes. παρακ. j'ai tu. μέλ. je tairai. Ὑποθ. je tairais. Προστ. Tais. Taisons, taisez. Ὑποτακτ. ἐν. Que je taise. παρατ. Que je tusse. Ἄπαρ. Taire. Μετ. Taisant. Tu.

Taire, ἐνεργητικόν, taire la vérité, σιωπῶ τὴν ἀλήθειαν, se taire, οὐδέτερον. Taisez-vous. Σιώπη.

Traire. (Ἀμείλω). Ὅριστ. ἐν. Je trais, tu trais, il trait. Nous trayons, vous trayez, ils traient. παρατατ. je trayais. ἄορ. (δὲν ἔχει). παρακ. j'ai trait. μέλ. je trairai. Ὑποθ. je traitais. Προστ. Trais. Trayons, trayez. Ὑποτακτ. ἐνεστ. Que je traie, que tu traies, qu'il traie. Que nous trayions, que vous trayiez, qu'ils traient. παρατ. (δὲν ἔχει). Ἄπαρ. Traire. Μετ. Trayant. Trait.

Vaincre. (Νικῶ). Ὅριστ. ἐν. Je vaincs, tu vaincs, il vaine. Nous vainquons, vous vainquez, ils vainquent. παρατ. je vainquais. ἄορ. je vainquis. παρακ. j'ai vaincu. μέλ. je vaincrai. Ὑποθ. je vaincrais. Προστ. Vaincs. Vainquons, vainquez. Ὑποτακτ. ἐνεστ. Que je vainque. παρατ. Que je vainquisse. Ἄπαρ. Vainquant. Μετοχ. Vaincu.

Vivre. (Ζῶ). Ὅριστ. ἐνεστ. Je vis, tu vis, il vit. Nous vivons, vous vivez, ils vivent. παρατ. je vivais. ἄορ. je vécus. παρακ. j'ai vécu. μέλ. je vivrai. Ὑποθ. je vivrais. Προστ. Vis. Vivons, vivez. Ὑποτακτ. ἐνεστ. Que je vive. παρατ. Que je vécusse. Ἄπαρ. Vivre. Μετοχ. Vivant. Vécu.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ'.

*Karónes anagómey eîs tòn syhmatismòn tōn diaforōn
rhmatōn ómalōn te kai anómálon.*

147. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων τύπων τῶν τε ὁμαλῶν καὶ τῶν ἀνωμάλων ῥηματικῶν ἐξίγονται οἱ ἐξῆς κανόνες περὶ τοῦ συηματισμοῦ καὶ τῆς ὀρθῆς αὐτῶν γραφῆς.

Τοῦ πρώτου ἐνικοῦ προσώπου λήγοντος εἰς e, τὸ δεῦτερον προσλαμβάνει s, τὸ δὲ τρίτον μένει ὁμοιον τῷ πρώτῳ, j'aime, tu aimes,

il aime. Ἐξαιροῦνται τοῦ κανόνος τούτου ἁ, ὁ παρατατικός τῆς ὑποτακτικῆς, οὗτινος τὸ ἐνικὸν τρίτον πρόσωπον λήγει εἰς t: que j'aimasse, que tu aimasses, qu'il aimât: que je finisse, que tu finisses, qu'il finit, ἔνθα παρατηροῦμεν ὅτι τὸ πρὸ τοῦ t φωνῆεν περισπᾶται πάντοτε· ῥ', ὁ ἀποτελῶν τὸν ῥ'. ἀόριστον τῆς ὑποθετικῆς χρόνος τοῦ avoir καὶ être: j'eusse aimé, tu eusses aimé, il eût aimé. Je fusse tombé, tu fusses tombé, il fût tombé· γ', ὁ ἐνεστώσ τῆς ὑποτακτικῆς τοῦ αὐτοῦ avoir, que j'aie, que tu aies, qu'il ait.

Τοῦ πρώτου ἐνικοῦ προσώπου λήγοντος εἰς s ἢ x, τὸ δεύτερον μένει ὁμοιον τῷ πρώτῳ, τὸ δὲ τρίτον μεταβάλλει τὸ s ἢ x εἰς t, je finis, tu finis, il finit: je veux, tu veux, il veut. Πλὴν τοῦ ῥήματος battre, je bats, tu bats, il bat: τοῦ vaincre, je vains, tu vains, il vaine, καὶ τῶν εἰς dre ληγόντων ῥημάτων τῆς τετάρτης συζυγίας, je rends, tu rends, il rend, ἐν οἷς ἅπασι τὸ t τοῦ τρίτου ἐνικοῦ προσώπου παντάπασιν ἀποβάλλεται.

Τὰ δὲ εἰς aindre, eindre, oindre καὶ oudre ῥήματα τῆς τετάρτης συζυγίας, ὧν τὸν ἰδιόζοντα σχηματισμὸν εἶδομεν ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν ἀνωμάλων ῥημάτων, ἀποβάλλουσιν ἀπ' ἐναντίας ἐν τῷ ἐνεστώτῳ τῆς ὀριστικῆς τὸ χαρακτηριστικὸν σύμφωνον d, τὴν δὲ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου κατάληξιν s μεταβάλλουσιν ἐν τῷ τρίτῳ εἰς t: οἶον, je crains, tu crains, il craint, j'absous, tu absous, il absout.

Τὸ δεύτερον πληθυντικὸν πρόσωπον τοῦ ἐνεστώτος τῆς ὀριστικῆς ἐπὶ πασῶν τῶν συζυγιῶν λήγον εἰς ez, μόνον ἐπὶ τριῶν ῥημάτων τοῦ être, faire, dire, λαμβάνει es κατ' ἐξαιρέσιν: vous êtes, vous faites, vous dites. Ὡσαύτως τὸ τρίτον πληθυντικὸν λήγον κοινῶς εἰς ent, ἐπὶ τεσσάρων μόνων ῥημάτων ἀπαντᾶται λήγον εἰς ont, εἶνε δὲ ταῦτα τὸ avoir, τὸ être, τὸ aller καὶ τὸ faire: ils ont, ils sont, ils vont, ils font.

Τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον πληθυντικὸν πρόσωπον τοῦ prétérit défini τῆς ὀριστικῆς δέχονται ἀείποτε περισπωμένην ἐπὶ τῆς παραληγουσῆς, nous aimâmes, vous aimâtes: nous finimes, vous finîtes: nous reçûmes, vous reçûtes: nous rendimes, vous rendîtes.

Τὰ ῥήματα τῆς δ' συζυγίας ὅσα περισπῶνται ἐν τῇ ἀπαρεμφάτῳ,

οια τὰ connaitre, paraitre, paître, croire, ἀποβάλλουσιν ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεσι τὴν περισπωμένην, πλὴν τῶν χρόνων, ἔνθα ἔπεται μετὰ τὴν δίφθογγον τὸ σύμφωνον t· ὡς ἐν τῷ τρίτῳ ἐνικῷ προσώπῳ τῆς ὀριστικῆς, il connaît, ἐν τῷ μέλλοντι, je connaîtrai, tu connaîtras, καὶ ἐν τῇ ὑποθετικῇ, je connaîtrais, tu connaîtrais κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ'.

Περὶ τῆς χρήσεως τῶν δύο βοηθητικῶν ῥημάτων.

AVOIR ΚΑΙ ÊTRE

148. Ἐκ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν ῥημάτων εἶδομεν ὅτι τὰ μὲν ἐνεργητικὰ ῥήματα καὶ τὰ πλεῖστα τῶν οὐδετέρων βοηθοῦνται ὑπὸ τοῦ avoir, τὰ δὲ λοιπὰ τῶν οὐδετέρων, τὰ παθητικὰ καὶ τὰ μέσα βοηθοῦνται ὑπὸ τοῦ être. Εἶνε δὲ καὶ τινα σχηματίζοντα τοὺς συνθέτους χρόνους ὅτε μὲν διὰ τοῦ ἐνός, ὅτε δὲ διὰ τοῦ ἑτέρου τῶν δύο βοηθητικῶν.

Τὰ μὲν οὐδέτερα aller, arriver, choir, décéder, éclore, mourir, naître, tomber, venir, καὶ τὰ ἐξῆς σύνθετα αὐτοῦ, devenir, intervenir, parvenir, revenir, βοηθοῦνται πάντοτε ὑπὸ τοῦ être.

Σημ. Τὸ prévenir (προλαμβάνω), contrevenir (παραβαίνω), καὶ subvenir (ἐπαρκῶ) βοηθοῦνται ὑπὸ τοῦ avoir. Τὸ δὲ convenir ὅταν σημαίνῃ τὸ συμφωνῶν βοηθεῖται ὑπὸ τοῦ être, ὅταν δὲ τὸ ἀρμύζω, ὑπὸ τοῦ avoir. Nous sommes convenus d'acheter ce qui ne nous avait pas convenu d'abord.

Τὰ ἐξῆς δὲ οὐδέτερα accourir, accoucher, cesser, croire, décroître, dégénérer, demeurer, disparaître, échoir, échouer, embellir, empirer, grandir, monter, partir, passer, périr, rajeunir, rester, vieillir κτλ. ὅτε μὲν βοηθοῦνται ὑπὸ τοῦ être, ὅτε δὲ ὑπὸ τοῦ avoir.

Ὁ διορισμὸς τῶν δύο τούτων περιστάσεων εἶνε δυσχερὴς ὁπωσοῦν. Κατὰ τοὺς Γάλλους γραμματικούς τὰ ῥήματα ταῦτα δέχονται τὸ ἐν ἢ τὸ ἄλλο τῶν βοηθητικῶν κατὰ τὴν διάφορον ἐποψίν, καθ' ἣν θεωρήσῃ τις αὐτά. Ἄν μὲν ἀποβλέψῃ μᾶλλον εἰς τὴν πράξιν καὶ ἐνέργειαν ἢ τὸ ῥῆμα ἐκφράζει, πρέπει νὰ μεταχειρισθῇ τὸ avoir· ἂν δ' ἀποβλέψῃ οὐχὶ εἰς τὴν πράξιν αὐτὴν καθ' ἑαυτήν, ἀλλ' εἰς τὴν κατάστασιν τοῦ

υποκειμένου τὴν ἐκ τῆς πράξεως προερχομένην ἢ ἐπακολουθοῦσαν αὐτὴν, πρέπει νὰ προτιμῆται τὸ être. Σαφέστερον δὲ εἶπειν καὶ πρὸς τὰς ἐννοίας τῆς ἑλληνικῆς Γραμματικῆς συμφωνότερον, τὸ μὲν avoir δίδει εἰς τὰ ῥήματα ταῦτα σημασίαν μᾶλλον καὶ δύναμιν ἀορίστου, τὸ δὲ être, παρακειμένου, χρόνου ὅστις παρεμφαίνει τὰς ἐνεργείας σχετικῶς πρὸς τὸν παρόντα χρόνον, καὶ ὡς τετελεσμένας ἤδη. Οἷον λαλῶν τις περὶ ἀνδρῶν ἀπολεσθέντων ἐν μάχῃ ἢ ναυαγίῳ, λέγει ils ont péri dans un combat, ils ont péri dans les flots. Ὅταν δὲ προσδιορισμὸς δὲν ὑπάρχῃ ἀνάγων τὸν νοῦν εἰς τὸ παρεληλυθός, εἰς τὸν καιρὸν καθ' ὃν συνέβη τὸ ῥηματικὸν σημαίνομενον, ἀλλὰ θεωρῆ αὐτὸ ὡς τετελεσμένον κατὰ τὴν παροῦσαν ἤδη στιγμὴν τοῦ χρόνου, ὅταν δηλαδὴ πρόκειται νὰ ἐρμηνεύσῃ τὴν ἐννοίαν τοῦ ἑλληνικοῦ παρακειμένου ἀπολώλασιν οἱ ἄνδρες, θέλει εἶπειν διὰ τοῦ être, ils sont périés.

Cette femme est accouchée, σημαίνει ὅτι ἡ γυνὴ ἔτεκεν ἤδη καθ' ὃν χρόνον λαλῶ, ὅπερ ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸν ἑλληνικὸν παρακειμένον· ἀλλ' ἂν προσδιορίσω τὸν χρόνον, ὅτι χθὲς ἐγέννησεν, ἢ τὸν τρόπον, ὅτι εὐψύχως ἐγέννησεν, πρέπει νὰ εἶπω διὰ τοῦ avoir, cette femme a accouché hier,¹ elle a accouché avec courage.

Ἄς λάβωμεν ἕτερον ῥήμα τὸ demeurer, διαμένω ἢ διατρίβω. Ἄν ὁ λόγος εἶνε περὶ ἀνθρώπου ὅστις διέτριψε μὲν ποτε ἐν τινι πόλει ἢ χώρῃ, ἀπῆλθε δ' ἔπειτα ἐξ αὐτῆς, τὸ demeurer ἐκφέρεται μετὰ τοῦ avoir. Il a demeuré six mois à Madrid. Il a demeuré long-temps à Lyon. Ἄν δ' ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ἄνθρωπος διαμένῃ εἰσέτι εἰς τὴν χώραν, τὸ demeurer ἐκφέρεται μετὰ τοῦ être, mon frère est demeuré en France pour y faire ses études.

Ὁ αὐτὸς κανὼν ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὰ ῥήματα partir, rester, il a resté deux jours à Lyon, ἦτοι διατρίψας ἡμέρας δύο ἀπῆλθεν ἔπειτα· je l'attendais à Paris, mais il est resté à Lyon, ἦτοι ἔμεινε καὶ μένει εἰσέτι. Il a parti il y a près d'une demi-heure· καὶ ἄνευ προσδιορισμοῦ χρόνου ἀνάγοντος τὸν νοῦν εἰς τὸ παρεληλυθός, il est parti.

Ὡσαύτως τὰ ῥήματα grandir (μεγαλόνω, οὐδ.) embellir (εὐ-

(1) Διὰ νὰ μὴ φαίνηται ἀντίφασις πρὸς τὰ ἐν τῷ περὶ σημασίας χρόνων λεχθέντα, σημειῶσαι ὅτι τὸν préterit indéfini ὅστις ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸν ἑλληνικὸν παρακειμένον μεταχειρίζονται οἱ Γάλλοι ἐνίοτε ἀντὶ τοῦ préterit défini ἦτοι τοῦ ἑλληνικοῦ ἀορίστου, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ ἀνάπαλι.

μορφαίνω), rajeunir (ἀνανεοῦμαι), vieillir (γηράσκω), changer (μεταβάλλομαι), déchoir (ἐκπίπτω), βοηθοῦνται κατὰ Μαρμυροντέλην ὑπὸ τοῦ avoir ὅταν παριστῶσιν ἐνέργειαν βαθμηδὸν τελουμένην, ὑπὸ δὲ τοῦ être ὅταν τετελεσμένη ᾖ. Οἷον, cet enfant a bien grandi en peu de temps—il a bien embelli pendant ce voyage—depuis ce moment il a déchu de jour en jour—il a vieilli en peu de temps. Καὶ πάλιν vous êtes bien grandi—je sens que je suis bien vieilli—il est bien déchu de son autorité.

Σημ. Τινὰ τῶν προσημειωθέντων ῥημάτων οἷα τὸ changer, passer κτλ. λαμβάνονται καὶ ὡς μεταβατικά· τότε δὲ ἐννοεῖται οἷα καθεν ὅτι βοηθοῦνται ὑπὸ τοῦ avoir ὡς il a passé la rivière.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'.

Περὶ προθέσεως.

149. Αἱ προθέσεις διαίρουσιν εἰς σημαντικὰς τόπου, χρόνου, κτλ. εἶνε δὲ αἱ ἐξῆς·

Dans. Σημαίνουσα τὸ ἐνδόν· il est dans la chambre, ἐν τῷ δωματίῳ.

En. Τὴν ἐν τόπῳ στάσιν· il est en Italie· ἐν Ἰταλίᾳ· καὶ μεταφορικῶς ἐπὶ ἠθικῶν ἀντικειμένων, il est en sûreté, ἐν ἀσφαλεῖ κεῖται. Ἄλλοτε δὲ ὁμοιότητα ἢ τὸ πρόπον· il agit en roi, πράττει κατὰ βασιλείαν, ὡς βασιλεὺς.

A. Τὴν ἐν τόπῳ στάσιν ἢ τὴν εἰς τόπον κίνησιν· il est à Rome.—tout chemin mène à Rome (παροιμ.).

De. Τὴν ἀπὸ τόπου κίνησιν· il vient d'Athènes, ἐξ Ἀθηνῶν· τὸ ὄργανον· il l'a percé de son épée, διὰ τοῦ ξίφους· τὸ ποιητικὸν αἷτιον· aimé de tout le monde, παρὰ πάντων ἀγαπώμενος.

Avec. Τὸ ὁμοῦ· les soldats avec les officiers, μετὰ τῶν ἀξιωματικῶν.

Sans. Ἄνευ, χωρὶς· les soldats sans les officiers.

Contre. Τὸ ἐναντίον· les soldats contre les officiers· κατὰ τῶν ἀξιωματικῶν.

Hors. Μετὰ γενικῆς τὸ ἐκτός· cette maison est hors de la ville, ἔξω τῆς πόλεως. Μετ' αἰτιατικῆς δὲ ἐξαιρέσιν. Tout est perdu hors l'honneur, τὰ πάντα ἀπώλοντο πλὴν τῆς τιμῆς.

Sur. Τὸ ἐπάνω· il est sur la mer, ἐπὶ τῆς θαλάσσης.

Sous. Τὸ ὑποκάτω· sous le ciel, ὑπὸ τὸν οὐρανόν.

Devant. Τὸ ἔμπροσθεν· il marchait devant le roi.

Après. Τὸ κατόπιν· il marchait après le roi, μετὰ τὸν βασιλέα.

Chez. Τὸ πλησίον· il est chez le roi, παρὰ τῷ βασιλεῖ· il est chez lui, ἐν τῷ οἴκῳ.

Avant. Τὸ πρότερον· avant la guerre, πρὸ τοῦ πολέμου.

Pendant. Χρόνον· pendant la guerre, ἐπὶ τοῦ ἢ ἐν καιρῷ τοῦ πολέμου.

Depuis. Ἀρχὴν χρόνου· depuis le déluge, ἀπὸ τοῦ κατακλισμοῦ.

Pour. Αἰτίαν· pour la gloire, ἕνεκα τῆς δόξης.

Selon. Συμφωνίαν· selon la loi, κατὰ τὸν νόμον.

Entre. Ἀναμέσον (ἐπὶ δύο ἀντικειμένων)· entre ses bras.

Parmi. Μεταξὺ (ἐπὶ πολλῶν)· parmi les morts, μεταξὺ τῶν νεκρῶν.

Malgré. Ἐναντίον· malgré moi, ἰκουσίως μου, παρὰ τὴν θέλησίν μου.

Par. Τὸ μέσον· par terre et par eau, διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης· ἐτι τὸ ποιητικὸν αἴτιον· la Henriade par Voltaire, ὑπὸ Βολταίρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ΄.

Περὶ Ἐπιφώρηματος.

150. Τὰ εἶδη τῶν ἐπιφώρημάτων εἶνε ἕξ κατὰ τοὺς Γάλλους γραμματικούς.

α. Χρόνου, de temps· οἶον, aujourd'hui, σήμερα· demain, αὔριον· hier, χθές· alors, τότε· auparavant, πρότερον· aussitôt, πάραυτα· autrefois, ἄλλοτε, bientôt, εὐθύς· déjà, ἤδη· désormais, τοῦ λοιποῦ· dorénavant, τούντεῦθεν· ensuite, ἔπειτα, jadis, πάλαι· jamais, οὐδέποτε· à jamais, διὰ παντός· maintenant, τώρα· à présent, ἐν τῷ παρόντι· souvent, συχνάκις· toujours, πάντοτε (κατὰ λέξιν ὁσημέραι)· tard, ὄψέ, βραδέως κτλ.

β. Τόπου, de lieu· ailleurs, ἀλλαχοῦ· alentour, περίξ· au-

près, πλησίον· dedans, ἔνδον· dehors, ἐξω· dessus, ἄνω· dessous, κάτω· ici, ἐδῶ· là, ἐκεῖ· loin, μακράν· οὐ, ποῦ : ἢ ὅπου· partout, πανταχοῦ· γ, ἐκεῖ κτλ.

γ'. Τάξεως, d'ordre· premièrement, πρῶτον· secondement, δεύτερον κτλ. alternativement, ἐναλλάξ· tour-à-tour, κατὰ περίοδον.

δ'. Ποσότητος, de quantité· assez, ἱκανῶς· peu, ὀλίγον· beaucoup, πολὺ· fort, σφόδρα· très, λίαν· trop, ἄγαν, παραπολύ· encore, προσέτι· presque, σχεδόν.

ε'. Συγκρίσεως, de comparaison· plus, μᾶλλον· moins, ἥττον· mieux, κάλλιον· pis, χειρόν· comme, ὡς· de même, ὡσαύτως κλ.

ς'. Ποιότητος, de manière ἢ de qualité· sagement, σοφῶς· justement, δικαίως· heureusement, εὐτυχῶς· bien, καλῶς· mal, κακῶς κτλ.

151. Τὰ εἰς ment ἐπιρρήματα ἀντιστοιχοῦντα πρὸς τὰ εἰς ως τροπικὰ τῆς ἑλληνικῆς, παράγονται ἐκ τοῦ ἐπιθέτου προσθέσει τῆς καταλήξεως ment, ἂν μὲν τὸ ἐπίθετον λήγη, εἰς φωνῆεν, εἰς τὸ ἀρσενικὸν γένος· οἶον, vrai, ἀληθής· vraiment, ἀληθῶς· joli, εὐεϊδής· joliment, εὐεϊδῶς· gai, φαιδρός· gaïment, φαιδρῶς· ἂν δὲ τὸ ἀρσενικὸν λήγη εἰς σύμφωνον, εἰς τὸ θηλυκὸν· οἶον, heureux, εὐτυχής· heureusement, εὐτυχῶς· pieux, εὐσεβής· pieusement, εὐσεβῶς· grand, μέγας· grandement, μεγάλως.

152. Τῶν δὲ εἰς ant ἢ ent ληγόντων ἐπιθέτων τὸ ἐπιρρήμα γίνεται ἐκ τοῦ ἀρσενικοῦ τροπῆ τοῦ ant εἰς amment, καὶ τοῦ ent εἰς emment· οἶον, élégant, γλαφυρός, élégamment· constant, σταθερός, constamment· évident, ἐναργής, évidemment· éloquent, εὐγλωττος, éloquemment. Πλὴν τοῦ lent, βραδύς, lentement· καὶ τοῦ présent, παρών, présentement, διότι τὰ δύο ταῦτα γίνονται ἐκ τοῦ θηλυκοῦ κατὰ τὸν ἄνωτέρω κανόνα. Τὸ δὲ gentil, χαρίεις, κάμνει gentiment.

153. Τὰ ἀρσενικὰ ταῦτα ἐπίθετα μεταβάλλουσιν ἐν τῷ ἐπιρρήματι τὸ e ἄφωνον εἰς é κλειστόν· aveugle, aveuglément· commode, commodément, conforme, conformément· énorme, énormément· καὶ τὰ ἐξῆς θηλυκὰ confuse, confusément· expresse, expressément· importune, importunément· obscure,

obscurément· précise, précisément, και profunde, profondément.

154. Πολλάκις και επίθετα λαμβάνονται ἐπιρρήματικῶς· οἶον, chanter juste, voir clair, parler bas, sentir bon, κτλ.

155. Ὑπάρχουσι δὲ και πολλαὶ φράσεις ἐπιρρήματικαὶ (locutions adverbiales)· οἶον, au hasard, τυχαίως· de nouveau, αὔθις· de-rechef, ἐξ ὑπαρχῆς· en général, καθόλου, ἐν γένει· tout-à-coup, αἴφνης· tout d'un coup, διὰ μιᾶς· de suite, κατὰ συνέχειαν· tout de suite, εὐθύς, πάραυτα κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΒ'.

Περὶ Συνδέσμων.

156. Οἱ εὐχρηστότεροι σύνδεσμοι εἶνε οἱ ἐξῆς· parce que, διότι· puisque ἐπειδὴ·¹ or, ἀλλὰ μὴν· done, ἄρα, λοιπόν· mais, ὅμως· si, ἐάν· sinon, εἰδεμὴ· et, και· quoique, καίτοι· ni. οὔτε· tandis que, ἐνῶ· à moins que, πλὴν ἂν· cependant, ἐν τούτοις· peut-être, ἴσως· ou, ἢ· savoir, δηλαδή· c'est-à-dire, τουτέστι· par conséquent, ἢ en conséquence, ἐπομένως, ἄρα, κατ' ἀκολουθίαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΓ'.

Περὶ Ἐπιφωνήματος.

157. Τὰ σχετικιστικά, θαυμαστικά, κλπ. ἐπιρρήματα τῆς ἑλληνικῆς, ἤτοι ὅλας τὰς φωνὰς ἐκεῖνας ὅσας προίεται ὁ ἄνθρωπος κυριευθεὶς ὑπὸ σφοδροῦ τινος πάθους, οἶον χαρᾶς, ἢ λύπης, ἢ φόβου, ἢ θαυμασμοῦ, ἢ βδελυγμοῦ, κατέταξαν οἱ Λατίνοι, και κατὰ ζῆλον ἐκεῖνων οἱ Γάλλοι, εἰς ἰδιαίτερον μέρος λόγου, ὅπερ Interjection καλοῦσιν· οἱ δὲ ἡμέτεροι μετέφρασαν αὐτὸ Παρένθεσιν ἢ Ἐπένθεσιν ἢ και Ἐπιφώνημα.

158. Διαιροῦνται δὲ ὡς ἐφεξῆς.

Χαρᾶς (pour exprimer la joie) ha ! bon ! Εὐγε !

Λύπης (pour marquer la douleur) aïe ! hélas ! αἶ ! φεῦ !

Θαυμασμοῦ (pour marquer l'admiration) oh ! ah !

(1) Par ce que δι' ὅ,τι, puis que ἐπέι δῆ.

Ἀποτροπιάσεως (pour marquer l'aversion) Fi! Fi donc!
 ἄπαγε! εὐφήμε!

Ἐρωτήσεως (pour interroger) Hé bien! λοιπόν;

Κατασιγάσεως (pour imposer silence) paix! chut! σίγα!
 σιώπα!

Κλήσεως (pour appeler) Holà!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΔ΄.

Karóres órthi-grammías.

159. Τὸ ἀρκτικὸν σύμφωνον πολλῶν λέξεων διπλασιάζεται ἐν τῇ παραγωγῇ, προστεθείσης αὐταῖς τῆς λατινικῆς προθέσεως a ἢ ad· οἶον, pauvre, appauvrir, tendre, attendrir, attendrissement· courir, accourir, κτλ.

160. Ὡσαύτως διπλασιάζεται τὸ τελικὸν σύμφωνον τῶν ὀνομάτων εἰς τὰ ἐξ αὐτῶν παραγόμενα ῥήματα καὶ τὰ τούτων ῥηματικά· οἶον, son, sonner· nom, nommer· soupeçon, soupeçonner, soupeçonneur· sujet, assujettir, assujettissement· las, laisser· gros, grossir, κτλ.

161. Πρὸς ὀρθὴν γραφὴν τῶν εἰς tion, ssion, xion ἢ ction ληγόντων ὀνομάτων, παρατηρητέον τὴν λατινικὴν αὐτῶν ἐτυμολογίαν· οἶον, τὸ ambition γίνεται ἐκ τοῦ ambitio, διόπερ γράφεται διὰ τοῦ t, τὸ δὲ mission ἐκ τοῦ missum, missio, ὅθεν καὶ φυλάττει τὴν διὰ τοῦ ditτοῦ ss γραφὴν. Ὁμοίως τὸ action, fraction, παραγόμενα ἐκ τοῦ actum, actio, fractum, fractio, γράφονται διὰ τοῦ ct, τὸ δὲ reflexion, ἐκ τοῦ reflexum, reflexio, διὰ τοῦ x, κτλ.

162. Τὰ ἐκ λατινικῶν εἰς tas παραγόμενα ὀνόματα γράφονται διὰ τοῦ é· οἶον, veritas, vérité, libertas, liberté· τὰ δὲ ἐκ λατινικῶν εἰς ea, τρέπουσι τὴν κατάληξιν ταύτην εἰς ée· οἶον, idea, idée. Εἰς ée ὁμοίως λήγουσι τὰ ἐκ παθητικῆς μετοχῆς παραγόμενα ῥηματικά· οἶον, la pensée, l'entrée, l'arrivée, κτλ.

163. Τὸ ἐκ τῆς λατινικῆς προθέσεως ex ἐν συνθέσει καὶ κατὰ συγκοπὴν προκύπτων e φέρει πάντοτε ὄξειαν· οἶον, étendre, ἐκτείνω (ἐκ τοῦ ex καὶ tendre), étendue, ἔκτασις· élever, αἴρω, (ἐκ τοῦ ex καὶ lever), élévation· étonner ἐκπλήττω (ἐκ τοῦ ex καὶ tonner)

étonnement· éloigner (ἐκ τοῦ ex καὶ loin), éloignement, καὶ οὕτως ἐφεξῆς.

164. Ὡσαύτως ὀξυτονεῖται τὸ e εἰς τὰς ἐκ τοῦ λατινικοῦ παραγομένας λέξεις, τὰς γραφομένας διὰ τοῦ æ· οἶον, Énée (Æneas, Αἰνείας)· Égine, (Ægina, Αἴγινα)· César, (Cæsar)· préposition (præpositio) κτλ.

165. Τὸ στερητικὸν ἢ κακωτικὸν dés ἢ dé, τὸ ἀναλογοῦν πρὸς τὸ ἑλληνικὸν δυσ ὀξύνεται ἐπίσης· οἶον, déshonorer (ἀτιμάζω)· désapprouver (ἀποδοκιμάζω), déshériter, déshabiller, dépeupler, déplier, déraisonner κτλ.

166. Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ ἐπίσης κακωτικὸν mé, τὸ γινόμενον κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ mal· οἶον, médire (κακολογῶ)· méconnaître, (παραγνωρίζω)· se méprendre, se méfier κτλ.

167. Τὸ δὲ ἐπανάληψιν σημαῖνον μόριον re δὲν θέλει τόνον, ὡς redire, recommencer· ἐκτὸς ἂν τὸ μεθ' οὗ συντίθεται ῥῆμα ἀρχιζή ἀπὸ φωνῆεν· τότε ὀξύνεται, ὡς réimprimer, réordonner. Τὰ δὲ réchauffer, récrier, γίνονται ἐκ τοῦ échauffer, καὶ écrire, κατὰ συγκοπὴν τοῦ e ἀφώνου, réchauffer κτλ.

158. Ὅταν ἡ λέξις λήγη εἰς e ἄφωνον, τίθεται βαρεῖα εἰς τὸ e τῆς παραληγούσης, misère, prophète, fidèle, je mène, ils prospèrent. Ἐξαιροῦνται αἱ εἰς ége λήγουσαι λέξεις, διότι αὐταὶ ὀξυτονοῦνται, ὡς piège, manège, j'assiége, καὶ τὰ κατ' ἐρώτησιν ῥήματα, aimé·je ? donné·je ?

169. Τίθεται βαρεῖα προσέτι ἐπὶ τῶν προθέσεων à καὶ dès, τῶν ἐπιρρήματων là καὶ où, ὅπως διακρίνονται ἐκ τῶν ὁμωνύμων λέξεων, τοῦ ῥήματος il a, τοῦ ἄρθρου des, τοῦ ἄρθρου ἢ τῆς ἀντωνυμίας la, καὶ τοῦ διαζευκτικοῦ συνδέσμου ou.

Ἄλλαι λέξεις δεχόμεναι βαρεῖαν εἶνε αἱ ἐξῆς, çà, deçà, en deçà, déjà, voilà, voilà.

Περὶ ἐκθλίψεως φωνηέντων.

170. Ἐκθίψιν ἐν τῇ γαλλικῇ γλώσσῃ πάσχουσι τρία μόνα φωνήεντα a, e, i, καὶ ταῦτα δὲ ἐν ῥηταῖς περιστάσεσι.

Τὸ a ἐκθλίβεται εἰς τὸ ἄρθρον καὶ τὴν ἀντωνυμίαν la πρὸ φωνήεντος ἢ h ψιλοῦ· l'âme, l'histoire, je l'estime=je la estime.

Τὸ e ἐκθλίβεται á) εἰς τὰς μονοσυλλάβους λέξεις, je, me, te, se,

de, que, ce, le, ne, πρὸ φωνήεντος ἢ ἡ ψιλοῦ, j'aime, je m'é-
gare, il t'estime, il s'énfuit, mot d'ordre, ce qu'on dit,
c'est moi, il n'arrive pas, nous l'instruisons, l'essai,
l'homme.

Ἐξαίρεσις. Τὸ ε τοῦ ἄρθρου le δὲν ἐκθλίβεται πρὸ τῶν ἀριθμητικῶν onze
onzième καὶ τοῦ συνδέσμου oui. Le onze de janvier. Le oui et le non.

β'.) Εἰς τὸ lorsque, puisque, quoique, ἐπομένων τῶν ἀντωνυμιῶν il, elle, on, un, une· lorsqu'il parle, puisqu'elle le
veut, quoiqu'on dise.

γ'.) Εἰς τὸ entre καὶ presque λαμβανόμενα ἐν συνθέσει, ὡς en-
tr'acte, s'entr'aider, presque île.

δ'.) Εἰς τὴν ἀόριστον ἀντωνυμίαν quelque ἐπομένου τοῦ un ἢ
autre· quelqu'un, quelqu'autre.

ε'.) Εἰς τὸ θηλυκὸν ἐπίθετον grande ἐν ταῖς ἐξῆς λέξεσι, gran-
d'mère, grand'messe, grand'salle.

Τὸ i ἐκθλίβεται εἰς μόνον τὸν ὑποθετικὸν σύνδεσμον si ἐπομένης τῆς
ἀντωνυμίας il, ils· s'il vient, s'ils viennent.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΥ.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ
ΤΗΣ
ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Χρήσις τῶν Ἄρθρων.

171. Τὸ ἄρθρον εἶνε ἀναγκαῖον σχεδὸν ὅπου καὶ παρ' Ἑλλησιν, ἦ-
τοι, εἰς παράστασιν ἀτόμου, ὠρισμένου, ἢ εἶδους ἢ γένους. Ὅταν δ'
ἡμεῖς λέγωμεν, ὁ πατήρ ὀφείλει ν' ἀγαπᾷ τὰ ἑαυτοῦ τέκνα, ἐννοοῦν-
τες τὸν καθόλου πατέρα, οἱ Γάλλοι ἀντὶ τοῦ ἄρθρου μεταχειρίζονται
τὴν ἀόριστον ἀντωνυμίαν *un*, ἐκφράζοντες τὸ τοιοῦτον οὕτως· *un*
père doit aimer ses enfants.

172. Τὸ ἄρθρον προτάσσεται τοῦ ὀνόματος, ἀν δὲν ὑπάρχη ἐπί-
θετον, καὶ τοῦ ἐπιθέτου· οἶον, *les bons enfants*· πλὴν τοῦ ἐπιθέ-
του ἢ τῆς ἀντωνυμίας *tout* ἥτις προτάσσεται τοῦ ἐνάρθρου οὐσιαστι-
κοῦ· οἶον, *tout le monde, toute la ville*, πᾶς ἢ ὅλος ὁ κόσμος,
πᾶσα ἢ πόλις· καὶ τῶν ἐξῆς τιμητικῶν λέξεων *Monsieur, Madame,*
Monseigneur· οἶον, *Monsieur le président, Madame la*
comtesse, Monseigneur l'évêque.

173. Ὅταν κατόπιν ἐνάρθρου οὐσιαστικοῦ ἔπεται ἐπίθετον, τὸ ἄρ-
θρον δὲν ἐπαναλαμβάνεται ὡς παρ' Ἑλλησιν· οἶον, *l'homme juste*,
ὁ δίκαιος ἀνὴρ ἢ ὁ ἀνὴρ ὁ δίκαιος. Ὡσαύτως καὶ ἀν ἔπεται μετοχή·
οἶον, *le fruit défendu*, ὁ ἀπηγορευμένος καρπός. Ἐξαιροῦνται τὰ
σχετικὰ ὑπερθετικά, *l'homme le plus sage*.

174. Ἐξ ἐναντίας δὲ εἶνε ἀναγκαῖα παρὰ Γάλλοις ἢ πρὸ ἐνὸς ἐκάστου τῶν οὐσιαστικῶν ἐπανάληψις τοῦ ἄρθρου, ἐνῶ τὸ ταιουῦτον εἰς τὴν ἑλληνικὴν δὲν εἶνε ἀπὸ τὰ ἄφρευκτα· οἶον, les capitaines et les soldats, καὶ ὄχι les capitaines et soldats.

175. Ὅσακις δύο ἢ πλείοτερα ἐπίθετα κατηγοροῦνται εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ οὐσιαστικόν, τὸ ἄρθρον τίθεται ἅπαξ μόνον. Le sage et pieux Fénelon. Ἄν δὲ κατηγορῶνται εἰς διάφορα οὐσιαστικά, τὸ ἄρθρον ἐπαναλαμβάνεται. L'histoire ancienne et la moderne. Le premier et le second étage.

176. Καὶ εἰς μὲν τὸ Πρῶτον Μέρος διελάβομεν περὶ τῶν μεριστικῶν λεγομένων Ἄρθρων καὶ τῆς χρήσεως αὐτῶν. Ἐνταῦθα δὲ προσθέτομεν, ὅτι ἂν τὸ ὄνομα τὸ λαμβάνον τὸ μεριστικόν ἄρθρον du, de la, des, ἔχη πρὸ αὐτοῦ ἐπίθετον, τότε ἀποβάλλεται τὸ ἄρθρον τοῦ πτωτικοῦ, καὶ μένει μόνη ἢ πρόθεσις de· οἶον, de bon pain, de bonne viande, ὄχι du bon pain, de la bonne viande. Un discours n'est beau qu'autant qu'il contient de solides raisonnements et de nobles expressions, καὶ ὄχι des solides, des nobles. Ἐκτὸς ἂν τὸ ἐπίθετον συναποτελῇ μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ μίαν μόνην ἰδέαν· οἶον, beaux-esprits, οἱ εὐφρεῖς, petits-maitres, οἱ καλλωπισταί· τότε μένει τὸ ἄρθρον, il voit toujours des beaux-esprits. Οὕτω λέγουσι du bon goût, φιλοκαλία, du mauvais goût, ἀπειροκαλία, de la bonne volonté, προθυμία, des jeunes gens, νεανία, κτλ.

177. Παραλείπεται ὡσαύτως τὸ ἄρθρον τοῦ μεριστικοῦ καὶ ἐπὶ ἀρνήσεως· οἶον, je ne vous ferai pas de reproches· ἐκτὸς ἂν τὸ μεριστικόν εἰδικεύηται διὰ τινος νέου προσδιορισμοῦ, on ne soulage point des douleurs qu'on méprise, διότι ἔπεται ὁ προσδιορισμὸς qu'on méprise.

178. Τὰ κύρια ὀνόματα ἀνδρῶν, πόλεων καὶ νήσων ἐκφέρονται ἀνάρθρως· τὰ δὲ τῶν χωρῶν, ἐπαρχιῶν, ἡπείρων, ποταμῶν, ὀρέων κτλ. ἐνάρθρως.

179. Τὰ τῆς πρώτης κατηγορίας κύρια ὀνόματα λαμβάνουσι κατ' ἐξαιρέσειν ἄρθρον, σχηματίζουσι δὲ καὶ πληθυντικὸν ἀριθμὸν. α) Ὅταν μεταπίπτωσιν εἰς ἔννοιαν ἀπλῶν προσηγορικῶν κατ' εἶδος ἀντονομασίας· οἶον, les Aristides sont rares dans notre siècle, ἦτοι οἱ δίκαιοι, οἱ ὅμοιοι τοῦ Ἀριστείδου. Διαφέρει ὁμως ἡ περίστασις καθ' ἣν

μεταχειρίζονται τὸν πληθυντικὸν ἀντὶ ἐνικοῦ κατὰ τὸ λεγόμενον σχῆμα συνεκδοχῆς· διότι τότε μόνον τὸ ἄρθρον σχηματίζεται πληθυντικῶς, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ ὄνομα· ὡς *les Corneille et les Racine ont illustré la scène française*. Οἱ Κορνήλιοι καὶ Ρακίνοι, ἀντὶ ἀπλῶς ὁ Κορνήλιος καὶ Ρακίνας. β') "Όταν λαμβάνονται ἐπωνυμικῶς, *l'auteur du Télémaque* ἦτοι τοῦ βιβλίου Τηλεμάχου· *le naufrage de la Méduse*, τοῦ οὕτως ἐπονομαζομένου πλοίου· *les souscripteurs du Mercure*, τῆς ἐφημερίδος κτλ. γ') "Όταν συνοδεύονται ὑπὸ ἐπιθέτου, *le sage Ulysse, le grand Hercule*. δ') "Ένια ἰταλικά κύρια ὀνόματα ποιητῶν καὶ ζωγράφων, λαμβάνουσι τὸ ἄρθρον· οἶον, *le Tasse, le Dante, l'Arioste* κτλ. κατὰ ζῆλον τοῦ ἰταλικοῦ *il Tasso, il Dante. Le Tasse ne garde pas aussi exactement que Virgile toutes les bienséances des mœurs, mais il ne s'égare pas comme l'Arioste (Bouhours). Ainsi le Tasse infortuné... (Mme Staël. Corinne).*

180. Καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ ἐκφέρεται ἀνάρθρως. *Dieu a créé le monde· ἐκτὸς ἐὰν ὑπάρχη προσδιορισμὸς τις, ὡς ὁ Θεὸς τῶν οἰκτιρμῶν, le Dieu des miséricordes, le bon Dieu* κτλ.

181. Ἐνῶ δὲ τὰ ὀνόματα τῶν πόλεων δὲν δέχονται ἄρθρον, τὰ τῶν χωρῶν καὶ ἐπικρατειῶν, ὡς εἶπομεν, θέλουσιν αὐτό· οἶον, *la France est un beau pays· πλὴν τῶν ἐξῆς περιπτώσεων*. α') "Όταν συντάσσονται μετὰ τῆς προθέσεως ἐν δηλούσης τὴν ἐν τόπῳ στάσιν ἢ τὴν εἰς τόπον κίνησιν· οἶον, *en France*. β') "Όταν συντάσσονται μετὰ τῆς προθέσεως ἐν δηλούσης τὴν ἀπὸ τόπου κίνησιν, *il vient de France, d'Italie*. γ') "Όταν προστίθενται κατὰ σχῆμα γενικῆς εἰς οὐσιαστικὰ ἐμφαινόντα ἀρχὴν ἢ ἀξίωμα, *les rois de France, l'ambassadeur de Russie*· καὶ δ') "Όταν ἡ γενικὴ τίθεται ὡς προσδιορισμὸς ἄλλης λέξεως, ὅτε καὶ ἰσοδυναμεῖ μὲ ἐπίθετον· οἶον, *les peuples d'Asie, οἱ Ἀσianoὶ λαοί, les villes d'Europe, αἱ Εὐρωπαϊκαὶ πόλεις*.

182. Καὶ καθόλου δὲ ὅπου οὐσιαστικόν τι λαμβάνεται ὡς προσδιορισμὸς ἄλλου, καὶ δύναται παρ' ἡμῖν γὰ μεταβληθῆ εἰς ἐπίθετον, ἐκεῖ οἱ Γάλλοι δὲν μεταχειρίζονται ἄρθρον· οἶον, *une tendresse de père, ἵσον τῷ φιλοστοργίᾳ πατρικῇ· un caprice de femme, ἰδιοτροπικὴ γυναικεία. Οὕτω καὶ une montre d'or, ὠρολόγιον ἐκ χρυσοῦ=χρυ-*

σοῦν· une table de marbre, τράπεζα μαρμάρου=μαρμαρίνη, καὶ πάντα τὰ τὴν ὕλην ἐξ ἧς τι παριστῶντα ὀνόματα.

183. Διὰ γενικῆς ἀνάρθρου, ἤτοι διὰ μόνον τοῦ de ἐκφράζεται καὶ τὸ κατὰ τι, ὅπερ ἡ ἑλληνικὴ δι' αἰτιατικῆς ἢ δοτικῆς ἐρμηνεύει· οἶον, faible de constitution, ἀσθενὴς τὴν κρᾶσιν.

184. Παραλείπεται τὸ ἄρθρον καὶ ὁσάκις ὄνομά τι συναποτελῆ μετὰ ῥήματος μίαν ἔννοιαν περιφραστικῶς· οἶον, j'ai faim=πεινῶ· j'ai soif=διψῶ· je prends soin=φροντίζω, καὶ οὐχὶ j'ai de la faim, j'ai de la soif κτλ. ἄστινας περιφράσεις διδάσκουσι τὰ λεξικά καὶ ἡ περὶ τὴν γλῶσσαν τριβή. Ἡ ὅταν ὄνομά τι ἐμπρόθετον λαμβάνηται ἀντὶ ἐπιρρήματος ἢ ἐπιθέτου, je vais à pied, à cheval, πορεύομαι πεζῇ, ἑφιππος. Καὶ αὗται δὲ αἱ περιστάσεις εἶνε ὠρισμένοι, καὶ σημειοῦνται ἐν τοῖς λεξικοῖς.

185. Παραλείπεται ὡσαύτως καὶ μετὰ τὰ ποσότητος ἐπιρρήματα· οἶον, tant, beaucoup, trop; tant de sagesse, τοσαύτη φρόνησις· πλὴν τοῦ bien, τὸ ὅποῖον ἀπαιτεῖ γενικὴν ἔναρθρον· bien des hommes, πολλοὶ ἄνθρωποι.

186. Παραλείπεται τέλος εἰς ἀρχαῖά τινα γνωμικὰ καὶ παροιμίας, ὡς pauvreté, n'est pas vice; plus fait douceur que violence κτλ.

187. Το le plus, le moins τῶν ὑπερθετικῶν ἐπιθέτων δὲν πρέπει νὰ συγγένηται μὲ τὰς ὁμωνύμους ἐπιρρηματικὰς φράσεις le plus, τὰ μάλιστα, le moins, ἥκιστα. Ἐκεῖ μὲν τὸ ἄρθρον εἶνε κλιτόν, συμφωνοῦν μετὰ τοῦ ἐπιθέτου, ἐνταῦθα δὲ ἄκλιτον. De toutes ces dames votre sœur était la plus affligée, ἀπὸ ὅλας ἐκείνας τὰς κυρίας ἡ ἀδελφὴ σας ἦτο ἡ μᾶλλον τεθλιμμένη· εἰς τὸ παράδειγμα τοῦτο τὸ la plus ἀποτελεῖ μετὰ τοῦ affligée ἔν ὑπερθετικόν· εἰς δὲ τὸ ἐξῆς votre sœur ne pleure pas, lors même qu'elle est le plus affligée, ἡ ἀδελφὴ σας δὲν θρηνεῖ οὐδὲ ὅταν εἶνε τὰ μάλιστα τεθλιμμένη, τὸ le plus εἶνε ἀνθύπαρκτον ἐπιρρήμα κατηγορούμενον εἰς τὸ est affligée, ἀπαραλλάκτως ὡς εἰς τὸ ἐξῆς παράδειγμα, Racine et Boileau sont les poètes qui écrivent le mieux, qui s'expriment le plus noblement; τὰ le mieux, le plus εἶνε προφανῶς ἰδιαίτερα ἐπιρρήματα.

188. Αἱ φράσεις la Saint-Jean, la Saint-Martin κτλ. εἶνε ἑλληπτικαί, ἐννοουμένου ἐξωθεν τοῦ ὀνόματος fête· la fête de Saint-

Jean, ὡς ἡμεῖς λέγομεν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, ἐνοουήντες τὴν λέξιν ἑορτή.

189. Οἱ Γάλλοι λέγουσι la ville de Nauplie, l'île d'Égine, le mois de Janvier, ἡ πόλις τοῦ Ναυπλίου, ἡ νῆσος τῆς Αἰγίνης κτλ. ἀντὶ τοῦ la ville Nauplie, l'île Égine, le mois Janvier. Ἄν δὲ καὶ ἀπαντᾷται ἐνίοτε τοιοῦτόν τι καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, οἷον ἡ πόλις Ἀθηνῶν, πλὴν τοῦτο εἶνε σπάνιον, καὶ ἡ κατάρχησις βαρβαρισμός.

190. Κατὰ δὲ τινα παράδοξον ἀντίφασιν τὸ πτωτικὸν ἐκεῖνο de παραλείπεται ὅλως, ἐν τισι φράσεσιν ὡς αἱ ἐξῆς, le ministère Guizot ἀντὶ le ministère de Guizot; la rue Saint-Honoré, ὁδὸς ἁγίου Ὀνωρίου· le huit Juillet, ἡ ὀγδόη Ἰουλίου, ἀντὶ de Saint-Honoré, de Juillet, Code-Napoléon κτλ.

191. Σημειῶσαι δὲ ὅτι τὰ ἐπωνυμικῶς λαμβανόμενα ἐπίθετα οἱ Γάλλοι ἐκφέρουσι μετὰ τῆς προθέσεως de, ἥτοι κατὰ γενικὴν ἀναρθρον· Charles avait le titre d'Invincible, les nations avaient déjà donné à Pierre Alexiovitz le nom de Grand (Voltaire). Ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα θέλει τὰ τοιαῦτα ἐπίθετα κατ' ὀνομαστικὴν καὶ ἐνάρθρον. Εἶχε τίτλον ὁ Ἀήττητος, ὄνομα ὁ Μέγας.

192. Καὶ οὐσιαστικὸν δὲ πολλάκις λαμβάνεται ὡς ἐπιθετικὸς προσδιορισμὸς ἄλλου οὐσιαστικοῦ· τότε δὲ συνδέονται ἀλλήλοις διὰ τοῦ πτωτικοῦ de· οἷον, ce diable d'homme, ὁ διαβολάνθρωπος αὐτός· ce coquin de valet ὁ ἀχρεῖος αὐτός δοῦλος, κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ συμφωνίας τοῦ Ἐπιθέτου.

193. Τὸ ἐπίθετον συμφωνεῖ πρὸς τὸ οὐσιαστικὸν κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν.

194. Ἐπίθετον κοινὸν εἰς δύο οὐσιαστικά τίθεται κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν, καὶ συμφωνεῖ κατὰ γένος μὲ τὸ ἐπικρατέστερον ἥτοι μὲ τὸ ἀρσενικόν, ἂν τὰ οὐσιαστικά εἶνε διαφόρου γένους· cet acteur joue avec une noblesse et un goût parfaits.

Σημ. Ἐπὶ ἐπίθετον, ἂν μάλιστα εἶνε δικατάληκτον, πρέπει νὰ τίθεται πλησίον τοῦ ἀρσενικοῦ οὐσιαστικοῦ, ὡς φαίνεται εἰς τὸ ἀνωτέρω παράδειγμα, ἂν δὲ εἶνε μονοκατάληκτον, ἥτοι λήγη εἰς e, ἡ θέσις αὐτοῦ εἶνε ἀδιάφορος.

195. Ἐν τὰ δύο οὐσιαστικὰ εἶνε λέξεις συνώνυμοι, τὸ ἐπίθετον δὲν τίθεται κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν, ἀλλὰ συμφωνεῖ πρὸς τὸ δεύτερον οἶον, *toute sa vie n'a été qu'un travail, qu'une occupation continue.* Ἐπίσης τὸ ἐπίθετον συμφωνεῖ μὲ τὸ ἕτερον τῶν οὐσιαστικῶν, ἂν ταῦτα ἐνοῦνται διὰ τοῦ συνδέσμου *ou* (ἤ). *Un courage ou une prudence étonnante.*

196. Τὰ ἐπίθετα *nu* (γυμνός), *demi* (ἡμίσιος), *nouveau* (νέος), προτασσόμενα τῶν οὐσιαστικῶν μένουσιν ἀμετάβλητα ὡς, *nu-pieds*, γυμνόπους, *une demi-lieue*, ἡμίσεια λεύγα=ἡμιλεύγιον, *une demi-heure*, ἡμίσεια ὥρα=ἡμιώριον, *des enfants nouveau-nés*, παῖδες ἀρτιγέννητοι· διότι εἰς ὅλα ταῦτα τὰ παραδείγματα αἱ λέξεις *nu*, *demi*, κτλ. λαμβάνονται συνθετικῶς οὐχὶ δὲ ἐπιθετικῶς μετὰ τῶν οὐσιαστικῶν, ὡς παρ' ἡμῖν τὸ γυμνο εἰς τὸ γυμνόπους, τὸ ἡμι εἰς τὸ ἡμιθανής. Ἐν ὅμως αἱ αὐταὶ λέξεις ληφθῶσιν ἐπιθετικῶς ἐν συντάξει, ὅποτε καὶ ἔπονται τῶ οὐσιαστικῶ, τότε συμφωνοῦσι κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν πρὸς αὐτό· οἶον, *une heure et demie*, ὥρα μία καὶ ἡμίσεια.

197. Ὅμοιον τι πάθος πάσχοι καὶ αἱ ἐξῆς λέξεις *excepté, supposé, compris, ci-joint, ci-inclus*, αἵτινες μετοχαὶ οὔσαι λαμβάνονται πολλάκις ἐπιφύρατικῶς· *excepté ces personnes*=πλὴν τῶν ἀτόμων τούτων· *ces personnes exceptées*=ἐξαιρουμένων τῶν ἀτόμων τούτων· *vous trouverez ci-joint, ci-inclus copie*, θὰ εὑρητε ἐνταῦθα ἔγκλειστον, ἐπισυνημμένον ἀντίγραφον· ἂν δὲ ἦτο *la copie* ἐν ἀφῆρως, ἔπρεπε νὰ συμφωνήσῃ ἢ μετοχῇ μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ *copie*, *vous trouverez ci-incluse la copie*. Οὕτως εἰθίσται.

198. Ἡ λέξις *feu* μακαρίτης, μένει ἄκλιτος ἂν ἔπεται ἄναρθρον τὸ οὐσιαστικόν, ἦτοι *feu la reine*, ἡ μακαρίτις βασίλισσα· ἢ μετ' ἀντωνυμίας κτητικῆς, *feu votre mère*, ἡ μακαρίτις μήτηρ σου· κλίνεται δὲ καὶ συμφωνεῖ μὲ τὸ οὐσιαστικόν, ἂν τὸ οὐσιαστικόν ἔπεται ἀνάφθως· οἶον, *la feue reine, votre feue mère*.

199. Εἰς δὲ τὴν σύνταξιν τῆς λέξεως *gens* (ἄνθρωποι) συμβαίνει τι παράδοξον, ἦτοι τὸ ὄνομα τοῦτο εἶνε θηλυκοῦ μὲν γένους ὡς πρὸς τὸ ἡγούμενον ἐπίθετον, ἀρσενικοῦ δὲ ὡς πρὸς τὸ ἐπόμενον· οἶον, *les vieilles gens sont toujours soupçonneux*, ἔπου τὸ μὲν *vieilles*, γηραιοί, ἐτέθη κατὰ θηλυκὸν γένος, τὸ δὲ *suspçonneux*, ὑπόπτοι, κατ' ἀρσενικόν. Ἄλλ' ἢ ἀντωνυμία *tous* προηγουμένη ἢ μόνη ἢ μετ' ἐπιθέτου μονοκαταλήκτου, ἦτοι εἰς *e* ἄφωνον λήγοντος, ἐκφέρεται κα-

τὰ γένος ἀρσενικόν, tous les gens, tous les habiles gens.

200. Ἡ θέσις τοῦ ἐπιθέτου ὡς πρὸς τὸ οὐσιαστικὸν δὲν εἶνε οὐδαμῶς ἀδιάφορος εἰς τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν· ἦτοι λέγουσι beau jardin, καλὸς κήπος, grand arbre, μέγα δένδρον, προτάσσοντες τὸ ἐπίθετον· καὶ πάλιν, habit rouge, ἐνδυμα ἐρυθρόν, table ovale, τράπεζα μακροστρόγγυλος, maison neuve, οἰκία καινή, ἐπιτάσσοντες αὐτό. Μόνος διδάσκαλος εἰς τὰ τοιαῦτα εἶνε ἡ προσοχὴ καὶ ἡ περὶ τὴν γλῶσσαν τριβή. Προσθέτομεν δ' ὁμῶς τοὺς ἐξῆς ὀλίγους κανόνας.

201. Συνήθως προτάσσονται μὲν αἱ μονοσύλλαβοι, ἐπιτάσσονται δὲ αἱ πολυσύλλαβοι λέξεις, οὐσιαστικὰ ἢ ἐπίθετα.

202. Ἐπιτάσσονται προσέτι α. αἱ παθητικαὶ μετοχαὶ ἢ τὰ ἐξ αὐτῶν γινόμενα ἐπίθετα, ὡς un homme distingué, un pays inconnu. β'. Τὰ ἔθνικα ὀνόματα, ἐπιθετικῶς λαμβανόμενα· οἷον, la langue grecque, la grammaire française. γ'. Οἱ τεχνικοὶ καὶ ἐπιστημονικοὶ ὄροι, καὶ τὰ εἰς ἴσην λήγοντα ἐπίθετα, l'art militaire, le poème épique. δ'. Ἐκεῖνα τῶν ἐπιθέτων ὅσα εἶν' εὐχρηστα καὶ καθ' ἑαυτὰ ἀντὶ οὐσιαστικῶν ὡς τὸ aveugle, τὸ sourd, κτλ. un homme aveugle. ε'. Τὰ δηλωτικὰ χρώματος ἢ σχήματος ἐπίθετα, habit noir, table ronde.

Σημ. Πολλὰ τῶν ἀνωτέρω ἐπιθέτων προτάσσονται λαμβανόμενα μεταφορικῶς ἢ ποιητικῶς· οἷον, les aveugles passions, de sourds mugissements, les noirs abimes.

203. Ἐπὶ πολλῶν μάλιστα ὀνομάτων ἡ θέσις τοῦ ἐπιθέτου φέρει μεταβολὴν εἰς τὴν σημασίαν αὐτοῦ. Ὀλίγα τινὰ παραδείγματα δίδομεν ἐνταῦθα, διότι οἰκείος τῶν τοιούτων τόπος εἶνε τὰ λεξικά.

Chose certaine, πράγμα βέβαιον· certaine chose, πράγμα τι ἀορίστως.

L'année dernière, πέρυσι· la dernière année de la guerre, τὸ τελευταῖον ἔτος τοῦ πολέμου.

Habit nouveau, νεοφανὲς ἱμάτιον· nouvel habit, ἕτερον ἱμάτιον.

Homme gentil, χαρῖεις τοὺς τρόπους· gentilhomme, εὐγενὴς τὴν καταγωγὴν.

Homme honnête, κομψός, ἐπιεικὴς τὸν τρόπον· honnête homme, χρηστός, τίμιος ἀνὴρ.

Vie mortelle, βίος ἐπίκτητος, θνητός· mortel ennemi, ἄσπονδος, θανάσιμος ἐχθρός.

Homme vilain, φιλάργυρος, γλισχρός· vilain homme, ἀχρεῖος ἢ βδελυρός.

Femme sage, γυνὴ ἔμφρων· sage-femme, μαῖα.

Femme grosse, ἔγκυος· grosse femme, παχεῖα, εὐτραφής.

Homme pauvre, auteur pauvre, ἄνθρωπος, συγγραφεὺς πένης· pauvre homme, pauvre auteur, ὀλίγου ἄξιος, ἄθλιος.

Homme plaisant, ἀστεῖος· plaisant homme, γελοῖος.

Homme vrai, φιλαλήθης· vrai charlatan, ἀυτόχρημα ἀγύρτης.

Homme grand, ὑψηλὸς τὸ ἀνάστημα· grand homme, μέγας ἀνὴρ κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΒ΄.

Χρήσις τῶν Ἀντωνυμιῶν.

Προσωπικί.

204. Εἰς τὸ Τεχνολογικὸν ὠμιλήσαμεν καὶ περὶ τῆς διαφορᾶς τῶν ὀνομαστικῶν je, tu, il πρὸς τὰς μοί, toi, lui, καὶ περὶ τοῦ πότε ἀντὶ τῶν πλαγίων à moi, à toi, à lui, μεταχειρίζονται τὰς ἀπλᾶς me, te, lui, κτλ. Ἡδὴ δὲ προσθέτομεν ὅσα εἶνε ἀναγκαῖα πρὸς πλείονα διασάφειν τῶν ἐκεῖ εἰρημένων.

205. Ἐν μόνῃ τῇ προστακτικῇ ἐγκλίσει τίθενται ἡ μοί καὶ τοί μετὰ τὸ βῆμα καὶ ὡς δοτικαὶ καὶ ὡς αἰτιατικαί, ταῦτόν εἶπεν ὡς ἔμμεσον καὶ ὡς ἄμεσον ἀντικείμενον· οἶον, croyez-moi, πιστευσόν με· dites-moi la vérité, εἰπέ μοι τὴν ἀλήθειαν. Ἄν δὲ προηγήται τὸ ἀπαγορευτικὸν ne (μή), τότε ἐπανερχονται αἱ ἀπλᾶί me, te, προτασόμεναι ὡς ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεσι· ne me croyez pas κτλ. Δύναται δὲ καὶ ἡ me νὰ τεθῆ μετὰ τὴν προστακτικὴν, ὅταν ἀκολουθῆται ὑπὸ τῆς ἀντωνυμίας en· οἶον, donnez-m'en.

206. Καὶ τὸ lui δὲ ὡς δοτικὴ καὶ τὸ le καὶ la ὡς αἰτιατικὴ τίθενται κατόπιν τοῦ ῥήματος ἐν τῇ προστακτικῇ· donnez-lui, ἔσον τῷ donnez à lui ἢ à elle, regardez-le ἢ la· καὶ πάλιν ἀρνητικῶς ne lui donnez pas, ne le regardez pas.

Ἄλλὰ ἡ αἰτιατικὴ le δὲν διαφέρει μόνον κατὰ θέσιν τῆς lui ἀλλὰ

καὶ κατ' ἔννοιαν je le crois σημαίνει καὶ τὸν πιστεύω καὶ τὸ πιστεύω, ἤτοι τὸ le λαμβάνεται καὶ ἐπὶ πράγματος, ἐνῶ τὸ lui ἐπὶ προσώπου μόνον.

207. Ὑπάρχει δὲ καὶ ἄλλη τις χρῆσις τῶν ἀντωνυμιῶν le, la, les παρὰ Γάλλοις, ἡ ἐξῆς· ἐρωτώμενός τις êtes-vous le père de cet enfant? ἀποκρίνεται je le suis· εἰμὶ οὗτος ὃν λέγεις, ἤτοι ὁ πατήρ· êtes-vous la mère de cet enfant?—je la suis; êtes-vous Pauline?—je la suis; êtes-vous les ministres du roi?—nous les sommes. Εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ἡ ἀντωνυμία συμφωνεῖ κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν πρὸς τὸ ἡγούμενον εἰς ὃ ἀναφέρεται, ἂν ἐκεῖνο εἶνε ὄνομα οὐσιαστικὸν ἑναρθρον, ἢ κύριον, ὡς ἐν τοῖς ἀνωτέρω παραδείγμασι· δὲν συμφωνεῖ δέ, ἂν τὸ ἡγούμενον εἶνε ἐπίθετον ἢ μετοχή ἢ οὐσιαστικὸν ἑναρθρον ἢ μεριστικῶς λαμβανόμενον, οἷον ἐν τοῖς ἐξῆς παραδείγμασι· γυνὴ ἐρωτώμενη êtes-vous mariée? θέλει ἀποκριθῆ je le suis, εἰμὶ τοῦτο ὃ λέγεις, ὄχι je la suis· êtes-vous femme? oui, je le suis; êtes-vous chasseur? ἢ des chasseurs? oui, nous le sommes.

208. Δύναται δὲ ἡ ἀντωνυμία le ἢ ἀναπληροῖ καὶ ῥῆμα προηγούμενον ὡς, restez si vous l'osez, ἀντὶ si vous osez rester.

209. Τὴν αὐτοπαθῆ ἀντωνυμίαν soi μεταχειρίζονται ἐμπροθέτως ἐπὶ προσώπων, μόνον ὅταν τὸ ὑποκείμενον εἶνε ἀόριστον, ὅπουσι αἱ λέξεις on, chacun, personne. On doit rarement parler de soi. —Quiconque rapporte tout à soi n'a pas beaucoup d'amis. Ὁρισμένου δὲ ὄντος τοῦ προσώπου προτιμᾶται ἢ lui ἢ lui-même. Paul ne fait que parler de lui, ἢ de lui-même. Ἐπὶ ἀψύχων δὲ μεταχειρίζονται πάντοτε τὴν soi· l'aimant attire le fer à soi, ὁ μαγνήτης ἔλκει εἰς ἑαυτὸν τὸν σίδηρον.

Σημ. Ἐνίοτε καὶ ὀρισμένου ὄντος τοῦ προσώπου προτιμᾶται ἡ αὐτοπαθῆς soi τῆς lui ὅταν ἡ σαφήνεια τῆς φράσεως τὸ ἀπαιτῆ· οἷον εἰς τὸ ἐξῆς παράδειγμα· en remplissant les volontés de son père, ce jeune homme travaille pour soi, ὑπακούων τῷ πατρὶ ὁ νέος οὗτος κοπιᾷ ὑπὲρ ἑαυτοῦ, ἢ soi ἡ ἐκφράζει ἀναγκάως ἐνταῦθα ταῦτοπαθεῖν, ἐνῶ ἢ lui ἡ δύνατο ἢ ἀναφέρεται καὶ εἰς τὸν πατέρα.

Δεικτικά.

210. Ἡ σύνθετος ἀντωνυμία celui θηλ. celle, καθ' ἑαυτὴν λαμβανομένη, ἀνευ ἀναφορᾶς εἰς προηγούμενην λέξιν, εἶν' εὐχρηστος μὲν

γον ἐπὶ προσώπων, celui qui rend un service doit l'oublier, ὁ περιποιῶν τινα χάριν ὀφείλει νὰ λησμονῇ αὐτήν. Ἀναφερομένη δὲ εἰς προηγουμένην λέξιν τίθεται ἐπὶ προσώπων τε καὶ πραγμάτων. De toutes les choses du monde c'est celle que j'aime le mieux. Les vertus de Henri IV étaient celles d'un grand homme. Αἱ ἀρεταὶ τοῦ βασιλέως Ἐρρίκου Δ' ἦσαν ἀρεταὶ ἐξόχου ἀνδρός.

211. Ὡσαύτως αἱ μετὰ τῶν δεικτικῶν ἢ τοπικῶν μόριων σύνθετοι celui-ci, celui-là, καθ' ἑαυτὰς μὲν λαμβανόμενοι τίθενται ἐπὶ προσώπων μόνον· ceux-ci prétendent que... ceux-là soutiennent que... οἱ μὲν ἀξιοῦσιν ὅτι... οἱ δὲ ἰσχυρίζονται ὅτι... Κατ' ἀναφορὰν δὲ πρὸς ἠγουμένην λέξιν λαμβανόμενοι εἶνε εὐχρηστοὶ ἐπὶ προσώπων τε καὶ πραγμάτων. Voilà plusieurs livres, prenez celui-ci. Δά-βε τοῦτο, τὸ βιβλίον.

212. Τὸ μὲν celui-ci τίθεται ἐπὶ τῶν ἐγγύς, τὸ δὲ celui-là ἐπὶ τῶν πόρρω κεμένων· ἐν δὲ τῇ σειρᾷ τοῦ λόγου τὸ celui-ci ἀναφέρεται εἰς τὸ τελευταῖον λεγθέν, τὸ δὲ celui-là εἰς τὸ πρότερον·

Tel est l'avantage ordinaire
Qu'ont sur la beauté les talents ;
Ceux-ci plaisent dans tous les temps,
Celle-là n'a qu'un temps pour plaire.

τὸ ceux-ci ἀναφέρεται εἰς τὸ talents, προτερόματα, τὸ δὲ celle-là εἰς τὸ beauté, καλλονή.

213. Ἡ ἀντωνυμία celui-ci δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἐπομένην τὴν ἀναφορικὴν, δὲν λέγουσι δηλαδὴ celui-ci qui, ἀλλὰ, celui qui. Ἡ celui-là ὁμως παρακολουθεῖται ἐνίοτε ὑπὸ τῆς qui, πλὴν ὅχι ἀμέσως, ἀλλὰ παρεμπιπτούσης ἐν τῷ μεταξύ ἄλλης τινὸς φράσεως· οἷον, celui-là est deux fois grand, qui ayant toutes les perfections n'a pas de langue pour en parler, ἔνθα μεταξύ τοῦ celui-là καὶ τοῦ qui παρεμπίπτουσιν αἱ λέξεις est deux fois grand.

214. Τὰ εἰς τὰς δεικτικὰς ἀντωνυμίας προστιθέμενα μόρια ci καὶ là τάσσονται πολλακίς μετὰ τὸ οὐσιαστικὸν τὸ συνοδεῖον τὴν δεικτικὴν ἀντωνυμίαν, cet homme-ci, cet homme-là. Ἐπὶ τινῶν μάλιστα χρόνου δηλωτικῶν λέξεων τὸ là εἶνε ἀναγκαῖον πρὸς τὴν τοῦ λόγου σαφήνειαν. Οἷον cette année, σημαίνει τοῦτο τὸ ἐνεστῶς ἔτος, ἐφέ-τος· cette année-là, ἐκεῖνο τὸ ἔτος, τὸ ἤδη παρελθόν· ce soir,

ἀπόψε· ce soir-là, κατ' ἐκείνην τὴν ἑσπέραν· ce matin, σήμερον τὸ πρωί· ce matin-là, κατ' ἐκείνην τὴν πρωϊαν κτλ.

215. Αἱ ἀντωνυμίαι ceci, τοῦτο, καὶ cela ἐκεῖνο, εἶνε ὡς καὶ ἐν τῷ τεχνολογικῷ εἶπομεν, φύσει οὐδετέρου γένους καὶ δὲν ἔχουσι πληθ. ἀριθμόν. Αὐταὶ δὲν ἀναφέρονται ὡς αἱ celui-ci, celui-là, εἰς προηγούμενον ὄνομα· οἷον, εἰς τὴν ἐρώτησιν quel livre prendrez-vous? ἀποκρίνονται je prendrai celui-ci, ὄχι ceci. Δύνανται ὅμως ν' ἀναφέρονται εἰς ὀλόκληρον λόγον εἴτε ἠγούμενον, il m'a dit cela, μοὶ εἶπε ταῦτα, εἴτε ἐπόμενον, il m'a dit ceci, μοὶ εἶπε τὰδε. Ὡσπερτο-πλείστον ὅμως λαμβάνονται καθ' ἑαυτάς· comment appelle-t-on cela? πῶς ὀνομάζεται τοῦτο τὸ πρᾶγμα;

216. Μόνον προκειμένων δύο πραγμάτων τοῦ μὲν ἐγγύς τοῦ δὲ πόρρω, προτιμᾶται πρὸς διαστολὴν ἐπὶ μὲν τοῦ ἐγγύς τὸ ceci, ἐπὶ δὲ τοῦ πόρρω τὸ cela· οἷον, je garde ceci, prenez cela. Ἄλλως, ὅταν ἔν μόνον εἶνε τὸ ἀντικείμενον, μεταχειρίζονται ἀδιαφόρως τὸ ceci ἢ cela. Ceci me surprend, ἢ cela me surprend.

217. Ἡ ἀντωνυμία ce προτάσσεται πολλάκις τοῦ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος être, ἐπομένης τῆς ἀναφορικῆς ἀντωνυμίας qui ἢ τοῦ συνδέσμου que, καὶ τότε ἀποτελεῖ ἰδιωτισμὸν τινα κοινότατον εἰς τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν. Ce fut l'envie qui causa le premier meurtre dans le monde, ὁ φθόνος ἔγεινεν αἰτία τοῦ πρώτου ἐπὶ γῆς φόνου. C'est à vous que je parle, πρὸς σέ ὀμιλῶ, ἢτοι πρὸς σέ καὶ ὄχι ἄλλον, ἢ πρὸς σέ τὸν τοιοῦτον. Γίνεται ἄρα διὰ τῆς περιφράσεως ταύτης ὁ λόγος ἐντονώτερος, καὶ ἡ κυρία τῆς προτάσεως λέξις περιφανεστέρα.

Σημ. α'. Ἐν τῇ τοιαύτῃ περιφράσει ἡ μὲν δεικτικὴ ἀντωνυμία ce μένει πάντοτε ἀμετάβλητος, τὸ δὲ ὑπαρκτικὸν ῥῆμα συμφωνεῖ κατὰ πρόσωπον καὶ ἀριθμὸν μετὰ τοῦ ὑποκειμένου, μόνον ὅταν τὸ ὑποκειμενον εἶνε τρίτου πληθυντικοῦ προσώπου· οἷον, C'est moi qui parle, c'est toi qui parles, c'est lui qui parle· c'est nous qui parlons, c'est vous qui parlez, ce sont eux qui parlent. Ce furent les Phéniciens qui les premiers inventèrent l'écriture, αἱ Φοίνικες πρῶτοι ἐφεῦρον τὴν γραφὴν.

Σημ. β'. Ἡ εἰς τὰ δύο κῶλα τῆς περιφράσεως ἐπανάληψις τῆς αὐτῆς ἐμπροσθένου συντακτικῆς δὲν συγχωρεῖται· ὅθεν λέγεται ὡς σόλοικος ὁ ἐξῆς στίχος τοῦ Βοαλώ,

C'est à vous, mon esprit, à qui je veux parler.

δέον εἰπεῖν

C'est à vous, mon esprit, que je veux parler.

Ὁμοίως ῥητέον c'est ici que je demeure, ὄχι c'est ici où je demeure, c'est là que je vais, ὄχι c'est là où je vais.

218. Συνήθως οἱ Γάλλοι προτάσσουσι μὲν τοῦ ῥήματος τὸ ὑποκει-
μενον, ἐπιτάσσουσι δ' αὐτῷ τὸ κατηγορούμενον ἢ τὸ ἀντικείμενον.
Ὅταν δὲ κατηγορούμενον τοῦ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος εἶνε οὐσιαστικόν
τι, προτάσσουσιν ἐνίοτε αὐτὸ τοῦ ὑποκειμένου, ἀλλὰ προσέχοντες νὰ
συνδέωσι διὰ τοῦ συνδέσμου que ἀμφοτέρωτα ταῦτα, ἥτοι τὸ ἡγούμενον
κατηγορούμενον μετὰ τοῦ ἐπομένου ὑποκειμένου. Οὕτω τὸ Démos-
thènes est un grand orateur δύναται νὰ μετατραπῇ εἰς τὸ c'est
un grand orateur que Démosthènes. Ἡ καὶ μετὰ τῆς ἀντωνυ-
μίας quel· quel grand orateur que Démosthènes! Καὶ ἐπὶ
ἐρωτήσεως δέ, qu'est-ce que la vie? τί ἐστὶν ἡ ζωή; Ἐνίοτε μά-
λιστα καὶ ἀναδιπλασιάζουσι τοὺς συνδέσμους καὶ τὸ ὑπαρκτικόν, γίνεται
δὲ τοῦτο ἰδίως πρὸς δῆλωσιν μείζονος ἀπορίας qu'est-ce que c'est
que ce petit sifflement? τί πρᾶγμα εἶνε ὁ μικρὸς αὐτὸς συριγγός;

219. Συμβαίνει πολλάκις νὰ εἶνε καὶ τὸ ὑποκείμενον τοῦ ὑπαρκτι-
κοῦ ῥήματος καὶ τὸ κατηγορούμενον ἀπαρέμφοτα ὡς εἰς τὸ ἐξῆς παρά-
δειγμα, s'abandonner au désespoir c'est peu connaître les
chances de la fortune, ὅπερ δύναται ν' ἀντιστραφῇ οὕτω, c'est
peu connaître les chances de la fortune que de s'aban-
donner au désespoir, ἔνθα τὸ ἀπαρέμφοτον s'abandonner, ὅ-
περ εἶνε κυρίως τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως, ἐπιταχθὲν συνοδεύεται,
ὡς ἀνωτέρω τὸ Démosthènes, ὑπὸ τοῦ συνδέσμου que, προσέτι δὲ
καὶ ὑπὸ τῆς προθέσεως de. Μεταφράζονται δὲ αἱ τοιαῦται προτάσεις
ἐλληνιστί, τρεπομένου τοῦ μὲν πρώτου ἀπαρεμφότου εἰς ὀριστικὴν ἐγ-
κλισιν, τοῦ δευτέρου δὲ εἰς μετοχὴν ἑναρθρον· πολλὰ ὀλίγον γνωρίζει
τὰς περιπετείας τῆς τύχης ὁ πᾶσαν ἀποβάλλων ἐλπίδα μεταβολῆς.

220. Ὅταν ἡ πρότασις ἀρχεται ἀπὸ τῶν ἀντωνυμιῶν ce qui μετὰ
τινος οἰοῦντόποτε ῥήματος, ἀκολουθῇ δὲ ὡς κύριον τῆς προτάσεως ῥῆμα
τὸ être, ἢ ce ἐπαναλαμβάνεται πρὸ αὐτοῦ. Ce que je désire le
plus c'est d'aller vous voir.—Ce qui m'attache à la vie
c'est vous.—Ce qui m'indigne, ce sont les injustices des
hommes. Δὲν εἶνε ὁμῶς ἀφευκτος ἡ ἐπανάληψις τῆς ce, ἂν μετὰ τὸ
être ἀκολουθῇ ἐνικοῦ ἀριθμοῦ ὄνομα· οἷον δυνατόν εἶπειν ce qui
mérite le plus notre admiration c'est ἡ est la vertu.

221. Μεταχειρίζονται δὲ προσέτι τὴν ce ὡς συγκεφαλαιωτικὴν,

καὶ ὅταν τὸ πρῶτον κῶλον τῆς προτάσεως σύγκηται ἐκ πολλῶν τινων λέξεων, ὡς un signe de la corruption des mœurs dans un état, c'est la multiplicité des lois. Ἄλλὰ δυνατὸν εἶπειν ἀδιαφόρως, la véritable noblesse est ἢ c'est la vertu, διὰ τὸ σύντομον τῆς τοιαύτης προτάσεως.

222. Ἡ ἀντωνυμία *ce* ἀναπληροῖ πολλάκις τὴν προσωπικὴν *il*, καὶ μάλιστα προτιμᾶται αὐτῆς ἂν τὸ κατηγορούμενον εἶνε οὐσιαστικόν· les astronomes qui prétendent connaître la nature des étoiles fixes, assurent que ce sont autant de soleils. Ἄλλ' ἂν τὸ κατηγορούμενον εἶνε ἐπίθετον, προτιμᾶται ἡ προσωπικὴ· οἶον, lisez Démosthènes et Cicéron, ils sont très-éloquentes.— j'ai vu le Louvre, il est magnifique.

223. Ἄλλὰ πρὸς ὀρθὴν χρῆσιν τῶν ἀντωνυμιῶν *ce* καὶ *il*, ἰστέον ὅτι πολλάκις οὐσιαστικόν κατηγορούμενον ἐπέχει τόπον ἐπιθέτου, ἰδίως ὅταν ἐκφέρεται ἀνάρθρως· οἶον, il est roi· ἂν δὲ συνοδῆται ὑπὸ ἄρθρου ἢ ἀντωνυμίας, θεωρεῖται ὡς κυρίως οὐσιαστικόν· οἶον, c'est le roi, c'est un philosophe.

Καὶ ἐπίθετον δὲ κεῖται ἀντὶ οὐσιαστικοῦ· οἶον, c'est vrai, c'est juste· ἦτοι· c'est une chose vraie, c'est une chose juste.

224. Ἡ ἀντωνυμία *ce* ἐπαναλαμβάνεται πρὸ ἐνὸς ἐκάστου τῶν οὐσιαστικῶν· il considérerait cette campagne, ces collines, ces ruisseaux.

Κτητικαί.

225. Αἱ τριτοπρόσωποι κτητικαί *son, sa, leur*, εἰσὶν εὐχρηστοὶ ἐπὶ προσώπων μόνον, οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ πραγμάτων ἀψύχων· ὅθεν εἰς τὴν φράσιν ταύτην *ce chapeau est joli, sa couleur est agréable*, ἡ ἀντωνυμία *sa* δὲν κεῖται καλῶς· ἀλλὰ ῥητέον, *la couleur en est agréable*. Τότε δὲ μεταχειρίζονται ἐπὶ ἀψύχων τὰς κτητικὰς, ὅταν ἡ κατασκευὴ τῆς προτάσεως δὲν ἐπιδέχεται τὴν *en*· ὡς, *ce tableau a ses beautés, ἡ εἰκὼν αὐτῆ ἔχει τὰς καλλονὰς τῆς· cette maison a ses agréments, ὁ οἶκος οὗτος ἔχει τὰ τερπνά του· διότι τὸ ὑποκείμενον tableau, maison, ἀποτελεῖ μίαν πρότασιν μετὰ τοῦ ἀντικειμένου ses beautés, ses agréments, καὶ ἐπομένως εἶνε ἀμύχανον ἢ ἀποφύγη τις τὴν κτητικὴν ἀντωνυμίαν.*

226. Αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι παρασιωπῶνται ὅπου δύνανται νὰ ἐν-

νοῶνται οἰκοθεν· οἶον, ρητέον, j'ai mal à la tête, ἀλγῶ τὴν κεφαλήν, ὅχι j'ai mal à ma tête· il a reçu un coup de feu au bras, ἐκτυπήθη ἀπὸ τὸ πυροβόλον εἰς τὸν βραχίονα, ὅχι à son bras.

227. Αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι ἐπαναλαμβάνονται πρὸ ἐνὸς ἐκάστου τῶν οὐσιαστικῶν, ὥστε ἡ τοιαύτη φράσις mes père et mère ἀντὶ τοῦ mon père et ma mère. καίτοι: συνήθης παρὰ τῶ χυδῶν λαφ καὶ εἰς τὸ δικανικὸν ὕφος, ἀποδοκιμάζεται ὑπὸ τῶν ἐγκρίτων συγγραφέων. Προσέτι δὲ καὶ μετὰ δύο ἢ πλείονων ἐπιθέτων ἐπαναλαμβάνεται ἡ κτητική, ἂν τὰ ἐπίθετα κατηγορῶνται εἰς διάφορα ὑποκείμενα· οἶον, mes beaux et mes vilains habits, διότι ἄλλα μὲν τὰ καλὰ, ἄλλα δὲ τὰ πρόστυχα ἱμάτια· ἂν δὲ τὰ ἐπίθετα ἀναφέρονται εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον, ἡ ἀντωνυμία τίθεται ἅπαξ· οἶον, mes beaux et riches habits, διότι ἐνταῦθα τὰ καλὰ ἱμάτια δὲν εἰνε διάφορα τῶν πολυτελῶν.

Ἐναφορταί.

228. Ἡ ὀνομαστικὴ τῆς ἀναφορικῆς qui καὶ ἡ αἰτιατικὴ que τίθενται ἀδιαφόρως ἐπὶ προσώπων τε καὶ πραγμάτων ἀψύχων ἢ καὶ ἀλόγων ζώων, καὶ προτιμῶνται τῆς lequel, laquelle, ἡ δὲ γενικὴ καὶ δοτικὴ καὶ ἅπλως αἱ ἐμπρόθετοι πτώσεις τίθενται ἐπὶ προσώπων μόνον· ὥστε αἱ ἐξῆς φράσεις δὲν ἔχουσι καλῶς· l'étude à qui je consacre mes loisirs· le cheval sur qui je suis monté· ἀλλὰ ἡτέον διὰ τῆς lequel, l'étude à laquelle, le cheval sur lequel κτλ.

229. Ἡγουμένων δύο ὀνομάτων διαφόρου γένους, ἡ κοινὴ τὸ γένος qui ἤθελε γεννήσει ἀσάφειαν καὶ ἀμφιβολίαν ποῦ ἄρα ἀναφέρεται, εἰς τὸ ἀρσενικὸν ὄνομα ἢ τὸ θηλυκόν· οἶον, εἰς τὸ ἐξῆς παράδειγμα, j'ai vu le mari de votre sœur qui doit obtenir cette place, ἡ qui δυνατὸν ν' ἀναφέρεται καὶ εἰς τὸ ἀρσενικὸν mari καὶ εἰς τὸ θηλυκὸν sœur, εἶδον τὸν σύζυγον τῆς ἀδελφῆς σου, ὅστις ἢ ἡτις μέλλει νὰ διορισθῇ εἰς τὴν θέσιν ταύτην. Τότε λοιπὸν ἀντὶ τῆς qui προτιμᾶται ἡ ὀνομαστικὴ lequel, ἡτις δικατάληκτος οὖσα ἀφαιρεῖ πᾶσαν ἀμφιβολίαν· le mari . . . lequel, la sœur . . . laquelle. Ἀλλὰ καὶ οὕτως ἡ χρῆσις τῆς lequel ὡς ὑποκειμένου δὲν φαίνεται πολλὰ δόκιμος εἰς τοὺς Γάλλους γραμματικούς, καὶ συμβουλεύουσι ν' ἀποφεύγωμεν αὐτὴν κατασκευάζοντες ἄλλως πῶς τὸν λόγον. (ἴδε Grammaire de Condillac. Tom. Second. p. 114).

230. Αἱ ἀντωνυμίαι αἶ τε ἀναφορικαὶ καὶ αἱ προσωπικαὶ δὲν πρέ-

πει ν' ἀναφέρωνται εἰς οὐσιαστικὸν ἄναρθρον καὶ ἀόριστον, συναποτελοῦν μετὰ ῥήματός τινος ἢ προθέσεως ἔννοιαν ῥηματικὴν ἢ ἐπιρρηματικὴν. Ἡ φράσις αὕτη λόγου χάριν il nous a reçus avec politesse qui nous a charmés δὲν ἔχει καλῶς, διότι τὸ politesse εἰς ὃ ἀναφέρεται ἢ ἀντωνυμία qui δὲν εἶνε ὠρισμένον οὐδ' αὐθύπαρκτον οὐσιαστικόν, ἀλλ' ἀποτελεῖ μετὰ τοῦ avec μίαν ἔννοιαν ἰσοδυναμοῦσαν τῷ ἐπιρρηματι εὐγενῶς, φιλοφρόνως. Διορθοῦται δὲ οὕτως, il nous a reçus avec une politesse qui nous a charmés. Ὡσαύτως μὴ λέγε, s'il a droit de répondre, qui le lui a accordé? ἀλλὰ, s'il a le droit de répondre· μηδέ, il demande grâce quoiqu'il ne la mérite pas· ἀλλὰ il demande sa grâce κτλ. Ἡ μεταχειρισθητι ἰσοδύναμόν τινα φράσιν, οἷον τὸ ἐξῆς παράδειγμα quand nous mimes en mer, elle était paisible, δυνατόν νὰ διορθωθῇ οὕτως, quand nous nous embarquâmes, la mer était paisible, ἐπειδὴ δὲν λέγουσι μετὰ τοῦ ἄρθρου quand nous mimes en la mer.

231. Ἰδιωτισμὸς γαλλικὸς εἶνε νὰ τίθεται ἡ qui μετὰ τῆς ὀριστικῆς ὡς ἀνάλυσις μετοχῆς ἢ ἀπαρεμφάτου· οἷον, tout-à-coup je crus voir Vénus qui fendait les nues dans son char volant (Télémaque liv. IV). Αἰφνης ἐφάνη μοι ὅτι εἶδον τὴν Ἀφροδίτην διασχίζουσαν τὰ νέφη εἰς τὸ πτερόεν ἄρμα της. Hercule sentit bientôt le feu dévorant qui se glissait jusque dans la moelle de ses os. Ὁ Ἡρακλῆς ἠσθάνθη εὐθύς τὸ παμφάγον πῦρ διεσπίον μέχρι τοῦ μυελοῦ τῶν κοκφάλων του. Ὁμοίως ἡ ἐξῆς φράσις voilà Marie qui vient, ἐξηγεῖται παρ' ἡμῖν, ἰδοὺ ἡ Μαρία ἐρχεται, παραλειπομένης τῆς ἀναφορικῆς.

232. Ἡ dont, ὡς καὶ ἐν τῷ Τεχνολογικῷ ἐσημειώθη, ἰσοδυναμεῖ μὲ γενικὴν καὶ ἀφαιρετικὴν τῶν ἀναφορικῶν παντὸς γένους καὶ ἀριθμοῦ. Λαμβάνεται δὲ ἐπὶ προσώπων τε καὶ πραγμάτων· ἀλλὰ πρέπει νὰ προηγήται τοῦ ὀνόματος τοῦ ὁποίου εἶνε συντακτικὴ· οἷον, la ville dont les habitants, ὅχι la ville les habitants dont. Ὁθεν ῥητέον la Seine dans le lit de laquelle viennent se jeter d'autres rivières, ὅχι dans le lit dont.

233. Ἄλλοτε ἢ que λαμβάνεται συνεπτυγμένως ἀντὶ τῆς ἐμπροθέτου le quel· οἷον, les jours que je l'ai vu, que j'ai mangé avec lui, ἀντὶ les jours pendant lesquels je l'ai vu.—Il ne me voit plus de l'œil qu'il me voyait· τὸ que ἐνταῦθα ἰσοδου-

ναμεί με τὴν γενικὴν dont, καὶ ἔχει ὁμοίότητα μετὰ τὸ ἀκλιτον ἐκεῖνο ὁποῦ τῆς χυδαίας φωνῆς. Δὲν με βλέπει πλέον μετὰ τὸ μάτι ὁποῦ (δι' οὐ) μ' ἔβλεπε.

234. Ἡ ἀντωνυμία qui ἐρωτηματικῶς λαμβανομένη εἶν' εὐχρηστος ἐπὶ προσώπων μόνον, οὐχὶ δὲ καὶ πραγμάτων ἀψύχων. "Οθεν μὴ λέγῃς qui sont les pays du Nord? ἀλλὰ quels sont les pays du Nord? Δύναται ὅμως νὰ εἴπῃ τις ὀρθῶς, Il y avait hier chez vous beaucoup de personnes: qui sont-elles? ὅτι περὶ προσώπων ἐνταῦθα ὁ λόγος.

235. "Οπου οἱ Ἕλληνες, ἐπὶ ἐξηρημένῃς προτάσεως, μεταχειρίζομεθα τὴν ἐρωτηματικὴν ἀντωνυμίαν τί· οἶον, δὲν ἐξεύρω τί ζητεῖς, οἱ Γάλλοι μεταχειρίζονται τὴν ἀναφορικὴν ce que· je ne sais pas ce que vous demandez.

236. Ἡ quoi λαμβάνεται, ὡς εἴρηται ἐν τῷ Τεχνολογικῷ, καὶ ὡς ἀναφορικὴ καὶ ὡς ἐρωτηματικὴ ἀντωνυμία. Εἶνε δὲ κοινοῦ γένους καὶ ἀριθμοῦ, εὐχρηστος ἐπὶ πραγμάτων ἀψύχων. Πρέπει δὲ νὰ προτιμᾶται μάλιστα, ὅταν τὸ εἰς ὃ ἀναφέρεται εἶνε οὐχὶ ὀρισμένον, ἀλλὰ γενικόν καὶ ἀόριστον, ὅποιαί αἱ λέξεις ce, voilà, rien· οἶον, voilà de quoi je voulais vous parler—il n'y a rien sur quoi on ait plus écrit.

237. Ἡ ἀντωνυμία αὕτη λαμβάνεται συχνότατα μετὰ τῆς προθέσεως de, ἀποτελοῦσα ἰδιαιτέραν τινὰ φράσιν εἰς τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν, καὶ παριστάσα τὴν ὕλην ἐξ ἧς, ἢ τὸν τρόπον καθ' ὃν, ἢ τὸ ὄργανον δι' οὗ γίνεται τι· οἶον, donnez-moi de quoi écrire, δός μοι τὰ ἀναγκαῖα εἰς γραφὴν.—Il a de quoi être content, ἔχει ὅσα τὸν ἀρκοῦν νὰ εἶν' εὐχαριστημένος.—Il n'a pas de quoi vivre, δὲν ἔχει τὰ πρὸς τὸ ζῆν.—Nous avons de quoi nous amuser, ἔχομεν πῶς νὰ διασκεδάσωμεν.

238. Εἰς τὰς ἀναφορικὰς ἀντωνυμίας κατατάσσεται καὶ ἡ κοινοῦ γένους καὶ ἀριθμοῦ οὐ· le péril οὐ je m'engage, ὁ κίνδυνος εἰς ὃν ἐμβάλλω ἑμαυτόν. Εἶνε δὲ εὐχρηστος ὅχι μόνον ἐπὶ πραγμάτων ἀψύχων, ἀλλ' ἐπίσης, παρὰ ποιηταῖς, καὶ ἐπὶ προσώπων· ὡς

il ne reste que moi

où l'on découvre encor les vestiges d'un roi.

(Racine, Alexandre. acte II sc. 2).

239. Πολλὴ εἶνε παρὰ Γάλλοις ἡ χρῆσις τῶν δύο μονοσυλλάβων

ἀντωνυμιῶν en καὶ y, ἐξ ὧν ἡ μὲν πρώτη ἰσοδυναμεῖ μὲ γενικὴν ἢ ἀφαιρετικὴν προσωπικῆς ἀντωνυμίας παντὸς γένους καὶ ἀριθμοῦ, ἡ δὲ ἄλλη μὲ δοτικὴν. Τὰς μεταχειρίζονται δὲ κατακόρως, διότι μονοσύλλαβοι οὔσαι φέρουσιν εἰς τὸν λόγον σαφῆνειαν ἄνευ σχοινοτενείας. Καὶ ἡ μὲν en τίθεται ἐπὶ προσώπων τε καὶ πραγμάτων, ἡ δὲ y μόνον ἐπὶ πραγμάτων ἀψύχων. Vous souvenez-vous de cet homme ἢ de cette chose?—je m'en souviens. Ἐνθυμείσθε τὸν ἄνθρωπον ἢ τὸ πρᾶγμα τοῦτο;—τὸν ἐνθυμοῦμαι ἢ τὸ ἐνθυμοῦμαι.

J'ai connu le malheur, et j'y sais compatir.

ἦτοι je sais compatir au malheur.

240. Ἐπειδὴ δὲ αἱ προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι de lui, à lui, d'elle, d'eux, d'elles, leur, σημαίνουναι πάντοτε πρόσωπον καὶ οὐχὶ πρᾶγμα, μεταχειρίζονται ἀντ' αὐτῶν ἐπὶ ἀψύχων πραγμάτων τὴν en καὶ y· ὥστε ἡ ἐξῆς φράσις εἶνε σόλοικος· cette maison menace ruine; n'approchez pas d'elle, ἀλλὰ ῥητέον, n'en approchez pas. Οὐδὲ εἰς τὴν φράσιν ταύτην ces bâtiments n'étant pas assez grands, je leur ferai ajouter une aile, ἔχει καλῶς ἡ ἀντωνυμία leur, καθὼ ἀναφερομένη εἰς τὴν λέξιν bâtiments, κτίρια, ἀλλὰ ῥητέον j'y ferai ajouter une aile.

Σημ. Παντοῦ ὅπου ἡμεῖς ἐκφέρομεν ἐπίθετον ἢ ἀντωνυμίαν ἢ ὄνομα ἀοιθητικόν, ὑπακουομένου ἐκ τῶν ἀνωτέρω τοῦ οὐσιαστικοῦ, οἱ Γάλλοι ἀναπληροῦσι πάντοτε τὸ ἐλλείπον οὐσιαστικόν διὰ τῆς ἀντωνυμίας en· οἷον εἰς τὴν ἐρώτησιν ἔχετε ἀδελφούς; ἡμεῖς ἀπαντῶμεν ἀπλῶς ἔγω, ὁ δὲ Γάλλος μετὰ τοῦ en, j'en ai, ἢ ἔγω τρεῖς, j'en ai trois· πολλούς, j'en ai plusieurs.

Περὶ τῆς Ἀορίστου Ἀντωνυμίας **Même.**

241. Ἡ λέξις même εἶνε ἢ ἐπίθετον ἀντωνυμικόν, ἄρα κλιτὸν ἢ ἐπίρρημα, ἄρα ἄκλιτον.

242. Ἐπίθετον μὲν εἶνε ἂ. ὅταν λαμβάνεται ἐν ἄρθρῳ καὶ σημαίνει ταυτότητα (l'identité), ἀντιστοιχοῦσα πρὸς τὴν ἑλληνικὴν ὁ αὐτός· le même homme, ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος· les mêmes verus, αἱ αὐταὶ ἀρεταί.

β'. Ὅταν συντίθεται μετὰ τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν, moi-même, toi-même, lui-même, nous-mêmes, vous-mêmes, eux-mêmes, ἀντιστοιχοῦσα πάλιν πρὸς τὴν ἑλληνικὴν αὐτός μετὰ τῶν προσωπικῶν, ἐγὼ αὐτός, ἐμοῦ αὐτοῦ ἢ ἐμαυτοῦ, σὺ αὐτός, κτλ. ἦτοι πρὸς τὰς συνθέτους αὐτοπαθεῖς. Ceux qui se plaignent de

la fortune n'ont souvent à se plaindre que d'eux-mêmes. Πολλοὶ τῶν μεμφομένων τὴν τύχην ὤφειλον ἑαυτοὺς μᾶλλον νὰ μέμφονται.

γ'. "Όταν ἔπεται κατόπιν οὐσιαστικοῦ μὲ δύναμιν ἐπιτάσεως· la gloire même, καὶ αὐτὴ ἡ δόξα· la vie même, καὶ αὐτὴ ἡ ζωὴ. Ἄλλ' ἐνταῦθα συμβαίνει ἰδιοτροπία τις, διότι ἂν μὲν τὸ οὐσιαστικὸν εἶνε ἐν μόνον, τὸ même συμφωνεῖ μετ' αὐτοῦ κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν, καὶ θεωρεῖται ὡς ἐπίθετον· ἂν δὲ δύο ἢ πλείονα, δὲν συμφωνεῖ οὐδὲ θεωρεῖται ὡς ἐπίθετον, ἀλλ' ὡς ἐπίρρημα· οἷον, les animaux, les plantes même étaient au nombre des divinités égyptiennes, τὰ ζῶα, τὰ φυτὰ αὐτὰ ἢ καὶ τὰ φυτὰ ἀκόμη συγκατελέγοντο μετὰ τῶν αἰγυπτίων θεῶν.

243. Ἐπίρρημα εἶνε προσέτι ὅταν τίθεται ὡς προσδιορισμὸς ῥήματος, καὶ τότε ἐξηγεῖται διὰ τοῦ μάλιστα, ἢ ὡς καί, ἢ ἀκόμη καί, δηλ. διὰ προσθετικοῦ τινος ἢ ἐπιτατικοῦ μορίου· ἢ, ἂν εἶνε ἄρνησις, διὰ τοῦ οὐδὲ ἢ οὐδὲ κἀν· nous ne devons pas fréquenter les méchants; nous devons même les éviter, δὲν πρέπει νὰ συναναστρεφώμεθα τοὺς πονηροὺς, ὀφείλομεν μάλιστα καὶ νὰ τοὺς φεύγωμεν.

Mon cœur lassé de tout, même de l'espérance.
(Lamartine).

ἡ καρδία μου βαρυνθεῖσα τὰ πάντα, ὡς καὶ αὐτὴν τὴν ἐλπίδα. Nous n'irons pas à la campagne, nous n'avons pas même envie d'y aller, δὲν θὰ ὑπάγωμεν εἰς τὴν ἐξοχὴν, καὶ οὐδ' ἔχομεν κἀν ὄρεξιν νὰ ὑπάγωμεν.

Περὶ τῆς Ἀνωνομίας Tout.

244. Ἡ κατὰ Γάλλους ἀόριστος ἀνωνομία tout, πᾶς ἢ ὅλος, tout homme πᾶς ἄνθρωπος, tout le monde, ὅλος ὁ κόσμος, λαμβάνεται ἐπίσης καὶ ὡς ἐπίρρημα, ὅλος, ὅλωσδιόλου· tout clair, ὅλος φανερός ἢ ὀλοφάνερος· tout noir, ὀλόμαυρος. Τότε δὲ ἀκολουθεῖ τὴν ἐξῆς κανόνα. Μετὰ τῶν ἀρσενικῶν ἐπιθέτων μένει πάντοτε ἄκλιτος, ἦτοι κἀμνη καὶ εἰς τὸν πληθυντικὸν tout.

Nos vaisseaux sont tout prêts et le vent nous appelle.

τὰ πλοῖά μας εἶνε ὀλοέτοιμα, καὶ ὁ ἄνεμος μᾶς προσκαλεῖ. Ὅμοίως μένει ἄκλιτος μετὰ τῶν θηλυκῶν τῶν ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένων. Eucharis demeurait tout interdite. Ἡ Εὐχαρίς ἔμνε κατατεθορυ-

θημένη. Μετὰ δὲ τῶν θηλυκῶν τῶν ἀρχομένων ἀπὸ συμφώνου εἶνε κλιτή, ἔστω καὶ εἰς ἐπιρρήματικὴν σημασίαν. Certes tu me dis là une chose t o u t e nouvelle, τῇ ἀληθείᾳ μοι λέγεις πράγμα ὅλως διόλου νέον.

243. Ὁ αὐτὸς κανὼν τηρεῖται καὶ ὅταν τὸ tout λαμβάνεται μετὰ ἐπιθέτου τινὸς ἐπομένου τοῦ que, εἰς τὴν σημασίαν τοῦ ὅσον καὶ ἂν οἶον, la valeur, tout héroïque qu'elle est, ne suffit pas pour faire les héros, ἡ ἀνδρεία ὅσον ἡρωοπρεπῆς καὶ ἂν εἶνε δὲν ἀρκεῖ μόνη ν' ἀναδείξῃ τινὰ ἥρωα. L'espérance t o u t e trompeuse qu'elle est, sert au moins à nous mener à la fin de la vie par un chemin agréable, ἡ ἐλπίς ὅσον πλάνος καὶ ἂν εἶνε, ἔχει καὶ τὸ καλὸν ὅτι ἄγει ἡμᾶς δι' ὁδοῦ τερπνῆς εἰς τὸ τέλος τῆς ζωῆς.

246. Ὅταν δὲ τὸ tout λαμβάνεται ὡς προσδιορισμὸς ἄλλου ἐπιρρήματος, μένει πάντοτε ἀκλιτον, tout doucement, tout aussi bon ἢ ὅταν συνοδεύῃ οὐσιαστικόν τι, Il est, ἢ elle est tout zèle, tout ardeur et tout obéissance, ἐνῶ ἡμεῖς εἰς τοιαύτην περίστασιν συμμεταβάλλομεν τὸ ἐπίθετον ὅλος πρὸς τὸ ὑποκείμενον, ἦτον ὅλος ζῆλος ἢ ἦτον ὄλη (ἢ γυνή) ζῆλος. Les français sont tout feu pour entreprendre, οἱ Γάλλοι εἶνε ὅλοι πῦρ ὅταν ἐπιχειρῶσι τι.

247. Ἐχει δὲ ἡ ἀντωνυμία αὕτη σημασίαν ἐπιρρήματικὴν καὶ μετὰ τῶν τροπικῶν μετοχῶν, ἐρμηνευομένη τότε διὰ τοῦ ἄμα. Elle lui dit cela tout en riant, εἶπεν αὐτῷ τοῦτο ἄμα γελῶσα.

248. Συνοδεύουσα ὀνόματα πόλεων θηλυκοῦ γένους τίθεται κατὰ γένος ἀρσενικόν· οἶον, tout Rome le sait.—tout Florence l'a vu, ἦτοι tout le peuple de Rome, de Florence. Συμφωνεῖ ὁμως ἐπιθετικῶς μετὰ τῶν χωρῶν ἢ ἐπαρχιῶν ὀνόματα· οἶον, toute la France l'a vu.

249. Προτασσομένη τῶν ἀριθμητικῶν ὀνομάτων σημαίνει τὸ συναμα, tous les deux, συναμφοτέροι· ἢ περιόδον χρόνου, tous les cinq jours, ἀνὰ πᾶσαν πέμπτῃν ἡμέραν.

250. Ὡς πρὸς τὴν θέσιν δὲ ἡ tout ἐπιτάσσεται εἰς τὰς προσωπικὰς ἀντωνυμίας, nous, vous, eux. Nous tous, πάντες ἡμεῖς, vous tous, eux tous. Συνοδεύουσα δὲ τὰς τριτοπροσώπους le, la, les, τίθεται μετὰ τὸ ῥῆμα, οὕτινος εἶν' ἐκείναι ἀντικείμενον, ἢ μεταξὺ τοῦ βοηθητικοῦ καὶ τῆς μετοχῆς, ἂν ὁ χρόνος εἶνε σύνθετος. Je les ai t o u s éprouvés, et je les trouve t o u s très-bons.

251. Ἡ ἀντωνυμία tout ἐπαναλαμβάνεται πρὸ ἐνὸς ἐκάστου τῶν οὐσιαστικῶν, καὶ μάλιστα ἂν ταῦτα διαφέρωσι κατὰ τὸ γένος. Ὅθεν ἡ φράσις αὕτη je suis avec toute l'ardeur et le respect possible, εἶνε σόλοικος· τὸ ὀρθὸν avec toute l'ardeur et tout le respect.

252. Τὸ ἐνικόν tout ἰσοδυναμεῖ πολλάκις μὲ τὸ παρ' ἡμῖν ἑναρθρον πληθυντικόν τὰ πάντα· tout tombe, tout périt, tout se confond autour de nous. Τὰ πάντα πίπτουσι περὶ ἡμᾶς, τὰ πάντα χάνονται, τὰ πάντα συμφύρονται καὶ συγχέονται.

Περὶ τοῦ Quelque.

253. Ἡ ἀντωνυμία quelque ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὴν ἀόριστον ἑλληνικὴν τις, quelque homme, ἀνθρωπός τις, quelques hommes, ἀνθρωποὶ τινες.

254. Πολλάκις ὅμως ἔχουσα ἐπόμενον τὸν σύνδεσμον que μετὰ ῥήματός τινος μεταβάλλει σημασίαν καὶ δύναμιν, καὶ ἂν μὲν ἀκολουθῆ ἀμέσως ὄνομα οὐσιαστικόν, συμφωνεῖ μὲ αὐτὸ κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν, καὶ ἐξηγεῖται διὰ τοῦ οἰοσθήποτε καὶ ἄν· οἶον,

Princes, quelques raisons que vous puissiez me dire.

οἰοσθήποτε λόγους καὶ ἂν ἔχητε νὰ μὲ εἰπῆτε.

255. Ἄν δὲ ἀκολουθῆ ἐπίθετον ἢ μετοχὴ ἢ ἐπίρρημα, μένει ἀκλιτος, καὶ μεταφράζεται διὰ τοῦ ὅσον καὶ ἄν· οἶον, quelque puissants qu'ils soient, ὅσον δυνατοὶ καὶ ἂν εἶνε· quelque considérés que nous soyons, ὅσον εὐπόληπτοι καὶ ἂν εἴμεθα· quelque adroitement qu'ils s'y prennent, ὅσον ἐπιδεξίως καὶ ἂν ἐπιλάβωνται τοῦ ἔργου.

Σημ. Ἄν δὲ ἐπίθετον δὲν εἶνε μόνον, ἀλλὰ μετ' οὐσιαστικοῦ, τὸ quelque συμφωνεῖ μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ· quelques grandes richesses que vous possédiez, ὅσον μέγαν πλοῦτον καὶ ἂν ἔχητε.

256. Ἄν ὅμως ἀμέσως μετὰ τὸ quelque δὲν ἀκολουθῆ μήτε οὐσιαστικόν μήτ' ἐπίθετον, ἀλλὰ ῥῆμα, τότε διακρίεται εἰς δύο λέξεις quel que, καὶ τὸ μὲν quel συμφωνεῖ κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν μὲ τὸ ὑποκείμενον τοῦ ῥήματος, τὸ δὲ que μένει ἄτρεπτον· οἶον, quel que soit votre mérite; quels que soient vos talents, οἰαδήποτε καὶ ἂν εἶνε ἡ ἀξία σου, τὰ προτερήματά σου.

257. Προτασσόμενον τῶν ἀριθμητικῶν ὀνομάτων τὸ quelque ἐπὶ

τῆς σημασίας τοῦ περίπου μένει ἀκλιτον. Alexandre perdit qu e l-
q u e trois cents hommes lorsqu'il défit Porus. Ὁ Ἀλέξαν-
δρος ἀπέβαλε τριακοσίου περίπου ἀνδρῶν ὅτε τὸν Πῶρον ἐνίκησε.

258. Τὸ ὄνομα chose, πρᾶγμα, εἶνε γένους θηλυκοῦ· ἐνωθὲν δὲ
μετὰ τοῦ quelque συντάσσεται μετὰ τῶν ἀντωνυμιῶν καὶ τῶν ἐπιθέ-
των ὡς εἰ ἦτο ἀρσενικοῦ ἢ μᾶλλον οὐδετέρου γένους. Ne dites pas
à votre ami qui vous demande quelque chose : allez et
revenez, je vous le donnerai demain. Ἦτοι ἢ εἰς τὸ quelque
chose ἀναφερομένη ἀντωνυμία le ἐτέθη κατὰ γένος ἀρσενικόν. Je
vous dirai quelque chose de fâcheux, λυπηρόν τι· quelque
chose de merveilleux, θαυμαστόν τι. Ἐνθα παρατηροῦμεν ὅτι τὸ
ἐπιθετον fâcheux, merveilleux ἐτέθη κατ' ἀρσενικόν γένος, προσέτι
δὲ ὅτι συνοδεύεται ὑπὸ τῆς προθέσεως de.

Σημ. Ἡ πρόθεσις de τίθεται καὶ μετ' ἄλλων ἀορίστων ἀντωνυμιῶν· οἷον
τοῦ rien· rien de bon· οὐδὲν καλόν, rien de solide, οὐδὲν στερεόν· τοῦ
quoî, ἰδίως ὅταν ἀκολουθῇ συγκριτικόν· quoî de plus juste? τί δικαιότερον;
ἢ καὶ μετὰ τοῦ ce que· et tout ce qu'il avait vu faire de plus remarquable
aux héros de l'âge passé, καὶ πᾶν ὅ,τι ἀξιολογώτατον εἶδε πράττοντας τοὺς
ἥρωας τῆς παρελθούσης γενεᾶς.

Περὶ τῆς Ἀντωνυμίας Tel.

259. Ἡ ἀντωνυμία tel θηλ. telle, ἀντιστοιχοῦσα πρὸς τὴν ἑλλη-
νικὴν τοιοῦτος, ἔχει συνήθως ἐπόμενον τὸ que, οἷος ἢ ὅποιος. L'hom-
me n'est pas tel qu'il devrait être· ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶνε τοιοῦ-
τος ὅποιος ὡφελε νὰ εἴνε. Ἡ καὶ δις κατὰ σειρὰν ἐν παρομοιακοῖς λό-
γοις· telle vie, telle mort, οἷος ὁ βίος, ἢ κατὰ τὸν βίον καὶ ἡ τε-
λευτή· tel maitre, tel valet (κατὰ τὸν μαστρογιάννη καὶ τὰ κοπέ-
λια του).

260. Ἡ tel μετὰ τῆς ἀορίστου un λαμβανομένη ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ
τῆς Ἑλληνικῆς ὁ δεῖνα. Avez-vous vu un tel? Εἶδες τὸν δεῖνα;
Ἄλλοτε κεῖται ἀοριστολογικῶς ἀντὶ τοῦ τις εἰς φράσεις γωματευτικὰς
καὶ ἀποφθέγματα. Tel sème qui souvent ne recueille pas,
πολλάκις σπείρει τις καὶ δὲν θερίζει, ἔστιν ὁ σπείρων καὶ μὴ θερίζων.

261. Εἰς ποιητικὰς παρομοιώσεις ἢ tel τιθεμένη ἐν ἀρχῇ τῶν δύο
συγκρινομένων εἰκόνων ἢ ἐννοιῶν ἰσοδυναμεῖ μὲ τὰ παρ' Ἑλλῆσιν ὁ-
οιωματικὰ μόρια, ὅπως... οὕτως. Tel qu'un lion rugissant met

en fuite les bergers épouvantés, tel Achille... Ὅπως λέων βρυχώμενος τρέπει εἰς φυγὴν τοὺς ἐμφόβους ποιμένας, οὕτως ὁ Ἀχιλλεύς...

Περὶ τοῦ On.

262. Ἡ ἀόριστος ἀντωνυμία *on*, ὡς εἶπομεν ἤδη ἐν τῷ Τεχνολογικῷ, λαμβάνεται πάντοτε μετὰ τοῦ τρίτου ἐνικοῦ προσώπου τῶν ῥημάτων. *On dit que...* Λέγουσιν ἢ λέγεται ὅτι... Διὰ δὲ τὸ γενικὸν καὶ ἀόριστον τῆς σημασίας, θεωρεῖται συνήθως ὡς γένους ἀρσενικοῦ καὶ ἀριθμοῦ ἐνικοῦ. Πλὴν ἐνίοτε, ὅταν προφανῶς ὁ λόγος εἴνε περὶ προσώπου θηλυκοῦ, δέχεται κατηγορούμενον θηλυκοῦ γένους. *Quand on est mariée, on n'est pas toujours maîtresse de ses actions.*

263. Ἐπίσης τὸ κατηγορούμενον τίθεται καὶ κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν, ὅταν διὰ τοῦ *on* σημαίνονται προφανῶς πολλὰ ἄτομα. *On n'est pas des esclaves pour essayer de si mauvais traitements.—Ici l'on est égaux.*

264. Ἡ ἀντωνυμία αὕτη προσλαμβάνει ἐνίοτε καὶ τὸ ἄρθρον εἰς ἀποφυγὴν χασμωδίας, μάλιστα μετὰ τὰς λέξεις *et, si, ou*. *Et l'on dit—Si l'on voit—Ou l'on verra.* Ἐκτός ἂν ἀκολουθῇ ἄλλο *l*, διότι τότε γεννᾶται νέα κακωφονία· λέγε λοιπὸν, *et on le dit, si on la voit, καὶ οὐχὶ et l'on le dit, si l'on la voit.*

Περὶ τοῦ Personne.

265. Ἡ λέξις *personne* ἢ εἶνε ὄνομα γένους θηλυκοῦ, ἀριθμοῦ ἐνικοῦ ἢ πληθυντικοῦ κατὰ τὴν χρῆσιν, σημαίνουσα πρόσωπον, ἄνθρωπον· οἷον, *Je sais cette nouvelle d'une personne qui est bien instruite—Les personnes qui sont incapables d'oublier les bienfaits sont ordinairement généreuses· ἢ ἀντωνυμία ἀόριστος, καὶ τότε ἐκφέρεται ἀνάρθως, εἶνε γένους ἀρσενικοῦ, καὶ μόνον καθ' ἐνικὸν ἀριθμὸν εὐχρηστος. Καὶ εἰς μὲν τὰς ἀρνητικὰς προτάσεις ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ ἡμέτερον οὐδεὶς· οἷον, *personne ne sait s'il est digne d'amour ou de haine, οὐδεὶς γινώσκει ἂν εἴνε ἀγάπης ἢ μίσους ἄξιος.* Ὅταν δὲ ἡ πρότασις δὲν εἴνε ἀρνητικὴ, ἰσοδυναμεῖ ἀπλῶς μὲ τὸ *τίς*. *Je doute que personne ait mieux peint la nature dans son aimable simplicité que le sensible**

Gesner. Ἀμφιβάλλω ἂν ἐζωγράφησέ τις ποτὲ τὴν φύσιν ἐν τῇ ἐπε-
ράσῳ αὐτῆς ἀπλότῃ κάλλιον τοῦ εὐαισθήτου Γεσνέρου.

Περὶ τοῦ **Aucun**.

266. Ἡ δὲ aucun θηλ. aucune ἔχει ἐπίσης εἰς τὰς ἀρνητικὰς προτάσεις σημασίαν τοῦ οὐδεὶς, οὐδεμία. Τίθεται δὲ ἢ ἐπιθετικῶς μετὰ τινος οὐσιαστικοῦ, ὡς aucun chemin de fleurs ne conduit à la gloire, ἢ καθ' ἑαυτήν, ἐπομένου τοῦ οὐσιαστικοῦ κατὰ γενικὴν διαίρετικὴν, aucun de nos écrivains. Ὅταν δὲ τὸ οὐσιαστικὸν δὲν ὀρίζεται, πρέπει νὰ προτιμᾶται αὐτῆς ἡ personne. Ὅθεν μὴ λέγῃς je n'ai jamais rien demandé à aucun, ἀλλὰ je n'ai jamais rien demandé à personne.

267. Εἰς δὲ τὰς ἐρωτηματικὰς ἢ ἀμφιβολίας δηλωτικὰς προτάσεις, ἰσοδυναμεῖ τῇ ἀορίστῳ τίς. Je doute qu'il y ait aucun auteur sans défaut. Ἀμφιβάλλω ἂν εἴνε (τις) συγγραφεὺς χωρὶς εὐλείψεις.

268. Ἡ ἀντωνυμία αὕτη εἶνε εὐχρηστος καθ' ἑνικὸν μόνον ἀριθμὸν, ἂν καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαιοτέροις ἀπαντᾶται ἐνίοτε καὶ κατὰ πληθυντικόν, ὅπως παρ' Ἑλλησι τὸ οὐδένας. Οὕτω παρὰ Μοντεσκίῳ, je ne me mêlai plus d'aucunes affaires.

269. Τὴν σήμερον ἐπιτρέπεται ἢ κατὰ πληθυντικὸν χρῆσις αὐτῆς, μόνον ὅταν τὸ οὐσιαστικὸν εἴνε ἐκ τῶν μὴ ἐχόντων ἐνικόν. Il n'a fait aucuns frais—Il n'a versé aucuns pleurs· διότι αἱ λέξεις frais (ἐξοδα), pleurs (δάκρυα) δὲν ἔχουσιν ἐνικόν.

Περὶ τοῦ **Rien**.

270. Ὅ,τι εἶπομεν περὶ τοῦ personne καὶ aucun, ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὸ rien, ἤτοι ἐπὶ τῶν ἀρνητικῶν προτάσεων ἔχει τὴν σημασίαν τοῦ οὐδέν. Il ne dit rien—Il ne repond rien. Ἐπὶ δὲ τῶν ἐρωτηματικῶν ἢ ἀμφιβολίας δηλωτικῶν, τὴν σημασίαν τῆς ἀορίστου αἰ. Y a-t-il rien de si beau? Ὑπάρχει τι τόσοσ ὠραῖον;

271. Ἐνίοτε τὸ rien λαμβάνεται ὡς ὄνομα ἐνάρθρου ἐπὶ τῆς σημασίας μηδαμινοῦ πράγματος, ὡς φαίνεται εἰς τὸ ἐξῆς ῥητόν. Il vaut mieux ne rien faire que de faire des riens. Κάλλιον τὸ μηδὲν πράττειν ἢ τὸ πράττειν μηδαμινά.

Περὶ τοῦ **Nul**.

272. Ἡ ἀόριστος ἀντωνυμία **nul** καθ' ἑαυτὴν μὲν, ἄνευ οὐσιαστικοῦ λαμβανομένη, εἶν' εὐχρηστος μόνον κατ' ἀριθμὸν ἐνικὸν καὶ γένος ἀρσενικόν, καὶ τίθεται εἰς τὰς ἀρνητικὰς προτάσεις μὲ τὴν αὐτὴν τῆς *personne* σημασίαν καὶ δύναμιν.

Nul n'est content de sa fortune,
Ni mécontent de son esprit.

Λαμβανομένη δ' ἐπιθετικῶς μετὰ οὐσιαστικοῦ τινος, φυλάττει τὴν αὐτὴν σημασίαν τοῦ οὐδέις, ἐπιδέχεται δὲ τότε καὶ θηλυκὸν γένος, ἀλλ' ὅχι καὶ πληθυντικὸν ἀριθμὸν. L'homme ne trouve nulle part (οὐδαμοῦ, ἐν οὐδενὶ τόπῳ) son bonheur sur la terre.

273. Ἄλλοτε ἢ **nul** σημαίνει πᾶν τὸ κατὰ νόμον ἄκυρον, τότε δὲ σχηματίζει πληθυντικὸν ἀριθμὸν αἴον, Toutes ces procédures (αἱ διαδικασίαι) sont nulles.—Ces effets (αἱ χρεωστικά) sont nuls.

Περὶ τῆς **Quiconque**, **Quelconque** καὶ *à l'lor tierōn*

Ἀορίστον Ἀρτωνυμιῶν.

274. Ἡ μὲν **quiconque** (ὅστισδήποτε) λαμβάνεται ἐπὶ προσώπων, καθ' ἑαυτὴν, ἄνευ οὐσιαστικοῦ, ἢ ἂν προστεθῇ οὐσιαστικόν, ἐκφέρεται κατὰ μορφήν γενικῆς διαιρετικῆς. **Quiconque** n'observera pas cette loi, sera puni· ἢ **quiconque** de vous.—Il a promis de la protéger contre **quiconque** l'attaquerait. Πληθυντικὸν δὲν ἔχει, καὶ εἶνε συνήθως γένους ἀρσενικοῦ· δύναται τις ὅμως, πρὸς γυναικῆς ἀποτεινόμενος, νὰ εἴπῃ, **quiconque** de vous sera assez *hardie* e pour médire de moi, je la ferai repentir, ἐκφέρων τὸ *hardie* κατὰ θηλυκὸν γένος.

275. Ἡ δὲ **quelconque** τὴν αὐτὴν τῆ **quiconque** ἔχουσα ἀοριστολογικὴν σημασίαν, τίθεται ἐπιθετικῶς μετὰ οὐσιαστικῶν ἀρσενικοῦ τε καὶ θηλυκοῦ γένους, ἐπὶ προσώπων τε καὶ πραγμάτων ἀψύχων· ἔχει δὲ τοῦτο ἴδιον, ὅτι ἐπιτάσσεται τῷ οὐσιαστικῷ.—Il ne lui est demeuré chose **quelconque**, δὲν ἀπελείφθη αὐτῷ οὐδσοῦν.

276. **Plusieurs** (πολλοί, πολλαί). Κοινῷ γένους καὶ πάντοτε πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ. Λαμβάνεται καὶ καθ' ἑαυτὴν, ἀλλ' ἐπὶ προσώπων οὐχὶ δὲ πραγμάτων ἀψύχων· καὶ μετὰ τῶν ὀνομάτων ἐπιθετικῶς, ἐπὶ προσώπων τε καὶ πραγμάτων. **Plusieurs** se sont trompés

en voulant tromper les autres—Plusieurs historiens ont raconté.—On le dit ainsi dans plusieurs gazettes.

277. **L'un l'autre.** Αἱ λέξεις αὗται ἐν τῇ αὐτῇ προτάσει λαμβανόμεναι σημαίνουσιν ἀμοιβαιότητα ἐνεργείας, ὡς ἡ ἑλληνικὴ ἀντωνυμία ἀλλήλους. Le feu et l'eau se détruisent l'un l'autre, φθείρουσιν ἄλληλα.—Elles s'estiment l'un l'autre, τιμῶσιν ἀλλήλας. Εἰς τὰς τοιαύτας φράσεις τὸ l'un θεωρεῖται ὡς ὑποκείμενον καὶ μένει πάντοτε κατ' ὀνομαστικὴν, τὸ δὲ l'autre ὡς ἀντικείμενον, καὶ δύναται νὰ προσλάβῃ τὰς πτωτικὰς προθέσεις de καὶ à, ἂν ἡ πρότασις τὸ ἀπαιτῇ, ὡς ils médisent l'un de l'autre.

278. Ὅταν ὁ λόγος εἶνε οὐχὶ περὶ δύο ἀλλὰ περὶ πολλῶν προσώπων ἢ πραγμάτων, προτιμᾶται ὁ πληθ. les uns les autres. Tous ses projets semblaient se détruire les uns les autres, οὐχὶ l'un l'autre.

279. Δὲν πρέπει δὲ νὰ συγχέωμεν τὸ l'un l'autre, μετὰ τοῦ l'un et l'autre τὸ δευτέρον σημαίνει ἀμφοτέρω, μὴ παρέχον ἰδέαν ἀμοιβαιότητος.

280. Τιθέμεναι δὲ αἱ λέξεις l'un l'autre εἰς διάφορα κῶλα σημερινοὺς καταμερισμόν, καὶ ἀντιστοιχοῦσι πρὸς τὰ τῆς ἑλληνικῆς ὁ μὲν, ὁ δέ: καὶ κατὰ πληθυντικόν les uns, les autres, οἱ μὲν, οἱ δέ, les unes, les autres, αἱ μὲν, αἱ δέ.

281. Κατὰ τινὰ ἰδιωτισμὸν γαλλικὸν τίθεται ἡ autre μετὰ τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν πρὸς διαστολὴν γένους ἢ τάξεως ἢ ἐπαγγέλματος βίου: nous autres Grecs, nous avons la coutume, οἱ Ἕλληνες ἡμεῖς συνειθίζομεν: vous autres philosophes, σεῖς οἱ φιλόσοφοι κτλ.

282. **Autrui,** ἄλλος. Ἡ ἀντωνυμία αὕτη λαμβάνεται πάντοτε ὡς ἔμμεσον ἀντικείμενον μετὰ τῶν προθέσεων de ἢ à: οὐδέποτε δὲ ὡς ὑποκείμενον ἢ ὡς ἄμμεσον ἀντικείμενον. L'honnête homme remarque les défauts d'autrui (τὰ τοῦ πλησίον ἢ τὰ τῶν πέλας ἑλαττώματα) mais il n'en parle jamais.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ Ῥήματος.

283. Ἰδιότης καὶ χαρακτὴρ τῆς Γαλλικῆς Γλώσσης εἶνε ὅτι ἔχομένη πάντοτε τῆς φυσικῆς τάξεως τῶν ἰδεῶν, ἀποφεύγει ὡς οἶόν τε τὰ λεγόμενα πρῶτιστα καὶ ὑπερβάτᾳ καὶ τὰς ἑλλείψεις, τὸ ὅποσον ἀφαιρεῖ μὲν τι δυνάμει ἐξ αὐτῆς, προσθέτει δὲ πάλιν ἀκρίβειαν. Ὅθεν εἰς τὴν γαλλικὴν σύνταξιν προτάσσεται μὲν συνήθως τὸ ὑποκείμενον, ἔπειτα τίθεται τὸ ῥῆμα, εἶτα δὲ τὸ κατηγορούμενον ἢ ἀντικείμενον, καὶ οἱ προσδιορισμοί. Ὑποκείμενον τοῦ ῥήματος εἶνε αἱ προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι, ὡς ἂν εἶνε ὄνομα τι ἢ ἄλλη τις ἀντωνυμία.

284. Τὸ ὑποκείμενον λοιπὸν εἴτε ὄνομα, εἴτε ἀντωνυμία προηγείται τοῦ ῥήματος, πλὴν τῶν ἐξῆς περιστάσεων καθ' ἃς ἔπεται τῷ ῥήματι ἦτοι

α. Ἐπὶ ἐρωτήσεως, διαπορήσεως ἢ θαυμασμοῦ· que voulez-vous? qui est-il ?

Perfide, oses-tu bien te montrer devant moi ?
(Racine. Andromaque).

ἄπιστε, τολμᾷς νὰ φανῆς ἔμπροσθέν μου ; que deviendrai-je ? τί νὰ γείνω ! que ferai-je ? τί νὰ κάμω ! que vois-je ? τί βλέπω ! Ἄν δὲ τὸ ὑποκείμενον εἶνε ὄνομα, τίθεται πρὸ τοῦ ῥήματος, ἀλλὰ τότε μετὰ τὸ ῥῆμα ἐπαναλαμβάνεται ἢ ἡ προσωπικὴ ἀντωνυμία· οἶον, César eût-il passé le Rubicon ?

β. Εἰς τὰς παρενθέσεις· dit-il, répondit-elle κτλ. Quand Ulysse, lui dis-je, partit pour aller au siège de Troie.

γ. Ὅταν ἡ ὑποτακτικὴ ἐγκλισις λαμβάνεται ἄνευ τοῦ συνδέσμου que ἀντὶ ευχτικῆς· ὡς, puisse-t-il être heureux ! εἴθε νὰ εὐτυχίση ! ainsi soit-il ! γένοιτο ! me préservent les Dieux ! οἱ θεοὶ νὰ μὲ φυλάξωσι ! vive la liberté ! ζήτω ἡ ἐλευθερία ! ἢ ὑποθετικῶς, οἶον

Coutât-il tout le sang qu'Hélène a fait répandre,
Dussé-je après dix ans voir mon palais en cendre.
(Andromaque).

Καὶ ἂν ἐμελλεν ἡ πράξις μου νὰ πληρωθῆ με ὅλον τὸ αἷμα ὅσον ἐχύθη ἐξ αἰτίας τῆς Ἑλένης. Καὶ ἂν ἐμελλον μετὰ δεκαετίαν νὰ ἐπίδω ἀποπερρούμενα τὰ ἀνάκτορά μου.

δ. Ὅταν ἡ πρότασις ἀρχίζη με τὰ μόρια ταῦτα à peine, aussi,

peut-être, encore, toujours, en vain, du moins, au moins. Aussi est-il votre ami, ὅθεν καὶ εἶνε φίλος σου· peut-être avez-vous raison, ἴσως ἔχετε δίκαιον· à peine fut-il arrivé, μόλις ἔφθασε· en vain prétendons-nous, μάρτην ἀπαιτοῦμεν. Μ' ὅλα ταῦτα δύναται τις νὰ εἴπη χωρὶς νὰ σφάλῃ καὶ aussi il est votre ami, peut-être vous avez raison, προτάσσω τὴν ἀντωνυμίαν, ἀλλὰ τὸ πρῶτον εἶνε εὐφραδέστερον. Ἄν δὲ τὸ ὑποκείμενον εἶνε ὄνομα, προηγείται μὲν τ' ὄνομα, ἀκολουθεῖ δὲ καὶ ἡ ἀντωνυμία· οἶον, en vain son père lui conseilla-t-il, εἰς μάρτην ὁ πατὴρ τὸν ἐσυμβούλευσε.

ε. Ὅταν ἡ πρότασις ἀρχίζῃ μὲ τὴν ἀντωνυμίαν tel ἢ τὸν σύνδεσμον ainsi. Tel était son avis.—Ainsi fut terminé le différend.

ς'. Ἐπιτάσσεται γλαφυρῶς τῷ ῥήματι τὸ ὑποκείμενον, ἂν τύχῃ νὰ παρακολουθῆται ἀμέσως ὑπὸ πολλῶν ἄλλων λέξεων· οἶον, là coulent mille divers ruisseaux qui distribuent partout une eau claire. Ἡ ἂν προηγῶνται ὡς ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος αἱ ἀντωνυμῖαι que, le, se· οἶον, ce que pense le philosophe n'est pas toujours ce que dicte la raison.—C'est ainsi que le voulut la Providence.

ζ'. Ἐπὶ τῶν ἀπροσώπων ῥημάτων, il est arrivé de grands malheurs, συνέβησαν μεγάλα δυστυχία· il s'est glissé une faute, παρεσέφρησεν ἀμάρτημά τι ὅπου προτάσσεται μὲν τὸ ῥήμα μετὰ τῆς ἀντωνυμίας il κατὰ τρίτον ἐνικὸν πρόσωπον, ἔπεται δὲ τὸ ὑποκείμενον καθ' ὅποιονδήποτε γένος ἢ ἀριθμὸν.

285. Πλὴν τῆς περιστάσεως ταύτης καὶ τῶν ἀνωτέρω σημειωθείσων, ἦτοι ἐπὶ ἐρωτήσεως, César eût-il passé le Rubicon? ἢ προηγουμένων τῶν μορίων peut-être, en vain, κτλ. οἶον, en vain son père lui conseilla-t-il, δὲν δυνάμεθα, ὑπάρχοντος ὑποκειμένου ἄλλου, νὰ θέσωμεν καὶ τὴν ἀντωνυμίαν ἐπὶ τῆς αὐτῆς προτάσεως. Οἱ ἐξῆς στίχοι σφάλλουσι κατὰ τοῦτο,

Louis en ce moment, prenant sont diadème,
Sur le front du vainqueur il le posa lui-même.

διότι ὑπάρχοντος τοῦ ὑποκειμένου Louis ἔχει καὶ τὴν ἀντωνυμίαν il.

286. Ἄν ὑπάρχωσιν εἰς τὸν λόγον δύο ἢ πλείοτερα ῥήματα ταυτοπροσωποῦντα, ἢ προσωπικὴ ἀντωνυμία, τὸ ὑποκείμενον αὐτῶν, ἐπαναλαμβάνεται ἀναγκαιῶς πρὸ ἐνὸς ἐκάστου αὐτῶν,

α. Ὄταν αἱ προτάσεις συνδέωνται διὰ παντός ἄλλου συνδέσμου πλὴν τῶν ἐξῆς *et, ou, ni, mais*· οἷον, *vous serez vraiment estimé, si vous êtes sage et modeste.*

β'. Ὄταν ὁ λόγος ἀπὸ ἀρνητικοῦ γίνεται θετικὸς ἢ τάνάπαλιν. *Il ne gagne rien et il dépense beaucoup.—Vous le dites et vous ne le pensez pas.*

287. Πλὴν τῶν δύο τούτων περιστάσεων αἱ προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι δύνανται νὰ ἐπαναληφθῶσιν ἢ μὴ, ὅπως μᾶλλον συντελεῖ εἰς τὴν τοῦ λόγου εὐφράδειαν καὶ σαφήνειαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

Περὶ Συμφωνίας τοῦ Ὑποκειμένου μετὰ τοῦ Ῥήματος.

288. Τοῦ ὑποκειμένου συνθέτου ὄντος ἐκ δύο ἢ πλειοτέρων ὀνομάτων, τὸ ῥῆμα τίθεται εἰς πληθυντικὸν ἀριθμὸν, πλὴν τῶν ἐξῆς περιστάσεων.

α. Ὄταν τὰ ὀνόματα εἶνε συνώνυμα· οἷον, *son courage, son intrépidité* ἐ *ton ne les plus braves*, διότι αἱ λέξεις *courage, intrépidité*, εἶνε σχεδὸν ταυτόσημοι.

β'. Ὄταν τὸ τελευταῖον ὄνομα τὸ ἀμέσως πρὸ τοῦ ῥήματος εἶνε τοιοῦτον, ὥστε ἔλκει ἰδιαίτερος τὴν προσοχὴν ἡμῶν, καὶ μᾶς φέρει τρόπον τινα εἰς λήθην τῶν προηγηθέντων· οἷον, *ce sacrifice, votre intérêt, votre honneur, Dieu l'exige*, τὴν θυσίαν αὐτὴν τὸ συμφέρον σου, ἢ τιμὴ του, ὁ Θεὸς τὴν ἀπαιτεῖ. Τὰ ὑποκείμενα ἐν ταῦθα κεῖνται κατὰ πρόοδον· ἢ μὲν τιμὴ εἶνε ἰσχυροτέρα τοῦ συμφέροντος, ὁ δὲ Θεὸς ἰσχυρότερος καὶ τοῦ συμφέροντος καὶ τῆς κατ' ἀνθρώπους τιμῆς ἢ ὑπολήψεως· τὸ ῥῆμα λοιπὸν ἐσυμφώνησε πρὸς τὴν τελευταίαν λέξιν ὁ Θεός.

β'. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ ὅταν κατόπιν πολλῶν ὑποκειμένων ἐπέρχεται λέξις τις περιλαμβάνουσα ἐν ἑαυτῇ καὶ συγκεκλαιούσα αὐτὰ ὅλα, οἷαι αἱ λέξεις *tout, rien, personne.*

*Le temps, les biens, la vie,
Tout est à la patrie.*

ὁ καιρὸς, τ' ἀγαθὰ, ἢ ζωὴ, τὰ πάντα εἰς τὴν πατρίδα ἀνήκουσι· τὰ πάντα εἰς τὸ γαλλικὸν εἶνε ἐνικοῦ ἀριθμοῦ· *tout*, τὸ πᾶν ἀνήκει.

δ'. Όταν δύο ὀνόματα συνδέονται διὰ τοῦ συνδέσμου ου (ή)· la faiblesse ou l'inexpérience nous fait commettre bien des fautes, ἡ ἀδυναμία (τοῦ χαρακτῆρος), ἡ ἄπειρία γίνεται αἰτία νὰ υποπίπτωμεν εἰς πολλὰ σφάλματα.

Σημ. Προηγουμένων δὲ διαφόρων προσώπων, τὸ ῥῆμα τίθεται κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν, καὶ τὸ μὲν πρῶτον εἶνε ἐπικρατέστερον τοῦ δευτέρου, τὸ δὲ δευτέρον τοῦ τρίτου· vous ou moi parlerons, vous ou votre frère viendrez.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.

Ἄλλαι Ἀνωμαλῖαι εἰς τὴν Ῥηματικὴν Συμφωνίαν.

289. Όταν ὑποκείμενον τοῦ ῥήματος εἶνε αἱ λέξεις ni l'un ni l'autre, ἡ ἀπλῶς δύο ὀνόματα συνδεόμενα διὰ τοῦ ἀρνητικῆς ni (οὐτε), τὸ ῥῆμα τίθεται κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν· οἶον, j'ai lu vos deux discours : ni l'un ni l'autre ne sont bons. Ni l'or ni la grandeur ne nous rendent heureux. Ἄλλ' ἂν ἡ ἔννοια τοῦ λόγου εἶνε τοιαύτη, ὥστε τὸ ἐν τῶν ὀνομάτων ἀποκλείει ἐξ ἀνάγκης τὸ ἕτερον, τότε τὸ ῥῆμα τίθεται εἰς ἐνικὸν ἀριθμὸν. Ni l'un ni l'autre n'obtiendra le prix· διότι δὲν δύνανται ἀμφοτέροι νὰ λάβωσι τὸ βραβεῖον· ἢ ὁ εἰς θέλει τὸ λάβει ἢ ὁ ἄλλος. Ni M. le duc ni M. le cardinal ne sera nommé ambassadeur à Saint-Petersbourg.

290. Οἱ Γάλλοι διακρίνουσι δύο εἶδη περιληπτικῶν ὀνομάτων, τὰ καθόλου περιληπτικὰ (collectifs généraux), καὶ τὰ κατὰ μέρος περιληπτικὰ (collectifs partitifs). L'armée, la foule, l'assemblée, la totalité εἶνε ἐκ τῶν καθόλου περιληπτικῶν· un nombre, une foule, une quantité, une troupe, εἶνε ἐκ τῶν κατὰ μέρος περιληπτικῶν. Τὰ μὲν λοιπὸν τοῦ πρῶτου εἶδους ἀπαιτοῦσι τὸ ῥῆμα κατὰ τὸν ἑαυτῶν ἀριθμὸν. La foule des humains est vouée au malheur. La totalité des hommes sacrifie l'avenir au présent. Εἰς δὲ τὰ τοῦ δευτέρου εἶδους τὸ ῥῆμα συμφωνεῖ μὲ τὴν γενικὴν, ἣτις πάντοτε τὰ συνοδεύει. Un grand nombre d'ennemis parurent. On vit une nuée de Barbares qui désolèrent tout le pays. Une infinité de monde pense comme vous.

191. Τὰ ποσότητος ἐπιρρήματα peu, beaucoup, assez κτλ.

ἀκολουθοῦσι τὴν σύνταξιν τῶν κατὰ μέρος περιληπτικῶν, ἥτοι τὸ ῥῆμα συμφωνεῖ κατ' ἀριθμὸν μὲ τὴν ἐπομένην γενικὴν. *Beaucoup de gens pensent ainsi. — La plupart du monde ne se soucie pas de l'intention ni de la diligence des auteurs.* Οἱ πλείστοι τῶν ἀνθρώπων ἀδιαφοροῦσι περὶ τοῦ σκοποῦ καὶ τῆς φιλοπονίας τῶν συγγραφέων.

292. Ὅταν δὲ τὰ ποσότητος ἐπιρρήματα λαμβάνονται καθ' ἑαυτὰ ἄνευ γενικῆς ὀνόματος, ὡς ὑποκείμενον τοῦ ῥήματος, τὸ ῥῆμα τίθεται κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν· οἷον, *la plupart sont sujets à l'erreur; peu aiment l'étude, ὅπου ἐννοεῖται ἐξῶθεν ἢ κατάλληλος γενικὴ la plupart des hommes, peu d'enfants* κτλ.

293. Ἡ δευτεροπρόσωπος ἀντωνυμία *vous* λαμβανομένη ἀντὶ τῆς γενικῆς *tu*, ὡς εἴθισται παρὰ Γάλλοις, ἀπαιτεῖ καὶ τὸ ῥῆμα κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν, ἀλλ' ὄχι καὶ τὸ ἐπόμενον ἐπίθετον ἢ τὴν μετοχὴν· οἷον, *vous êtes fier, εἶσαι υπερήφανος; vous êtes venu, ἦλθες; soyez le bien-venu, καλῶς ἦλθες.*

294. Ἡ αὐτὴ σύνταξις φυλάττεται καὶ ὁσάκις ἐν πρόσωπον λαλοῦν περὶ ἑαυτοῦ μεταχειρίζεται πληθυντικὸν ἀριθμὸν· ὡς, *nous sommes persuadé que, ἀντὶ τοῦ je suis persuadé que; καὶ ἐπὶ τῆς προστακτικῆς δὲ soyons sage.*¹

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄.

Περὶ τοῦ Ἀντικειμένου.

295. Ὡς τὸ ὑποκείμενον προηγείται τοῦ ῥήματος, οὕτως ἡ θέσις τοῦ ἀντικειμένου εἶνε μετὰ τὸ ῥῆμα· οἷον, *j'aime l'étude.*

296. Ὅταν τὸ ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος εἶνε ἀναφορικὴ ἢ προσωπικὴ ἀντωνυμία, προτάσσεται· οἷον, *l'homme que vous avez vu; je vous connais* κτλ. Καὶ πάλιν ἐξαιρετέον τὴν προστακτικὴν, ἥτις θέλει κατόπιν τὰς προσωπικὰς ἀντωνυμίας, *appelez-moi, voyez-le.*

297. Ὅταν ὁμῶς δύο προστακτικαὶ συνδέωνται διὰ τῶν συνδέσμων

(1) Τὸ πρῶτον πληθυντικὸν πρόσωπον τῆς προστακτικῆς ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὴν ἀσυμπόταχτον ὑποτακτικὴν τῆς ἐλληνικῆς *soyons, ὦμεν, ἄς ῥημεθα, arretons-nous, στῶμεν* κτλ.

et ἢ ου, δύναται ἢ δευτέρα νὰ ἔχη καὶ πρὸ αὐτῆς τὴν ἀντωνυμίαν.

Polissez-le sans cesse et le repolissez.

(Boileau).

298. Τὸ βοηθητικὸν ῥῆμα avoir ἔχει πολλάκις ἀντικείμενον ὀνομά τι παρακολουθούμενον ὑπὸ παθητικῆς μετοχῆς, ὡς il eut la tête tranchée· σημαίνει δὲ τοῦτο κατὰ διάθεσιν μέσσην ἢ παθητικὴν, ἀπετμήθη τὴν κεφαλὴν, ἀπακεφαλίσθη. Ὅλος διάφορος ἔννοια ἤθελε προκύψει ἀν ἢ λέξις tête ἐτίθετο μετὰ τὴν μετοχὴν, il eut tranché la tête· τοῦτο ἤθελε σημαίνει ἐνεργητικῶς ἀπέτεμε τὴν κεφαλὴν ἑτέρου. Ὅμοιως ἢ ἐξῆς φράσις, les ennemis eurent deux cents vaisseaux brûlés, coulés à fond ou échoués, σημαίνει ὅτι διακόσαιο νῆες τῶν πολεμίων ἐκάησαν, κατεποντίσθησαν ἢ ἐξώκειλαν εἰς τὴν ξηράν.

299. Αἱ ἀντωνυμίαι rien καὶ tout ἀντικείμενον οὔσαι ῥήματος κατὰ χρόνον σύνθετον, τίθενται μετὰξὺ τοῦ βοηθητικοῦ καὶ τῆς παθητικῆς μετοχῆς. Il a tout soumis.—Il n'a rien dit.

300. Πολλάκις αἱ προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι ἀντικείμενον οὔσαι ἀπαρεμφάτου, προτάσσονται κατὰ σχῆμα πρῶτον ἢ δεύτερον τοῦ ῥήματος, ἐξ οὗ τὸ ἀπαρέμφατον ἐξαρθᾶται· οἷον δύναται τις καλῶς νὰ εἴπῃ οὐ μόνον je viens vous chercher, ἀλλὰ καὶ je vous viens chercher.

Je ne condamne plus un courroux légitime,

Et l'on vous va, seigneur, livrer votre victime.

(Racine).

ἀντὶ τοῦ on va vous livrer.

301. Τὴν ἀναφορικὴν ἀντωνυμίαν δὲν πρέπει νὰ χωρίζῃ ἀπὸ τὸ εἰς ὃ ἀναφέρεται οὐδεμίᾳ παρεμπίπτουσα πρότασις. Εἰς τοὺς ἐξῆς στίχους τοῦ Βοαλώ δὲν ἐφυλάχθη ὁ κανὼν οὗτος.

Que George vive ici, puisque George y sait vivre,

Qu'un million comptant, par ses fourbes acquis,

De clerc, jadis laquais, a fait comte et marquis;

Que Jacquin vive ici, dont l'adresse funeste

A plus causé de maux que la guerre et la peste.

Τὸ ἀναφορικὸν que τοῦ δευτέρου στίχου διασπᾶται ἐκ τοῦ George διὰ τοῦ vive ici. Τὸ ὀρθὸν ἦτο, que George qu'un million... a fait, vive ici. Οὕτω καὶ κατωτέρω, que Jacquin vive ici dont, τὸ ὀρθὸν εἶνε que Jacquin dont... vive ici.

Οἱ ποιηταὶ ἔχουσιν εἰς τὴν σύνταξιν περισσοτέραν ἐλευθερίαν τῶν πε-

ζογράφων ὡς πρὸς τὴν θέσιν τῆς ἐμπροθέτου συντακτικῆς καὶ τῶν ἐπιρ-
ρηματικῶν προσδιορισμῶν.

Maitre corbeau sur un arbre perché...

Maitre renard par l'odeur alléché.

(La Fontaine).

ὁ πεζογράφος θέλει εἶπει perché sur un arbre, alléché par l'o-
deur.

A notre rage ainsi rien ne s'oppose

(Berenger.)

ὁ πεζογράφος, ainsi rien ne s'oppose à notre rage.

Le peuple à nous s'intéresse.

(ὁ αὐτός).

ὁ πεζογράφος, le peuple s'intéresse à nous.

302. Εἶνε μὲν πολλὰ ῥήματα συντασσόμενα ἐν τε τῇ ἑλληνικῇ καὶ
τῇ γαλλικῇ μετὰ γενικῆς, ὡς différer, διαφέρω· séparer, ἀποχω-
ρίζω· éloigner, ἀπομακρύνω κτλ. ἢ μετὰ δοτικῆς, ὡς donner, δί-
δωμι· donner quelque chose à quelqu'un, δίδωμι τινὶ τι· ré-
pondre, ἀποκρίνομαι· pardonner, συγχωρῶ κτλ. Εἶνε δὲ καὶ ἄλλα
διαφέροντα· οἷον οἱ Ἕλληνες λέγομεν δυσπιστῶ τινὶ ἢ πρὸς τινα, οἱ
δὲ Γάλλοι μετὰ γενικῆς, se défier de quelqu'un· ἡμεῖς μετὰ δοτι-
κῆς χρῶμαί τινι πράγματι, οἱ Γάλλοι μετὰ τῆς de, ἦτοι μετὰ γενικῆς,
se servir de quelque chose· Τὸ καταχρῶμαι συντάσσεται μετὰ
δοτικῆς ἢ καὶ μετ' αἰτιατικῆς, τὸ δὲ abuser τῶν Γάλλων μετὰ γε-
νικῆς· abuser de l'amitié, de la confiance, καταχρῶμαι τῇ φι-
λίᾳ, ἢ τὴν φιλίαν κτλ. Ἄλλα δὲ πάλιν ἀπαιτοῦσιν εἰς ἐκείνους πρόθε-
σιν τινα, εἰς ἡμᾶς δὲ ὄχι· οἷον, régner sur un peuple, βασιλεύω
λαοῦ.

303. Εἶνε δὲ καὶ τινα τὰ ὁποῖα ἐνὶ τῆς φύσεώς των ἀπαιτοῦσιν
ἀφαιρετικὴν, συντάσσονται ὑπὸ τῶν Γάλλων μετὰ δοτικῆς, οἷον τὸ
demander αἰτῶ, ὀτερ ἀραιῶ, arracher ἀποσπῶ, dérober ὑφαρ-
πάζω κτλ. Demander quelque chose à quelqu'un; il lui de-
manda son nom et sa patrie; dérober à quelqu'un ses se-
crets. Τὴν σύνταξιν ταύτην τινὲς τῶν ἡμετέρων ἐμπεπλησμένοι τῆς
τῶν Γάλλων συγγραφείων ἀναγνώσεως μεταφέρουσι καὶ εἰς τὴν ἑλληνι-
κὴν, γράφοντες ἢ μεταφράζοντες, τῷ ἐζήτησε τὴν χάριν, il lui de-
manda la grâce, οὐ τινος οὐδὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ βαρβαρώτερον.

304. Τὰ κυρίως ἀντωνυμικά ῥήματα, ἥτοι ἐκεῖνα ὅσα δὲν εἶνε κατ' ἄλλον τρόπον εὐχρηστα, ἀπαιτοῦσι τὸ ἀντικείμενον κατὰ γενικήν, οἷον τὸ s'abstenir, ἀπέχομαι· se défier, se méfier, δυσπιστῶ· s'emparer, κυριεύω· se moquer, καταμωκῶμαι· se repentir, μεταμέλομαι· se souvenir, ἐνθυμοῦμαι, μέμνημαι· καί τινα τῶν μεταβαλλόντων σημασίαν ἀφοῦ γίνωσιν ἀντωνυμικά· οἷον, se douter, ὑποπτεύω· se plaindre, αἰτιῶμαι, μέμφομαι· se servir, χρῶμαι· s'apercevoir, κατανοῶ.

305. Περί δὲ τῶν ἄλλων οὐδεὶς ὑπάρχει κανὼν. Ἀναγκαῖον δὲ εἶνε οἱ διδάσκαλοι νὰ ἐπιστῶσιν ἐκάστοτε τὴν προσοχὴν τῶν μαθητῶν εἰς τὴν σύνταξιν τῶν διαφόρων ῥημάτων, παρατηροῦντες τὰς πρὸς τὴν ἑλληνικὴν ὁμοιότητάς καὶ διαφοράς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Ὅταν ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος εἶνε Ἀπαρέμφατον.

306. Πολλάκις ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος δὲν εἶνε ὄνομα ἢ ἀντωνυμία, ἀλλ' ἀπαρέμφατον ἢ καὶ ἀμφότερα· τότε δὲ τὸ ἀπαρέμφατον ἢ ἔπεται ἀπλῶς ἄνευ τινὸς προθέσεως, ἢ συνδέεται μετὰ τοῦ ῥήματος διὰ τῶν δύο προθέσεων de καὶ à.

Ῥήματα θέλοντα τὸ κατόπιρ Ἀπαρέμφατον μετὰ τῆς προθέσεως à.

s'abaisser
s'accorder
s'accoutumer
s'acharner
s'aguerrir
aider
aimer
animer
s'animer
s'appliquer
apprendre
apprêter
s'apprêter
aspérer
assigner

s'assujettir
s'attacher
attendre
s'attendre
autoriser
avoir
balancer
borner
se borner
chercher
concourir
se complaire
condamner
consentir
consister

conspirer
consumer
contribuer
convier
déterminer
disposer
se disposer
se divertir
donner
employer
encourager
enhardir
engager
enseigner
s'entendre

s'étudier
s'évertuer
exceller
exciter
exhorter
s'exposer
se fatiguer
s'habituer
hésiter
instruire
intéresser
inviter
se mettre

montrer
s'obstiner
s'occuper
s'offrir
avoir peine
pencher
penser
persévérer
persister
se plaire
prendre plaisir
se plier
se préparer

prétendre
provoquer
réduire
renoncer
répugner
se résigner
réussir
servir
songer
tendre
tenir
travailler
viser

*Ῥήματα θέλοντα τὸ κατόπιον Ἀπαρξευγατορ
μετὰ τῆς προθέσεως de.*

s'abstenir
accuser
achever
affecter
s'affliger
être affligé
il s'agit
être bien aise
il appartient
appréhender
avertir
s'aviser
brûler (ἐπιθυμῶ σφοδρῶς)
cesser
charger
se charger
choisir
commander
conjurér
conseiller
consentir
se contenter
il convient
avoir coutume
craindre
dédaigner
défendre (ἀπαγορεύω)
se dépêcher
désespérer

se devoir
différer
dire
discontinuer
disconvenir
se disculper
dispenser
dissuader
douter
empêcher
enrager
entreprendre
s'étonner
être étonné
éviter
s'excuser
se flatter
feindre
se garder
hasarder
se hâter
avoir honte
imputer
jurer
se lasser
méditer
se mêler
menacer
mériter

négliger
nier
ordonner
pardonner
parler
permettre
persuader
avoir peur
se piquer
plaindre
prescrire
presser
présumer
prier
promettre
proposer
se proposer
rebuter
recommander
refuser
se repentir
souhaiter
se souvenir
suggerer
supplier
être surpris
prendre à tâche
être tenté
trembler

307. Τὰ δὲ ἐπόμενα ῥήματα ἐπιδέχονται ἀμφοτέρως τῆς προθέσεως,

ἤτοι commencer, continuer, défier, s'efforcer, manquer, obliger, oublier, risquer, tâcher, essayer, contraindre, demander, s'empreser, s'engager.

308. Τὸ obliged, ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ ἀναγκάζω, ἐπιβάλλω τὸ χρέος, ἀπαιτεῖ τὴν à. La loi naturelle nous oblige à honorer père et mère. Ἐπὶ δὲ τῆς σημασίας τοῦ περιποιητικοῦ ὑποχρεῶ λαμβάνει τὴν de. Vous m'obligerez beaucoup de me recommander à cet homme. Ὁμοίως καὶ ὅταν βοηθῆται ὑπὸ τοῦ être. On est obligé de réprimer ses passions.

309. Τὸ oublier ἐπὶ μὲν τῆς σημασίας τοῦ λησμονῶ θέλει τὴν πρόθεσιν de, ἐπὶ δὲ τῆς σημασίας τοῦ ἀπομνησθῆναι τὴν à. Si chaque jour vous oubliez de lire, vous finirez par oublier à lire. Ἄν λησμονῆς καθ' ἡμέραν ν' ἀναγινώσκης, τέλος θ' ἀπομάθης τὸ ἀναγινώσκειν.

310. Τὸ accoutumer ὡς ἐνεργητικὸν ἢ ὡς μέσον s'accoutumer θέλει τὴν πρόθεσιν à. Je l'ai accoutumé à travailler. Il s'est accoutumé à supporter les outrages de la fortune. Ὡς οὐδέτερον δὲ τὴν de. Il a accoutumé d'aller, de faire, κτλ. Βοηθούμενον δὲ ὑπὸ τοῦ être πάλιν τὴν à. Je suis accoutumé à me lever de bonne heure, à me promener le matin.

311. Τὸ désirer (ἐπιθυμῶ) θέλει τὴν πρόθεσιν de, ἐὰν τὸ ὅπερ ἐπιθυμοῦμεν εἴναι τι ἀβέβαιον, ἢ δυσχερές ὅπως οὖν, καὶ τῶν οὐκ ἐφ' ἡμῖν. Il désire de réussir.—Il y a longtemps que je désirais de vous rencontrer. Je désirerais bien d'en être débarrassé. Ἄν δὲ ἐπιθυμῶμεν πρᾶγμα εὐκόλον καὶ τῶν ἐφ' ἡμῖν, τὸ ἀπαρέμφατον ἀκολουθεῖ ἀπλῶς, ἄνευ προθέσεως. Je désire le voir, l'entendre, amenez-le-moi.—Venez, il désire vous parler.

312. Τὸ préférer (προτιμῶ) θέλει ὡσαύτως τὸ ἀπαρέμφατον ἢ ἄνευ προθέσεως ἢ μετὰ τῆς προθέσεως de ἄνευ προθέσεως, ἂν τὸ ἀπαρέμφατον ἀκολουθῆ ἄνευ τινος προσδιορισμοῦ, ὡς je préfère mourir plutôt, que de vivre dans l'ignominie, διότι τότε τὸ mourir ἰσοδυναμεῖ ἀπλῶς μὲ ὄνομα la mort, je préfère la mort. Ἄν δὲ ὑπάρχῃ καὶ τις προσδιορισμὸς ὁποῖον δέχονται τὰ ῥήματα, τὸ ἀπαρέμφατον ἀκολουθεῖ μετὰ τῆς προθέσεως de ὡς je préfère de mourir avec vous plutôt que de vous trahir.

313. Τὰ δὲ λοιπὰ ῥήματα, ὅσα δὲν ἐμπεριέχονται εἰς τοὺς ἀνωτέ-

ρω πίνακας, συντάσσονται μετὰ τοῦ ἀπαρεμφάτου ἄνευ προθέσεως, οἷα τὸ vouloir, savoir, falloir κτλ.

314. Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ ἀπαρέμφατον ὡς συντακτικὴ ῥήματος τίθεται ἐπὶ ταυτοπροσωπίας· οἷον, je veux partir, βούλομαι ἀπιέναι· ἢ ὅταν ἀντωνυμία τις ἢ ὄνομα συντακτικὴ τοῦ ἡγουμένου ῥήματος δηλοῖ ποῖον τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου· οἷον, je vous commande de partir. Ὅταν δὲ μήτε ταυτοπροσωπία εἶνε, μήτε τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου προσημαινεται διὰ λέξεώς τινος, τὸ ἀπαρέμφατον ἀναλύεται διὰ τῆς ὀριστικῆς ἢ ὑποτακτικῆς. Je veux que vous partiez, je commande que vous partiez.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Περὶ χρήσεως τῆς Ὑποτακτικῆς.

315. Ὑποτακτικὴν ἀντὶ τῆς ὀριστικῆς μεταχειρίζονται,

α. Μετὰ τὰ ῥήματα τὰ σημαίνοντα βούλησιν, ἐπιθυμίαν, εὐχὴν, φόβον, ἀμφιβολίαν, θαυμασμόν· je permets, je souhайте, je doute, je veux, j'ordonne, je désire que vous fassiez votre devoir.

β'. Ἐπὶ ἀρνήσεως· je ne crois pas qu'il vienne.

γ'. Ἐπὶ ἐρωτήσεως· croyez-vous qu'il vienne?

Ἄν δὲ ἡ ἐρώτησις εἶνε ἀπλοῦν σχῆμα ῥητορικόν, τίθεται ὀριστικῆ· οἷον,

Madame, oubliez-vous

Que Thésée est mon père, et qu'il est votre époux?

(Racine. Phèdre).

δ'. Μετὰ τὰ ἀπρόσωπα ἢ ἀπρόσωπως λαμβανόμενα ῥήματα, π. χ. il semble, il convient, il faut, il est juste qu'il vienne.

Σημ. Τὸ sembler (φαίνεται) ὅταν ἔχῃ συντακτικὴν τινα προσωπικὴν il me semble, il vous semble, ἀπαιτεῖ ὀριστικὴν· il me semble qu'il a raison. Ὡσαύτως ὀριστικὴν ἀπαιτοῦσι καὶ ἄλλα τινὰ τῶν ἀπρόσωπων δηλοῦντα βεβαιότητα, ὡς il est certain, il paraît, il est vrai, il résulte, il paraît qu'il a raison.

ε. Μετὰ τῆς ἀναφορικῆς ἀντωνυμίας qui, προηγουμένου ὑπερθετικού τινος ἢ τοῦ le seul ἢ τοῦ peu. C'est le plus honnête homme qu'il y ait. C'est la moindre faute qu'il puisse commettre. Le chien est le seul animal dont la fidélité soit à

l'épreuve. Il y a peu d'hommes qui sachent supporter l'adversité.

Σημ. Παρεκτός τῆς περιστάσεως ταύτης, μετὰ τὴν ἀναφορικὴν ἀντωνυμίαν qui τὸ ῥῆμα τίθεται ἀδιαφόρως ἢ καθ' ὀριστικὴν ἢ καθ' ὑποτακτικὴν ἢ μὲν ὀριστικῆ ἐκφράζει τὸ πρᾶγμα ὀρισμένως καὶ μετὰ βεβαιότητος· ἢ δὲ ὑποτακτικῆ ἀορίστως πῶς καὶ μετ' ἀμφιβολίας· οἶον, je cherche quelqu'un qui me rende ce service, ἢ qui me rendra ce service. Je sollicite une place que je puisse remplir ἢ que je peux remplir.

ς'. Μετὰ τὰς ἀορίστους ἀντωνυμίας quelque... que, quel que, quoi que· οἶον, quelque riche que vous soyez, quels que soient vos talents, quoi que vous fassiez.

ζ'. Μετὰ τοὺς συνδέσμους quoique, afin que, à moins que, avant que, de crainte que, pourvu que, pour que, κτλ. Quoique le ciel soit juste. Avant que je fusse venu. Pourvu qu'on sache la passion dominante de quelqu'un, on est sûr de lui plaire.

Σημ. Αἱ ἐπιρρηματικαὶ φράσεις de façon que, de sorte que, de manière que, si ce n'est que, sinon que, θέλουσιν ὑποτακτικὴν μὲν ἂν τὸ ῥῆμα ἐκφράζῃ ἀμφιβολίαν ἢ ἀναφέρηται εἰς τὸ μέλλον· conduisez-vous de manière que vous obteniez l'estime des honnêtes gens. Ὅριστικὴν δὲ ἂν ἢ πρᾶξις εἶνε ὀρισμένη, βεβαία, ἢ ἀναφέρεται εἰς τὸ παρελθόν· il s'est conduit de manière qu'il a obtenu l'estime des honnêtes gens.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

Περὶ χρήσεως τῶν χρόνων τῆς Ὑποτακτικῆς.

316. Ἡ χρῆσις τοῦτου ἢ ἐκείνου τοῦ χρόνου τῆς ὑποτακτικῆς προσδιορίζεται ἐκ δύο τινῶν, πρῶτον ἐκ τοῦ χρόνου τοῦ ἡγουμένου ῥήματος τῆς προτάσεως, ἐξ οὗ ἢ ὑποτακτικὴ ἐξαρτᾶται, καὶ δεύτερον ἐκ τοῦ χρόνου καθ' ὃν γίνεται αὐτὴ ἢ ὑπὸ τῆς ὑποτακτικῆς σημασινομένη πρᾶξις.

α. Ὅταν τὸ κύριον ῥῆμα τῆς προτάσεως εἶνε εἰς ἐνεστώτα ἢ μέλλοντα, ἢ ὑποτακτικὴ τίθεται κατ' ἐνεστώτα ἢ παρακείμενον (prétérit)· κατ' ἐνεστώτα μὲν, ἂν ἢ ὑπ' αὐτῆς σημασινομένη πρᾶξις εἶνε ἐνεστώσα ἢ μέλλουσα, κατὰ παρακείμενον δέ, ὅταν εἶνε παρωχημένη· οἶον,

je doute	}	que vous étudiez maintenant.
je douterai		

je doute
je douterai } que vous ayez étudié hier.

6'. Μετὰ τὸν παρατατικὸν δέ, τὸν ἀόριστον, τὸν παρακείμενον, τὸν ὑπερσυντελικὸν καὶ τοὺς ὑποθετικούς χρόνους, τίθεται ἡ ὑποτακτικὴ κατὰ παρατατικὸν ἢ ὑπερσυντελικὸν κατὰ παρατατικὸν μὲν, ὅταν ἀφορᾷ τὸ ἐνεστώδες ἢ μέλλον, καθ' ὑπερσυντελικὸν δέ, ὅταν τὸ παρεληλυθός· οἷον,

je doutais
je doutai
j'ai douté
j'avais douté } que vous étudiassiez aujourd'hui, de-
je douterais } main.

je doutais
je doutai
j'ai douté
j'avais douté } que vous eussiez étudié la semaine
je douterais } passée.

j'aurais douté

317. Ἐξαιρέσεις τοῦ πρώτου κανόνος. Ἄν καὶ τὸ κύριον τῆς προτάσεως ῥῆμα εἴνε εἰς ἐνεστώτα ἢ μέλλοντα, ἡ ὑποτακτικὴ τίθεται κατὰ παρατατικὸν ἀντὶ ἐνεστώτος, καὶ καθ' ὑπερσυντελικὸν ἀντὶ παρακειμένου, ὅταν μετ' αὐτὴν ἔπεται φράσις τις ὑποθετικὴ οἷον,

je doute } que vous étudiassiez maintenant, demain,
je douterai } si l'on ne vous y contraignait.
je doute } que vous eussiez étudié hier, si l'on ne
je douterai } vous y eût contraint.

318. Ἐξαιρέσεις τοῦ δευτέρου κανόνος. Ἄν καὶ τὸ κύριον τῆς προτάσεως ῥῆμα εἴνε εἰς παρωχημένον χρόνον, ἡ ὑποτακτικὴ τίθεται κατ' ἐνεστώτα ἀντὶ παρατατικοῦ, ὅταν ἡ ὑπ' αὐτῆς σηματομένη πράξις ὑπάρχη καθ' ἣν στιγμὴν λαλοῦμεν. Il m'a trahi quoiqu'il soit mon ami. M' ἐπρόδωκεν ἂν καὶ εἴνε φίλος μου. Ἡ ὅταν εἴνε διαρκής. Dieu nous a donné la raison afin que nous discernions le bien d'avec le mal. Ὁ Θεός ἐδωκεν ἡμῖν τὸ λογικὸν ὅπως διακρίνωμεν τὸ ἀγαθὸν ἀπὸ τοῦ κακοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ΄.

Περὶ τοῦ Ἀπαρέμφατον.

319. Εἶπομεν ἤδη πότε οἱ Γάλλοι μεταχειρίζονται τὸ ἀπαρέμφατον, καὶ πότε ἀναλύουσιν αὐτὸ διὰ τοῦ que συνδέσμου καὶ τῆς ὀριστικῆς ἢ ὑποτακτικῆς· εἶπομεν δὲ καὶ ποῖα ῥήματα θέλουσι τὸ ἀπαρέμφατον μετὰ τῆς προθέσεως de, ποῖα μετὰ τῆς à, καὶ ποῖα ἄνευ μηδετέρας.

Ἐνταῦθα προσθέτομέν τινα περὶ συντάξεως τοῦ ἀπαρέμφατου μετὰ τὰ ῥήματα avoir καὶ être.

320. Ἄν τὸ avoir ἔχη ὡς ἕμμετον ἀντικείμενον ὄνομα ἑναρθρον, τὸ ἀπαρέμφατον ἀκολουθεῖ μετὰ τῆς προθέσεως de. Il aura le plaisir de vous voir. Ὅμοιως καὶ ἂν τὸ ὄνομα ἀνάρθρου τεθὲν συναποτελῇ μετὰ τοῦ avoir περιφραστικῶς ἔννοιαν ἐνὸς ῥήματος, ὡς il a peur (φοβεῖται) de partir; il a dessein (σκοπεύει) de partir.

321. Ἄν δὲ τὸ ὄνομα φέρῃ τὸ μεριστικὸν ἄρθρον, τὸ ἀπαρέμφατον λαμβάνει τὴν πρόθεσιν à. Il a du plaisir à vous voir. (Grammaire de Wailly).

322. Ἐπίσης τὴν πρόθεσιν à δέχεται τὸ ἀπαρέμφατον, ὅταν τὸ ῥήμα avoir προηγῆται ἀπροσώπως. Il y avait un grand mérite à pardonner.

323. Ἐξ ἐναντίας τὸ être μετ' ἐπιθέτου τινὸς ἀπροσώπως λαμβανόμενον θέλει τὸ ἀκόλουθον ἀπαρέμφατον μετὰ τῆς προθέσεως de. Il est honteux d'obéir à ses passions. Il est glorieux d'être utile à sa patrie. Il n'est pas facile de contenter tout le monde.

324. Ἄν δὲ τὸ être λαμβάνεται προσωπικῶς, τὰ ἐπίθετα facile, aisé, difficile, θέλουσι τὸ ἀπαρέμφατον μετὰ τῆς προθέσεως à. C'est ce qui est aisé à reconnaître, ὄχι de reconnaître.

325. Τὸ être λαμβανόμενον μετὰ τῆς ἀντωνυμίας ce ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ εἶνε δικαίωμα ἢ καθήκον, θέλει τὸ ἐπόμενον ἀπαρέμφατον μετὰ τῆς προθέσεως de. C'est au maître de parler, et au disciple d'écouter. Ἴδιον ἢ καθήκον τοῦ διδασκάλου εἶνε τὸ λαλεῖν, τοῦ μαθητοῦ δὲ τὸ ἀκροᾶσθαι. Ὅταν δὲ ἡ τοιαύτη φράσις σημαίνῃ τάξιν ἢ περιτροπὴν ἐνεργείας προτιμᾶται ἢ à. C'est à vous à parler après moi. Κατόπιν μου ἔρχεται ἢ σεirá σου νὰ ὀμιλήσης.

326. Τὸ ἀπαρέμφατον μετὰ τῆς προθέσεως à ἔχει ἐνίοτε σημασίαν

ὑποθετικῆν. A ne regarder que son extérieur, on juge de l'état de son âme. Τὸ ἐξωτερικὸν εἶδος τοῦ ἂν μόνον παρατηρήση τις, δύναται νὰ κρίνη ποία τῆς ψυχῆς τοῦ ἢ κατάστασις.

327. Εἰς τὰς διηγήσεις, ἰδίως δὲ τὰς τοῦ ἀστείου καὶ εὐτραπέλου ὕφους, τίθεται τὸ ἀπαρέμφατον μετὰ τῆς de προθέσεως ἑλλειπτικῶς, ἐννοουμένου ἐξωθεν τοῦ καταλλήλου ῥήματος.

Grenouilles aussitôt de sauter dans les ondes,
Grenouilles de rentrer dans leurs grottes profondes.

(La Fontaine).

ὅπου ἐννοεῖται τὸ ῥῆμα s'empresstent ἢ ἄλλο ἰσοδύναμον.

328. Τὸ ἐνεργητικὸν ἀπαρέμφατον ἀπαντᾶται ἐνίοτε μὲ σημασίαν παθητικοῦ ῥήματος, ὡς εἰς τὰς ἐξῆς φράσεις, il s'est laissé vaincre, ἀφέθη νὰ νικηθῆ ἢ ἀφῆσε νὰ τὸν νικήσωσι· une chose facile à entendre, πρᾶγμα εὐκατάληπτον, εὐκολον νὰ ἐννοηθῆ¹. j'ai oui dire à M. votre frère que, ἤκουσα λεγόμενον ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ σου· ἔνθα τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου εἶνε δοτικῆ· ὡς καὶ εἰς τὸ ἐξῆς παράδειγμα· il lui racontait tout ce qu'il avait vu faire de plus remarquable aux héros de l'âge passé, τῷ διηγείτο πᾶν ὅ,τι ἀξιολογώτατον εἶχεν ἰδεῖ πράττοντας τοὺς ἥρωας τῆς παρελθούσης γενεᾶς, ἢπραχθέν ὑπὸ τῶν ἡρώων. Ὅμοιον εἶνε τὸ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις εἴρηται μοι, πέπρακται μοι, ὅπου ἡ δοτικῆ εἶνε ἀντὶ ὑποκειμένου.

Σημ. Τίθεται κατὰ δοτικὴν τὸ ὑποκείμενον ὅταν τὸ ἀπαρέμφατον εἶνε διαθέσεως ἐνεργητικῆς, ὡς on lui fit payer cent francs· τὸ lui ἐτέθη κατὰ δοτικὴν, διότι τὸ ἀπαρέμφατον payer οὐ τινος χρησιμεύει ὡς ὑποκείμενον, εἶνε ἐνεργητικόν· ἀλλ' ἂν τὸ ἀπαρέμφατον εἶνε διαθέσεως οὐδετέρας, τίθεται αἰτιατικῆ ὡς ἀντικείμενον τοῦ ἡγουμένου ῥήματος ἐννοουμένη ἢ αὐτὴ καὶ ὡς ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου· ὡς, on les a fait partir ἔνθα τὸ les ἐτέθη κατ' αἰτιατικὴν διὰ τὴν οὐδετέραν διάθεσιν τοῦ ἀπαρεμφάτου partir.

329. Μετὰ τὰ ῥήματα τὰ σημαίνοντα προτίμησιν οἷα τὸ préférer, aimer mieux, τὸ ἀπαρέμφατον τὸ παριστῶν τὸν δεύτερον ὄρον τῆς συγκρίσεως συνοδεύεται πάντοτε ὑπὸ τῆς προθέσεως de· οἷον, j'ai mieux me taire que de parler.

(1) Καὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἑλληνικῇ τὸ ἐνεργητικὸν ἀπαρέμφατον ἐπιθέτω συντασσόμενον ἔχει πολλάκις παθητικὴν δύναμιν. Οἷον ἐν τῷ στίχῳ τούτῳ τῆς Ἰλιάδος (Σ. 258) «τόφρα δὲ βῆτεροι πολεμίζειν ἦσαν Ἀχαιοὶ» τὸ βῆτεροὶ πολεμίζειν μεταφράζεται πλέον εὐκολοπολέμητοι.

330. Συντάσσουσι δὲ καὶ οἱ Γάλλοι, ὡς οἱ Ἕλληνες, τὸ ἀπαρέμφατον μετὰ διαφορῶν προθέσεων, πλὴν ἄνευ τοῦ ἄρθρου· après avoir vu, μετὰ τὸ ἰδεῖν, pour être heureux, πρὸς τὸ εὐδαιμονῆσαι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ΄.

Περὶ Μετοχῆς.

331. Ἡ ἐνεργητικὴ μετοχὴ εἶνε ἄκλιτος, ἥτοι δὲν ἔχει οὔτε θηλυκὸν γένος, οὔτε πληθυντικὸν ἀριθμὸν· un homme lisant, une femme lisant, des hommes lisant, des femmes lisant.

332. Δὲν πρέπει ὁμως νὰ συγχέωμεν τὴν μετοχὴν μὲ τὰ εἰς ἀντὶ ῥηματικὰ ἐπίθετα κλιτὰ ὄντα ταῦτα· οἷον τὸ brûlant εἶνε καὶ μετοχὴ καίω, καὶ ἐπίθετον καυστικός· τὸ écumant εἶνε καὶ μετοχὴ ἀφρίζων, καὶ ἐπίθετον ἀφρώδης. Τὸ ῥηματικὸν ἐπίθετον διακρίνεται ἐκ τῆς μετοχῆς ὡς ἐφεξῆς·

α.) Τὸ μὲν ῥηματικὸν ἐπίθετον παρίστησιν ἰδιότητα διαρκῆ καὶ ἔμμονον, ἡ δὲ μετοχὴ ἐνέργειαν ἐν χρόνῳ καὶ τόπῳ.

β.) Ἡ μετοχὴ, καθὸ μετέχουσα ῥήματος, ἔχει πολλάκις ὡς τὰ ῥήματα ἀντικείμενόν τι ἄμεσον, καὶ δύναται ν' ἀναλυθῆ διὰ τοῦ qui ἀναφορικοῦ καὶ τῆς ὀριστικῆς. Εἰς δὲ τὸ ῥηματικὸν ἐπίθετον δὲν συμβαίνει τοιοῦτόν τι. Ces hommes prévoyant le danger se mirent sur leurs gardes. Ces hommes prévoyants ont aperçu le danger. Εἰς τὸ πρῶτον παράδειγμα τὸ prévoyant εἶνε μετοχὴ, εἰς δὲ τὸ δεῦτερον ἐπίθετον ῥηματικόν.

333. Τὴν ἀναφορικὴν ἥτοι ἔναρθρον μετοχὴν τῶν Ἑλλήνων, ὁ λέγων, ὁ γράφων, οἱ Γάλλοι ἀναλύουσι διὰ τῶν δεικτικῶν καὶ ἀναφορικῶν ἀντωνυμιῶν, celui qui parle, celui qui écrit κτλ.

334. Συχνὴ εἶνε παρὰ Γάλλοις ἡ χρῆσις τῆς κατ' ὀνομαστικὴν ἀπολύτου μετοχῆς. Enfin sa vertu surmontant sa douleur il s'écria (Hercule). Τέλος τῆς ἀρετῆς κατισχυσάσης τοῦ πόνου ἀνέκραξεν (ὁ Ἡρακλῆς). Τοῦτο δὲ γίνεται ἐξ ἀνάγκης, διότι οἱ Γάλλοι δὲν ἔχουσι κατάλληλῳ ἰδίαν γενικῆς.

335. Εἰς φράσεις τινὰς φαίνεται ἑλλείπουσα ἡ μετοχὴ ayant ἡ tenant· οἷον, leur maître se promenait au milieu d'eux, une pipe à la bouche et un rotin à la main, ὅπου ἐννοεῖται

ἔξωθεν ayant une pipe, tenant un rotin. Τὴν τοιαύτην ἔλλειψιν δὲν ἐπιτρέπει ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα¹, πρέπει δὲ νὰ τίθεται ἡ μετοχή ἢ κατ'ἀλλήλως τις πρόθεσις.

336. Πολλάκις ἡ ἐνεργητικὴ μετοχὴ συνοδεύεται ὑπὸ τῆς προθέσεως en, καὶ τότε ἔχει δύναμιν τῆς παρ' ἡμῖν τροπικῆς ἢ χρονικῆς μετοχῆς. Télémaque répondit en soupirant. Ὁ Τηλέμαχος ἀπεκρίθη στενάζων. En partant de Salente, ἀναχωρῶν, ἐνῶ ἀνεχώρει κτλ. Ταύτην τὴν μετοχὴν ὀνομάζουσιν οἱ Γάλλοι γραμματικοὶ gérondif, γερούδιον, λαβόντες τὸνομα ἐκ τῆς λατινικῆς.

Σημειῶσαι δὲ ὅτι ἡ τροπικὴ αὕτη ἢ χρονικὴ μετοχὴ προσδιορίζει πάντοτε τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως, οὐδέποτε δὲ τὸ ἀντικείμενον. Ὡστε ἡ φράσις je l'ai vu en priant Dieu, σημαίνει εἶδον αὐτὸν προσευχόμενος, ἐνῶ προσευχόμεν, ὅχι εἶδον αὐτὸν προσευχόμενον. Τὸ δεῦτερον τοῦτο ἐρμηνεύεται γαλλιστὶ διὰ τῆς ἀπλῆς μετοχῆς je l'ai vu priant Dieu.

Περὶ τῆς Παθητικῆς Μετοχῆς.

337. Ἡ παθητικὴ μετοχὴ ἢ λαμβάνεται μετὰ τῶν ὀνομάτων ἐπιθετικῶς, ἢ ἐνοῦται μετὰ τῶν βοηθητικῶν avoir καὶ être καὶ σχηματίζει τοὺς συνθέτους χρόνους τῶν ῥημάτων. Εἰς τὴν πρώτην περίστασιν συμφωνεῖ μετὰ τοῦ ὀνόματος κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν. Les initiés sourdes et cachées sont plus à craindre que les haines ouvertes et déclarées.

338. Εἰς τοὺς ἐκ τοῦ βοηθητικοῦ avoir καὶ τῆς παθητικῆς μετοχῆς συνθέτους χρόνους τῶν ἐνεργητικῶν ῥημάτων ἡ παθητικὴ μετοχὴ συμφωνεῖ μὲ τὸ ἀντικείμενον ἂν τὸ ἀντικείμενον προηγῆται ὡς,

voici la lettre que j'ai reçue.

voici les lettres que j'ai reçues.

où est ton livre?—je l'ai perdu.

où sont tes livres?—je les ai perdus.

Δὲν συμφωνεῖ δὲ, ἂν τὸ ἀντικείμενον ἔπεται μετὰ τὴν μετοχὴν ὡς,

nous avons reçu votre lettre.

ils ont perdu leurs livres.

339. Εἰς τὰ οὐδέτερα λοιπὸν ῥήματα τὰ ὑπὸ τοῦ avoir βοηθού-

(1) Δύναται νὰ ἑλλείπῃ ἡ μετοχὴ, ἀλλ' ὑπάρχοντος τοῦ ἄρθρου, ὡς τὸ τοῦ Λουκιανοῦ «ὃ δὲ τὴν πορφυρίδα οὕτωσι καὶ τὸ διάδημα τίς ὦν τυγχάνεις ;» (Νεκρ. Διάλ.) οὐδέποτε ὅμως ἄνευ τοῦ ἄρθρου.

μενα, ἡ παθητικὴ μετοχὴ μένει πάντοτε ἄτρεπτος, ἐπειδὴ ταῦτα δὲν ἔχουσιν ἀντικείμενον· cete armée a péri. Ὁμοίως ἡ μετοχὴ μένει ἄτρεπτος εἰς τὰ ἐξῆς παραδείγματα, les cinq heures que j'ai dormi, les dix ans qu'il a vécu. διότι τὸ que ἐδῶ δὲν εἶνε ἄμεσον ἀντικείμενον, ἀλλ' ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ les cinq heures pendant lesquelles j'ai dormi, les dix ans pendant lesquels il a vécu.

340. Πολλάκις τὸν σύνθετον χρόνον ἀκολουθεῖ ἀπαρέμφατον· τότε δέ, πρὸς ὄρθην σχηματισμὸν τῆς μετοχῆς, πρέπει νὰ παρατηρῶμεν ἂν ἡ προηγουμένη αἰτιατικὴ εἶνε ἀντικείμενον τοῦ κυρίου ῥήματος τῆς προτάσεως, ἢ τοῦ ἀκολουθοῦντος ἀπαρεμφάτου. Ἄν τὸ πρῶτον, ἡ παθητικὴ μετοχὴ συμφωνεῖ μὲ τὸ ἀντικείμενον κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν· ἄλλως μένει ἀμετάβλητος. Οἷον εἰς τὸ ἐξῆς παράδειγμα, pourquoi vous êtes-vous écarté de la route que vous aviez comencé à suivre? ἡ παθητικὴ μετοχὴ commencé μένει ἀμετάβλητος, διότι ἡ αἰτιατικὴ que εἶνε ἀντικείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου suivre. Ὡσαύτως ἂν ἤκουσα ἄσμα τι ἄδόμενον, λέγω, je l'ai entendu chanter, ἤτοι la chanson, μὴ μεταβάλλων τὴν μετοχὴν entendu, διότι ἡ αἰτιατικὴ la εἶνε ἀντικείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου chanter. Ἄν δὲ βούλωμαι νὰ σημάγω ὅτι ἤκουσα νέαν τινὰ ἄδουσαν, γράφω je l'ai entendue chanter, ἤτοι la jeune fille, συμμεταβάλλων τὴν μετοχὴν πρὸς τὸ ἀντικείμενον la.

341. Ὄταν δὲ τὸ ῥῆμα βοηθῆται ὑπὸ τοῦ être ἡ παθητικὴ μετοχὴ συμφωνεῖ μὲ τὸ ὑποκείμενον. La vertu obscure est souvent méprisée.

οὐδὲν ἀντιθέτως αἱ γυναικες ἐβιάσθησαν.
Le fer est émoussé, les bûchers sont éteints.

Τοῦτο δὲ συμβαίνει εἰς τὰ παθητικὰ ῥήματα καὶ εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ être βοηθούμενα οὐδέτερα· nous sommes allés, elle est morte κτλ.

342. Τὰ δὲ ἀντωνυμικὰ καὶ βοηθούμενα ὑπὸ τοῦ être ἀκολουθοῦσι τὴν σύνταξιν τῶν ἐνεργητικῶν, ἤτοι ἡ παθητικὴ μετοχὴ συμφωνεῖ μὲ τὸ ἡγούμενον ἀντικείμενον. Ἀντικείμενον δὲ τῶν ἀντωνυμικῶν ῥημάτων εἶνε ἡ αὐταὶ αἱ κατ' αἰτιατικὴν ἀντωνυμίαι me, te, se, nous, vous, se, καὶ τότε συμφωνεῖ πάντοτε μετ' αὐτῶν ὡς πάντοτε ἡγούμενων, ἢ ἄλλη τις λέξις, ὅποτε αἱ ἀντωνυμίαι me, te, se, nous, vous, se, εἶνε ὅχι πλέον ἄμεσον ἀντικείμενον, ἀλλὰ δοτικαὶ προσωπικαί.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

επιμαρτυροῦνται ἑαυτοὺς
Ils se sont blâmés,

εὐεμβόθησαν ἑαυτούς ἢ ἀντωνυμία se εἶνε ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος, ἄρα ἡ παθητικὴ μετοχὴ συμφωνεῖ μετ' αὐτοῦ καθὸ ἡγουμένου.

La lettre qu'ils se sont adressée,

ἡ ἐπιστολὴ ἦν διεύθυναν πρὸς ἑαυτούς=ἀλλήλους. Ἐνταῦθα ἡ ἀντωνυμία se εἶνε ἀντὶ δοτικῆς προσωπικῆς, ἀντικείμενον δὲ τοῦ ῥήματος εἶνε ἡ que, ἦν ἐπιστολήν· ἄρα ἡ παθητικὴ μετοχὴ συμφωνεῖ πρὸς αὐτὴν καθὸ ἡγουμένην.

Ils se sont adressé une lettre,

ἐδῶ ὅμως δὲν συμφωνεῖ ἡ παθητικὴ μετοχὴ, διότι τὸ ἄμεσον ἀντικείμενον une lettre ἔπεται.

Ὡσαύτως γράψον

ils se sont écrit,

μὴ μεταβάλλον τὴν μετοχὴν, διότι ἀντικείμενον ἄμεσον δὲν ὑπάρχει. Οὕτω καὶ

nous nous sommes succédé.

nous nous sommes nui.

Ils se sont plu.

διότι τὰ ῥήματα succéder, nuire, plaire δὲν συντάσσονται μετ' αἰτιατικῆς.

343. Εἰς τὰ κυρίως ἀντωνυμικὰ ῥήματα, ἤτοι τὰ μὴ εὐχρηστα ἄλλως πῶς ἢ ἀντωνυμικῶς, αἱ ἀντωνυμίαι me, te, se, nous, vous, se, πρέπει γὰρ θεωρῶνται ὡς αἰτιατικά, ἐπομένως ἡ παθητικὴ μετοχὴ συμφωνεῖ πρὸς αὐτάς· οἷον, nous nous sommes abstenus de toute réflexion. Mes amis, vous vous êtes repentis de votre légèreté. Les troupes se sont emparées de la ville.

Ἦν αὐτὴν σύνταξιν ἀκολουθοῦσι καὶ τὰ ἐξῆς τρία ῥήματα se douter, ὑποπετεῶ, se prévaloir, ὠφελοῦμαι s'échapper, δραπετεῶ, καίπερ ἀπαντῶμενα καὶ ὡς ἀπλᾶ· οἷον, nous nous étions doutés de cette perfidie. Ils se sont échappés de prison. Elles se sont prévaluées de notre simplicité.

Ἐξ ἐναντίας τὸ ῥῆμα s'arrogér, ἀντιποιοῦμαι, καίτοι κυρίως ἀντωνυμικόν, συμφωνεῖ οὐχὶ πρὸς τὴν ἀντωνυμίαν ἀλλὰ πρὸς τὸ ἕτερον ἀντικείμενον, διότι τὸ ῥῆμα τοῦτο συντάσσεται μετ' αἰτιατικῆς. Les droits qu'ils se sont arrogés.

Ἀρακεφαλαίωσις τῶν ἀνωτέρω κανόνων.

344. Ὅσαίσις τὸ ἀντωνυμικὸν ῥῆμα ἔχει ἄμεσον ἀντικείμενον προηγούμενον, ἢ παθητικὴ μετοχὴ συμφωνεῖ πρὸς αὐτό· ἄλλως μένει ἀμετάβλητος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

Περὶ τῆς χρήσεως τῶν Ἀρνητικῶν Μορίων.

345. Διὰ νὰ εἶνε τελεία ἡ ἄρνησις, πρέπει νὰ προηγῆται μὲν τοῦ ῥήματος τὸ ἀρνητικὸν ne, νὰ ἔπεται δὲ κατόπιν τὸ pas ἢ point· οἶον, je ne vois pas, je ne mange pas, il n'aime point la musique.

346. Τότε δὲ παραλείπεται τὸ pas ἢ point, ὅταν εἰς τὴν πρότασιν εὐρίσκειται ἄλλη λέξις ἀρνητικὴ· ὡς personne, aucun, rien, guère, aucunement, nullement, jamais· οἶον, je ne vois personne. Un méchant ne sait jamais pardonner. Titus ne passait aucun jour sans faire une bonne action. Παραλείπεται δὲ καὶ ἐπομένου τοῦ ἐξαιρετικοῦ que. L'honnête homme ne connaît que ses devoirs. Il n'a que trois ans, σχῆμα τὸ ὁποῖον κατακόρως οἱ Γάλλοι μεταχειρίζονται, καὶ τὸ ὁποῖον ἡμεῖς πρέπει νὰ κολάζωμεν ἢ παραφράζοντες οὕτω, ὁ χρηστὸς ἀνὴρ τὰ χρέη του μόνον γνωρίζει· μόλις ἔχει τρία ἔτη· ἢ προσθέτοντες τὸ ἄλλο· δὲν γνωρίζει ἄλλο εἰμὴ τὰ χρέη του.

347. Μετὰ τὰ ῥήματα craindre, appréhender, avoir peur, trembler, prendre garde, ἐπιφέρεται ἡ ὑποτακτικὴ μετὰ τοῦ ne, ἰσοδυναμοῦντος τότε πρὸς τὸ ἡμέτερον μὴ ἢ μήπως τὸ διστακτικόν· οἶον, je crains qu'il ne vienne, φοβοῦμαι μὴ ἔλθῃ. Ἄν δὲ θέλωμεν νὰ ἐκφράσωμεν τὸ φοβοῦμαι μὴ δὲν ἔλθῃ πρέπει νὰ προστεθῇ καὶ τὸ pas· je crains qu'il ne vienne pas. Ὡσαύτως φοβοῦμαι μὴ ἐπιτύχῃ, je crains qu'il ne réussisse· φοβοῦμαι μὴ δὲν ἐπιτύχῃ, je crains qu'il ne réussisse pas.

Ἄλλ' ἂν τὸ φόβου σημαντικὸν ῥῆμα ἐκφέρηται ἀρνητικῶς, δὲν τίθεται μετὰ τοῦ δευτέρου τὸ ne· je ne crains pas qu'il arrive.

348. Τίθεται προσέτι τὸ ne καὶ μετὰ τὸ ῥῆμα empêcher, τὸ ἀπρόσωπον peu s'en faut καὶ μετὰ τὴν σύνδεσμον à moins que.

La pluie empêcha qu'on ne se promenât dans les jardins. Les fautes d'Homère n'ont pas empêché qu'il ne fût sublime. Peu s'en fallut que je n'interrompisse mon discours, ὀλίγον ἔλειψε νὰ διακόψω τὸν λόγον. A moins que vous ne lui parliez, ἐκτὸς ἂν τὸν ὁμιλήσης.

349. Τὰ ῥήματα nier, désespérer, disconvenir καὶ douter λαμβανόμενα ἀρνητικῶς θέλουσι τὸ κατόπιν ῥῆμα ἐπίσης μετὰ τοῦ ἀρνητικοῦ ne οἶον, je ne nie pas, je ne doute pas que cela ne soit· δὲν ἀρνοῦμαι, δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι τοῦτο ὑπάρχει. Ἄλλὰ ῥητέον je nie que cela soit, je doute que cela arrive, ἄνευ τοῦ ἀρνητικοῦ.

350. Ἐπὶ τῶν συγκριτικῶν ὅταν ὁ δεύτερος ὅρος τῆς συγκρίσεως περιέχῃ ῥῆμα, ἐκφέρεται μετὰ τοῦ ἀρνητικοῦ ne ὡς παρέλκοντος· οἶον, il est plus riche qu'on ne croit, εἶνε πλουσιώτερος ἀφ' ὅ,τι νομίζουσι. Vous écrivez mieux que vous ne parlez, γράφετε κάλλιον παρ' ὅ,τι λαλεῖτε.

351. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ μετὰ τὰς λέξεις autre, autrement. Il est tout autre qu'il n'était. Il parle autrement qu'il n'agit.

On se voit d'un autre œil qu'on ne voit son prochain.

Ἐκτὸς ἂν τὸ πρῶτον κῶλον εἶνε ἀρνητικόν. Il n'est pas plus riche qu'il était. Vous n'écrivez pas mieux que vous parlez.

352. Τὸ συμπληροῦν τὴν ἀρνησιν pas ἢ point δύναται νὰ παραλειφθῇ μετὰ τὰ ῥήματα cesser, oser, pouvoir καὶ savoir ὅταν τὸ ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος εἶνε ἀπαρέμφατον. Il n'a cessé de gronder. Je ne saurais me taire. Καὶ δὲν εἶνε μὲν σφάλμα νὰ προστεθῇ καὶ τὸ μόριον pas ἢ point, ἀλλὰ γλαφυρότερος γίνεται ὁ λόγος ἄνευ τούτων. Ἄν ὅμως τὸ ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος εἶνε ὄνομα, ἢ δὲν ὑπάρχῃ ἀντικείμενον, τὸ pas ἢ point εἶνε ἀναγκαῖον. Dieu ne peut pas l'absurde. Je ne cesse pas, je n'ose pas.

353. Παραλείπεται προσέτι τὸ pas εἰς τὰς φράσεις τὰς ἀρχομένας ἀπὸ τοῦ que εἰς τὴν σημασίαν τοῦ pourquoi, διὰ τί; Que n'avons-nous autant d'ardeur pour la vertu que nous en avons pour le plaisir? Ἡ ἐπὶ εὐχῆς καὶ ἀρεῆς. Que n'est-il à cent lieues de moi!

354. Ὡσαύτως παραλείπεται τὸ pas μετὰ τὸ depuis que, τοῦ ῥήματος ὄντος κατὰ παρακείμενον. Depuis que je ne vous ai vu.

Ἡ μετὰ τὸ il y a συνοδευόμενον ὑπὸ λέξεως δηλούσης ὀρισμένον τινὰ χρόνον. Il y a six mois que je ne lui ai parlé.

Ἄλλ' ἂν τὸ ῥῆμα εἶνε κατ' ἐνεστῶτα τίθεται τὸ pas. Il y a six mois que je ne lui parle pas.

355. Παραλείπεται τέλος μετὰ τὸν σύνδεσμον si εἰς τὴν σημασίαν τοῦ ἐκτὸς ἄρ. N'espérez pas obtenir les faveurs du ciel, si vous ne remplissez vos devoirs envers Dieu et envers les hommes.

356. Εἰς τοὺς συνθέτους χρόνους τῶν ῥημάτων τὸ pas ἢ point παρεντίθεται μετὰ τοῦ βοηθητικοῦ καὶ τῆς παθητικῆς μετοχῆς. Je ne l'ai pas vu. Il n'est pas venu. Ὅταν δὲ τὸ ῥῆμα εἶνε κατ' ἀπαρέμφατον, προτάσσεται τοῦ ἀπαρεμφάτου ἢ ἐπιτάσσεται αὐτῷ, πρὸς τὸ εὐφραδέστερον. Εἰς πᾶσαν δὲ ἄλλην περιστασιν ἐπιτάσσεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

Περὶ τῶν Ἰποθετικῶν προτάσεων.

357. Ἡ μὲν ὑπόθεσις ἐκφράζεται διὰ τοῦ ὑποθετικοῦ συνδέσμου si καὶ τοῦ ἐνεστῶτος ἢ παρατατικοῦ ἢ ὑπερσυντελικοῦ τῆς ὀριστικῆς, οὐδέποτε δὲ διὰ τοῦ μέλλοντος· τὸ δὲ συμπέρασμα διὰ τοῦ μέλλοντος τῆς ὀριστικῆς ἢ τοῦ ἐνεστῶτος καὶ ἀορίστου τῆς ὑποθετικῆς· ὥστε ῥητέον si je le vois je lui parlerai καὶ ὅχι· si je le verrai.

358. Οὐδ' ὁ ἐνεστῶς τῆς ὑποθετικῆς ἐγκλίσεως, οὐδ' ὁ πρῶτος ἀόριστος αὐτῆς λαμβάνονται ἐν ὑποθέσει μετὰ τοῦ si, πλὴν τοῦ δευτέρου ἀορίστου j'eusse trouvé, ὅστις καὶ ὑπόθεσιν δύναται νὰ ἐκφράσῃ καὶ τὸ συμπέρασμα· οἷον, il n'eût pas mis au jour son ouvrage, s'il n'eût pas cru qu'il pût être utile, δὲν ἤθελεν ἐκδώσει τὸ σύγγραμμά του ἂν δὲν ἐφρόνει ὅτι ἠδύνατο νὰ φανῇ χρήσιμον.

359. Ὅταν τὸ si δὲν εἶνε κυρίως ὑποθετικός, ἀλλὰ διστακτικός, συντάσσεται μετὰ τοῦ μέλλοντος τῆς ὀριστικῆς καὶ τῶν χρόνων ὅλων τῆς ὑποθετικῆς. Je ne sais si votre frère viendra.— Demandez-lui s'il serait venu avec nous, supposé qu'il n'eût pas eu affaire.

360. Τὸ ἐπίρρημα quand τίθεται ἐνίοτε μετὰ τῶν χρόνων τῆς ὑποθετικῆς ἀντὶ τοῦ συνδέσμου si. Quand l'avare posséderait tout

l'or du monde, il ne serait pas encore content. Καὶ ὅλον τοῦ κόσμου τὸ χρυσίον ἂν ἀπέκτα ὁ φιλάργυρος, πάλιν δὲν θὰ ἔμεινεν εὐχαριστημένος.

361. Εἰς τὰ περὶ ὑποθετικῆς ἐγκλίσεως σημειωθέντα ἐν τῷ Τεχνολογικῷ προσθέτομεν ὅτι οἱ Γάλλοι μεταχειρίζονται ἐνεστῶτα ὑποθετικῆς ἀντὶ μέλλοντος ὀριστικῆς, ὡς ἂν ἡ μέλλουσα πρᾶξις θεωρεῖται σχετικῶς πρὸς τὸ παρελθόν· οἷον, τὸ προέβλεπεν ἢ προσέδεν ὅτι θὰ ἐπιτύχη λέγεται γαλλιστί, il prévoyait, il a prévu qu'il réussirait. Τὸ δὲ προβλέπει ὅτι θὰ ἐπιτύχη, il prévoit qu'il réussira.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ΄.

Περὶ τοῦ συνδέσμου que καὶ περὶ ἄλλων τινῶν Μορίων.

361. Ὁ σύνδεσμος que εἶνε, ὡς ἐλάβομεν ἤδη ἀφορμὰς νὰ παρατηρήσωμεν, πολύχρηστος καὶ πολυσήμαντος. Ἄλλοτε ἰσοδυναμεῖ μετὰ τὸν ὅτι, ἢ τὸν νὰ, ἄλλοτε μετὰ τὸν συγκριτικὸν ἢ, ἄλλοτε εἶνε ἐρωτηματικὸς ἢ ἀπορηματικὸς καὶ θαυμασμοῦ σημαντικὸς· que ne parlez-vous? πῶς δὲν ὀμιλεῖς; que ce livre est joli! τί εὐμορφον τὸ βιβλίον τοῦτο! Ἠλλάκις δὲ ἀναπληροῖ χρονικὸν ἢ αἰτιολογικὸν ἢ ἐναντιωματικὸν μόριον, ὅσα τὰ puisque, lorsque, quoique, quand, comme, καὶ τὸν ὑποθετικὸν si, ὅταν τὸ προηγούμενον κῶλον, μεθ' οὗ τὸ δεύτερον συνδέεται διὰ τοῦ συμπλεκτικοῦ et (καὶ), ἄρχεται ἕκ τινος τῶν μορίων τούτων· οἷον, l o r s q u' o n a des dispositions, et qu'on veut étudier, on fait des progrès rapides.— Un honnête homme ne doit jamais rien faire d'indigne de lui, quand il ne serait pas exposé aux regards du monde, et qu'il n'aurait que lui même pour témoin de ses actions.— Si les hommes étaient sages, et qu'ils suivissent les lumières de la raison, ils s'épargneraient bien de chagrins. Εἰς τὸ τελευταῖον παράδειγμα τὸ μετὰ τοῦ que ῥῆμα suivissent ἐτέθη καθ' ὑποτακτικῆν. Τοῦτο συμβαίνει πάντοτε ὡς ἂν ὁ que ἐπέχει τόπον τοῦ ὑποθετικοῦ si.

Ὁ σύνδεσμος que ἀποτελεῖ καὶ ἄλλας διαφορὰς φράσεις ἀνάγκην ἐχούσας ἐξηγήσεως.

363. Λαμβάνεται ἑλλειπτικῶς τοῦ sans (χωρὶς)· il ne saurait

sortir qu'il ne s'enrhume, ἴσον τῷ sans qu'il s'enrhume, χωρίς νὰ πάθῃ κατάρρου.

364. Ἐτι χρονικῶς κατ' ἔλλειψιν τοῦ dès ἢ aussitôt que. Qu'il fasse le moindre excès, il est malade, ἴσον τῷ dès qu'il fait, aussitôt qu'il fait. Τοιοῦτόν τι καὶ τὸ τῆς κοινῆς γλώσσης, τὴν παραμικρὰν κατὰχρησιν νὰ κάμῃ ἀσθενεῖ.

365. Ἐτι ἐναντιωματικῶς μετὰ τῶν χρόνων τῆς ὑποθετικῆς ἐγκλίσεως. Mon ennemi serait le plus brave de tous les hommes, que je ne craindrais pas—et cependant je ne craindrais pas. Καὶ ἀνδρειότατος τῶν ἀνθρώπων ἂν ἦτο ὁ ἐχθρὸς, πάλιν δὲν θέλω τὸν φοβηθῆ.

366. Καὶ ἀντὶ τοῦ à moins que. Je ne partirai pas que tout ne soit prêt—à moins que tout ne soit prêt. Δὲν ἀναχωρῶ ἂν τὰ πάντα δὲν γίνωσιν ἔτοιμα.

367. Ἐτι δὲ αἰτιολογικῶς. Rempli qu'il était de ses préjugés il ne voulut convenir de rien—comme il était rempli, ἐπειδὴ ἦν πλήρης, πλήρης ὢν.

368. Ἡ ὡς μόριον χρονικόν. Il y a huit jours qu'il est parti—depuis qu'il est parti, ἀφοῦ ἀνεχώρησε.

369. Προθέσεις συντασσόμεναι αἰτιατικῇ εἰς αἰ ἐξῆς. A, de, dès, après, avant, avec, chez, contre, dans, depuis, derrière, dessus, dessous, devers, devant, durant, en, entre, envers, excepté, hors (πλὴν), hormis, malgré, moyennant, nonobstant, outre, par, pour, parmi, pendant, sans, sauf, selon, sous, suivant, sur, touchant, à travers, vers.

370. Γενικῇ δὲ συντάσσονται αἰ ἐξῆς. Auprès, autour, hors (ἐξω), loin, près, proche, à cause, au deçà, au delà, au dessus, au dessous, au dedans, au dehors, au devant, au milieu, au lieu, au travers.

371. Αἰ ἐξῆς δὲ δοτικῇ, ἦτοι μεσολαβούσης τῆς à. Jusque, attenant, par rapport, quant.

372. Ἡ de τίθεται καὶ προτακτικῶς μετὰ τινῶν προθέσεων, οἷον, τῆς après, τῆς avec, τῆς chez. On l'a peint d'a près nature. La faiblesse de la raison humaine empêche souvent de discerner le vrai d'a v e c le faux. Je sors d e c h e z le président.

373. Εἰς τὰς παθητικὰς προτάσεις τὸ ποιητικὸν αἴτιον παρίσταται ἢ διὰ τῆς προθέσεως par ἢ διὰ τῆς de. Ὅταν μὲν ἡ ὑπὸ τοῦ ῥήματος ἐκφραζομένη ἐνέργεια εἶνε ὕλική τις ἢ νοερά, προτιμᾶται ἡ par. Il a été tué par un tel.—Il a été instruit par un tel. Ὅταν δὲ ἡ ἐνέργεια εἶνε ἠθικὴ τις, προτιμᾶται ἡ de. L'honnête homme est estimé même de ceux qui n'ont pas de probité.

374. Αἱ προθέσεις de, à καὶ ἐν δὲν ἐννοοῦνται οὐδέποτε ἀπὸ κοινοῦ, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐπαναλαμβάνονται πρὸ ἐνὸς ἐκάστου τῶν ὀνομάτων ἢ ἀπαρεμφάτων. Il dut la vie à la clémence et à la magnanimité du vainqueur.—Il est doux de servir sa patrie et de contribuer à sa gloire.—On trouve les mêmes préjugés en Europe, en Asie, en Afrique, et jusqu'en Amérique.

375. Αἱ δὲ λοιπαὶ προθέσεις, καὶ μάλιστα αἱ μονοσύλλαβοι, ἐπαναλαμβάνονται μὲν ὅταν τὰ ὀνόματα μεθ' ὧν συντάσσονται δὲν ἔχωσι καμμίαν ὁμοιότητα σημασίας πρὸς ἄλληλα, ὡς dans la paix et dans la guerre—par la force et par l'adresse. Ὅταν δὲ εἶνε ὁμοειδεῖς λέξεις, τίθενται μετὰ τῆς πρώτης ἐννοοῦμεναι εἰς τὰς ἐπομένας, ὡς par la force et la violence—dans la mollesse et l'oisiveté—à travers les dangers et les obstacles.

376. Τὸ συγκριτικὸν plus τίθεμενον δις ἐφεξῆς ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ ἐλληνικὸν ὅσω πλέον, τόσω πλέον. Plus on lit Homère, plus on l'admire, ὅσον περισσότερον ἀναγινώσκει τις τὸν Ὅμηρον, τόσον περισσότερον τὸν θαυμάζει.

377. Τὸν συμπλεκτικὸν σύνδεσμον et μεταχειρίζονται ἐπὶ τῶν καταφατικῶν προτάσεων, ἐπὶ δὲ τῶν ἀποφατικῶν τὸν ni, ὡς φαίνεται εἰς τὰ ἐξῆς παραδείγματα. Il croit que la terre est une planète, et qu'elle tourne autour du soleil. Il ne croit pas que la terre soit une planète, ni qu'elle tourne autour du soleil.—Il cultive les lettres et les sciences. Il ne cultive pas les lettres ni les sciences.—Cet enfant est instruit et modeste. Cet enfant n'est pas instruit ni modeste.— Il agit lentement et prudemment. Il n'agit pas lentement ni prudemment.

378. Ἡ πρόθεσις sans ἢ ἐπαναλαμβάνεται μετὰ τοῦ συνδέσμου

et, ἢ ἀντικαθιστᾶται ὑπὸ τοῦ ni. Λέγε λοιπὸν δυοῖν θάτερον, sans joie et sans regret, ἢ sans joie ni regret.

379. Τὸ ἐπιρῶρημα aussi (ὡσαύτως) εἶν' εὐχρηστον ἐπὶ τῶν καταφατικῶν προτάσεων, ἐπὶ δὲ τῶν ἀποφατικῶν τὸ non plus. Je sortirai aussi. Je ne sortirai pas non plus.

380. Τὸ μὲν si καὶ tant εἶνε μόρια ἐπιτατικά, τὸ δὲ aussi καὶ autant, συγκριτικά, τίθενται δὲ τὸ μὲν si καὶ aussi μετὰ τῶν ἐπιθέτων καὶ τῶν ἐπιρῶρημάτων, τὸ δὲ tant καὶ autant μετὰ τῶν ῥημάτων καὶ μετοχῶν. Si sage τόσον πολὺ σοφός, aussi sage, ἐπίσης σοφός, si sagement, aussi sagement. Il travaille tant, τόσον πολὺ ἐργάζεται il travaille autant que moi, ἐργάζεται ὅσον κ' ἐγώ. Συντάσσονται δὲ τὸ tant καὶ autant καὶ μετὰ γενικῆς οὐσιαστικοῦ, tant de grandeur, τοσοῦτον μεγαλεῖον, autant de vices que de vertus, τόσαι κακίαι ὅσαι καὶ ἀρεταί.

381. Αἱ ἐπιρῶρηματικαὶ φράσεις en peine, à l'aise, à propos κτλ. δὲν ἐπιδέχονται πρὸ αὐτῶν τὸ ἐπιτατικὸν si, ὅθεν μὴ λέγῃς si en peine, si à l'aise, ἀλλὰ μετ' ἄλλου τινὸς ἐπιτατικοῦ μορίου, si fort en peine, si fort en colere, si bien à son aise, il est venu si bien à propos.

382. Ἰδιωτισμὸς γαλλικὸς εἶνε νὰ ἐκφέρωνται διὰ τῶν συγκριτικῶν μορίων τὰ παρ' Ἑλλῆσι διὰ τῶν συμπλεκτικῶν συνδέσμων συνδεόμενα ἐπίθετα il est aussi bon roi que vaillant capitaine, βασιλεὺς τ' ἀγαθός, κρατερός τ' αἰχμητής.

383. Ἄτερος γαλλισμὸς εἶνε ὁ ἐξῆς allons nous promener, il fait si beau! ὅπου τὸ si κεῖται ἐπιτατικῶς ἅμα καὶ αἰτιολογικῶς ὑπάγωμεν νὰ περιπατήσωμεν, ἰδὲ τί ὠραῖος καιρὸς!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΣΤ'.

Περὶ τινῶν ιδιωτισμῶν γαλλικῶν.

384. Πρὸς ἀποφυγὴν ἐπαναλήψεως τοῦ αὐτοῦ ῥήματος μεταχειρίζονται πολλάκις τὸ faire. Il n'aime pas tant son ami qu'il faisait, ἀντὶ τοῦ tant qu'il l'aimait, ὅσον τὸν ἠγάπα.

385. Διὰ τοῦ ἐπιτατικοῦ μορίου trop καὶ τῆς προθέσεως pour ἀποτελεῖται ἡ ἐξῆς φράσις, il est trop honnête homme pour

mentir, ἥτις μεταφέρεται εἰς τὴν ἑλληνικὴν οὕτω πως, τιμιώτερός ἐστιν ἢ ὥστε ψευθεῖναι, ἢ κοινότερον, εἶνε ἀρκετὰ τίμιος ὥστε δὲν θὰ ψευθεῖ. Il est trop grand pour le supporter, μειζων ἢ ὥστε φέρειν, ὥστε νὰ τὸν ὑποφέρῃ τις. Καὶ ἀρνητικῶς. Il est trop prudent pour ne pas sentir les motifs, εἶνε ἱκανῶς συνετός ὥστε θέλει ἐννοήσῃ τὰ αἴτια κτλ.

386. Τὰ ῥήματα commencer, finir, λαμβάνονται μετ' ἀπαρεμφάτου καὶ τῆς προθέσεως par περιφραστικῶς, ὅπως ἐν τῇ ἑλληνικῇ αἰ μετοχαὶ ἀρχόμενος, τελευτῶν. Il a commencé par résister. Ἀρχόμενος ἢ κατ' ἀρχὰς ἀντέστη. Il a fini par céder. Τελευτῶν ἢ ἐπὶ τέλους ἐνέδωκεν.

387. Ἡ φράσις à mon tour, à votre tour, à son tour, κτλ. σημαίνει ἐνέργειαν ἐκ περιτροπῆς γινομένην. Vous lirez à votre tour, θ' ἀναγνώσετε καὶ ὑμεῖς, μετ' τὴν σειρὰν σας δηλαδή. Τὸ τοιοῦτον ἐξέφραζον οἱ ἀρχαῖοι Ἑλληνες διὰ τῆς δοτικῆς ἐν τῷ μέρει. Ἀναγνώσεται ἐν τῷ μέρει. Il lira à son tour.

388. Ἡ λέξις faute λαμβάνεται ἐνίοτε προθετικῶς μετ' ὀνομάτων ἢ ἀπαρεμφάτων σημαίνουσα ἑλλειψιν Il est mort faute de secours, ἀπέθανε δι' ἑλλειψιν συνδρομῆς, faute de manger, διὰ τὸ μὴ φαγεῖν.

389. Ἡ ἐπιρρήματικὴ φράσις à force de ἔχει σημασίαν ὀργανικὴν μετ' ἐπιτάσεως à force de prières, διὰ τῶν πολλῶν δεήσεων. Καὶ μετ' ἀπαρεμφάτου à force d'enseigner, ὅπερ ἡ νεωτέρα ἑλληνικὴ κομψῶς ἐραμνεύει διὰ τῆς διττῆς μετοχῆς, διδάσκων διδάσκων.

390. Τὸ ἐπιθετον possible ἔχει εἰς τινὰς φράσεις σημασίαν ἐπιρρήματος ἐπιτατικοῦ, καὶ ἀναλογεῖ πρὸς τὸ ἑλληνικὸν ὡς οἶόν τε. Le plutôt possible, ὡς οἶόν τε, ἢ ἀπλῶς, ὡς τάχιστα.

391. Εἰς ἀνάλογον σημασίαν, ἥτοι ἐπιτατικῶς, λαμβάνεται καὶ ἡ λέξις monde le mieux du monde, κάλλιστα, le moins du monde, ἥκιστα, ἐλάχιστα. Καὶ ἡ ἀρχαία δὲ ἑλληνικὴ μεταχειρίζεται ὁμοίως ἐπιτατικῶς μετὰ τῶν ὑπερθετικῶν ἐπιθέτων τὴν γενικὴν ἀνθρώπων, κάλλιστα ἀνθρώπων, ἄριστα ἀνθρώπων. Ὡς φαίνεται εἰς τὸ ἐξῆς τεμάχιον Δίωνος τοῦ Χρυσοστόμου. «Φοβούμενος ὁ Ἡρακλῆς μὴ οὐ δύνηται ζῆν ὁμοίως, κάλλιστα ἀνθρώπων ἰθεράπευσεν ἑαυτὸν πυρὰν νήσας ἐν τῇ Οἰτῇ ζύλων ὡς ξηροτάτων» (Δίων περὶ Ἀρετῆς) ἔνθα ἡ γενικὴ ἀνθρώπων προσετέθη ἀπλῶς κατ' ἐπίτασιν. Καὶ παρὰ Πλάτωνι ἐν Θεαιτήτῳ, ἐτι σαφέστερον. Θεαίτητος. «Τῷ προμήκει αὖ

σχήματι ἀπεικάζαντες προμήκη ἀριθμὸν ἐκαλέσαμεν». Σωκράτης. «Κάλλιστα· ἀλλὰ τί μετὰ τοῦτο ;» Θεαίτητος. «Ὅσαι μὲν γραμμαὶ τὸν ἰσόπλευρον καὶ ἐπίπεδον ἀριθμὸν τετραγωνίζουσι μῆκος ὠρισάμεθα... καὶ περὶ τὰ στερεὰ ἄλλο τοιοῦτον». Σωκράτης. «Ἄριστά γ' ἀνθρώπων, ὦ παῖδες».

392. Τοῦ plus d'un λαμβάνεται ἀντὶ τοῦ πολλοὶ καὶ συντάσσεται μ' ἐνικοῦ ἀριθμοῦ ῥῆμα. Plus d'un poète à traité ce sujet. Plus d'une Pénélope honora son pays. Ἐκτός ἂν τὸ ῥῆμα ἐκφράζῃ ἀλληλοπάθειαν· τότε μεταχειρίζονται τὸν πληθυντικόν. Plus d'un fripon se dupent l'un l'autre. Ὡς οὕτως τὸ συχνότατον plus d'une fois σημαίνει *πολλάκις* ἢ *πλειστάκις*, καὶ δύναται νὰ μεταφρασθῇ κατὰ λέξιν διὰ τοῦ οὐγι ἄπαξ, ὅπερ παραπλησίως μεταχειρίζονται οἱ ἀρχαῖοι, μάλιστα δὲ ὁ Εὐριπίδης.

393. Ἰστέον δ' ὅτι οἱ Γάλλοι ἀποφεύγουσι τὰς μακροσκελεῖς περιόδους, κατατέμνοντες τὸν λόγον εἰς πολλὰς μικρὰς προτάσεις ἀσυνδέτους ὡσεπιτοπλεῖστον ἀλλήλαις ἀπ' ἐναντίας τῆς ἑλληνικῆς, ἣτις οὐδὲν ἐν τῷ λόγῳ ἀφίνει ἐκκρεμῆς καὶ ἀσυνάρτητον, ἀλλὰ καὶ πρότασιν μετὰ προτάσεως συνδέει, καὶ κεφάλαιον μετὰ κεφαλαίου, οὐ μόνον ἢ ἀρχαία, ἀλλὰ καὶ ἡ νεωτέρα αὐτή, ἂν καὶ ὅχι τόσον αὐστηρῶς καὶ ἀπαραιτήτως. Ὅθεν ὁ μεταφράζων ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ ἄς καθιστᾷ τὴν λίαν κομματικὸν λόγον ἑλληνικώτερον, παρεμβάλλων ὅπου δεῖ τοὺς συμπλεκτικούς ἢ συλλογιστικούς συνδέσμους, *μέν*, *δέ*, καί, *ὅθεν*, ἢ τρέπων τινὰ τῶν ῥημάτων εἰς μετοχάς, ἢ μεταχειριζόμενος τὰς ἀναφορικὰς ἀντωνυμίας, κτλ.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΥ.

ΠΕΡΙ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΣΤΙΧΟΥΡΓΙΑΣ

1. Ὁ μέγιστος καὶ εὐχρηστότερος γαλλικὸς στίχος εἶνε ὁ δωδεκασύλλαβος, ἢ τρίμετρος ἰαμβικός· τοῦτον μεταχειρίζονται μάλιστα εἰς τὴν δραματικὴν ποιήσιν καὶ τὸ ἔπος· καλεῖται δὲ Ἰαλεξανδρινός (vers Alexandrin), διότι ἡ πρώτη χρῆσις αὐτοῦ ἔγινεν εἰς ἱπποτικὸν τι ἔπος τοῦ Μεσαιῶνος, ἔνθα ἐξιστοροῦντο ἐπὶ τὸ θαυμασιώτερον ὁ βίος καὶ τὰ κατορθώματα τοῦ μεγάλου Ἰαλεξάνδρου.

2. Ὁ δὲ μηχανισμὸς τῆς γαλλικῆς στιχουργίας εἶνε τοιοῦτος· ἀποφύγουσιν ἐκ παντὸς τρόπον τὴν γασμωδίαν, ὥστε ὅταν ἡ ἡγουμένη λέξις λήγῃ εἰς φωνῆν, ἡ ἐπομένη ἄρχεται πάντοτε ἀπὸ συμφώνου· ἐξαιροῦνται αἱ εἰς ε ἄφωνον λήγουσαι λέξεις, μεθ' ἃς δύναται ν' ἀκολουθῇ φωνῆν· ἀλλὰ τότε ἡ τὸ ε ἄφωνον περιέχουσα συλλαβὴ λογιζεται ὡς μηδὲν εἰς τὸ μέτρον. Εἰς τὸν στίχον λ. χ. τοῦτον

Contre un peuple en fureur vous exposerez-vous ?

ἡ τελευταία συλλαβὴ τοῦ *contre* καὶ τοῦ *peuple* δὲν μετρεῖται, ἐνῶ ἐπομένου συμφώνου τὸ ε τῆς *ληγούσης* ἀποτελεῖ συλλαβὴν, ὡς εἰς τὸν ἐξῆς στίχον,

Prend le sacré couteau, le plonge dans son sein.

ἐνθα ἡ λήγουσα τοῦ *plonge* ἀποτελεῖ μίαν τῶν δώδεκα τοῦ στίχου συλλαβῶν.

3. Ἡ τομὴ τοῦ Ἰαλεξανδρινοῦ στίχου γίνεται εἰς τὴν ἕκτην συλλαβὴν. Τῶν ἀνωτέρω στίχων ἡ τομὴ εἶνε εἰς τὴν λήγουσαν τοῦ *fureur* καὶ *couteau*. Σημειωτέον δὲ ὅτι ἡ λέξις ἐνθα ὁ στίχος τέμνεται δὲν δύναται νὰ λήγῃ εἰς ε ἄφωνον, ἐκτὸς ἂν τὸ ε τοῦτο πλεονάζῃ, ἥτοι τὸ δεύτερον ἡμιστίχιον ἄρχηται ἀπὸ φωνήεντος, ὡς εἰς τὸν ἐξῆς στίχον,

Mais s'il vous faut, Madame, expliquer ma douleur.

4. Ἡ κατάληξις ἐντὸς τοῦ τρίτου πληθυντικοῦ προσώπου τῶν παρατατικῶν καὶ ὑποθετικῶν χρόνων δὲν μετρεῖται ὡς συλλαβὴ, ὡς φαίνεται εἰς τοὺς ἐξῆς στίχους,

Mes yeux ne voyaient plus, je ne pouvais parler...

Crois-tu qu'ils me suivraient encore avec plaisir,

Et qu'il reconnaîtraient la voix de leur visir ?

Ἄλλὰ τὸ ent τοῦ ἐνεστώτος, τοῦ ἀορίστου καὶ τῶν χρόνων τῆς ὑποτακτικῆς μετρεῖται ὡς συλλαβή.

Sa gloire, son amour, mon père, mon devoir
Lui donnent sur mon âme un trop juste pouvoir...

(Racine, Iphigénie).

Qu'ils viennent donc sur moi prouver leur zèle impie,
Et m'arrachent ce peu qui me reste de vie.

5. Πᾶς στίχος εἶνε ἢ ἀκατάληκτος ἢ ὑπερκατάληκτος κατὰ μίαν συλλαβὴν ἔχουσαν ε ἄφρωνον· οἱ ἀκατάληκτοι στίχοι καλοῦνται ἀρσενικοὶ (vers masculins), οἱ δὲ ὑπερκατάληκτοι θηλυκοὶ (vers féminins). Εἰς δὲ τὰ ποιήματα οἱ ἀρσενικοὶ καὶ θηλυκοὶ στίχοι διαδέχονται ἀλλήλους ἐναλλάξ ἀνὰ δύο πρὸς ἀπαρτισμὸν τοῦ ὁμοιοτελεύτου.

Descends du haut des cieus, auguste vérité,
Répands sur mes écrits ta force et ta clarté;
Que l'oreille des rois s'accoutume à l'entendre.
C'est à toi d'annoncer ce qu'ils doivent apprendre ;
C'est à toi de montrer, aux yeux de nations,
Les coupables effets de leurs divisions.
Dis comment la discorde a troublé nos provinces,
Dis les malheurs du peuple et les fautes des princes.

(Voltaire, la Henriade).

Οἱ δύο πρῶτοι στίχοι εἶνε ἀρσενικοί, οἱ ἐπόμενοι δύο θηλυκοί, ἡ τρίτη συζυγία σύγκειται αὐθις ἐκ δύο ἀρσενικῶν, ἡ τετάρτη ἐκ δύο θηλυκῶν καὶ οὕτως ἐφεξῆς. Συνδυάζονται δὲ καὶ κατὰ διαφόρους ἄλλους τρόπους εἰς τὴν λυρικὴν ποίησιν, ὡς ὅταν τὸ ὁμοιοτέλευτον διάκηται κατὰ σχῆμα τετράγωνον,

Dès qu'on signale une nef vagabonde,
Serait-ce lui? disent les potentats,
Vient-il encor redemander le monde?
Armons soudain deux millions de soldats.

(Bérenger).

ἢ κατὰ σχῆμα χιαστόν, ἦτοι ὅταν ὁ πρῶτος στίχος συμφωνῇ μὲ τὸν τέταρτον, ὁ δεῦτερος μὲ τὸν τρίτον.

6. Προσὸν ἀπαραίτητον τῆς γαλλικῆς στιχουργίας εἶνε τὸ ὁμοιοτέλευτον (la rime), διότι ἡ ποίησις αὕτη ἐλάχιστον μετέχουσα ῥυθμοῦ, δὲν ἤθελε σχεδὸν διακρίνεσθαι ἐκ τοῦ πεζοῦ λόγου ἀνευ τοῦ κόσμου τῆς ὁμοιοκαταληξίας.

7. Ἐκτὸς τοῦ δωδεκασύλλαβου ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα μέτρα· ὁ δεκάσύλλαβος στίχος, ἀρμόζων μάλιστα εἰς τὴν λυρικήν ποιήσιν, ὁ ὀχτασύλλαβος, ἑπτασύλλαβος μέχρι τοῦ δυσυλλάβου, οἱ δὲ τῶν ἑνδεκα καὶ ἑννέα συλλαβῶν δὲν ἀποτελοῦσιν ἴδια μέτρα, ἀλλὰ παρεμβάλλονται εἰς τὰ λοιπά. Τὰ διάφορα ταῦτα μέτρα περιέχονται ὅλα εἰς ποίημά τι τοῦ Βίκτωρος Οὐγίου ἐπιγραφόμενον *les Djinns* (πνεύματα) ἐν τοῖς ἀνατολικαῖς ᾄσμασι.

α'. στροφή. Δισύλλαβοι.

Murs, ville,
Et port,
Asile
De mort,
Mer grise
Où brise
La brise :
Tout dort.

β'. στροφή. Τρισύλλαβοι.

Dans la plaine
Naît un bruit;
C'est l'haleine
De la nuit κτλ.

γ'. στροφή. Τετρασύλλαβοι.

La voix plus haute
Semble un grelot :
D'un nain qui saute
C'est le galop.

δ'. στροφή. Πεντασύλλαβοι.

La rumeur approche ;
L'écho la redit.
C'est comme la cloche
D'un couvent maudit ! κτλ.

ε'. στροφή. Ἑξασύλλαβοι.

Dieu ! la voix sépulcrale
Des djinns...! quel bruit il font !
Fuyons sous la spirale
De l'escalier profond ! κτλ.

ε'. στροφή. Ἑπτασύλλαβοι.

C'est l'essaim des djinns qui passe
Et tourbillonne en sifflant.
Les ifs que leur vol fracasse
Craquent comme un pin brûlant κτλ.

ζ'. στροφή. Ὀκτασύλλαβοι.

Il sont tout près ! Tenons fermée
Cette salle où nous les narguons.
Quel bruit dehors ! hideuse armée
De vampires et de dragons ! κτλ. κτλ.

ΤΕΛΟΣ.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	Σελ. 5
Πρόλογος	5
ΜΕΡΟΣ Α΄. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΝ	
Κεφ. Α΄. Περί τῶν γραμμάτων καὶ τῆς προφορᾶς αὐτῶν	7
Κεφ. Β΄. Περί τῶν μερῶν τοῦ λόγου	23
Κεφ. Γ΄. Περί Ἐφθρου καὶ Ὀνόματος	24
Κεφ. Δ΄. Περί σχηματισμοῦ τοῦ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὀνομάτων	27
Κεφ. Ε΄. Περί γένους τῶν ὀνομάτων	28
Παρατηρήσεις τινές περὶ τῶν ὀνομάτων	31
Κεφ. ΣΤ΄. Περί ἐπιθέτου	32
Κανόνες περὶ σχηματισμοῦ τοῦ θηλυκοῦ γένους	—
Περί συγκριτικῶν καὶ ὑπερθετικῶν	34
Κεφ. Ζ΄. Περί τῶν ἀριθμητικῶν ὀνομάτων	35
Κεφ. Η΄. Περί Ἀντωνυμιῶν	37
Κεφ. Θ΄. Περί Ῥήματος	44
Περί σημασίας χρόνων	—
Σχηματισμὸς τοῦ βοηθητικοῦ ῥήματος avoir	46
Σχηματισμὸς τοῦ βοηθητικοῦ ῥήματος être	48
Πρώτη συζυγία τῶν ληγόντων εἰς er	50
Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ῥημάτων τῆς Α΄ συζυγίας	52
Δευτέρα συζυγία τῶν ληγόντων εἰς ir	53
Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ῥημάτων τῆς Β΄ συζυγίας	55
Τρίτη συζυγία τῶν ληγόντων εἰς oir	—
Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ῥημάτων τῆς Γ΄ συζυγίας	57
Τετάρτη συζυγία τῶν ληγόντων εἰς re	—
Κεφ. Ι΄. Περί μετοχῆς	59
Κεφ. ΙΑ΄. Περί παθητικοῦ ῥήματος	60
Κεφ. ΙΒ΄. Περί τῶν οὐδετέρων ῥημάτων	62
Σχηματισμὸς τοῦ οὐδετέρου ῥήματος tomber	63
Κεφ. ΙΓ΄. Περί τῶν αὐτοπαθῶν ῥημάτων	65
Σχηματισμὸς τῶν αὐτοπαθῶν ῥημάτων	—

	Σελ.
Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν αὐτοπαθῶν ῥημάτων	67
Κεφ. ΙΔ'. Περὶ τῶν ἀπροσώπων ῥημάτων	—
Κεφ. ΙΕ'. Περὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν ῥημάτων εἰς τὰς ἐρωτήσεις.. . . .	68
Κεφ. ΙΣ'. Περὶ παραγωγῆς τῶν χρόνων τῶν ῥημάτων.	70
Κεφ. ΙΖ'. Περὶ ἀνωμάτων ῥημάτων.	71
Κεφ. ΙΗ'. Κανόνες ἀναγόμενοι εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν διαφορῶν ῥημάτων ὀμαλῶν τε καὶ ἀνωμάτων	86
Κεφ. ΙΘ'. Περὶ τῆς χρήσεως τῶν δύο βοηθητικῶν ῥημάτων avoir καὶ être.	88
Κεφ. Κ'. Περὶ Προθέσεως	90
Κεφ. ΚΑ'. Περὶ Ἐπιρρήματος	91
Κεφ. ΚΒ'. Περὶ Συνδέσμου	93
Κεφ. ΚΓ'. Περὶ Ἐπιφωνήματος.	—
Κεφ. ΚΔ'. Κανόνες Ὁρθογραφίας	94

ΜΕΡΟΣ Β'. ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΝ

Κεφ. Α'. Χρήσις τῶν ἄρθρων.	97
Κεφ. Β'. Περὶ συμφωνίας τοῦ ἐπιθέτου	101
Κεφ. Γ'. Χρήσις τῶν ἀντωνυμιῶν.	104
Προσωπικαί.	—
Δεκτικαί	105
Κτητικαί	109
Ἀναφορικαί.	110
Περὶ τῆς ἀορίστου ἀντωνυμίας même	113
Περὶ τῆς ἀντωνυμίας tout	114
Περὶ τῆς quelque	116
Περὶ τῆς ἀντωνυμίας tel	117
Περὶ τοῦ on	118
Περὶ τοῦ personne	—
Περὶ τοῦ aucun	119
Περὶ τοῦ rien	—
Περὶ τοῦ nul	120
Περὶ τῆς quiconque, quelconque, καὶ ἄλλων τινῶν ἀορίστων ἀντωνυμιῶν	—

	Σελ.
Κεφ. Δ'. Περὶ ῥήματος	122
Κεφ. Ε'. Περὶ συμφωνίας τοῦ ὑποκειμένου μετὰ τοῦ ῥήματος	124
Κεφ. ΣΤ'. Ἄλλαι ἀνωμαλῖαι εἰς τὴν ῥηματικὴν συμφωνίαν	125
Κεφ. Ζ'. Περὶ τοῦ ἀντικειμένου	126
Κεφ. Η'. Ὅταν ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος εἶνε ἀπαρέμφατον	129
Ῥήματα θέλοντα τὸ κατόπιν ἀπαρέμφατον μετὰ	
τῆς προθέσεως à	—
Ῥήματα θέλοντα τὸ κατόπιν ἀπαρέμφατον μετὰ	
τῆς προθέσεως de	130
Κεφ. Θ'. Περὶ χρήσεως τῆς ὑποτακτικῆς	132
Κεφ. Ι'. Περὶ χρήσεως τῶν χρόνων τῆς ὑποτακτικῆς	133
Κεφ. ΙΑ'. Περὶ τοῦ Ἀπαρεμφάτου	135
Κεφ. ΙΒ'. Περὶ Μετοχῆς	137
Περὶ τῆς παθητικῆς Μετοχῆς	138
Κεφ. ΙΓ'. Περὶ τῆς χρήσεως τῶν ἀρνητικῶν μορίων	141
Κεφ. ΙΔ'. Περὶ τῶν ὑποθετικῶν προτάσεων	143
Κεφ. ΙΕ'. Περὶ τοῦ συνδέσμου que καὶ περὶ ἄλλων τινῶν μο-	
ρίων	144
Κεφ. ΙΣ'. Περὶ τινῶν ἰδιωτισμῶν γαλλικῶν	147
Περὶ γαλλικῆς Στιχουργίας	150

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Γρεβενών

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Γρεβαίων

ΕΙΣ ΤΟΝ 13 8/6/1892
ΚΙΟΝΙ.

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

françaises

François

François

François

Françaises

France

Parlez-vous Français?

- Parlez-vous monsieur français?

- Oui! Monsieur, je parle.

De quel pays êtes-vous?

- Je suis de Grèvena.

Αγγλιστ

Histoire de France

françaises
françaises

française

Grammaire de la
langue française

française

française

5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
1000

Géométrie

La langue française

française

Géométrie

français

français

français

français
français
français

français

Coumpertin

Monsieur

Monsieur

Monsieur

Monsieur

Βουσιανός Βουσιανός

Ανωτάτη Κεντρική Βιβλιοθήκη Γρεβενών

